

*Від любові до жінки народилося все прекрасне
на землі.*

МАКСИМ ГОРЬКИЙ

*І німий, упадаючи біля жінки, хоче багато чого
сказати.*

Народна мудрість

Усе солодке має домішок гіркості.

МАРК МАРЦІАЛ

*Часто трапляється, що після того, як жінка від-
дала ключ від свого серця, вона другого ж дня мі-
няє замок.*

ШАРЛЬ СЕНТ-БЕВ

Хіба жінка — це тільки обличчя?

НАЗИМ ХІВМЕТ

Ді
Щ
Жінки!

— Навіщо ви мене викликали на побачення, якщо вже одружені?

— А навіщо ж ви прийшли — адже ви ще незаміжня?

— Ваше ім'я?

— Аглая Сидорівна.

— Скільки років?

— Шістдесят чотири.

— Заміжня?

— Ще ні...

— Вельмишановна Надіє Володимирівно, для вас я готовий забути все на світі!

— Ну, так забудьте, будь ласка, також і мене.

Вродливий юнак сидів за лаштунками театру біля славетної актриси. До них підійшов відомий фінансист і пошепки мовив:

— Чи не погодитеся ви взяти 600 лудорів і подарувати мені за це вашу ласку?

— Пана, — відповіла актриса, показуючи йому на юнака. — Я сама вам дам 800, якщо ви прийдете до мене завтра вранці з таким вродливим обличчям, як ось у нього.

Жінки віддають дружбі лише те, що позичають у кохання.

Нікола Шамфор

На пляжі чується жіночий зойк:

— Рятуйте, допоможіть, потопаю!.. Та ні, не ви, он отой блондин у червоних трусиках!..

Дружина дорікала чоловікові:

— Ось до шлюбу ти мене запевняв, що заради мене охоче помреш, а тепер навіть не хочеш застрахувати своє життя.

— Яке ваше соціальне становище?

— Дружина доктора медицини...

— Скільки тобі років?

— Не питай, коли я зайнята іншим, інакше я можу сказати правду.

— Петю, якби ти знав, як я тебе люблю!.. Як я пудгувала за тобою, коли ти поїхав... Я так багато про тебе думала, що, увійшовши у твою кімнату, уявила, що на гачку висить не твій халат, а ти сам. І ти не можеш собі уявити, як я зраділа!

— Я дуже хвилююся: йде сильний дощ, а моя дружина пішла без парасольки.

— Дрібниці, вона сховається у будь-якій крамниці.

— Ось це мене і хвилює.

— Куди ти поспішаєш, Петре Петровичу?

— До ювеліра і напавника.

— Ну? А що таке у вас?

— Не кажіть: і дружина, і роля розладналися.

Жінка живе тільки тоді, коли вона кохає, а кохає вона все життя.

●
В саду гуляла чарівна жінка. Юнак побачив її і сказав:
— Зараз я прийду до тебе!
— Ах ти ж безсоромнику! — закричала вона. — Та як же ти пройдеш сюди? Тут немає проходу. Хіба що обійти сад з північного боку!

●
— Я просто не розумію, чого тебе так хвилює цей любовний лист. Що ти хочеш від мене? Коли я виходила за тебе заміж, ти на моє запитання: «Чи кохавш мене?» — відповів: «Вас кожен повинен кохати...» А тепер це тобі не подобається.

●
У жінки запитують:
— Скільки вам років?
— Тридцять.
— Але ж ви минулого року говорили так само.
— А я від своїх слів ніколи не відмовляюся.

●
Якби можна було перетворити людську мову на електричну енергію, то п'ятьох сусідок вистачило б на освітлення цілого міста.

●
Чоловік. Листи, які ми одержуємо від нашого сина з Африки, стають дедалі коротшими.
Дружина (зітхаючи). Хто знає, можливо, хижакі наполовину з'їли нашого Ваню!

●
— Ви, мабуть, вважаєте мене за непорядну жінку, якщо насмілилися запропонувати мені їхати з вами до ресторану.
— А ви що, вважаєте мене за непорядну людину, якщо думаєте, що я поїду з непорядною жінкою?

●
— Ох, якби батько купив мені намисто з перлин, яке я бачила!
— Це погана прикмета: перлини — це сльози.
— Так, коли їх не купують.

●
Були приклади, коли жінки, гуляючи добре знайомими доріжками, все ж таки ставали на хибний шлях.

●
— Як ви смієте вихвалитися, ніби користувалися моєю прихильністю?
— Я не вихваляюся, я каюся.

●
Бу Адам був сторожем у однім мохалі. Якось прийшла до нього жінка і забажала взяти будинок в оренду.
— У нашому мохалі самотнім жінкам будинки не здають, — сказав їй Бу Адам.
— Не бійтеся, — відповіла жінка, — я жодної хвилини не залишуся сама.

●
— Вірити чоловікам? Ні! Всі чоловіки обманщики!
— Це ж чому?
— Аякже! Скільки з них клялися мені в коханні, а тим часом одружився зі мною тільки один.

●
— Так несподівано помер і залишив удовицю двадцять п'яти років.
— Пробачте, мені всього лише двадцять два роки, — ридючи, відповіла вдовиця.

Почувши, що її називають жінкою Бальзаківського віку, вона нервово запитує:

— А скільки років цьому Бальзакові?

Еміль Кроткий

— Ксенія Тарасівна така невтішна після смерті чоловіка, що, граючи на роялі, б'є тільки по чорних клавішах...

— Коли я виходила заміж, мій чоловік був старіший за мене на десять років.

— А тепер?

— Ну, тепер різниця, звичайно, збільшилася. Тепер між нами років тридцять чи сорок.

— Що за жахливі люди! Сьогодні за мною знову хтось ішов! Я, звичайно, і не глянула на зухвалого... Це була струнка молода людина з темними вусами і великими блакитними мрійними очима.

Коли я лаю жінок, мені завжди заперечують:

— А все-таки якби не було жінок, то й чоловіків не існувало б на світі... Дивне заперечення! Наче жінки могли б повилитися на світ, якби не було чоловіків.

У товариському колі зайшла мова про те, яка різниця між падінням і нещастям. Один відповів:

— Якщо йде, наприклад, вулицею моя теща і, спіткнувшись об камінь, впаде на тротуар, це — падіння, а якщо підніметься — це вже буде лихо.

Юнак, який не знає, що купити своїй дівчині на день народження, запитує в матері:

— Мамо, якби тобі було сімнадцять років, який би ти хотіла мати подарунок?

— Нічого більше.

Жінки у коханні подібні до смерті: вони з'являються не-кликаними і не приходять тоді, коли їх кличуть.

— Завтра у молоді Воцикової весілля. Її майбутній чоловік — ясновидець.

— Ви гадаєте, він справді може передбачати майбутнє?

— Що ви? Хіба він тоді з нею одружився б?

Зрадлива жінка та, яка вже не любить; легковажна та, яка вже любить іншого; пустотлива та, яка не знає, чи любить вона і кого любить; байдужа та, яка нікого не любить.

Жан Лабрюйєр

Вона заговорювала йому вставні зуби.

Еміль Кроткий

Сходячись разом, чоловіки один одного слухають, а жінки — оглядають.

— Чого це ви так поспішили вийти заміж, адже ще жалоба не скінчилася?..

— Ох, і справді... Яке нещастя.. Ну, наступного року буду обачливіша.

— Люба, забудьмо вчорашню сварку! Подивися, які я тобі сережки купив!

— Після такого зухвальства, яке ти мені вчора вчинив, я чекала від тебе значнішого подарунку.

Він. Знаєш, Танечко, ти дуже схожа на нашу бабусю.
Вона. Фе, як ти завжди говориш?! Вона ще може бути подібна до мене, але я до неї — ніколи!

— Яке найбільше покарання за двоєжонство?
— Дві тещі!

Чоловіки говорять про жінок, що їм заманеться, а жінки роблять з чоловіками, що їм завгодно.

Софія Сегюр

— Віра Петрівна — свята жінка!
— Гм... так... Вона і чоловіка свого зробила великомучеником.

— Ну, як живе Марія Іванівна?
— Ох, і не питайте! Її жахливий чоловік так часто зраджує її, що вона, нещасна, навіть не знає, від кого в неї діти.

Сваха. І чому це тобі, серденько, наречений не подобається?

Наречена. Та в нього ноги короткі.
Сваха. І чого там короткі. До землі ж дістають — і слава богу.

— Скільки років ви заміжня?
— Взагалі чи в цьому випадку?

Чоловік (дружині). Ну, Галочко, можеш їхати — тепер буде міцно!

Жінка. Як? Уже готово? Дивовижно! Поки ти був нареченим, ти прив'язував ковзани удвічі довше, ніж зараз!

Хатне життя мертве без жінки. Побут холостяка — це бал без музики, картина без освітлення, квітка без запаху.

Мати. Я забороняю тобі раз і назавжди відповідати на люб'язності молодих людей.

Дочка. Що мені робити, мамо, коли вони упадають за мною?

Мати. Надсилай їх до мене.

Просто дивовижно, як за одну мить моя дружина помічає найменше безладдя в чужій квартирі!

— Чого ти за ним плачеш? Адже за весь час він нічого тобі не подарував.

— Та мені шкода не його, а змарнованого часу.

Коли чудові жіночі очі затуманені сльозами, чоловік перестає ясно бачити.

— Якби ваш покійний чоловік дізнався, що ви збираєтесь вийти заміж удруге, він би перевернувся в домовині.

— Не думаю, голубонько. Дуже вже він був ледачий за життя.

— Ти чому так пізно приходиш додому?

— Я купував годинника!

— А де ж він?

— Відстав...

Професор психології британського університету в Манчестері Джон Коен недавно опублікував висновки своїх дослідів швидкості мови жінок і чоловіків. Виявилось, що за 30 секунд жінка вимовляє 80 слів, а чоловік 50; за 60 секунд — жінка 116, чоловік — 112. Різниця помітніша на відрізку часу у 120 секунд: чоловік — 182, жінка — 214.

Професор Коен пояснює це явище у даному випадку тим, що жінки багато займаються дітьми, і тому змушені швидко реагувати на вчинки і запитання своїх чад, що в свою чергу вимагає вправніше використовувати «засоби спілкування».

Якось жінка захоплено розповідала любовну історію і раптом, помітивши, що вона в запалі зайшла у подробицях надто далеко, обірвала розповідь.

— Е, ні, голубонько, — зауважили їй, — ви щось приховуєте, мабуть, таке, що не можна показати.

— Після цього ви скажете, що я одягаюся, аби приховати, що у мене негарна фігура! — заперечила жінка.

— Дивно! Ви ще такий молодий, а вже втретє удівцем стали. Чим ви це пояснюєте?

— Розумом, тільки розумом! Жодній своїй дружині я не заперечував, і це так драгувало їх, що вони визнали за краще навіки покинути мене.

— Надіє Панасівно, вчитель музики дозволяє собі цілувати вашу дочку!

— Можливо! Але він ніколи не дозволяє цього під час уроку!

Похилого віку вдовиця доводила, що їй тільки сорок років і посилалася при цьому на свого давнього приятеля, який одного разу сказав:

— Це ділковита правда, протягом 10 років весь час чую, що вам сорок років.

— Ви кажете, що ви міське господарство ведете за трипільною системою. Я не зовсім вас розумію.

— У мене заступник, секретар і техник, усі три жінки, — Полі.

— Дядю, поздоров мене: виходжу заміж за ювеліра.

— Значить, у вас шлюб з любові: ти завжди любила коштовності.

— Скажи, Лізо, знайшла ти в своєму чоловікові ідеал, який шукала?

— Ні.

— Що ж ти робиш тепер?

— Продовжую шукати.

— Третього дня на вечорі я дуже застудилася: спочатку розмовляла з дослідником Африки, а потім з полярним мандрівником.

Жінка вважає, що на кожне питання є два погляди: її і помилковий.

● Якийсь чоловік зустрів на вулиці приятеля з забинтованою головою.

- Що з тобою?
- Бачиш, я зіткнувся з літаючим блюдцем.
- Не може бути! Де ж це?
- У себе вдома.

● — Ганна Василівна завжди ходить як громовиця.
— Це правда! Зате її чоловікові доводиться бути громовідводом.

● Порядна жінка не помічає, коли помічає, що її помічають.

- Ви для себе вибираєте дарунок?
- Ні, для Семена Івановича.
- Браслет для чоловіка?
- Так... Цей браслет він подарує мені.

● — Я бачу, ви напрочуд охайні. Ви навіть говорите ви-
нятково чистісіньку брехню.

- Я можу бачити директора?
- А хто ви — представник заводу, інкасатор чи знайо-
мий?
- І те, і друге, і третє.
- В такому разі директор на нараді, він поїхав на два
тижні, і я зараз йому про вас доповім.

● В і н. У твоєму листі багато орфографічних помилок.
В о н а. Можливо. У мене було дуже погане перо!

● — Скільки разів я попереджала тебе, щоб ти при сторон-
ніх не говорив, чого не знаєш. А сьогодні ти говорив про
Рішельє так, ніби це вино...

- А хіба ні?
- Звичайно, ні! Це ж сир!

● — Ви поспішаєте, люба, як на пожежу!..
— А ви вже запалюєтесь?

● Епітафія на могилі місцевої кумасі:
«Тільки луна могла зробити так, щоб за нею не лишилося
останнього слова...»

● Розумні жінки люблять, коли заради них роблять дурниці,
особливо дорогі. Тільки вони люблять при цьому не того, хто
робить ці дурниці, а зовсім іншого.

Іван Гончаров

● — Якого щастя ви чекаєте в наступному новому році?
— Я не матеріалістка. Мої бажання дуже скромні: я б хо-
тіла мати тільки... нове прізвище.

● Скільки одиноких чоловіків мріють про гарну дружину.
А скільки одружених!..

● Якийсь залицяльник говорив жінці, що він за все своє
життя знав тільки двох цілком досконалих жінок...

- А хто ж друга? — запитала його співрозмовниця.

Дружину Ейнштейна запитали, чи розуміє вона теорію відносності.

Трохи подумавши, вона відповіла:

— Ні, я не розумію її. Але для мене найважливіше те, що я розумію самого Ейнштейна.

Жінки не прощають чоловікам помилок, які вони самі зробили.

Наречений говорить американській кінозірці:
— Поклянися, що ти одружився зі мною не тільки через мої 500 мільйонів.

— Клянусь! Я одружилась би з тобою, якби ти мав навіть 100 мільйонів.

Лікар звертається до пацієнта:
— Що примусило вас плигати з шостою поверху?
— Брехня жінки!
— Мужчина повинен мати характер, — сказав лікар, — не треба було відразу плигати з вікна.

— Треба було! Вона обдурила мене: сказала, що в неї немає чоловіка!

Дружину Піфагора Теано запитали:
— Коли за ритуалом жінка вважається очищеною від чоловіка?

Теано відповіла:

— Від власного — відразу, від чужого — ніколи.

— Цікаво, чому в чоловіків волосся випадає раніше, ніж у жінок?

— Тому, що їм більше доводиться чухати потилицю.

Жінка, в якій помер чоловік, весь час ходила біля покійника і махала на нього віялом. Хтось із відвідувачів запитав, навіщо вона це робить. Удовиця, витираючи сльози, відповіла:

— Покійник перед смертю наказував мені, щоб почскала виходити заміж доти, доки його тіло охолоне.

Один чоловік одружився із старою жінкою. Коли її привели до нього в дім, він, побачивши на її обличчі зморшки, запитав, скільки їй років. Вона відповіла: 45 чи 46. Тоді чоловік нагадав їй, що в шлюбному свідоцтві було зазначено 38, і почав її умовляти, щоб вона сказала правду. Але жінка твердила одне й те саме. Тоді чоловік узяв шматок тканини і сказав:

— Треба накрити сіль у бочці, щоб її не з'їли пацюки.

— Ну й сміхота! — вигукнула жінка. — 68 років живу на світі і ніколи не чула, щоб пацюки їли сіль!

Епітафія на могилі жінки:
«Вона мріяла, щоб її дочка знайшла собі кращого чоловіка, ніж був її власний, і шкодувала, що її син не зможе знайти собі таку ж гарну дружину, яка була в його батька».

У законознавця, що доскопало знав свою науку, була надзвичайно розумна дружина.

Одного разу законознавець побачив, що його дружина вилазить на дах по драбині. Коли вона добралася до середини, законознавець крикнув:

— Вилізеш — дістанеш розлучення; спустишся — дістанеш розлучення; залишишся на місці — теж дістанеш розлучення.

Почувши це, дружина сплигнула з драбини. Законознавець віддав хвалу її розуму і сказав:

— Тепер я знаю, що ти можеш вирішувати найскладніші питання так само добре, як я сам.

— Раїсочко, ти ж носиш обручку не на тому пальці!

— Я вийшла заміж не за того чоловіка...

●
Чоловік з великим носом сватався до жінки і, хвастаючи, говорив:

— Я чоловік не легковажний, терплячий, до труднощів звиклий.

— Так, якби ти не був терплячий, до труднощів звиклий, навряд чи зміг би сорок років носити такий ніс, — відповіла вона.

●
На автоперегонах для жінок:

— От добре, що ти мене наздогнала! Скажи, справді Марія та Костя розлучаються?!

●
— Скільки б ви мені дали років?

— У вас їх і без того досить, навіщо я буду вам додавати!

●
Чоловік помирав. Сумніваючись у вірності свої дружини, він казав їй:

— Ти бачиш, я помираю. Признайся ж тепер, перед смертю, відверто: ти мене зраджувала?

— Ага... добре ж, якщо помреш, а якщо ні?..

●
Жінка — своєму чоловікові:

— Треба віднести листа на пошту.

— Так, але дощ ллє як з відра! Погода така, що добрий хазяїн собаку не вижене.

— Ну й що ж?! Я не прошу тебе брати з собою собаку.

●
Конферансьє:

— Якщо дами дозволять, я трішки пожартую!

●
— Слухай, розкажи ж мені докладніше про ту історію із Зосею.

— Докладніше не можу, бо вже й так розповіла тобі більше, ніж сама чула.

●
Дві жінки розмовляють про свою приятельку:

— Три речі мені в ній не подобаються.

— Які саме?

— Її підборіддя.

●
— Чоловікові дали погану квартиру... довелося міняти...

— Квартиру?

— Ні, чоловіка.

●
— Вчора я бачив твою дружину, але вона не помітила мене.

— Знаю, вона мені казала про це.

●
— Твоя дружина все ще скаржиться на нерви?

— Ні, лікар сказав їй, що нервозність — ознака старості.

●
— Хто розумніший — чоловік чи жінка?

— Я ніколи не бачила, щоб жінка бігала за дурним чоловіком тільки тому, що в нього гарні ноги.

●
Є чоловіки, які красномовністю перевершують жінок, але жоден з чоловіків не володіє красномовністю жіночих очей.

Карл Вебер

У дівчини запитали, скільки років її матері.
— Йй-богу, не знаю, — відповіла та, — мати кожного року зменшує собі по року, так що скоро я буду старіша за неї.

Молодий, придуркуватий франт, сідаючи між письменницею Анною Сталь і красивою жінкою Рекам'є, сказав дамам:

— Я займаю місце між розумом і красою!
— Хоча не маєте ні того, ні іншого, — підхопила А. Сталь.

— Зараз друга година, мій дорогий. Я збігаю на десять хвилин до сусідки.

— Іди, моя куріпочко, та не забувай, що о восьмій у нас обід.

Вісімдесятилітню жінку питають:

— Чому ви не носите окулярів?
— Я б носила, та мій чоловік говорить, що вони мене роблять старою.

— Я виходжу заміж за Анрі.

— Бідний, він так хотів бачити в тобі друга...

— Ти ідеш за кордон? Хіба ти хвора?

— Я ні, але чоловік.

— Але ж твій чоловік залишається тут і ти ідеш сама?

— Ох, чи не все одно!..

— Ви кажете, вашому синові 4 роки. А ваш чоловік помер 6 років тому... Як же так? Дивно!

— Я й сама до цього часу дивуюся!

Одна жінка розповідала в товаристві, як якийсь коханець, коли не було чоловіка, потрапляв до спальні жінки, яку він дуже любив.

— Коли вони були удвох, — казала вона, — приїхав чоловік і почав стукати у двері спальні. Уявіть собі моє становище в цю хвилину...

— Я б хотіла купити добрий приймач, тільки обов'язково короткохвильовий. У нас, знаєте, зовсім малогабаритна квартира.

Зустрічаються дружини музикантів.
— Ти знаєш, яка гра природи?! Мій чоловік грає в дуєті, і в мене народилася двійня.

— О господи! — вигукнула друга. — Я пропала! Мій чоловік грає в квінтеті!..

— Твій чоловік такий гарний... На твоєму місці я б ніколи не зраджувала його так...

— А як? Хіба ти знаєш інший спосіб?

Жінка звертається до шпика:

— Я хочу, щоб ви уважно стежили за моїм чоловіком і цією жінкою. Потім скажіть мені, що вона в цьому знайшла.

Королева — це жінка, що керує державою, коли немає короля, і керує державою, коли король... є.

Юліан Тувім

— Чому жінки привертають увагу більше красою, ніж розумом?

— Тому що дурні чоловіки рідко коли бувають сліпими.

● Казимира Вурстера, відомого дослідника в галузі хімії паперу і органічних солей, відрекомендували одній дамі.

— Але, пане професоре, нас знайомлять уже втретє!

— Але ви кожного разу в іншій сукні,— сказав Вурстер.

Коли вчений розповів про цей випадок вдома, жінка образилася:

— Ти помітив, що дама була в іншій сукні? У мене ти цього ніколи не помічав!..

● Ключ від автомобіля підходить майже до всіх жіночих сердець.

● — Сам не знаю, що купити дружині на день народження!

— Запитай у неї.

— Що ти! Де ж мені взяти стільки грошей?

● Мільйонер зупиняє машину. Водій — жінка.

— Чому ви підвищуєте швидкість? Ідете дев'яносто кілометрів на годину!

— Що ви, що ви! Адже я тільки п'ятнадцять хвилин, як виїхала.

● Людину затримали саме тоді, коли вона вилазила через вікно.

— Ви пограбували квартиру! — вигукнув мільйонер.

— Та ні, моя дружина натирає підлогу в кімнатах!

● Не можна визначити вік жінки та музики.

Олівер Гольдсміт

● Молодий чоловік іде селом. Побачивши літню жінку, він питає:

— Бабусю, скажіть, будь ласка, як скоріше потрапити до лікарні?

— А ти скажи мені ще раз «бабуся» — і відразу там опинишся!

● Регистратор питає у жінки:

— Незаміжня?

— Так, двічі.

● Французька альпіністка Іветт Воше — перша в світі жінка, яка здійснила сходження на раніш неприступний північний схил Маттерхорну. Але й знаменита альпіністка була передусім жінкою. Перша її фраза після походу була:

— Мені треба піти в перукарню, я маю жахливий вигляд!

● — Власне кажучи, тільки після шлюбу дізнаєшся, що таке справжнє щастя.

— Так, але тоді вже буває дуже пізно.

● Кожного разу, коли за дверима починався якийсь гамір, міс Браун прокидалася з переляку і будила чоловіка.

— Чуєш, там злодії! — шепотіла вона, завмираючи від жаху.

Нарешті після багатьох таких ночей у чоловіка урвався терпець і він пояснив:

— Гадаю, що там нікого немає! Злодій завжди орудує в абсолютній тиші.

З того часу міс Браун будить чоловіка, коли за стіною абсолютна тиша.

Немає нічого дивного, що жінки ніколи не мають часу. Подивіться на їхні мініатюрні годиннички!

Юліан Тувім

— Чи є на світі така жінка, яка б добре говорила про свого чоловіка?

— Так, є. Та, котра розповідає про нього своєму другому чоловікові.

— Я не піду заміж, поки мені не сповниться тридцять років.

— А мені не сповниться тридцяти років, поки я не вийду заміж.

Слон славен палкістю, вода — квітами лотоса, ніч — повним місяцем, кінь — швидкістю, палац — частими святами, збори — освіченими людьми, сім'я — гарним сином, промова — ясністю, а жінка — гарною вдачею.

Індійська мудрість

Моя дружина — вчений муж.

До англійського хіміка Роско, який щойно закінчив популярну лекцію про добування барвників з вугілля, підійшла одна слухачка і, подякувавши йому за цікаву лекцію, додала:

— Тепер я принаймні знаю, звідки береться таке різноманітне забарвлення у квітів.

— Але я нічого не говорив про квіти, пані, — здивувався хімік.

— Зате ви говорили про фарби з вугілля, — заперечила дама, — а вугілля під землею багато, так що квітам є з чого виробляти барви.

Екскурсовод звертається до групи туристів:

— Якщо дами на хвилину замовкнуть, можна буде почути страшенне ревіння Ніагарського водоспаду.

Не перевищуючи віку в сорок років, вона зуміла дожити до глибокої старості.

Януш Осенка

Мужчина позивався з вродливою жінкою, і прийшли вони обоє до суду.

— О суддя, — сказав мужчина, — докази мої такі ж очевидні, як полум'я світильника.

Суддя ж, зачарований вродою жінки, відповів йому:

— Погаси свій світильник — сонце зійшло.

— Отакі, матінко, лихі люди: як напало на мене семеро перекупок, то ледве одгризлася.

Українська приказка

— Я гадаю, люба, що ти не віриш казкам, які розповідає твій чоловік, говорячи, що ходить на рибалку. Адже він ще не привіс жодної рибини.

— Ось тому я й вірю!

Так жінку бив, що сам насилу втік.

Українське прислів'я

— Мене цікавить ця пральна машина. Прати на ній не важко?

— Ні, ні. Зовсім легко.

— Тоді я купую. Це полегшить працю мого чоловіка.

Жінка запалює чоловіка на великі подвиги, здійснення яких потім сама утруднює.

Олександр Дюма-син

Тигра ловлять у лісі, птаха — у небі, рибу — в річці, але не можна спіймати легковажне серце жінки.

Індійська мудрість

Швейцарське Товариство стійких чоловіків, члени якого одружені 25 років і більше, погодилося відповісти на запитання холостяків. Перше запитання:

«Які жінки найвірніші та найвідданіші: блондинки, брюнетки чи руді?»

Відповідь:

«Сиві».

— Ви ж пожили тільки шість місяців у квартирі, чому ж виїжджаєте з неї?

— Я виявила, що в ній немає ванни!

Для жінок з некрасивими ногами єдиний порятунок — велике декольте.

Кретья Патачкувна

— Учора весь вечір думала. Чому? Телевізор зламався.

Жінка зійшла з медичних терезів.

— Ну як? — запитав її чоловік. — Більше норми?

— О ні, — відповіла дружина, — якщо вірити таблиці, я просто повинна бути вища на п'ятнадцять сантиметрів.

Основна причина розлучень — шлюб.

— Ця фотографія була зроблена, коли я була набагато старішою.

— Цей молодий чоловік дуже погано вихований. Поки я з ним розмовляла, він весь час позіхав.

— А може, люба, він хотів щось сказати?

Єдиною в Італії жінкою-регулювальницею вуличного руху була двадцятирічна Карла Маффеї.

Але недавно префект місцевої поліції звільнив Карлу: надто вродлива. Шофери і перехожі зупинялися біля її поста, щоб помилуватися дівчиною в білому поліцейському мундирі, на вулиці утворювалися затори.

— Не розумію, як до винаходу телефону люди домовлялися, зустрічалися, одружувалися, мали дітей?

Епітафія на могилі плетухи:

«Вона, напевно, все ще розповідає святому Петрові новини про своїх сусідів».

— Мамо, чому Соломон був наймудрішою людиною на світі?

— Тому, що в нього було багато жінок, які давали йому гарні поради.

Жінки, що цілуються, нагадують боксерів, які обмінюються рукостисканням.

Геррі Менкен

Епітафія:

«Тут лежить моя дружина. Вона була чутлива, ніжна, розумна і освічена. Якби вона могла говорити, то, безумовно, підтвердила б усе це!»

Дві жінки говорять про третю:

— Вона купила чудову білизну, коли йшла до лікаря, і тепер страшенно засмучена, бо лікар попросив показати тільки язик.

— Любий, перед нашими вікнами оселився офіцер. Зроби завіски, щоб він не дивився, коли я буду роздягатися.

— Почекай трохи, може, він сам зробить завіски.

Жартівник, побачивши вродливу жінку, сказав їй:

— Чи не дозволиш, пані, поцілувати тебе? Дуже вже хочеться мені дізнатися, хто солодший: ти чи моя дружина?

— Йди запитай мого чоловіка, — відповіла жінка, — він цілував нас обох.

— Найгірше з жітками, — говорив поліцай, — ніколи ні в чому не признаються. Одна дама заснула з непогашеною ци-

гаркою, і почалася пожежа. На слідстві вона твердила, що не винна, бо коли вона лягала спати, постіль уже горіла.

Чоловік ніяк не може вибрати подарунок своїй дружині. Він звертається до продавщиці:

— Якби ви були моєю дружиною, що б ви хотіли?

— Іншого чоловіка.

— Ти засмучуєшся, що товстієш?

— Звичайно, засмучуюсь. Якби я не засмучувалася, я була б ще товщою.

Схвильований вчений вбіг до кімнати.

— Мені пощастило встановити зв'язок з марсіянами!

— Дуже мило, — сказала дружина. — А білизну до пральні ти так і не відніс?

— Я повинна йому помститися — виходжу за нього заміж!

Жінка бере букет троянд від свого залицяльника і каже:

— Час уже тобі перестати захоплюватися ботанікою, а почати захоплюватися мінералами.

— Мій чоловік помер одразу після весілля.

— Відолаха! Довго не мучився...

Тільки зубний лікар може сказати жінці: «Прошу закрити рот!» — і не мати від цього ніяких неприємностей.

Ковальський після двадцяти шести років волі одружився.

— Подивіться по зірках, що чекає мене надалі в моєму житті.

— А під якою зіркою ти народився?

— Під сузір'ям жінки.

— Що ти кажеш? Немає на небі такого сузір'я!

— Двадцять років тому я був у іншого звіздаря, і він визначив, що я народився під сузір'ям Діви. Невже за двадцять років та діва не стала жінкою?

Ішла дурна мати з дурним сином, і добралися вони до колодязя. Колодязь був глибокий, і вода в ньому була чиста і прозора.

Син глянув у колодязь і побачив своє відображення у воді, а потім сказав матері:

— Звідти якийсь парубок виглядає.

Мати теж глянула у колодязь, побачила поруч з відображенням сина своє відображення і сказала:

— Еге, та парубок не сам, а з якоюсь шлюхою!

Алі Сафі

Під час інтерв'ю письменницю Агату Крісті запитали, чи мала вона особливі підстави вийти заміж за археолога.

— Так, — відповіла літня письменниця. — Археолог є найкращим чоловіком, про якого можна тільки мріяти. Адже чим більше жінка старіє, тим більше він цікавиться нею.

Якась дама вирішила розлучитися зі своїм залиціальником. Зчинилася бурхлива сцена і наприкінці дама пригрозила, що викине його у вікно.

— Ну, що ж, — відповів він, — я можу вийти тим же шляхом, яким стільки разів заходив до вас.

— Чому ви ніколи не одружувалися? — запитала літня жінка знайомого холостяка.

— Одного разу я випадково зіткнувся на вулиці з якоюсь дамою. Вона насипалася на мене з лайкою, подряпала мені обличчя, а потім лукаво зауважила:

«Заспокойтеся. Я думала, що ви мій чоловік».

Розмова двох подруг:

— Учора в гостях я зустріла свого колишнього чоловіка.

— Ну і що ж?

— Я ніколи не гадала, що він такий приємний співбесідник.

Чоловік. Чого плачеш? Я від'їжджаю не на цілий рік, а лише на місяць.

Жінка. Знаю я тебе! Кажеш на місяць, а сам за тиждень повернешся...

В коханні втрачають розум, у шлюбі помічають цю втрату.

МОРИЦ САФІР

Є різні ліки від кохання, але немає жодних надійних.

ФРАНСУА ЛАРОШФУКО

Що таке кохання? Це — зубний біль у серці.

ГЕНРІХ ГЕЙНЕ

...Кохання варте стільки, скільки варта сама людина, яка його відчуває.

РОМЕН РОЛАН

Кохання — це коли свербить біля серця, яке не можна почухати.

Народний вислів

Кохання — битва двох статей: жінці треба захищатися спочатку, чоловікові треба захищатися потім.

ОЛЕКСАНДР ДЮМА-СИН

**Вірчим
Відтінком**

Молода прийшла з загсу. Сумна-пресумна. Вона нагадувала образ Варвари-великомучениці у найтяжчу мить своїх страждань. Навіть не вірилося, що на весіллі люди можуть бути такими пригніченими.

— Чого це в тебе такий настрій, наче ти не на весіллі, а на власному похороні? — спитала молоду дружка.

Молода важко зітхнула.

— Я не знала, що він такий лисий...

— Тю, а куди ж ти раніш дивилася?

— Коли ми зустрілися, він був у шляпі...

Федір Маківчук

Навесні навіть кербуди співають.

— Гільдо, скажи: чи вийшла б ти заміж за ідіота заради його грошей?

— Гм... Це залежало б... А скільки у тебе грошей?

Дон Жуан:

— Друже мій, я заручився зі своєю майбутньою колишньою дружиною!..

— З любов'ю не жартують! — працівник шлюбного бюро піднімає догори вказівного пальця.

— Які можуть бути жарту, — відповідає новоженець, — коли одружуєшся втретє!..

Що таке кохання? Це — необхідність урятуватись від самого себе.

— Що таке шепіт?

— Це один із способів спілкування людей. Якщо шепочуться двоє, то це початок кохання. Якщо шепочуть усі — то це його кінець.

Влада Булатович-Віб

— Ви даремно підбираєте ключі до мого серця, — сказала вона, — воно не замикається.

— Два місяці тому я була так закохана, а сьогодні не можу на нього дивитися!..

— Так, чоловіки дуже змінюються.

— Я з Валеркою більше гуляти не буду!

— Чому?

— Я змусила його пообіцяти мені, що він ніколи не цілуватиме мене, і він дотримується обіцянки.

— Реєструватися не будемо, моя пташко, бо з цими розлученнями така тяганина!..

М а т и. Ну, чого ти плачеш?

Д о ч к а. Павло Миколайович обіцяв мені освідчитися в коханні, а вчора помер.

М а т и. Ох, ці чоловіки — відомі обманщики!

— Громадянине, купіть квіточку!

— Не треба.

— Хоч одну, для коханої!

— У мене немає коханої.

— Тоді купіть для дружини!

— Я не одружений.
— Тоді купіть увесь кошик, щоб відсвяткувати ваше щастя!

— Невже їхню згоду на шлюб ще й досі тримають у таємниці?

— Про це всі кажуть.

В і н. Клянуся, я кохатиму тебе!
В о н а. А чи довго?
В і н. Все життя, вічно!
В о н а. Ах, любий, хіба можна так лякати!

— Повір, якщо ти мене зрадиш, я не переживу самотності!
— Але дозволь довідатись: що ж ти собі заплідеш?
— Я?.. Одружуся з іншою!

Вона була важка на підйом, але легка на падіння.

«Дорога Жанно, — пише молодий чоловік, — вибач мені, я стаю такий безпам'ятний. Вчора я освідчився тобі в коханні, тільки не пам'ятаю, дала ти згоду чи ні?..»

«Дорогий Жоро, — відповідає дівчина, — я знаю, що відповіла «так», але забула — тобі чи кому іншому...»

Страждання в коханні надто солодке, щоб шукати від нього ліків; але в тому разі, коли їх шукають, то вже буває надто пізно.

Христофор Віллан

В і н. О, якби я тільки знав, Світланочко, чим можна зрушити ваше кам'яне серце!

В о н а. Спробуйте дорогоцінним камінням!

Дівчата взагалі подібні до шапок: не всякій щастить, але кожна хоче потрапити в дамки.

Козьма Прутков

— Не раджу вам, папачко, ходити самій по лісу.
— Чому?
— Небезпечно. Дуже багато розвелосся хуліганів.
— Та певже? А вони не одружені?

— Я ніколи не одружуся! Колись я кохав одну дівчину, і вона зробила з мене дурня!

— Як видно, її вплив на вас був довготривалим.

— Ти завжди твердиш, що я твої кумир, що обожнюеш мене, поклоняєшся мені, так чому ж ти не одружуєшся зі мною?

— Все це, звичайно, правда, люба моя, але скажи, хіба люди античності одружувалися зі своїми богинями?

— Ось і ви виходите заміж. Знайшли нарешті тиху пристань.

— Цілком вірно, надто вже тиху: мій чоловік... глукопінний.

— Як ви насмілилися вчора ввечері поцілувати мою дочку?

— Сьогодні вдень я й сам дивуюся...

— О, мій любий! Якби пароплав потонув, як прекрасно було б загинути разом!..

— Я вмю плавати!..

— О, який жаль!..

— Зараз я ще не можу дати вам відповіді, тому що ще не почуваю до вас прихильності... Зайдіть через годину!

— Твій наречений справді закоханий у тебе?

— Закоханий по самі вуха! Усяке місце, де б я не була, дороге для нього! Наприклад, учора вранці я показала йому на ресторан, де мені довелось якось обідати, і ввечері він просидів там цілих шість годин.

— Скажи мені, милий, як це трапилося, що ти в мене закохався?

— От бачиш, тепер це і тебе дивує...

— З того часу, як ти почав мене цілувати, я відчула ґрунт під ногами.

— А я навпаки: почав його втрачати!..

Молодий чоловік нахилився і поцілував незнайому дівчину, що сиділа поруч на лавці в парку. Не зустрівши жодного протесту, він поцілував її вдруге і спитав здивовано:

— Але ж чому ви мовчите?

— Моя мати сказала, щоб я ніколи не розмовляла з незнайомими чоловіками.

У поліцейській дільниці задзвонив телефон.

— Послухайте, сержанте, це говорить місис Ренстон. У своїй квартирі я виявила двох незнайомців. Надішліть полісмена, щоб він одного з них викинув!

Об'ява: «Задетів папуга... Особлива прикмета: кричить «Ти старий негідник» кожного разу, коли до нього звертаються зі словом «кохана!»

Молода людина звертається до батька дівчини, до якої він залицяється:

— Так ваша дочка і на роялі грає?

— Але дозвольте, мій друже, хіба у вас немає ніяких недоліків?

У двох закоханих виникла незгода, і «вона» повернула «йому» каблучку.

Недовзі до неї з'явився посланець і приніс листа.

Тремтячим голосом вона прочитала:

«Люба моя пташко! Мої страждання перевершують мої сили. Жити без тебе не можу. Ось тому я тільки-но прийняв отруту і починаю відчувати її дію. Коли ти прочитаєш ці рядки, мене вже не буде серед живих. Маю надію, ти проллєш сльози суму за своїм нещасним померлим Степаном...»

Бліда, у відчаї стояла вона, коли раптом погляд її зупинився на посланцеві.

— Що вам ще потрібно? — вигукнула вона, ридаючи.

— А мені звеліли дочекатися вашої відповіді.

— Мій наречений уже другий тиждень перепливає океан і весь цей час від кохання до нього я страждаю на морську хворобу.

В о н а. Якщо я відмовлю вам, ви накладете на себе руки?
В і н. Звичайно. Я завжди так робив.

Молоді люди заручилися. Мати дівчини вихваляє свою доньку перед матір'ю юнака:

— Моя Віра танцює, як балерина, водить автомобіль, як справжній шофер, їздить на коні, як кавалерист.

— Не біда. Мій син, на щастя, вмів добре готувати страви.

— Моя рибонько! Ти така чарівна, що я намалюю тебе олійними фарбами!

— А від цього я не стану маргаритовою?

Життєрадісна дівчина розмовляє з поважною людиною, яка страждає від геморою і подагри, але ще молодиться.

— Отже, Петре Аполлоновичу, ви вже зовсім відреклися від кохання?

— Нащо перебільшувати, божественна Зоя Володимирівно? Я не відрікся від кохання — кохання відреклося від мене!

Шлюб — це лихоманка навиворіт: починається з жару, а закінчується холодом.

Гіппократ

— Алло! Це ти?

— Ні, це я.

— Тоді вибачаюсь, це помилка.

Порядний чоловік може бути закоханий, як безумний, але не як дурень.

Франсуа Ларошфук

— Знаєте, мені так щастить у коханні.
— Он як! А тимчасом ви досі не одружені.
— Ось у цьому якраз і виявляється моє щастя.

Любов не аксіома: вона завжди потребує доведення.

Закохані вирізьбили на дереві стільки простромлених стрілами сердець, що дерево загинуло від серцевої хвороби.

Еміль Кроткий

— Кохавш мене?
— До нестями!
— А вмерти заради мене можеш?
— О ні! Моє кохання безсмертне!

Кохання часто віднімає розум у того, хто його має, і дає його тому, у кого його нема.

Дені Дідро

— Ларисочко, дозвольте вас поцілувати?..
— Що таке? Ах ви поганий хлопчисько! Та як ви смієте?
— Чому ж ви гніваєтесь? Я вчора сам бачив, як вас офіцер цілував...
— Ви дуренький... То була чинна справа: він у мене дозволу не питав!

— Послухайте, я вам сплачую гроші за уроки музики
моїй дочці, а не за поцілунки!

— Абсолютно правильно! Я теж свої поцілунки не оці-
нюю.

Він поїхав на півроку і щодня писав своїй коханій,
а повернувшись, довідався, що вона вийшла заміж за пош-
таря.

— Вчора був на лекції з медицини і дізнався, що цілува-
тися не корисно.

— Так. Сьогодні я поцілував директорську доньку і втра-
тив два зуби і посаду.

Султан одного разу зібрав своїх двісті дружин і ска-
зав їм:

— Я покидаю вас. Я покохав інший гарем.

— Бабусю, а ти пам'ятаєш першого мужчину, котрий тебе
поцілував?

— Я не пам'ятаю навіть останнього.

Порядна дівчина ніколи не бігає за хлопцем. Чи бачив
хто, щоб мишоловка бігала за мишею?

Юліан Тувім

Дві паралельні лінії полюбили одна одну. Трагедія!

Вона. Мені страшно подумати, що ви, можливо, одру-
жуєтеся зі мною тільки заради моїх грошей.

Він. Та що ви! Як тільки ми з вами розпишемося, ви по-
бачите, як я мало дорожу грішми.

— На якій висоті цей пілот освідчився тобі в коханні,
Галочко?

— На висоті 2000 метрів. Він говорить, що вище стає
вже важко дихати...

— Дивовижно, з якою швидкістю діє пошта: о четвертій
годині надіслані весільні запрошення, а о п'ятій вже прихо-
дять кредитори мого майбутнього зятя.

Одруження вперше — обов'язок, вдруге — дурість, утре-
ге — безумство.

Побачивши дівчину, що тримала в руках запалений фа-
кел, один філософ зауважив:

— Вогонь на вогні... Причому вогонь, що несе вогонь,
сильніший за вогонь, який несуть.

Абуль-Фарадж

На перше побачення летять, на друге — приходять, на
третє — запізнюються.

— Що пише вам ваш коханий?

— Він попереджає мене, що знайдуться й такі дурні, які
проситимуть мене розповісти їм зміст його листів.

Коли старий холостяк бере молоду дружину, він заслуговує... та що там! Злочин сам у собі вже має кару!

Річард Шерідан

— Леоніде Йосиповичу, скажіть одверто, що вас утримує освідчення в коханні?

— Відверто кажучи, Маріє Іванівно, я боюся, що моє освідчення буде прийняте!

Одруження — спокійна гавань, в якій можна заховатися від бурі, але найчастіше воно виявляється бурєю в гавані.

— Шановний Андрію Григоровичу! Я... я... хочу сказати, що упадаю за вашою дочкою вже десятий рік...

— Ну, то й що? Ви хочете пенсію?

Молодість гірша за старість, тому що старість ще прийде, а молодість уже не повернеться.

— Ні, я не можу стати вашою!
— Виходить, відмовляєтеся?..
— Я не можу бути вашою, але ви можете стати моїм, якщо хочете!

Не щастить бідній Ганні Прокопівні, її дочка народила двійню.

— Двійню?.. Це ще дівчиною?! Що ж буде, коли вона заміж вийде?

Вона. Адже ти кохаєш лише мене? Я твоє єдине щастя, так?

Він. Ти мені це так часто повторюєш, що я нарешті сам починаю цьому вірити.

Молода людина зустріла свого суперника, людину досить похилого віку, і, щоб дошкулити йому, запитала про його вік.
— Я не бажаю давати вам на це запитання точної відповіді,— сказав суперник.— Зауважу вам тільки, що осел у двадцять років значно старший за шістдесятирічну людину.

— Ну, навіщо ти сваришся з пареченим? Адже можуть подумати, що ти вже його дружина!

Дуже пустий, але пихатий франт прийшов до знайомої дами і попросив руки її доньки. Він зовсім не сумнівався в успіху і закінчив свою промову словами:

— Добродійко, я тішу себе надією, що освідчення такої людини, як я, буде вами сприйнято прихильно.

— Так, шановний пане,— відповіла дама,— ви дійсно тішите себе.

Хто любить самого себе, той любить без суперників.

— Боже! Як я рада вас бачити! Але чому ви мені так довго не писали?

— Але ж і ви мені не писали!

— Воно-то так, але ж ви мені перший не надіслали листа!

— Так, значить, твій наречений — офіцер?

— Так, офіцер артилерії: він кожного дня мене бомбардує... поцілунками.

Не плач, небого, що йдеш за нього, — нехай плаче він, що бере біду в дім.

— Як тобі не соромно, Маріє, так довго цілуватися з Віктором Івановичем!

— Ох, мамочко, чого ж мені соромитися: адже я навмисно закриваю очі.

— Учора я був у крамниці золотих виробів, і в мене очі розбіглися, поки я вибирав...

— Що ж ти вибрав?

— Гарненьку... продавщицю!

Олександр Дюма-батько вичитував своєму синові за гультайство.

— Час тобі вже братися за розум, взяти дружину...

— Дружину? А чию ж? — перебив його син.

Якийсь чоловік заборгував надзвичайно красивій жінці. При зустрічі вона зауважила йому, що він не часто в неї буває. Не тому, мовляв, що винний гроші.

— Ні, шановна, не тому. Ви ж самі винні, що я забуваю віддати вам борг.

— Тобто?

— Коли я вас бачу, я забуваю про все... навіть і про свій борг!

Ревнощі — сестри кохання, як диявол — брат ангелів.
Станіслав Буффлер

— Ти й досі, як і раніше, за дівчатами бігаєш?
— А що ж мені робити, коли вони не зупиняються?

— Ось і літо промайнуло, Дмитре Олександровичу, а ви мені жодного разу так і не освідчилися в коханні...
— Все, знаєте, якось ніколи було... А тепер уже не варто, адже завтра ви з дачі від'їдете.

— Я така щаслива, така щаслива, що готова пригорнути весь світ!
— То починайте з мене!

Вона міняла коханців, як рукавички.
Рукавичок вона ніколи не міняла.

Платонічне кохання — те саме, що маневри у мирний час: курява, тривога, музика, а небезпеки ніякої.

Наречена. Я сьогодні посварилася зі своїм нареченим.
Як по-твому, хто повинен першим вибачитися?
П о д р у ж к а. До весілля — ти, а після весілля — він.

Стародавні вважали за мудреця людину, яка на запитання, в якому віці слід одружуватися, відповідала: «Замолоду ще не час, а на старості — вже пізно».

Френсіс Бекон

— Дозвольте мені підняти келих за здоров'я молодої і побажати їй, щоб вона у своєму житті пережила ще багато таких днів, як цей!

— Мені снилося вчора, ніби я поділював вас.
— Знаєте, я реалістка і не люблю снів.

Одна зарубіжна газета вмістила таке оголошення: «Молода людина приємної зовнішності, яка має намір одружитися, шукає похилого віку досвідченого пана, який міг би перекопати її не здійснювати свого наміру».

— Чи доводилося вам попадати у залізничну катастрофу?

— Доводилося. У залізничному тунелі я замість онуки поділював бабусю!

— Повір, люба, у мене ти будеш як на небі.
— Як це буде гарно! Але ж на землю треба буде спускатися, так? Ну, то на землі хотілося б мати хоч невеличку дачу!

— Моя мрія — мати автомобіль!
— А я була б рада мати хоча б шофера...

— Не добре, племінничку, що ти витрачаєш гроші з не-прстойними жінками.

— Що ж робити, дядечку, я хотів з пристойними, так вони не хотіли.

І я навчуся на сьомій дитині дівочити.

— І ви сказали Петру Івановичу, що у вас немає приданого?

— Сказала, звичайно.

— І як він поставився до цієї звістки?

— Байдуже.

— І нічого не сказав?

— Ні. З того часу я його більше не бачила!

Лише закохані знають, що таке вічність.

Кохання без поваги далеко не йде і високо не піднімається: це ангел з одним крилом.

Олександр Дюма-син

— Завдяки вам, Еллочко, я втратив усе волосся...
— Це ще дрібниці! Інші втрачають голову.

Сутінки. Закоханий у кімнаті обіймає дівчину.

— Оленько, люба! Я вас кохаю!

— Ах, облиште, облиште! А то я закричу!

— Адже тоді в домі всі почують...

— Боже мій! А я і не здогадалася!..

Ні, різниця все ж таки є: тобі нудно зі мною, а мені нудно без тебе.

Ілля Ільф

— Надіє Петрівно, ваша доп'я Зіночка просила мене передати вам один поцілунок.

— Ви обманюєте, противний!

— Чесне слово! Чому ви не вірите мені?

— Зіночка ніколи одного поцілуку не передає: я знаю її, вона не така скупа.

— І ти дозволила Леонідові поцілувати себе!

— Що ж мені робити, хіба він питає дозволу?

Дівчина, яка тільки-но вийшла заміж, стоїть на порозі з маленькою валізкою і прощається з матір'ю.

— Ну ось, мамо, я і їду. А ти, пам'ятаєш, казала, що йшла до батька з двома великими скринями? А я з маленькою валізкою.

— Люба, так я ж ішла на все життя!

— На мій погляд, Костя танцює з грацією!..

— З якою там Грацією! З Людмилою Градовою.

— Федоре Івановичу, я чула, що ви одружуєтеся! Як ваша наречена — гарна?

— О, вона прекрасна! У неї зовсім новенький будинок і дуже старенький батько!

В о н а. Коли ми одружимося, я ділитиму з тобою всі твої турботи.

В і н. Але у мене нема ніяких турбот!

В о н а. Адже я кажу: коли ми одружимося.

— Я кохаю вас! Дайте мені вашу руку.

— Будь ласка, але з умовою, щоб вашої ноги у мене більше не було!

П о д р у ж к а. Господи! Яка велика лисина на голові твого нареченого!

Н а р е ч е н а. О, це робить його особливо чарівним! Завдяки цьому у нього є зайве місце для поцілунків.

Юнак, побачивши наречену, з обуренням говорить сватові:

— Кого ти мені сватаєш? Вона ж кульгає?

— Тільки тоді, коли ходить, — відповідає сват.

Б а т ь к о (нареченому свої доньки). Як собі хочете, але поки у вас є борги, про весілля й мови не може бути.

Н а р е ч е н и й. Я так і думав, що ви заплатите їх до весілля.

«Якщо ви мене не любите, то поверніть мені цей лист, не розкриваючи конверта»...

— Милий, ти давно не казав мені, що стрибнув би для мене у вогонь...

— Дорога моя, за кого ти вийшла заміж — за відповідального працівника чи за пожежника?

— Хотів би я знати ваші наміри щодо моєї доньки.

— Наміри погані... Я хочу з нею одружитися.

Їхній шлюб пройшов у клопотах про розлучення.

— Чому ж ти не одружився з Ніною Іванівною?
— Не зійшлися поглядами: вона гадає, що мені краще бути неодруженим.

— Пробачте, дівчино, якщо не помиляюся, ми з вами од-
ного разу зустрічалися в зоопарку.
— Може бути. А в якій клітці ви були тоді?

Молода американка міс Елеопора Піг довго не могла
вийти заміж. Нарешті вона вирішила, що їй заважає її погане
прізвище («піг» по-англійськи значить «свиня»). Два роки
вона собі відмовляла в усьому, відкладала кожний цент. Вона
вирішила зібрати потрібну суму, щоб сплатити витрати, пов'я-
зані зі зміною прізвища. Нарешті вона досягла мети. Прізвище
її змінили.

Невдовзі дівчина познайомилася з молодогою людиною, вони
сподобались одне одному і побралися. Її чоловіка звали... Бер-
нард Піг.

І Гнат не винуват, і Килина не винна, тільки хата вину-
вата, що впустила на ніч Гната!

— Друже, порадь, як бути. Я безмежно закохався. Вона
чарівна. Але їй двадцять років, а мені всі сімдесят. Як ти
думаєш, коли я скажу, що мені під п'ятдесят, мої шанси під-
вищатся?

— Ні, ти вже їй краще скажи, що тобі всі вісімдесят.
При твоєму матеріальному стані у тебе буде куди більше
шансів!

— Ластівко моя, якщо скажеш «ні» — я покінчу з собою;
якщо скажеш «так» — я помру від радості.

— Хто це вигадав, що цілуватися небезпечно?
— Мабуть, одружена людина.

— Ніколи не думала, що наш дачний сусіда виявиться
таким нахабою.

— А що?
— Уяви собі — він одружений!

Вона здерла з нього сім каракулевих шкур.

Еміль Кроткий

Молодий фермер змістив у газеті оголошення про одру-
ження.

Невдовзі він одержав листа від дівчини, яка повідомляла,
що вона — дочка фермера, готова одружитися з ним і що
батько дає за нею в придане трактор.

Молодий фермер одразу ж відповідає телеграмою: «Не-
гайно вишліть фотознімок трактора».

— О, мій наречений такий розумний хлопець!
— І все ж таки він одружується з тобою?

Чоловік говорить дружині:

— Валерик питає, що значить «наречена». Як йому пояснити?

— Скажи йому, що наречена — це жінка, якій обіцяють усе те, чого вона не матиме, коли стане дружиною.

— Женю, поклянися, що будеш мені завжди вірною.

— Перестань, Петю, не добре клястися за всяку дурницю.

Дочка розповідає матері про свого коханого:

— Він мене любить до нестями. Бо коли обнімає, то серце його ледве не вискочить.

— Миле дитя, — зітхнула мати, — я теж колись думала так. Але виявилось, що у твого батька стукало не серце, а кишеньковий годинник.

Він був такий ошадливий та обачний, що навіть у весільну подорож вирушив сам.

У купе вагона молодий чоловік питає в літнього громадянина:

— Скажіть, будь ласка, котра година?

— Не скажу ні за що! Знаю, як усе це може скінчитися: я вам скажу котра година — ви подякуєте... Лід розбито! Почнуться приятельські балачки. Потім ми разом виходимо. На станції ви мене частуєте, і я змушений буду запросити вас до себе додому. А дома в мене красива донька. Ви захоуєтеся в неї. Донька — у вас. Ви просите її руки, а я... Та будь я проклятий, якщо віддам свою доньку за людину, в якій навіть годинника немає!..

Сусіди не могли надивитися одне на одного... в замкову щілину дверей.

— Уявіть собі, який дурень цей Нетрипайло. Зустрічає мене і поздоровляє з народженням спадкоємця. Дякую, кажу, гарний хлопчисько. А він і каже: «Радий старатися, ваше сіятельство!..»

— Я чув, що нареченому вашої доньки ви сплачуєте частину її приданого.

— Він актор, а актори без авансу ніколи нічого не роблять.

— Послухайте, ми тільки півгодини знайомі, а ви вже цілуєте мене.

— Але ж ми ідемо в кур'єрському поїзді!

— Ви задоволені своєю покоївкою?

— О, навіть дуже! Вона зовсім не подобається моему чоловікові!

Він. Чим я можу перебороти вашу холодність до мене?
Вона. Золото і срібло — найкращі провідники тепла...

— Ви протанцюєте зі мною вальс?

— Ні, я не люблю вальсів.

— Тоді дозвольте біля вас посидіти?

— Краще вже підемо танцювати!

Т е щ а. Скажіть, що ви подумали, коли вперше побачили мою доньку?

З я т ь. Я подумав: «О, яка, мабуть, гарна в неї мати!..»

— Я молода, гарна і розумна... Цього для вас мало?
— Навпаки, надто багато!

— Що ви хочете?
— Я прошу руки вашої доньки.
— Тільки руки? Ні, беріть краще мою доньку всю, цілком!

— Генрі, любий! Давай у готелі зробимо вигляд, що ми вже одружені кілька років.
— Гаразд, мое кохання. Але ти певна, що зможеш нести чотири валізки?

До продавця звертається молода дівчина:
— Почім ця матерія?
— Дуже дешево — поцілунок за метр.
— Я беру вісім метрів. Ось моя адреса. Приносьте рахунок, і моя бабуся з вами розрахується.

Вірте людям похилого віку. Тільки вони здатні кохати до могили.

— У житті я був закоханий один-однісінький раз, та й це кохання скінчилося нещасливо...
— Вона вийшла заміж?
— За мене.

В і н. Я кохаю вас!..
В о н а. А чому саме мене? На світі так багато гарненьких жінок!

В і н. Але... кохання сліпе!..

— У мене на фермі, — розповідав один фермер другому, — є смішна потвора — двоногий баран.
— Знаю, — відповів другий. — Це той самий, що упадає за мою дочкою.

Він тримав ліву руку на кермі, а правою обнімав стан своєї подруги.

— Двома руками тримати треба! — вигукнув йому регульовальник.

Підійшов мандрівник і запитав:

— А як же парубок тоді керуватиме машиною?

Розмовляють дві дівчини.

— Яку книжку ти читаєш?

— О, це ціла романтична історія, шкода тільки, що кінець трагічний.

— Який?

— Увлялеш, він повертається до своєї сім'ї!..

В і н. Рибонько моя! Ти ж така красива та розумна, скажи, чому ти не хочеш вийти за мене заміж?

В о н а. Саме тому.

Молоде подружжя перевіряє силу свого кохання.

— Люба моя, ну коли б, наприклад, я помер — чи плакала б ти?..

— Дорогий мій, як можеш ти питати про таке? Адже ти знаєш, що я плачу через кожну дрібницю.

— Що таке холостяк?

— Холостяк — це людина, яка не одружується, не подумавши, а подумавши — не одружується.

Увечері, прогулюючись на полі з сипом фермера, дівчина побачила, як корова треться носом об ніс теляти.

— Я хотів би зробити те саме, — романтично вигукнув молодий фермер.

— За чим же затримка? — відповіла дівчина. — Це ж твоя корова.

Б а т ь к о. Ви хочете одружитися з моєю донькою? Але їй 27 років, а вам тільки 21.

Ж е н и х. І що ж з того?

Б а т ь к о. Почекайте шість років, тоді і вам буде 27.

Чоловік звичайно залишається дуже довго під враженням, яке він справив на жінку.

Юліан Тувім

— Як це так, що ти не одружився?

— Я все шукав ідеальну жінку.

— І не знайшов?

— Ні, знайшов, але вона шукає ідеального чоловіка.

Худорлявий — огрядній жінці:

— О, який жаль, що я не знав вас 20 кіло тому!

Різник запропонував хазяйці ногу і серце.

На пошті до віконця «До запитання» підходить молода дівчина і питає робітницю:

— Чи немає мені листа зі зворотною адресою «НТ»?

— Є. Лежить уже кілька тижнів.

— А я не поспішаю. Ці дві літери означають «Навіки твій».

— Риточко, я мушу де в чім тобі признатися. Я одружений...

— Як ти мене налякав! Я думала, що в тебе вкрали машину.

Два старих холостяки почали згадувати свої юнацькі роки.
— Жінки мене на руках носили! — хвалився старший за віком.

— Тепер ясно, — зауважив молодший, — чому ти такий поношений.

Б а т ь к о. Капіде, тебе на вулиці чекає твій наречений.
К а п і д а. Звідки ти знаєш, що то мій наречений?
Б а т ь к о. Бо він курить мої сигарети.

Дівчина прислала в редакцію газети листа:
«Коли я зустрічаюся з нареченим і ми цілуємося, його вуса так лоскочуть, що я не стримуюся і сміюся. Він ображається, а я нічого не можу з собою зробити...»

Редакція відповіла:

«Якщо ваш наречений не хоче розлучатися з вусами, а ви з нареченим, то навчіться володіти собою».

⊙

Кохання не має меж, коли справа заходить про придане.

⊙

У літаку неспіливий юнак дивиться на дівчину і ніяк не може почати з нею розмову. Нарешті, набравшись хоробрості, говорить:

— Вибачте, ви теж летите на цьому літаку?

⊙

— Якщо ти мені відмовиш, я помру!..
Вона йому відмовила. Через шістдесят років він помер.

⊙

Обдурений чоловік лає сваху:

— Ви шахрайка! Сказали, що наречена дурна, горбата і крива, але в неї є двісті тисяч франків приданого! А тепер після одруження я дізнався, що в неї немає і двохсот франків!

— Ось послухайте: ну, нехай придане не відповідає дійсності, але ж все інше маєте точно, як я й казала?!

⊙

— Це правда, що ти одружився зі своєю дружиною тільки тому, що в неї було багато грошей?

— Який брудний наклеп! Я одружився тому, що в мене їх не було!

⊙

Зухвалого залицяльника спустили зі східців.

— Подумаєш,— сказав він, обтрушуючись,— я якраз і збирався спускатися.

⊙

— Порадьте, як мені попросити руки Клавдії Андріанівни...

— Я за своїм, так би мовити, астрономічним фахом сказав би так: «Визнавши вас, на підставі довгих спостережень, за безсумнівне небесне світило, зважився просити вас дозволити мені вічно дотримуватися вашої орбіти...»

⊙

Кажуть, кохання сліпе, але я зустрічав багато закоханих, які бачили у своїх красунях удвічі більше того, що зумів побачити я.

Генрі Шоу

⊙

Наречений. Я одержую достатньо, щоб утримувати двох таких жінок, як ти.

Наречена. В такому разі, моя мати буде жити з нами!

⊙

— Ти знаєш, Генрі подарував своїй коханці стільки дорогих речей, що кінець кінцем змушений був одружитися з нею.

⊙

— Ну, і що ж вона сказала, коли ти запропонував їй своє серце?

— Вона сказала, що любить Емерсона, Лонгфелла та Едгара По. А які в мене шанси, коли вона вже любить аж трьох?

⊙

— Скажу вам правду,— говорять дівчина хлопцеві,— у своєму житті я збрехала лише три рази.

— Разом з цим буде чотири,— холоднокровно зауважує той.

●
В о н а. Це правда, що кішка невдячна, егоїстична і невірна тварина?

В і н. Правда, мое котенятко.

●
— Вір мені, мила, я люблю тебе всією душею. Без тебе я не можу жити. Я готовий все зробити, щоб ти була щасливою!

— Значить, ми пезабаром одружимося...

— Прошу тебе, люба, не міняй теми нашої розмови...

●
— Без тебе, Роберте, я не могла б жити!

— Вірю, люба, життя щодня дорожчає.

●
— Здається, ти все-таки одружишся з Лізою?
— Мушу. Вона за останній час так розтовстіла, що вже не може повернути мені обручку.

●
I
О чарівнице моя! Я такий радий, що ти дала згоду... Подивися, я зроблю все, що в моїх силах, щоб ти була щасливою і задоволеною! Ми поїдемо у весільну подорож на цілих три місяці. Це буде чарівне мандрювання...

II
А три місяці не забагато? Як ти гадаєш... Може, досить і одного місяця? А за збережені гроші знімемо чудовий будиночок. Що ти на це скажеш?

III
Ти згодна зі мною? Люба, я знав, що у тебе золоте серце! Послухай, ось що мені спало зараз на думку! Скажи, будь ласка, навіщо нам їхати за кордон? Хіба погано поїздити по власній країні? Ти згодна зі мною?

IV

Ти ангел! Я знав, що ти мислиш так, як і я!.. А сказати тобі одну річ? Мандрювання — справа дуже втомлива, давай-но краще поїдемо на тиждень у рідне місто. Хто нам може заборонити?.. До того ж це спокійніше і дешевше.

V

Люба, скажи мені, навіщо нам мотатися по готелях? Гроші на вітер пускати?! Та я краще замість цього куплю тобі найдорожчу брошку.

VI

А якщо добре на це глянути, то навіщо тобі ця брошка? Краще на ці гроші справимо пишне весілля, покличемо гостей. Голубко ти моя!..

VII

Весілля? Що доброго у весіллі? Піде тьма грошей на розваги якихось гультаїв, а крім клопоту — нічого. Давай-но зробимо, як розумні люди! Запросимо тільки родичів і найближчих друзів...

VIII

А може, і зовсім відмовимося від весілля? Знімемо поверх, як слід обставимо... Я накуплю тобі усяких суконь.

IX

Але ось у чому справа. Квартири зараз дуже дорогі. Краще знімемо десь на околиці двокімнатний будиночок. Справжнє гніздечко буде! Можна навіть і одну кімнату...

X

Ти бажавш обов'язково зареєструвати наш шлюб? А взагалі, навіщо ці формальності? Хіба ми маємо потребу в якихось розписах, ми й так кохаємо одне одного! Краще я куплю тобі зайву сукню!..

XI

Кохана моя, літо настало. Хто зараз носить ці тяжкі тканини? Купимо 4 метри ситцю. Не доведеться дорого платити кравчині. А може, ти сама пошиєш не гірше кравчині?..

А чотири метри не забагато? Можна без рукавичків і комір відкритий. Спідницю коротеньку... Я гадаю, півтора метра досить, правда? З тобою, кохана і в курені рай... Ситчик? І він нам не потрібний!.. Ти зголодніла? Я зараз збігаю куплю сандвича! І жувальну гумку... Ну, дай я тебе поцілую!..

Ну, ось ми й одружилися. Раз, два і — готово. Ця справа не така вже й складна... Ах ти, дурненька моя, дурненька! Інакше ти б ні за що не вийшла за мене заміж, слово честі!

Азіз Несін

⊙

Молодий чоловік у ювелірній крамниці.

— Чи можете ви забрати назад перстень, якого я вчора купив у вас?

— А що, хіба він не підходить вашій нареченій?

— Ні, я не підходжу її батькові.

⊙

— Татусю, я не можу вийти заміж за Людвіга. Він атеїст і не вірить у пекло.

— Нічого. Сміливо виходь. Ти і твоя матуся швидко переконаєте його, що він помиляється.

⊙

Пережив велику трагедію: ненавидів без взаємності.

Веслав Брудзінський

⊙

Учень на уроді літератури:

— Маркіза хотіла нарешті освідчитися, але двері, що відчинилися, затулили їй рота.

⊙

На вулиці зустрілися два приятелі. Один і каже:

— От добре, що я тебе зустрів! У мене зараз побачення з Юлею, ходім зі мною.

— Але ж я буду заважати вам?
— Навпаки! Коли Юля побачить тебе, мої шанси одразу виростуть удвічі.

⊙

— Чому ви порвали зі своєю нареченою?
— Уявіть собі, вона хотіла вийти за мене заміж!

⊙

Подруга подрузі:

— Чому ти так сумуєш, втративши цього шанувальника? На його місце можна знайти десять інших!

— Так, але завжди стає на одного менше.

⊙

Молодиця сміливо підійшла до жінки, маючи її помилково за завідувачку лікарнею.

— Можна побачити капітана Вільямса?

— А мені можна спитати: хто ви?

— Звичайно, можна. Я його сестра.

— Дуже приємно... Вітаю вас. Я його мати.

⊙

— Я вирішив не одружуватися доти, доки не зустріну дівчину, протилежну мені в усьому.

— О, це не важко! Скільки є навколо дівчаток і гарних, і розумних, і добре вихованих!

⊙

Роман.

— Повертаю вам перстень, якого ви мені не дарували, пасмо волосся, котре я від вас не одержував, і листи, яких ви мені не писали. Повертаю вам усе, що ви думали про мене, і знову повторюю: забудьте все, що я говорив вам...

Ілля Ільф

17

— Я перший мужчина, котрого ти кохаш?
— Звичайно!.. До чого ви, всі мужчины, одноманітні. Всі питають одне й те саме!

18

Він сказав, що одружиться з нею. Вона гордовито підвела голову:

— Слухайте, мій любий, ви ж знаєте мене всього-навсього три дні!

— О, вибачте!.. Набагато більше. Я працював два роки в банку, де ваш тато мав рахунок.

19

— Вам потрібні вітальні листівки? Будь ласка, у нас великий вибір. Ось одна з них: «Вітаю тебе, мов єдине кохання!»

— Прекрасно, дайте мені десяток!

20

— Ви думаєте, що я рада першому мужчизі, який прийде?

— Ні, скоріше останньому, який залишиться.

21

У готелі дівчина питає адміністратора:

— Живе у вас громадянин Фіалко?

— Ні, Фіалка у нас нема. У нас живе громадянин Ружечко.

— Тоді проведіть мене до нього: я його дружина.

22

— Мила Римочко, як під'їхати до вашого серця?

— На «Волзі», дорогий професоре, на «Волзі».

480

23

— Єдине, що я можу закинути своєму нареченому, це те, що він завжди погано поголений.

— А що, якби ти хоч раз прийшла на побачення вчасно...

24

— Що вам, любий мій, більше за все подобається в мене?

— У вас такі прекрасні маленькі вухка і... така велика та красива квартира!

25

Роман — це мрія самотньої людини, самотність — мрія людини, у якої роман.

Юліан Тувім

26

— Завтра я попрошу у твого батька твоєї руки.

— Нарешті-бо! Батько вже два місяці надягає чисту сорочку.

27

— Знаєш, Ася вирішила розповісти нареченому про своє минуле.

— Для цього треба мати велику мужність.

— І яку пам'ять!

28

— Дівчино, як ви розцінюєте платонічне кохання?

— Не дуже високо, поки існують інші можливості.

29

Він надіслав своїй коханій, яка жила в іншому місті, телеграму з пропозицією руки і серця. Телеграма була з оплаченою відповіддю на десять слів, не рахуючи адреси.

Кохана відповіла: «Так, так, так, так, так, так, так, так, так, так».

16 Книга веселої мудрості

481

— Знаєш, Зою, які чоловіки дивні. Якщо жінка має красиві ноги, одразу ж просять її руки.

— Якби ти був моїм чоловіком, я б дала тобі отруту.
— Якби ти була моєю дружиною, я з задоволенням прийняв би її.

— Клянуся, я кохатиму тебе вічно!
— Цього мені мало, кохай мене два тижні!

Учень запитав давньогрецького філософа Сократа, чи не знає він найпевнішого засобу від кохання з першого погляду.
— Знаю, — відповів мудрець, — треба уважно подивитися в дзеркало.

— У кохання немає дорожніх знаків, і тому на його шляхах так часто трапляються катастрофи.

— Колись, любий мій, ти так багато говорив про кохання, а тепер — ні слова.

— Не хочу повторюватися.

— Ви з кожним днем кращаєте.
— Так. У мене нова дієта: чорний хліб і вода.
— І як ви довго це можете витримати?
— Вічно!
— Тоді будьте моєю дружиною.

— Твій наречений теж займається спортом?
— Так, він капає.

Своєрідну турботу про тих, що одружуються, виявляє службовець залу для вінчання в Уельсі. Кожного дня на дверях його контори з'являється папірець з написом:

«Пішов обідати. Повернусь о 14-й годині. У вас є ще час добре поміркувати».

Мати хвалить нареченого, а долька роздратовано говорить:

— Облиште, мамо! Він старий, поганий, маленький на зріст, товстий, антипатичний. Єдина його позитивна риса — це гроші.

— Чому єдина? Ти забував про порок серця.

— Пробачте, ви відпочиваєте з дружиною?
— Т...ак, звичайно.
— І давно одружені?
— Так!.. У майбутньому році, напевно.

Син батькові:
— Це найкраща дівчина, яка попалася на наш старий автомобіль.

Холостяк, якого умовляли одружитися, жартівливо відповів:

— Хай врятує мене господь від жінок, а від шлюбу я сам урятуюся!..

Молоде подружжя обмірковує плани весільної подорожі.
— Може, поїдемо пароплавом? — пропонує він.

- Ні, мене закачує.
- Дурниця! Кохання виліковує від усього!
- Так, але як ми повертатимемося?

Молодий чоловік збирався одружитися з красунею. І запитав свого приятеля:

- Як ти гадаєш, буду я щасливий?
- Це залежить від обставин.
- Від яких саме?
- Від того, хто стане першим коханцем твоєї дружини.

- Ти підеш заміж за мене?
- Піду,— швидко відповіла вона. Потім настала тиша.— Чому ти більш нічого не питаєш? — запитала вона.
- І так сказано надто багато.

- Ну як, вийшла заміж?
- Ні.
- Чому?
- Та я ж ідеалістка! Кілька разів збиралася вийти заміж з кохання і щоразу виявлялося, що в нього ні копійки за душею.

Майже всі закохані — художники однієї школи: майбутнє малюють рожевою фарбою.

- Подумай: він ще не знає мене, а вже хоче зі мною одружитися.
- погодься, поки він тебе ще не знає.

Віддав Баран свою молодшу Вівцю заміж за Тигра.
 — Ти здурів! — захвилювалися Вовк, Коза і всі інші друзі Барана.— На що ти її прирікаєш? Він же її роздере!
 — Погано ви знаєте мою Вівцю! — спокійно відповів Баран.

... *Сергій Михалков*

Він. Мила, я купив тобі намисто до дня народження. В ньому стільки ж перлинок, скільки у тебе весен.
 Вона (полічивши перлини). Ах, яку дурість я зробила, що не сказала тобі свого справжнього віку!

*Ніщо так не завяжав бути природним, негід-
робним, як бажання ним здаватися.*

ФРАНСУА ЛАРОШФУКО

*Жінка була б у відчаї, якби природа створила
її такою, якою робить її мода.*

П'ЄР БУАСТ

*У хвастунів, так само як і в позолоченій зброї,
внутрішнє не відповідає зовнішньому.*

ПІФАГОР

Мода — це те, що швидко виходить з моди.

БРЕТЯ ПАТАЧУВНА

МОДЕ
Мода
МОДЕ

Дружина. Цікаво, які сукні будуть модні весною?
Чоловік. Як завжди, двох фасонів: ті, які тобі не подобаються, і ті, які я вважаю надто дорогими.

Вікарій приходської церкви в Манчестері (Англія) повідомив у приходському бюлетені, що танки менше зруйнували б долівку церкви, ніж каблучки-шпильки, які тепер носять модниці.

— У вашого чоловіка новий костюм?
— Ні, це мій новий чоловік.

Трагедія: закохатися в обличчя, а одружитися з усією дівчиною.

Юліан Тувім

Мода — це жорстоке божество, якому матері приносять у жертву навіть своїх дітей.

П'єр Буаст

Обличчя — це те, що виросло навколо носа.

Юліан Тувім

Нещастя лисиці в її власній шкурі.

Хвалилася курка, що її курчата одягнені в пух і прах.

Еміль Кроткий

У перукарні:
— Пофарбуйте моє сиве волосся у білий колір, біле волосся у чорний, потім зробіть посередині смужку сивого волосся так, щоб це було природно.

Продавець умовляє даму купити черевики.
— Вони надто вузькі та гостроносі, — говорить дама.
— Адже такі носять у цьому сезоні.
— Можливо, але мої ноги ще з минулого сезону.

— Правда ж, я тепер уже не схожа на стару леді? — кокетливо запитала місіс Паркер свого чоловіка, повернувшись від перукаря, де вона зробила собі модну коротку стрижку.
— Справді, мила, — пробурмотів містер Паркер, — ти тепер більше схожа на старого джентльмена.

— Колись я була дуже красива, — мрійливо говорить Зоя Іванівна, — але в пологовому будинку мене підмінили.

— Правда, у цьому капелюшку я помолодшала на десять років?
— А скільки вам років?
— У капелюшку чи без нього?

— Скажи, Петю, адже негарно, що в мене позаторішній капелюх? Він, здається, робить мене старою!
— Що ти, що ти?! Навпаки. Ти робиш його зовсім молодим!

●

— Що ти про неї скажеш?

— Та й сама не знаю: чогось їй бракує. Чи до її голови потрібен інший капелюх, чи до капелюха інша голова.

●

Коли йому говорили: «Ви шляпа» — він, не соромлячись, відповідав: «Зате модна!»

Еміль Кроткий

●

Якби перенести на безлюдний острів двох жінок, вони щодня стали б сперечатися про те, які саме з морських черепашок і пташиних яєць більше годяться для прикрас, і щомісяця вигадували б нові фасони для фігових листочків.

Джером Джером

●

— Вона витрачає так багато грошей на різну косметику, що збожеволіти можна.

— А ти бачив її без косметики?

— Ні.

— Ото й добре, бо давно б уже збожеволів.

●

— Ця тканина дуже вузька.

— Заспокойтесь, шановні, вона ще розповзеться.

●

Гарненька жінка не може бути дурною для чоловіків; у неї завжди є той головний розум, якого чоловіки вимагають від жінок: розум бути гарненькою.

Анна Сталь

●

— Ох, Олю, який у тебе чарівний капелюшок! Дорого коштує?

— Дуже дорого: одна істерика, дві розбиті вазы і майже весь чайний сервіз...

●

— Чуєш, Раїсочко, лікар каже, що ти завтра зможеш встати з ліжка. Встанеш?

— Устану, якщо ти згоден купити мені ту сукню, через яку я злягла!

●

Геніальна людина — та, котра вміє переконати свою дружину, що поркова шуба її старить.

●

Донька. Мамо, коли я буду носити коротку сукню?

Мати. Почекай ще. Це залежить від віку.

Донька. Від твого чи мого?

●

Вчора ще жінка була проста і добра, сьогодні вона горда і нахабна!.. І тільки тому, що на голові у неї з'явилося перо, видерте з хвоста страуса. Як же повинен пишатися цей птах, у якого їх багато і до того ж власних?!

●

— Моя дружина надзвичайно уважна! Коли у мене боліли очі і вона почула від лікаря, що зелений колір корисний для очей, вона одразу замовила собі новий зелений костюм.

●

Не судить людину по одягу — адже вона могла вкрати його!

Жінка. Ох, мені погано!..

Чоловік. О господи! Знову їй погано! Кого ж тепер кликати доведеться? Кравчиха — була, швець був, невже ювеліра?

— Вам до лиця цей капелюх! Біле перо молодить вас, у крайньому разі, на десять років.

— Тоді додайте ще одне перо!

Хвора. Лікарю, я не знаю, що у мене. Жахливо тяжка голова, наче щось давить. Допоможіть мені порадою...

Лікар. Зніміть ваш капелюх...

Дружина показує чоловікові новий журнал мод.

— Цього року чоловіки носитимуть сорочки без гудзиків.

— Чудово! Виходить, я вже п'ятнадцять років одягаюсь за останньою модою!

— Що це у вас пальта продають без кишень?

— Це для того, щоб злодій в кишеню не поліз. Остання мода!

У магазин заходить огрядна жінка:

— Я хотіла б подивитися на купальний костюм, який би мені пасував.

Продавець. І я теж.

— Була б ота модниця мою дочкою, я б їй показав...
— Я хочу тебе розсмішити — то ж справді наша дочка, ти її просто не впізнав!

До хірургічної клініки віденського професора Теодора Більрота, де робили найскладніші пластичні операції, прийшов старезний пацієнт. Вказавши на спотворений ніс, він попросив зробити йому штучного носа.

— Скільки вам років? — запитав старого Більрот.

— Вісімдесят два, — відповів пацієнт.

— І ви згодні в такому віці витримати складну операцію? — здивувався хірург.

— А чому б ні? — сказав старий. — Мій дід прожив сто двадцять два роки, батько — сто двадцять чотири. Чому ж я маю принаймні ще сорок років ходити з отаким носом?

— Оце котикове манто дуже симпатичне. Скажіть, воно не боїться дощу?

— Місіс, хіба ви бачили коли-небудь морського котика з парасолькою?

Він до того поважав правила хорошого тону, що навіть у себе вдома приймав ванну тільки в трусах.

Федір Маківчук

Дружина. Тільки тепер я дізналася, що діамантова стяжка, яку ти мені подарував до весілля, фальшива.

Чоловік. Точнісінько, як твоє золоте волосся.

Чоловік. Будь мужня! Якщо я загину під час полювання на вовків, ти зможеш сказати, що твій чоловік не був богуз!

Дружина. Ох, як я боюсь!.. Мені так не личить жалоба...

Вбрання — передмова до жінки, а іноді і ціла книга.

Никола Шамфор

— Як?! Ці сукні — останній крик моди — і ваш чоловік не купив вам їх?!

— Це тому, що передостанній крик моди — капелюшки — був ще гучніший і чоловік тепер зовсім оглух.

●

— А Марія Миколаївна займається живописом.

— Звідки ти знаєш?

— По її обличчю.

●

Кравець пошив професорові штани, але той зауважив, що вони надто вузькі, і відмовився їх узяти.

— Але ж це остання мода, — сказав кравець, — не можна відставати від свого часу.

— Змилуйтеся, — заперечив професор, — як же мені гнатися за віком у таких вузьких штанах?

●

М а т и. Пий більше молока, і в тебе буде завжди гарний колір обличчя.

Д о н ь к а. Навіщо мені штучний спосіб? У мене є пудра і помада.

●

Петро I помітив при французькому дворі придворного, який щодня з'являвся в одязі нового крою.

— Мабуть, цей дворянин невдоволений своїм кравцем, — сказав Петро I.

●

— Куди ти біжиш?

— Та ось купив дружині капелюх і хочу встигнути додому раніше, ніж зміниться мода.

Д р у ж и н а. Як я люблю тільки-но одягнутий в листя ліс. А ти?

Ч о л о в і к. Ще б пак! Це єдиний одяг, який люблять жінки і за який не доводиться розплачуватися чоловікам!

●

Зробила заради нього шестимісячний перманент, а він покинув її через місяць.

Еміль Кроткий

●

Хто відмовився від надмірностей, той позбавився не-
статків.

Іммануїл Кант

●

Продавець жінці, що приміряє каракулеве манто:
— Ви ніби народились у каракулі!

Еміль Кроткий

●

Якось посперечалися чоловіки, у кого більше темпераменту: у блондиночок чи в брюнеток?

— Зверніться он до тієї дівчини, — зауважив хтось, — вона була і блондинкою і брюнеткою!..

●

Велике декольте-однієї худорлявої та миршавої дами банкір Л. назвав непокритим дефіцитом.

Юліан Тувім

●

— Чому скромність вважалась кращою прикрасою жінки?

— Тому, що це єдине жіноче вбрання, яке не можна закласти в ломбард.

- — У тебе красива сукня.
- Це чоловік подарував на тридцятиліття.
- Дивіться, скільки років — і не вийшло з моди!

● — Пробачте за мою настирливість, але я, як агент страхування, захопився вашим капелюхом. Він такий чарівний і красивий, а головне — у ньому стільки колосків, квітів, злаків, що я порадив би вам застрахувати його від граду.

● У Бу Адама було дуже пекрасиве обличчя. Один з його друзів сказав йому, жартуючи:

— Нікому в світі я не співчуваю так, як твоїй дружині.

— Якщо ти побачиш мою дружину, — сказав Бу Адам, — то співчуватимеш мені.

- — Я в захопленні від вашого костюма!
- Невже?! А я в захопленні від вашого смаку!

● Одна дама переміряла з півсотні капелюшків, поки знайшла собі до лиця.

— Оцей я беру. Скільки він коштує?

— Нічого, мадам, — відповів продавець. — Він був у вас на голові, коли ви прийшли до нас.

● У крамниці жіночих капелюшків.
 Чоловік. Ну візьми ось цей!
 Дружина. Та що ти кажеш, такі капелюшки вже ніхто не носить.
 Чоловік. Ну то візьми тоді ось цей.
 Дружина. Як — цей?! Та в них же всі ходять!

● Американка прийшла в косметичний кабінет. Лікар зробив їй старогрецький профіль, розгладив зморшки на обличчі, усунув подвійне підборіддя та зменшив наполовину рота.

● М а т и. Ганно, візьми капелюх, підемо на прогулянку.
 Г а н н а. А руки помити чи взяти рукавички?

● Найбільшим доказом жіночої приязні буває принесення моди у жертву.

П'єр Буаст

● У вітрині одного з нью-йоркських салонів краси виставлена така об'ява:

«Після трьох сеансів у нас ви набудете вигляду вашої дочки, а після шести — вашої онучки.

Надалі сеанси продовжуватимуться тільки під вашу особисту відповідальність».

● Вона не чекала милостей від природи — вона сама брала їх у косметичному магазині.

Василь Підмайстрович

● — Не лякайтеся, дітки! Це я — ваша люба матуся. Я просто купила собі новий капелюшок.

● — Я чула, ти збиралася одружитися з Джорджем?
 — Я розірвала з ним усіякі стосунки.
 — Що ж сталося?
 — Коли він довідався, скільки коштують мої туалети, він покинув мене і зробив пропозицію моїй кравчині.

У салоні мод клієнтка, що приміряє коштовний туалет, звертається до продавщиці:

— Я візьму цю сукню, хочу тільки мати певність, що, коли вона не сподобається моему чоловікові, ви не приймете її назад.

Вельзевул запитує якимось диявола, чого це він так радіє, а той відповідає:

— Допіру прибула одна, а я замкнув її в кімнаті, де повно нових капелюшків, але нема навіть скалки дзеркала.

Напис на дверях косметичного салону:

— Ласкаво просимо! Нас ніщо не лякає!

Дружина демонструє чоловікові новий абажур.

— А справді красивий? Я заплатила за нього два долари!

— Ну, якщо ти одягнеш його, коли ми підемо до театру, тоді краще я піду сам.

Мода — жіночого роду, а тому в неї свої примхи.

Карл Вебер

Крик моди замовк, але ще довго звучала луна.

Покіївка. Мадам, з хазяїном удар!

Хазяйка. О боже! Де він?

Покіївка. В холі. Лежить непритомний. Біля нього якийсь аркушик паперу. А на столі велика коробка.

Хазяйка. Біжімо, це принесли мій новий капелюх!

У кінотеатрі.

— Зніміть, будь ласка, ваш капелюх! Я заплатив дві марки за свій квиток і хочу щось побачити!

— А я за свій капелюх заплатила двадцять марок і хочу, щоб його всі бачили!

— Як тобі подобається моє нове плаття?

— Чудесне! Твоя кравчиня так шие, що і на тумбі добре сидить!

Об'ява на косметичному інституті суворо попереджає чоловіків:

«Не фліртуйте з кожною вродливою жінкою, яка виходить з цих дверей, бо ви не гарантовані, що це не ваша власна дружина».

Сім'я — це така приємна річ, що майже всі мають по дві сім'ї.

ПОЛЬ ДЕНУРСЕЛЬ

Дуже легка вранішня зарядка: прокинувшись, злегка посміхнутися, раніше, ніж зіграти та бурчати.

ЖЮЛЬЄН ДЕ ФАЛЬБЕНАРЕ

Мало любити життя, — треба з ним ще й добре поводитись.

В. АЛЕКСАНДРОВ

Зять два рази підкидав тещу, а один раз не піймав.

Народний вислів

СІМ'Я
НА
ПРОДА

— Коли б ти знав, — каже дружина чоловікові, — як мені не хочеться йти до Ковальських!

— А думаєш, мені хочеться? Але уяви, як вони зрадіють, коли ми не прийдемо...

— Маєш рацію! Ходімо!

Чоловік посварився з дружиною. Запхавши у валіжку найнеобхідніше, він заявив, що йде записуватися в космонавти.

— Краще зіткнутися з метеоритом і вмерти в ім'я науки, ніж терпіти ці одвічні скандали! — сказав він дружині і грюкнув дверима.

Через п'ять хвилин він знову з'явився на порозі і заявив:

— Тобі пощастило. На вулиці дощ.

— Що трапилось? Чому ти такий сумний?

— Погана історія...

— А в чому справа?

— Я мав зустріти на вокзалі дружину, а її в поїзді не було. Боюся, що вона дома вже з учорашнього дня.

— Хто вам найкращий друг?

— Той, хто захоче одружитися з моєю дружиною.

— Ти неохайна. Під ліжком стільки пилюки!

— А де ж їй бути?

— Як ти, задоволений своїм зятем?

— Та він нічого, тільки не вмів грати в карти.

— То це ж добре!

— Але біда, що він не вмів грати, а грає.

Жінка з чоловіком повернулися з театру додому.

— Слухай, жінко! А сьогодні в театрі я був уважніший, ніж минулого разу. Дивися, я приніс твою і свою парасольки.

— Що ти кажеш, чоловіче! Адже ми сьогодні парасольок до театру не брали!

— Послухай, Любонько, ми повинні запросити до себе на вечір Сухожилченкових принаймні ще два рази. Ми в цьому сезоні вже п'ять разів розладували собі шпункки на їхніх вечорах, а вони у нас — всього тричі!

— Також не погапо! — сказав зять, кинувши каменяку на собаку, а вціливши в тещу.

Стара жінка, схлипуючи, каже своєму чоловікові:
— Якщо хто з нас піде з життя першим, то я переїду в Туапсе...

Іван Кузьмич дивився по телевізору хокейний матч і заснув. Розбудила його дружина.

— Вставай, уже дванадцять.

— На чию користь? — з жахом вигукнув Іван Кузьмич.

Людина, яка врятувала потопельника-мільйонера, сказала:

— Зараз ми застосуємо штучне дихання.

— Ні, ні, не треба ніякого штучного, я заплачу скільки треба! — вигукнула дружина мільйонера.

●

Дружина іде гостювати до своєї матері.

— Як тільки ти напишеш, що скучив, я негайно ж повернуся, — каже вона чоловікові.

— Але, люба моя, для чого тобі так довго затримуватися?

●

— Моя дружина знаходить гроші, куди б я їх не сховав.

— А моїй дружині це ніколи не вдається. Я ховаю їх у шухляду з моїми брудними шкарпетками.

●

До містера Хоккінса з провінції приїхав погостювати знайомий. Час ішов, але гість від'їжджати не збирався.

— Чи не скучила за вами дружина та діти? — запитав його одного разу містер Хоккінс.

— Мабуть, ви маєте радію, мій друже. Я сьогодні напишу їм, щоб вони приїхали.

●

— Моя дружина хоче схуднути і тепер весь час їздить верхи.

— І як наслідки?

— За тиждень він втратив у вазі десять кілограмів.

●

Хто зрозуміє цих чоловіків! У неділю з задоволенням їв моркву, в понеділок — теж, у вівторок — теж, у середу — теж, раптом у п'ятницю сказав, що морква — це свинство!

●

— Чому ж ви не розлучитеся з чоловіком, якщо не любите його?

— Не можна. Довелось би дітей поділити пополам, а в нас їх непарне число.

●

— Ви ніколи не гуляєте з вашою дружиною. Ви тільки їздите. Це, мабуть, коштує дуже дорого.

— Навпаки, я ще економлю... Коли ми ходимо гуляти пішки, зупинки біля крамниць коштують мені дорожче.

●

«Ти мене зовсім не кохаєш! Ти написав мені листа вагою у 20 грамів. Інші одержують від своїх чоловіків по тридцять і навіть по п'ятдесят грамів».

●

— Коли ти був нареченим, ти обіцяв носити мене на руках...

— Ти забувавеш, кохана, що важила тоді удвічі менше.

●

Коли вони сварилися, то кидали одне в одного стільцями, але ні сімейним справам, ні меблям це не шкодило. Сім'я була міцна, меблі — теж.

Еміль Кроткий

●

У однієї людини підмінили її новий капелюх на старий і зім'ятий.

Невдовзі в газеті з'явилась об'ява:

«11 жовтня ц. р. на вечорі у NN, мабуть, помилково хтось узяв мій новий капелюх, замість нього залишив старий. Якщо протягом трьох днів мені не повернуть мого капелюха, то я надішлю власникові старого капелюха любовний лист, який я знайшов за підкладкою».

●

— Як ти гадаєш провести відпустку?

— Ну, відпустка для мене ніколи не була проблемою!

— Що ти кажеш?

— Шеф вирішує, коли я їду, дружина — куди.

— Я не зустрічала таких псевдячних людей, як твої брати. Коли твої справи йдуть добре, вони при тобі, коли ж у тебе трапляється біда, вони тебе покидають!

— Це тому, що вони делікатні. Вони не хочуть бути тягарем, коли ми не можемо їм щось дати.

Дружина. Подружнє життя — це суцільні жертви! Я, наприклад, готую їжу щодня!

Чоловік. А я, наприклад, щодня мушу їсти те, що ти готуєш!

— Уяви, який курйоз! Учора мій чоловік після п'яти років шлюбу освідчився у коханні.

— І що ж ти?

— Я обіцяла подумати!..

— Дружинонько моя люба, сьогодні м'ясо якесь твердувате. Ти його довго варила?

— Аякже, точнісінько, як про це сказано у куховарській книзі. Ось: «Візьміть кіло м'яса і варіть його протягом години». Я взяла півкіло і варила півгодини.

Скажіть палко закоханому чоловікові, що його кохана зраджує його, приведіть двадцять свідків зради його коханої, і можна вас запевнити, ставлячи десять проти одного, що декілька ласкавих її слів спростують усі свідчення обвинувачів.

Джон Локк

Чи існує щось неприємніше, ніж дружина, яка вмів готувати, але не хоче цього робити? Хіба що дружина, яка не вмів готувати, але наполегливо це робить.

Чоловік, повернувшись із похорону родича, каже дружині:

— Тепер нарешті я можу тобі признатися: тільки з кохання до тебе я стільки років терпів присутність твого неприємного дядечка у нашому домі.

— А хіба це був не твій дядько?!

— Чому ви розлучилися з Марією Іванівною?

— Від неї відгонить духами, а я б хотів мати тверезу дружину.

Епітафія коханому чоловікові: «Він був тричі одружений. Крім того, він пройшов крізь дві світові війни».

Чоловік знайомить свою дружину з іноземцем, що погано володіє українською мовою.

— Любонько, дозволь тобі відрекомендувати містера Девісона. Містер Девісон, рекомендую вам мою найдорожчу половину.

— Половину? — здивовано запитує шокований іноземець.

— Так, так, — шепоче йому на вухо приятель господаря дому, — вона належить йому тільки наполовину.

Хто рано-вранці піднімається... той може піти, не посварившись із дружиною.

-
- Чим це ви так засмучені, колего?
- Ох, ці жінки... А хіба у вас ніколи не траплялося сваток з дружиною?
- Ніколи!
- І у вас немає невихованих дітей?
- Ні!
- Як же це так?
- Дуже просто: я ніколи не був одружений.

●

Очі у кошенят розплющуються на восьмий день.
А в одруженого чоловіка вже після першої шлюбної ночі.

●

- Що ж ти зробив після того, як дружина подряпала тобі обличчя?
- Я купив їй ножиці, щоб стригти нігті.

●

- Я чув, ви залишаєте наше місто і йдете до свого зятя? Дуже, дуже шкода!
- Кого ви жалієте: місто... чи мого зятя?

●

- Люба Оленько, ти собі не уявляєш, що таке мій чоловік...
- Знаю, знаю — це якийсь домашній льодовик!

●

Є песимісти, що одружилися, і оптимісти, що зробили це двічі.

●

П'ять років вважав себе найщасливішим і тільки на шостому випадково виявив, що одружився з глухонімою.

●

Якийсь король, стурбований тим, як швидко збільшується його численна родина, видав указ, за яким він зобов'язався визнавати своїми законними дітьми тільки перших двадцятьох, народжених протягом одного року.

●

Простити і забути може лише мати.
Дружина може простити, але не забути.
Сестра може забути, але не простити.
Дочка і не забуде і не простить.

Ірина Візьде

●

Епітафія:
«Тут лежить чудова жінка, яка варила мені обіди, штопала мені шкарпетки і піклувалася про моїх дітей, — моя теща».

●

Найважче чоловікові приховати свої почуття, коли він прощається на вокзалі з тещею.

●

Теща. Я бачила сон, паче мене повісили...
Зять. Ну-у!!!
Теща. Не дуже радій: мотузка обірвалася, і я прокинулася.

●

— Скажи, будь ласка, Павле, чи не казала твоя сестра знову щось недобре про мене?
— Ні, навпаки! Коли тато сказав, що ти викіпчений осел, вона йому зауважила, що не слід робити висновків на підставі зовнішнього вигляду.

- — А що ви їм подарували на повосілля?
- Чайний сервіз на 24 персони. А ви?
- Чайне ситечко на 48 персон.

● — Уяви собі, яка рідкісна людина — мій зять: ніколи і нічого від мене не вимагає.

— Це дрібниця! А ось мій зять прямо-таки незвичайна людина! Він не тільки не вимагає в мене грошей, але й дочку мені повернув...

● Тесть не любить зятя, свекор не любить невістки, теща не любить зятя, свекруха не любить невістку: все у світі зрівноважується.

Жан Лабрюєр

● Дружина. Який улов був у тебе вчора?
Чоловік. Я впіймав шість лящів!

Дружина. Виходить, нас обрахували: мені принесли рахунок за вісім штук.

● У Бейруті виникло оригінальне об'єднання «Клуб покинутих чоловіків». Його очолював адвокат Хінні Амрані, дружина якого Газелла покинула його другого дня після весілля. До складу клубу входять ще сімдесят осіб.

● Якось квіткова крамниця помістила у вітрині таке оголошення:

«Квіти у нас такі дешеві, що їх можуть купувати навіть чоловіки».

● Мадам Дюпон лежить хвора в ліжку і просить чоловіка заварити чай. Мсьє Дюпон не може його знайти.

— Як же так, — відповідає йому дружина, — він на полиці у коробці від какао і на ній написано «сіль».

● — Чортзна-що! Знову обіду немає! Я зараз же піду до ресторану!

— Почекай одну хвилинку, любий, почекай одну хвилинку!

— А хіба обід буде зварений?

— Та ні, золотко, я піду разом з тобою.

● Спочатку їй не можна було заперечувати, бо дитина народиться первовою, потім — щоб молоко не пропало, ну а потім вона до цього звикла.

Еміль Кроткий

● — Твій шлюб, Лізо, нещасливий!

— Навпаки, мамо...

— Сусіди кажуть, що цілий тиждень ви з чоловіком сваритесь.

— Це наклеп! Вже два тижні, як ми зовсім не розмовляємо!..

● Подружжя жило за законом єдності і боротьби протиженьностей.

● Два леопарди кружляли по лісу і натрапили на хатину. В ній на підлозі була постелена шкура леопарда.

— Чи знаєш, що це таке? — запитав один леопард другого.

Той глянув на шкуру, затремтів і з жахом прошепотів:

— Тікаймо! Це моя теща!!!

● — Це правда, що одружені живуть довше, ніж холостяки?

— Ні. Це їм життя здається довшим.

Стара жінка просить продавця прочитати їй синового листа. Той починає розбирати важко розбірливий почерк:

— Ма-ма, матінко, люб'язна мо-мо-моя...

— Ну ось... ось! — радісно вигукує стара жінка. — Це від нього, бачу, від нього, голубчика. Віп, ще коли малий був, усе заїкався, сердешний...

Справжнє подружнє життя — це коли дружина виявляє листа, якого вона просила чоловіка відправити ще місяць тому, в кишені його піджака, до якого вона обіцяла пришити гудзика два місяці тому.

Сліпий чоловік одружився з жінкою гарнецькою, але надзвичайно сварливою.

— Ваша дружина, як троянда! — сказав йому одного разу хтось із знайомих.

— Не знаю, — відповів сліпий, — не можу про це судити на вигляд і на колір, але колючками вона точнісінько нагадує троянду.

Теща (зятєві). Ви кажете — я для вас тягар... Хто ж зробив мене тещею, як не ви!

Після весілля молоду жінку іноді чекає немало розчарувань. Виявляється, коханий тричі на день хоче їсти! І це після запевнень: «Ми не звертатимемо уваги на дрібниці!»

— Я вчора була у лікаря, — сказала дружина чоловікові. — Він порадив мені змінити клімат.

— О, чудово, — відповів чоловік, — за прогнозом це стається завтра.

— Андрію, встань і поколиши дитину.
— Дай мені спокій, поколиши сама.
— Адже дитина належить нам обом: половина твоя, а половина моя.
— То колиши свою половину, а моя нехай плаче.

В сім'ї не без виродка.

Народне прислів'я

Чоловік. Негідник! Як він наслідився послати поцілунок рукою!

Дружина. Він — авіатор, мій любий.

Дружина (чоловікові). Передусім ти повинен слухатися мене! А якщо хочеш говорити, то краще помовчи.

З усіх дурниць, на які здатна людина, одруження найрозумніше, тому що, в крайньому разі, не може повторюватися щодня.

Мати. Треба буде завтра надіслати останній внесок за коляску, яку я купила для сина.

Батько. До речі, як він себе почував?

Мати. Дякую, через місяць одружиться.

— Знаєш, люба, наш лексикон пестливих слів, здається, такий різноманітний, що можна обличити зоологію і не величати мене йменням тварин.

— Зрозумій, адже це з любові до тебе, осел!

Дружина, охоча до суперечок і сварок, сказала своєму чоловікові, що тільки-но добрав собі сукно на пальто такого кольору, який їй не подобався:

- Ти завжди вибереш найпоганіше!
- Твоя правда,— відповів він,— з тебе і почав.

Від чоловіка втекла дружина, але незабаром повернулася і просить прощення.

— За те, що втекла, ще можу пробачити,— каже чоловік,— але за те, що повернулася,— ніколи!

— Дорога Валентино Миколаївно, ви з чоловіком обов'язково повинні побувати у нас! Ми вам стільки вже набридали, а ви нам — жодного разу.

Дружина — чоловікові:

— Тобі підвищили гонорари. Чи не вважаєш ти, що ми змогли б найняти дорожчу квартиру?

— Я волію не міняти квартири, до якої дуже звик. Ми можемо попросити хазяїна, щоб він нам підвищив плату.

— Мені пощастило витіснити собаку з серця моєї дружини.

— Яким чином?

— Собака перестав їсти те, що дружина готує, а я ще їм.

Мудреця запитали:

— Що ти можеш сказати про шлюб?

— Місяць насолоди, на все життя — страждання, боргів — не розрахуєшся і болі в попереку,— відповів він.

Алі Сафі

— Коли я був холостяком, я страшенно боявся одруження.

— А тепер?

— Тепер підтвердилося, що я мав рацію.

— Я хотіла собі купити костюм, але, тому, що він коштує 100 карбованців, я передумала. Отже, я заощадила цілу сотню... Чи не даси ти мені п'ятдесят карбованців... на капелюх і парасольку?

— Лізенько, від кравчині рахунок на сто п'ятдесят карбованців... це якийсь жахливий рахунок!..

— Любий, невже моя кравчиня зобов'язана знати вищу математику?

Якщо чоловік забуває день народження дружини, це значить, що він думає про день її смерті.

— Ти можеш бути спокійний... Я не належу до тих жінок, які вже в перший рік після весілля зраджують своїм чоловікам.

Чоловік. Нарешті ти будеш сьогодні готова?

Дружина. Заспокойся, ради бога, я вже цілу годину повторюю тобі, що буду готова через хвилинку!

— Дядечку, про вас ходять безглузді плітки!

— Знаю, знаю!.. Кажуть навіть, що я призначу тебе своїм спадкоємцем.

●
Хазяїн (дружині). Оленко, ти б приділила увагу он тому молодому чоловікові. Він такий похлибий і незграбний у товаристві, весь час тільки їсть та п'є наші дорогі вина...

●
— Ваш сімейний стан?
— Багатосімейний.

●
Чоловік. Знаю, що ти мене ніколи не любила. Можу присягнути, що через місяць після моєї смерті ти вийдеш заміж.

●
Дружина. Не присягайся, я й так тобі вірю.

●
Все має свої тіньові боки, як сказав чоловік, коли померла теда і з нього почали вимагати грошей на поховання.

Джером Джером

●
Святкували вісімдесятиліття шаповного сатирика і п'ятидесятиліття його сімейного життя. Репортери, захоплені міцним здоров'ям ювіляра, засипали його запитаннями; всі цікавилися способом його життя.

— Знаєте, хлопці, — відповів той, — я ніколи не замишлювався над цим. Просто, коли ми побралися, ми домовилися, що, як тільки ми посваримося, я навіваю капелюх і тричі обходжу навколо кварталу. І ви не повірите, яку користь можуть принести щоденні прогулянки на свіжому повітрі протягом п'ятидесяти років!

●
Приятель Бу Адама оголосив, що хоче продати свій будинок. Одного разу йому зустрівся Бу Адам і запитав його, чому він вирішив це зробити.

— Нічого не зробиш, — відповів приятель. — Чотири рази я одружувався і чотири дружини померли в цьому будинку. Жодна жінка в ньому не виживає. Тому і продаю.

— Послухай, брате, — вигукнув Бу Адам, — шкода, якщо твій будинок потрапить до чужих рук. Не поспішай, хай це щастя дістанеться комусь із друзів!

●
— Так що, Василю Васильовичу, ви відмовляєтеся супроводити мене до Швейцарії. Напевно, ви почувате антипатію до цієї країни?

— Так... У мене дружина втекла з швейцаром.

●
Чоловік. Бачиш, люба, в суші виявилася головна шпилька.

Дружина. Справді? Тепер я вже буду знати, куди діваються різні речі, що кожного дня зникають. Вчора зник мій старий корсет.

●
Журналіст бере інтерв'ю в старого морського капітана.
— Скажіть, капітане, яка з усіх бур, пережитих вами, найбільше запам'яталася?

— Я гадаю, що це був той день, коли я плюнув на підлогу, яку щойно помила дружина.

●
Молодого чоловіка запитали:

— Коли закінчився медовий місяць?

— Коли я перестав допомагати мити посуд і почав робити це сам.

●
Красива дружина і водночас віддана — така ж рідкість, як вдалий переклад поетичного твору. Такий переклад, звичайно, негарний, якщо він правильний, і неправильний, якщо він гарний.

Моріц Сафір

— Пане лікарю, мій чоловік постійно розмовляє уві сні.
Чи не знаєте ви якогось засобу проти цього?

— Спробуйте дати йому можливість досхочу наговоритися вдень.

— Чому ти плачеш?

— Та ось пишуть у газетах, що трамвай дівчину роздав, так, може, це мого Івасика?

— Але ж у тебе хлопчик, а трамвай задавив дівчину?

— Так тобі й стане трамвай розбиратись.

— Я б попросив у вас жіночий светр.

— Якого розміру і кольору?

— Це байдуже. Дружина все одно прийде його замінювати.

— Ну, як, смачно?

— Так, сіль у тебе сьогодні чудова, але до неї не завадило б хоч трошки супу.

— За кращі години свого життя я вдячний фільмам.

— А я їй не відав, що ти такий любитель кіно.

— Я — ні! Це моя дружина.

Я одружився з вдовою, в якій була доросла дочка. Мій батько закохався у мою пасербицю і одружився з нею. Таким чином він став моїм зятем, а моя пасербиця, як дружина мого батька, стала моєю матір'ю. Дружина моя народила сина, який доводиться шурином моєму батькові і дядьком мені, як брат моєї пасербиці.

Дружина мого батька теж народила сина, який, звичайно, став моїм братом, а також моїм онуком, як син моєї дочки.

Отже, дружина моя стала моєю бабусею, як мати моєї матері, я є чоловіком своєї дружини і її онуком одночасно. І тому, що чоловік бабусі якоїсь особи є дідусем цієї ж особи, то, виходить, я доводжуся дідусем самому собі.

Марк Твен

Дружина. Чому ти не хочеш зі мною прогулятись? Поглянь, який чудовий вечір!

Чоловік. Сьогодні будній день.

Дружина. Що з того?

Чоловік. Гм... Крамниці відчинені!

— Тьотю, кого називають красивими жінками?

— Запитай у дяді: у нього красива дружина.

— Хіба у твого чоловіка дві дружини, тьотю?

У кімнаті було так тихо, наче розбили дорогий сервіз.

У дружини Бу Адама було багато коханців. Кожну ніч вона ходила до одного з них. Приятелі прийшли до Бу Адама і кажуть:

— Ти б заборонив дружині ходити ночами по чужих домівах.

— Так, — погодився Бу Адам, — я це обов'язково зроблю, як тільки побачу її вдома.

— Чому Ковальські, котрі живуть, як кішка з собакою, не розходяться?

— Бо кожний з них знає, що то було б щастям для іншого.

— Всю ніч не могла заплющити очей. Ти хропив, собака гавкав. Жахливо!

— Скажи ж, моя мила, невже тобі спалося б спокійніше, якби хропив собака, а гавкав я?

Вагітна дружина звертається до свого чоловіка:

— Ти знаєш, мені здається, що, коли я зараз буду багато співати і грати на піаніно, наша дитина, певно, колись стане великим музикантом.

— А може, краще ти грай у футболу?

— Якщо мене викрадуть, як Прекрасну Єлену, що ти зробиш?

— Влаштую бенкет на честь викрадачів.

Теща починає жити другою материнською любов'ю, як тільки у її доньки народжується перша дитина.

Вона. Любий, чи є на світі щось, крім кохання?

Він. Ні, рідна. Крім кохання, нема нічого на землі... А обід готовий?

Якийсь Фред Оуен із штату Мічиган став недавно перед судом, звинувачений у таких злочинах: по-перше, він заплатив фальшивим чеком за перстень для своєї четвертої дружини; по-друге, «забув» розлучитися з двома колишніми дружинами; по-третє, украв у третьої дружини автомобіль, на якому поїхав у весільну подорож з четвертою дружиною.

— Ця пара в будинку навпроти справді щаслива, — з прихованою образою говорить дружина, — він цілує її щоранку. Чому ти не робиш так само?

— Я? — дивується чоловік. — Але я з нею навіть не знайомий.

Ходжі сказали:

— Дружина твоя всюди віється.

— Не думаю, що це правда, — заперечив ходжа, — якби це було так, вона заглянула б якимось і до моєї домівки.

— А твоя дружина знає, що ти мене запрошуєш на обід?
— Ще б пак, через це у нас ранком був страшний скандал.

Коли мужчина робить жінку своєю дружиною, то це — найкращий комплімент їй, але, звичайно, останній.

Роланд

— Обманщик! Я знаю, що ти мені зраджуєш!

— Заспокойся, любов'ю, дай вимовити хоч слово.

— Хочеш виправдатися?! Знаю, що зможеш, але внутрішній голос мені говорить протилежне!

— Так у тебе є ще голос і внутрішній? В такому разі я капітулюю!..

П'яний чоловік, повертаючись додому, ходить перед ворітьми чужого дому. Раптом відчиняється вікно і його дружина гукє:

— Годі вештатися туди й сюди, хіба ти не бачиш, що ти помилився будинком?!

— Але, дорога моя, ти теж помилилася вікном.

— Любий, ти завжди щось бурмочеш, коли спиш. Я не можу цього терпіти.

— Ну, гаразд, постараюся говорити розбірливіше, щоб задовольнити твою цікавість.

- Ви, громадянко, справді хочете розірвати шлюб?
- Так.
- А ви, товаришу, також цього хочете?
- Саме так.
- Цікаво,— мовив суддя.— Чому ж ви обоє кажете, що ніколи не доходили згоди?

- Ніколи не забуду того балу, де я зустрівся з дружиною.
- Було романтично?
- Ні, дуже незручно. Я гадав, що вона вдома з дітьми.

Дружина (зневіреному чоловікові). Джоне, як ти можеш казати, що не бачиш мети в житті! Будинок ми не викупили, за автомашину не виплатили, за телевізор гроші внесли не повністю, за пральну машину лишилися винні.

Чарлз Вудкок звернувся до американського суду з проханням про розлучення. Свое прохання він мотивував тим, що його дружина через два тижні після весілля, покрутившись трохи по квартирі і сказавши чоловікові: «До побачення!», пішла з дому і не повернулася... Чарлз, який протягом 64 років терпляче чекав повернення своєї легковажної дружини, нарешті не витримав і звернувся до суду з заявою про розлучення.

- Дружина. Що ти будеш пити?
- Чоловік. Коли те, що я пив учора, була кава, то я прошу чаю, а коли то був чай, то прошу кави.

- Чи правда, що ти б'єш свою дружину палицею, а вона тебе качалкою?
- Не зовсім так, іноді ми з нею міняємося!

Кожного ранку протягом сорока років, незважаючи на його заперечення, йому подають сніданок: двоє невеликих яєць. Виведений з терпіння одноманітним меню, він жбурляє серветку в обличчя дружині і йде свідати до ресторану.

- Що зволите? — запитує його офіціант.
- Двоє невеликих яєць.

- Бу Адам скаржився на свою дружину.
- Так що ж, ти хочеш її смерті?
- Ні, не хочу,— відповів Бу Адам,— тому що тоді я й сам з радістю помру.

- Я подаю заяву про розторгнення шлюбу. Моя дружина не розмовляє зі мною вже шість місяців.
- Схаменися! Де ти знайдеш іншу таку дружину!

- Ні, сьогодні я від шахів відмовляюся.
- Чому?
- Я залишаюся з дружиною вдома.
- Вона захворіла?
- Захрипла і мовчазна, мов стіна.
- Он як? Нарешті і ти зможеш своє слово сказати.

- Чого це ти засмутилася?
- Я переконалась у твоїй зраді.
- Що за дурість?
- Ні, не дурість. Ти запевняв мене, що під час моєї відсутності сидів удома, а сьогодні принесли рахунок за електроенергію тільки на один карбованець аж за два місяці!

Друге одруження — це другий випадок тріумфу надії над досвідом.

Самюел Джонсон

- Я рік уже не розмовляю зі своєю дружиною.
- Чому?
- Не хочу її перебивати.

— Ти мусиш пам'ятати, що був без копійки, коли одружився зі мною. Я принесла тобі придане — сто тисяч злотих.

— Звичайно, пам'ятаю, люба. Це був найважчий заробіток у моєму житті.

— Ти переконав свою дружину, що ваші фінансові справи не дозволяють вам разом їхати до Кисловодська на час твого лікування?

- Так.
- Ну і що ж?
- Вона поїхала сама.

— Ваша теща дуже любить вас.

— Ні, коли б вона мене любила, то не нав'язала б мені на шию своєї дочки.

— Який чудовий перстень у тебе!.. Подаруй його мені.

— Не можу! Все що завгодно, тільки не цей перстень... Це мені подарунок на згадку.

— Від кого ж?

— Ну, голубонько, це вже ти забагато хочеш. Хіба я можу все пам'ятати?

Більше за все вона побоювалася, що чоловік запідозрить її у вірності.

— Ти спізнився на обід на цілих дві години!

— Вибач, люба. Трапилася велика неприємність: на мене паскочив мотоцикл.

— Не вигадуй, бога ради! На це зовсім не потрібно стільки часу!

— Кажуть, подружжю треба порахувати до десяти, перш ніж перечити одне одному.

— Так, сусіди досі впевнені, що ми цілісінькими днями допомагаємо дітям з арифметики.

Дружина чоловікові:

— Мені й самій не подобається, як я готую, але я принаймні не скаржуся.

Професор. Назвіть мені два твори англійського поета Джона Мільтона?

Студент. Ну, він одружився і написав поему «Утрачений рай». А потім, коли його дружина померла, він написав «Повернений рай».

— Твоя дружина ще згадує свого першого чоловіка?

— Аякже! Але якщо до весілля вона згадувала його не доліки, то тепер пригадує лише його позитивні риси.

Дружина. Допоможи мені прибрати кімнату.

Чоловік. Не можу. Щось нездужаю та й руки тремлять.

Дружина. От і добре: витруси цю ряснину.

●

Дружина придбала лотерейного квитка.

— Якщо я виграю, то куплю собі нову сукню...

— А якщо ні? — запитав чоловік.

— Тоді купиш ти.

●

Дружина (чоловікові). Якби ти мене справді любив, ти одружився б із кимось іншим...

●

Мудрець сказав після одруження:

— Коли я був неодружений, всі одружені були німі. Тепер, коли я одружився, всі неодружені поглухли.

●

— Чому ви хочете розлучитися з дружиною?

— Вона хропе.

— Це ще не привід.

— Але вона хропе щоразу з іншим!

●

Чоловік повертається з роботи. Дружина обурепо говорить йому:

— Що ти наробив! Наша хатня робітниця пішла від нас!

— Чому?

— Так ти ж облаяв її по телефону.

— Як? Хіба це була не ти?

●

— Хіба ти не розумієш, що дружина — це свято в житті чоловіка?

— Ох, голубонько, я прихильник святкового відпочинку.

●

— Мені було б дуже приємно, якщо б у розмові ви дали зрозуміти, що про цю новину ви дізнались від мене, але, заради бога, не говоріть цього відверто.

— Не хвилюйтеся, моя пташко. Я просто скажу: це говорять наклепники. Тоді всі зрозуміють, що це могли бути тільки ви.

●

У подружньому житті чоловік повсякчас доводить, але без успіху, дружина нічого не доводить, але завжди має успіх.

Моріц Сафір

●

Чоловік. Твої ревності безпідставні. Я вчора пізно прийшов зі зборів і був схвильований, тому що доповідач пустив кілька шпильок на мою адресу.

Дружина. Рівно дві.

Чоловік. А звідки ти знаєш?

Дружина. Тому що вони були припилені до твого светра і я їх знайшла.

●

Чоловік. Золотко, ти так шалено б'єш по клавішах, що наш Мілорд уже захрип від виття.

Дружина. Нехай! Я хочу покарати його за те, що він сьогодні з'їв ковбасу і сир. Він не витримує, коли я граю на роялі.

Чоловік. Але ж я ковбаси і сиру не крав?

●

Він. Ти мене зведеш з розуму!

Вона. Тим краще: божевільних не судять за розтрату!

●

— Диви! Ти у траурі? По кому?

— По дружині... Їздила верхи, впала з коня та й убилася.

— А чи не продаси ти мені цієї коняки?

— Ні, я маю намір ще раз одружитися.

— Мій чоловік на диво гарно посить капелюхи. Він купив капелюх років двадцять тому. Двічі він віддавав його в чистку і сім разів обмінював у ресторанах, а він усе ще як новий.

— Дозвольте мені піти сьогодні з роботи раніше. Дружина хоче піти зі мною за покупками.

— Ні в якому разі!

— Дуже-дуже вам дякую!

Чоловік з дружиною приходять до ворожки.

— Мене зовсім не цікавить його майбутнє,— каже дружина ворожці.— Ви скажіть мені, де він був учора ввечері?

— Цей Федір — дивний хлопець. Коли я дав йому книжку, то не міг одержати її назад кілька років, а коли віддав за нього свою доньку, він повернув її через місяць.

— Якщо я після роботи заходжу з друзями до бару, дружина по три дні не розмовляє зі мною.

— І як часто ти ходиш з друзями до бару?

— Раз на три дні.

— Ви пояснили своїй дружині перевагу заощадження?

— О, так!

— І наслідок?

— Тепер я мушу кинути палити цигарки.

Англійський священник так пояснює зростання розлучень у країні:

— Наші прабабки витрачали чотири години на приготування смачного овочового супу, Тепер вже за допомогою

супових концентратів молода господарка може зварити його буквально за чотири хвилини. Виходить, у неї ще лишається три години п'ятдесят шість хвилин на критику свого чоловіка.

— Ви ж розумієте, любощко, я весь час кажу чоловікові: живи, як у трамваї,— не займай передніх місць і не висувуйся. Поводь себе тихо, не подавай голосу. Можна інколи і книжку почитати, але читай, та не заглиблюйся. Письменикові гроші платять, а читачеві жодної копійки, хоч і називають його дорогим. Жити треба вміючи...

Григорій Риклін

В універмазі покупець питає в продавця:

— Де я можу вибрати подарунок моїй дружині до дня народження?

— А як довго ви одружені?

— Та вже років з двадцять!

— Тоді спустіться поверхом нижче: продаж дешевих товарів там.

— Я запросив сьогодні на обід свого приятеля.

— Ти з глузду з'їхав? Чи ти не знаєш, що в дитини болять зуби і вона весь час плаче, що в хаті немає шматка м'яса, що в квартирі такий розгартіаш і я цілий місяць не була в перукарні?!

— Знаю, мила, знаю, але мій приятель хоче одружитися, і я замість поради хочу показати, що його чекає...

Дружина робить зауваження чоловікові, який позирав на гарненьких дівчат.

— Сергію, поведь себе пристойно! Ти ж одружений!

— Дорога моя, якщо я на діті, то це не значить, що я не маю права читати меню...

Сусіди питають хлопця з забитованою головою:

- Що трапалося?
- Тато...
- Де твій тато?
- У лікарні.
- Що, нещасний випадок?
- Ні, мати...

Дотепник одружився. Через чотири місяці дружина народила йому сина.

- Як ми назвемо свого сина? — запитала вона чоловіка.
- Назви його Скороходенком, — відповів він, — бо шлях, на який всі витрачають дев'ять місяців, він пройшов за чотири.

- Мій чоловік хоче, щоб у мене була дитина.
- Це ж нормальна вимога.
- Так, але я не хочу.
- В такому разі, ви не маєте радії. В нормальному шлюбі повинні бути діти. Чому ж ви не хочете?
- Чому? Та тому, що їх у мене вже десятеро!

- Ви не хотіли б придбати електричного робота?
- Ні, дякую, у мене є чоловік.

Жінка прийшла до адвоката.

- Я хочу розлучитися з чоловіком.
- Чому?
- Він зі мною розмовляв усього три рази.
- Маєте дітей?
- Так, трьох.

Чоловік. Ти знаєш, Сергієві Володимировичу приписали дієту...
Дружина. Якраз зручний момент запросити його в гості.

Господарка дому показує своїм подругам фотографію дитячих років. На ній знята маленька дівчинка на колінах у старій бабусі.

- Ось такою я була тридцять років тому.
- А хто ця маленька дівчинка?

Під час сніданку чоловік уткнувся в газету. Дружина подає йому каву. Зробивши перший ковток, чоловік обурено говорить:

- Ти ж знаєш, що я не люблю кави з цукром.
- Знаю, але мені дуже хотілося почути твій голос.

Жінка скаржиться адвокату на свого чоловіка, якого вона ненавидить.

- Ну, то тоді розведіться! — говорить адвокат.
- Нізащо! Я страждала через нього двадцять років, а тепер ви пропонуєте ошчасливити його!

Після багаторічного подружнього життя подружжя переживає медовий місяць: у нього відпустка в липні, а в неї — в серпні.

- У ворожки:
— Я ясно бачу, що ви хочете одружитися з вродливою брюнеткою, але якась блондинка чинить опір.
— Нічого дивного: це моя дружина.

- Як тобі подобаються мої фотографії?
- Чудесні! Саме такою ти повинна бути!

Два приятелі зустрілися після тривалої розлуки.

- Твоя дружина така ж гарна, як і раніше?
- Так. Тільки на це вона зараз витрачає більше часу.

Чоловік і дружина слухали оперу.

- У співачки чудова колоратура.
- Ти б краще стежив за співом.

— Ой, я розбила свою улюблену вазу!

- Не журися, люба, через дві тисячі років скалки знайдуть і склеять.

Чоловік поспішав з дачі до міста.

— Пальто, швидше пальто! Бо я запізнююсь, а в мене сьогодні важливі справи... Катю,— звертається він до дружини,— якщо мене затримають справи і я залишусь на ночівлю в місті, то пришлю телеграму...

— Не треба, мій друже, я її вже одержала,— спокійно відповідає дружина, виймаючи з кишені пальта задалегідь заготовлену чоловіком телеграму.

Дві приятельки розмовляють, п'ючи каву.

- Колись у мене був свій ідеал...
- Що ж з ним сталося?
- Я вийшла за нього заміж.

— Чим більше я дивлюсь на твого чоловіка, тим менше розумію, чого це ти ревнуєш дню стару мавпу?

— Навіть дуже зрозуміло!.. Погодься зі мною, що в його роки з його зовнішністю його упадання недешево коштують.

Чоловік. Усі люди належать до тварин, які мислять.
Дружина. А я, по-твоему, як?!

Йдучи до крамниці, дружина питає чоловіка:

— Ти не знаєш, скільки годин горить п'ятиповерховий будинок? Я забула виключити праску.

— Я повинен поспішати додому, бо моя дружина вчинить мені історію.

— Ви маєте на увазі — істерію?

— Ні, саме історію. Вона почне викопувати всі мої гріхи минулих років.

— У вас була крадіжка?

— Так,— відповів чоловік.

— І ваша дружина знайшла чоловіка під ліжком?

— Так.

— Це був один із злодіїв?

— Ні, це був я.

Одного разу сусіди почули, як чоловік лає свою дружину.

— В чому провинилася ця бідолашна?

— Я лаю її, щоб вона завтра, коли піде по воду, глечка не розбила.

Помітивши подив на обличчях сусідів, він пояснив:

— Завтра я, можливо, буду зайнятий, а зараз у мене вільний час.

- Очевидно, твій покійний чоловік безумно кохав тебе?
- Так! Ця людина була здатна на все.

- Моя слабкість — це акваріум. Я можу просиджувати біля нього годинами.
- А як ставиться до цього дружина?
- Дружина? А яке її діло до того, що я роблю на роботі?

- Я сьогодні прочитала в газеті, що людина за рік повинна з'їсти три кілограми солі, — говорить за обідом чоловікові молода дружина.
- Вірно, люба, але ж не за один раз, — відповів чоловік, сьорбаючи пересолений суп.

- Поцілунок повинен бути, як буря на морі.
- Моя люба, я зараз переживаю «штиль» після багатьох бур.

- Ви запевняєте, що оглянули Москву за три дні? Це абсолютно неможливо!
- Чому? Дуже просто: моя дружина оглядала крамниці, дочка — музеї, а я ресторани. Вечорами ми збиралися разом і розповідали один одному про свої враження.

- Кажуть, ніби ви розірвали шлюб з чоловіком?
- Так.
- Він платить вам аліменти?
- Ні, але зате він дав мені прекрасну характеристику!

Подружжя посварилося і весь день не розмовляло одне з одним. Увечері чоловік поклав перед дружиною записку: «Розбуди мене о сьомій ранку». Прокинувся він о десятій. На подушці записка: «Вставай, уже сьома година».

Дружина Каміне найбільше любила ходити по сусідах. Якось він зібрався до міста. Дружина подала йому на дорогу чурек.

- А ще є? — спитав Каміне.
- Останній, — відповіла дружина.
- Каміне розломив його пополам і одну половинку простягнув їй.
- Навіщо це? — здивувалася вона. — Візьми увесь, ти ж зголоднієш у дорозі.
- Ну, тебе чекає не менший шлях, — відповів Каміне.

- Коли моя дружина і я сперечаємося, то завжди за мною залишається останнє слово!
- Та певже?! Яке ж саме?
- Я кажу: «Випен!..»

Семирічна донька подивилася в кіно «Білосніжку» і подивилася у батька, чи знає він цю казку.

- Я пам'ятаю, як вона кінчається, — сказав батько, — Білосніжка і принц щасливо прожили до кінця свого життя.
- А от і ні! — урочисто вигукнуло дівча. — Вони одружилися!

- Дружина, читаючи журнал, говорить своєму чоловікові:
- Ти ж тільки уяви, в Америці засудили на два роки в'язниці мужчину, в якого було чотири дружини!..
- На покарання чи для відпочинку?

●
Як не стати жонглером, якщо дружина кидає чим попало!

●
Одна подруга питає іншу:

— У тебе чоловік і діти? Вони з тобою щасливі?

— Що за запитання? Хай тільки вони спробують бути зі мною нещасливими!..

●
Напередодні срібного весілля:

— Як ми відзначимо цей день, дорогий?

— Може, хвилиною мовчання?

●
— Ваш колишній чоловік був чарівною людиною. Як жаль, що він так рано помер!

— Так, мій другий чоловік говорить те саме.

●
— Значить, ти справді наполягаєш на розлученні?

— Так, любий, якщо ти мене ще кохаєш, не відмов мені у цій дрібниці.

●
Літня жінка своїй знайомій:

— А ось перед вами фото крейсера «Перемога», яким я двадцять років командувала через свого чоловіка.

●
— Алло! З'єднайте мене з моєю дружиною.

— Який номер?

— Ви що, гадаєте, що я турок і мої дружини пронумеровані!

●
Чоловік. Ти написала цій людині, яка пропонує в газеті секрет виготовлення страв з борошна без молока, причому вони будуть добріші на смак?

Дружина. Аякже, і навіть надіслала їй для відповіді марку.

Чоловік. Ну і що ж вона відповіла?

Дружина. Відповіла, що потрібно взяти... вершки.

●
Чоловік дружині:

— Чого ти бажаєш на свій день народження?

— Хочу, щоб ти мені про нього не нагадував.

●
— Як, ти з порожніми руками? Забув, що сьогодні мій день народження?

— Ні, не забув, мій огірочок, але мовчав, щоб довести тобі, що я не помічаю, як ти старієш.

●
— Дивуюся, Семене Петровичу! Як це у вас вистачає терпіння просиджувати з вудочкою три години...

— Я одружений, у мене вдома три дорослих дівчини і одне фортепіано... Я звик терпіти...

●
— За весь час шлюбного життя я ніколи не сварився!

— Як це ви зуміли?

— Ми на другий день розлучилися.

●
— У мене невідкладна державна справа, і я повинен говорити по телефону з установою, а ви стоїте ось вже двадцять хвилин і жодного слова не сказали, тільки слухаєте!

— Пробачте, я розмовляю зі своєю дружиною.

●
— Чим пояснити, що ти після одруження кинув займатися нумізматикою?

— Тепер я зайнятий пошуками сучасних монет.

— Прийми моє глибоке співчуття, — сказав один чоловік своєму приятелю. — Я купив своїй дружині нову шубку.

— А я при чому?

— Справа в тому, що моя дружина збирається в гості до твоєї.

— Щастячко моє, моя люба дружинонько, дай мені піджак.

— Де він, моє котенятко?

— Мабуть, лялечко, у вітальні, я залишив його там, коли ти, мамусю, мене біла щіткою для підлоги за моє пізнє повернення.

— Дружина подарувала мені чудовий гаманець з крокодилової шкіри!

— І щось у нього поклала?

— Так, неоплачений рахунок ательє мод.

Дружина (рахуючи кування зозул, звертається до свого чоловіка). Прокувала 30 разів, отже, я проживу ще 30 років!

Чоловік. Де ця птаха?.. Я її застрелю!

На фотовиставці.

Вона. Я ніколи не думала, що фотовиставка може бути такою цікавою!

Він. Так, так, тут безліч гарненьких жінок!

— Я одружився для того, щоб дружина готувала мені смачні страви, а зараз доводиться купувати дарунки для неї тільки для того, щоб вона сама не готувала.

На іспитах:

— Що ви можете розповісти про вільну людину?

— Вибачте... Я одружений.

Руки доброї жінки, що обвиваються навколо шиї чоловіка, — це рятівне коло, кинуте йому долею з неба.

Джером Джером

І не така вже погана справа шлюб. Тільки перші 20—30 років важкі, а потім людина звикає.

Випробувала зі своїм чоловіком усі способи і нічого іншого не лишилося, як тільки бути доброю дружиною.

Дружина заходить до кабінету свого чоловіка — керівника установи і застає на його колінах секретарку. Чоловік, побачивши дружину, почав диктувати:

— Економія економією, але наполегливо прошу виділити для мого кабінету хоча б два стільці!

Дружина. Ти знову вночі крізь сон говориш.
Чоловік. То вже мені й вночі не можна слова сказати?

— Бачиш, я ж казала тобі, що наша сусідка задритиме, коли побачить наші нові меблі.

— Чому ти так думаєш?

— Тому, що вона вже подарувала нашому малюкові пилку і книжку «Юний столяр».

●
— Для чого це на вашому пальці тасьма?
— Це зробила моя дружина, щоб я не забув відправити листа.
— Відправили?
— Ні! Вона забула дати його мені!

●
— Я чув, що твоя дружина небезпечно хвора. Це правда?
— Що хвора — то правда. Але небезпечна вона тільки тоді, коли здорова.

●
— Чому ти прокинувся такий похмурий?
— Привиділося уві сні, що ти втекла з Петром Івановичем.

— І це тебе засмутило?
— Ще б пак! Адже це був тільки сон!..

●
— Як живеш? Одружився чи досі сам готуєш собі обід?
— І те, і інше...

●
— Як, ти вже сам друкуєш? У тебе ж була друкарка?
— Так, але я з нею одружився.

●
— А чи правда, що вона погано живе зі своїм чоловіком?
— Правда, але гарно з іншими.

●
— Що в тебе нового?
— Хіба ти не знаєш? Моя дружина згоріла під час пожежі.

— Як? І не можна було врятувати?
— Вона так солодко спала, що шкода було будити.

●
— Моя дружина тільки раз дозволила мені висловитися: коли я просив її руки.

●
Чоловік. Чи знаєш ти, що жінки витрачають на парфюмерію вдвічі більше грошей, ніж держава витрачає на утримання армії?!

Дружина. Цілком можливо, зате у жінок і перемог удвічі більше!

●
— У твоєї дружини добрі зуби?
— Не знаю. Досі вона тільки дряпалася.

●
У Бу Адама захворіла дружина. Вона почала плакати і тужити: — Що станеться з тобою, якщо я помру?
Почувши ці слова, Бу Адам теж почав голосіти.
— Чого ти плачеш, ефенді?
— Я міркую про те, що буде зі мною, якщо ти не помреш?

Махмед Тевфін

●
— Ви холостий чи одружений? — запитувє кравець замовника, знімаючи мірку для костюма.
— Одружений.
— Тоді запишемо: «Потайна кишень в підкладці піджака».

●
Дружина. Уяви собі, сусідка знову при «інтересі».
Чоловік. Це вже не твоя справа.
Дружина. А чия ж, може, твоя?

●
У одного чоловіка померла дружина, і він замовив надгробну епітафію: «Я знаю, що мої сльози не оживлять тебе, тому й плачу...»

— Не розумію, від кого успадкувала наша дівчинка всі недоліки. У всякому разі, не від мене.

— О, звичайно, не від тебе, бо твої всі залишилися при тобі.

— Якщо матимеш потребу в грошах, небоже, пришли листа.

— Може, візьмете зараз листа, дядечку?

— Моя дружина розмовляє чотирма мовами.

— А моя лише однією, але з ранку і до самого вечора!

Чоловік повертається додому і бачить на попільничці тліючу сигару.

— Звідки взялась ця сигара?

Голос із-за порт'єри:

— З Гавани!..

— Ти любиш свого чоловіка?

— Аякже. Я взагалі люблю мужчин!

— Ти що, вважавш мене за ідіота?

— Ні, але я можу й помилятися.

— Коли ми були нареченими, ти завжди мене возив додому на таксі, а тепер вважавш, що й трамвай досить...

— Куріночко моя! Я так пишаюся тобою, що хочу, щоб тебе бачило якнайбільше народу!

Чоловік і дружина сидять у кіно. Фільм закінчується гарячим поцілунком героя і героїні.

— Прекрасний актор! — говорить чоловік.

— Так. Але героїня — то ж його дружина!

— Невже? То він ще кращий актор, ніж я думав!

Жила-була на світі тиха сімейка: два брати-дегенерати, дві сестрички-истерички, два племінники-шизофреніки і два племінники-неврастеніки.

У відділі кадрів:

— Ваш сімейний стан?

— Нестерпний.

Молодій удовиці невдовзі після смерті її чоловіка докоряли:

— Хіба можна так себе поводити? Ну, мала б собі одного коханця, це ще півбіди. Але цілий десяток?..

— Що робити? Я повинна виконати останню волю чоловіка: вмираючи, він закликав мене нікому не належати, і я обіцяла йому це.

Особа на ім'я Магдалина вела спочатку вельми розпутне життя, але потім покалась, стала статечною і вийшла заміж. Та з того часу добрий настрій покинув її назавжди. Вона була нудною, сумною, невеселою, мала вигляд істоти, що вже нічого не чекає від життя.

Якийсь жартівник говорив про неї:

— Ось Магдалина, яка, очевидно, гірко кається, що покалась.

Старий чоловік, помираючи, умовляв молоду дружину, щоб вона після його смерті виходила заміж за кого завгодно, аби не виходила за такого-то, тому що ця людина спричинила йому ще за життя багато горя.

— Будь певен, мій друже, — промовила дружина, — за нього я не вийду, тому що вже дала слово іншому.

— Знаєш, один психолог заявив, що неодружені чоловіки правдивіші, ніж одружені.

— Так, але не можна забувати, що неодруженим не задають стільки запитань, як одруженим.

Інженер-будівельник говорить своїй дружині:

— Жанночко, чи не поділишся ти своїм рецептом виготовлення сьогоднішнього торта? Я думаю, що твій метод зробив би революцію в цементній промисловості.

Одна перекупка так мучилася успіхами своєї сусідки, яка торгувала поруч з нею і залучала набагато більше покупців, що кінець кінцем занедужала і померла.

— Яка дурна, — зауважив її чоловік, — взяла та її померла. І що ж вона цим виграла? Сусідка тепер залишилася одна, без конкурентки, і буде торгувати ще краще, ніж раніш.

— Голубчику! Що це з вами трапилось? Чому ви такий сумний?

— Ох, не кажіть! Дружина з шофером уткла... страшенно шкода. Іншого такого шофера не знайдеш!

— Чого ви так голосно плачете?

— Я вже рік не бачила свого зятя!

— Заспокойтеся! Подумайте тільки! Адже це був найщасливіший рік його життя!

Дружина. Знаєш, я думаю полетіти сьогодні на літаку, який випробовують.

Чоловік. Гарзд, любя! А я тим часом поїду домовитися з бюро похоронних процесій!

Французький інститут громадської думки звернувся до чоловіків із запитанням: «Хто є хазяїн у вашому домі?» З 500 опитуваних 350 відповіли: «Моя теща». Тільки один категорично заявив: «Я». Коли перевірили — виявилось, що цей чоловік уже чотири роки вдівець.

— Як закінчилася вчора твоя сварка з жінкою?

— Вона приповзла до мене на колінах!

— Та невже?! І що ж вона сказала?

— Вона сказала: «Вилазь з-під ліжка, поганий болягузе!»

Молоде подружжя на свою першу зарплату накупило стільки куховарських книг, що не залишилось грошей на продукти.

У метричному свідоцтві пишуть, де людина народилася, коли народилася, і тільки не пишуть, для чого вона народилася.

МОРИЦ САФІР

Я не знаю, хто був мій дід. Мене більше цікавить, ким буде мій онук.

АВРААМ ЛІНКОЛЬН

Коли наші діти називають нас відсталими, консерваторами, тішмося тим, що наші онуки відомстять їм за нас.

ІРЕНА ВІЛЬДЕ

У тепличних умовах дуба не виростиш, а дубину — можна.

Народна мудрість

Дитина — це ангел, чий крила зменшуються в міру того, як довшають її ноги.

Французьке прислів'я

Ба**т**к**и**
та **д**і**т**к**и**

☉
Іде старенький у поїзді, іде і, як то буває в дорозі, розповідає:

— У мене два сини. Працюють. Обидва на посадах. Один у Харкові, другий в Одесі. Ода кличуть до себе в гості. Дак той, що в Одесі, радить їхати в Харків, а той, що в Харкові, рекомендує їхати в Одесу. Пише: «Дорогий батя! Катай до того брата, що в Одесі. Там море, там і риба, туди і їдь».

— То й що вирішили?

— Вирішив їхати до дошки...

Олександр Ковінька

●
— Я давно хотів запитати тебе: чи були у твого батька діти?

— Звичайно, інакше я не був би його сином.

— Ти дивись, і як я раніше не здогадався!

●
— Як тобі не соромно! Ти знову не помив рук. Що б ти сказав, якби я сів за стіл з брудними руками?

— Я зробив би вигляд, ніби нічого не сталося.

●
Малий Стасик не хоче спати. Батько сідає біля його ліжка.

— Я розповім тобі казочку, щоб ти заснув.

— Добре, тату.

Батько розповідає казку. Минає година, друга... Нарешті настає тиша. З сусідньої кімнати чується голос матері:

— Спить?

На порозі з'являється у нижній сорочці Стасик:

— Так, мамусю, тато вже заснув.

●
— Послухайте, ваш син кидав у мене камінням!

— І вцілів?

— Ні.

— Тоді це був не мій син.

●
— Вікторе, як ти посмів сказати дядькові, що він дурень?
— А хіба ти сам цього не помічав?..
— Замовчи! Зараз же попроси прощення!
— Дядю, пробачте мені, що ви дурень...

●
Маленька Оксанка вперше побачила мишеня:

— Бабуню, подивися, які в нього маленькі-маленькі оченята, як мікроби.

●
Хлопчисько налетів на перехожого.

— Куди це ти так поспішаєш, хлопче?

— Додому, щоб мене відшмагала мати.

— Невже тобі дуже цього хочеться?

— Звичайно, ні. Але якщо я прийду додому після батька, то це зробить він.

●
— Татусю, допоможи мені задачу розв'язати.

— А ти вже над нею думав?...

— Думав.

— Ну, і що придумав?

— Що краще — спитати у тебе або у Вовки списати.

●
— Чуєш, Мишко, мати казала, що батько так зрадив, коли я народилася, що відразу ж одружився з нею.

●
— Ти неможливий! Від твоєї неслухняності у мене сиві волосся!

— А ти, мабуть, теж не була слухняна, коли була малою, адже бабуся зовсім сива.

— Щасливий ти, тату! В тебе ревматизм...
— Що? Та хіба це щастя?
— Аякже! Адже ти можеш вгадувати, яка завтра буде погода.

Вітамін «А», вітамін «В», вітамін «С» — дитина вчила азбуку по вітамінах.

Еміль Кроткий

«Дорога мамо,— писала донька,— ти справді прекрасна мати, і я від усього серця бажаю тобі доброго зятя».

Невістка побачила у вікно свекра і каже тихо:
— Знову його чорти несуть!

Зайшов свекор в хату, а маленький Гаврилко питає:
— Розкажи, дідусю, як ти до нас добрався.

— Та йшов собі помаленьку.

Гаврилко здивувався:

— А мамуля казала, що тебе чорти несуть...

М а т и. Коли ти бачила, щоб у мене були такі брудні руки, як у тебе?

Д о ч к а. Але я ніколи не бачила тебе такою маленькою, як я.

Т і т к а С о ф і я. Сеню, як поживає твій татусь?

С е н я. У нього очі болять, він не може бачити.

Т і т к а. Звідки ти знаєш?

С е н я. Аякже! Татусь сьогодні сказав: «Не можу я бачити цієї тьоті Софії!»

— Де друге яблуко, Юрку?

— Яке, мамусю?

— У шафі було два яблука!

— Що ти говориш! А я другого й не побачив...

П'ятирічний Гриць сідав за обідній стіл з трирічним братиком Мишком і, помітивши, що на стіл покладено лише одного апельсина, відразу ж починає рюмсати.

— Грицюню, чого ти рюмсаєш? — занепокоєно запитує мати.

— Для Мишка немає апельсина! — рюмсаючи, відповідає дбайливий брат.

Тітка — племінникові:

— Будь слухняний, і я тебе поцілую.

— В пагороду чи як покарання?

М а т и. Мишко! Не давай собаці так багато цукру! Адже в нього зуби зіпсуються! І ж краще сам!

Мати сказала маленькій доньці:

— Твій тато і я — єдине діле.

— Я розумію: як дві маленькі копійки, що складаються в одну велику копійку.

— Чому ти так швидко їси? Невже ти забула, що в тебе є братик?

— Ні, я не забула. Тому я й поспішаю.

— Чому ти плачеш, дурненька?

— Я не можу бачити цієї поганої ляльки! Вона така вперта!

— Чому вперта?

— Вона не розбивається: я її б'ю-б'ю і все ніяк розбити не можу!..

- Мамо, навіщо ти п'єш валер'янові краплі?
- Вони заспокоюють.
- Тоді дай мені трішечки, я увіллю в море.
- В море? Навіщо?
- Щоб воно заспокоїлося.

— У татуса на голові замало волосся, тому що він багато думає?

- Так, дитино!
- А ти, мамусю, зовсім не думаєш?

— Мати — найдорожча істота, — сказав він і... перестав посилати гроші.

— Хоча ти був у нас рівно рік тому, але я впевнений, що мій хлопчик добре тебе пам'ятає. У нього дивовижна пам'ять на обличчя.

— О, я б дуже хотів упевнитися в цьому!

Через тиждень, побачивши хлопчика, гість запитує:

— Невже ти впізнаєш мене, адже ти бачив мене один тільки раз?!

— Я все-все пам'ятаю. Тато привів вас на вечерю, а мама так на нього за це розсердилась, що не розмовляла з ним майже місяць. Ну, скажіть, хіба я міг забути вас?

— Під час канікул, — каже Валерик, — я буду допомагати батькам — носити воду, рубати дрова і інші речі...

Д и т и н а. Мамо, навіщо потрібен дощ?
М а т и. Він поливає квіти, які ти так любиш.
Д и т и н а. А навіщо він поливає вулиці?

Прибираючи у кімнаті сина, мати каже:
 — Доки це триватиме? За тобою і постіль застеляти треба, і кімнату прибирати, і штани прасувати...
 — Обіцяю, мамо: до одруження!

— Так ти кажеш, твій тато говорить про мене добре?
 — Так, він сказав, що ви в шахрайстві зовсім не поступаєтеся йому.

— Як вам подобається тістечко, яке приготувала моя мати?
 — Воно дуже смачне.
 — Дивно, моя мати завжди говорить, що у вас немає смаку...

— Скажіть, ви добре доглядаєте за дітьми?
 — Аякже! Своїх трое було, і за кожним догляд був...
 — А де ж ваші діти?
 — Померли всі: один з вікна впав, один утопився, а один ягодами об'ївся.

— Мамо, хіба татуса не Олександром звать?
 — Олександром, мій сину...
 — А чому ж тоді няня говорила, що в нього немає іншого імені, як обманщик!

— Ваш синочок потяг з мого дерева ще зовсім зелені груші!
 — Ну й поганець! Не зміг почекати, поки достигнуть!

●

М а т и. Світоцько, ти замінила рибкам воду в акваріумі?

Д о ч к а. Ні, мамо.

М а т и. Чому ж?

Д о ч к а. Тому, що вони ще не випили тієї, яку я палила їм учора.

●

— Якщо будеш палити цигарки, то навіки залишишся малим.

— Так, але дідусь палить, а йому вже сімдесят років.

— А якби він не палив, то йому вже було б вісімдесят.

●

Мати лякає дитину:

— Ось дядько забере тебе!

— Де там! Він і своїх кинув.

●

Бу Адам запитав у когось:

— Як звуть вашого сина?

— Виродок, — обляяв той його, — тобі яке діло?

Тоді Бу Адам сказав:

— Ви назвали ім'я вашого сина. Будь ласка, скажіть також, як звати його матір.

●

— Знову ти, поганець, дражниш собаку, а коли він тебе вкусить — ревиш!

— Я його, тату, тільки погладив!

— Погладив?

— Так!.. На кухні гарячою праскою!

●

— Чому ж батько не хоче вас навчати французької і німецької мов?

— Та він, каже, знає з досвіду, що для жінки досить і однієї мови, даної їй від природи.

●

— Послухай, Сергійку, адже тітка принесла цей копик грушок тобі і Вані, а ти їх забиравш усі собі, а про нього не думаєш.

— Ні, мамусю, я тільки й думаю, щоб він сюди не прийшов.

●

— Зараз ми підемо в гості до Галинки. Збігай додому і візьми свою ляльку.

— Ні, мамусю! Моя лялька терпіти не може Галинчиних ляльок.

●

Д о ч к а. Знаєш, матусю, ти краще не читай цієї книжки.

М а т и. Це чому ж? Вона, мабуть, цікава. Адже я бачила, як ти не відриваючись прочитала її від початку до кінця.

Д о ч к а. Так то ж я — а не ти!.. Адже в мене виховання не таке, як у тебе!

●

— Злазь скоріше, негіднику, з яблуні, а то батька покличу!

— Ну й кличте! Він не скоро прийде! Він розв'язує мені задачки!

●

Син з батьком, що приїхав з глибокої провінції, зупинилися в готелі.

С и н. Ось бачиш, тату, тут електричний дзвінок, я натисну, прийде людина, і я замовлю вечерю...

Б а т ь к о. А потім?

С и н. А потім натиснеш ти, прийде людина, і ти заплатиш за вечерю!..

●

Хлопчик вийшов з ванної. Мати оглядає його й каже:

— Ну, обличчя в тебе чисте, але де ти так забруднив руки?

— Коли мив обличчя.

●

Курча не знало своїх батьків: воно народилося в інкубаторі.

Еміль Кроткий

●

— Мамо, скажи, будь ласка, де ти народилася?

— У Москві, синку.

— А я в Ленінграді, так?

— Так.

— А де ж народився тато?

— В Одесі.

— Дивно, як це нам пощастило зустрітись.

●

— Тату, купи мені барабана.

— Ти й без барабана не даш мені заснути. А якщо купи ти барабана, не увялю, що буде.

— А я буду барабанити, коли ти заснеш.

●

Син одержав з історії одиницю. Мати обурилася:

— Я сама особисто поговорю з учителем! Звідки мовму Валерикові знати, що було двісті років тому?!

●

— Тобі мама читає книги?

— Ні.

— А тато?

— Ні.

— А бабуся?

— Теж не читає. Вони всі кажуть: ти тепер сам освічений. Посидь та почитай нам вголос. Ох, як то погано бути освіченим!..

●

— А де твоя мама, Юрчику?

— Вона щойно пішла до крамвиці. Телефон ще теплий.

●

Конферансьє. Зараз фокусник ковтатиме соломку, голки, цвяхи!

Хлопчик. Мамо, а чому він не напише в книгу скарп про те, що його такою поганню годують?

●

Мати-вдовиця. Ох, Петю! Колись ти дізнаєшся, що твоя мати дуже добра і любила тебе.

Петя. Якби ти любила мене, то давно б уже вийшла заміж за кондитера...

●

Маленький Федя. Мамо, а чому це тато весь час говорить Наталі Сергіївні «Мій милий ангел»? Хіба вона ангел? Адже у неї немає крил.

Мати. Ти скоро побачиш, Федю, як Наталя Сергіївна вилетить з нашого дому.

●

— Скільки тобі років, Васильку?

— Дев'ять. Було б десять, але рік я лежав хворий.

●

Маленький Вова говорить дорослому Вікторові:

— А чому ти ходиш до моєї сестри, хіба в тебе немає своєї?

Діти ліпили снігову бабу і наскрізь промокли. Перехожий запитує:

- А вам не холодно, діти?
- Нам — ні, а ось Валерику — мабуть!
- А хто це — Валерик?
- А той, якого ми в снігову бабу закопали!

— Що б на це сказала тобі твоя мама, якби дізналася, що ти куриш?

— А що б сказав вам ваш чоловік, коли б дізнався, що ви зупиняєте незнайомих чоловіків?

— Миколо! Невже ти павчав паугу лаятися?

— Ні, мамо. Я тільки сказав, чого не слід говорити.

— Твій товариш шалапут! Він прив'язав каструлю до хвоста кішки! Я сподіваюсь, ти ніколи цього не зробиш.

— Даю слово, ніколи, мамусю.

— Так чому ти йому не перешкодив?

— Я не міг, я тримав кішку.

— Що ти робиш, дівчинко?

— Букетика.

— З чого?

— Тато з мамою бились сьогодні, так я роблю букетика.

— З чого ж ти його робиш?

— З татиного волосся, з трісочок від стільця і з поламаних квіточок.

М а т и. Не плач, Юрасю; якщо тебе тато висік, то це зробив він з любові до тебе!

Ю р к о. Так чому він тебе не б'є, мамочко, адже тебе татусь любить значно більше, ніж мене?

— Тьотю Варю, чому в тебе немає дітей?
— Тому, що мені їх не привіс дедка.
— Ну, якщо ти віриш у цю нісенітницю, в тебе не буде дітей до самої смерті!

М а т и. Славку, не чухай ніс ложкою!
С и н. А виделкою можна?

— Сергійку, я тобі забороняю гратися з Валериком. Він погано вихований.

— Добре! Але йому можна гратися зі мною? Я ж гарно вихований.

Хлопець прибігає зі школи і радісно каже батькові:
— Таточку, ти будеш задоволений мною, я біг за автобусом і зекономив п'ять копійок!
— Дивак! — відповідає батько. — Ти міг би бігти за таксі і зекономити карбованця!

— Скільки років тобі, малюк?

— П'ять років.

— А ти ще не вищий моєї парасольки!

— А скільки років вашій парасольці?

— Татусю, чия це статуя?

— Не знаю.

— А як зветься цей міст?

— Не знаю.

— А що це за башта?

— Невідомо.

— Татусю, ти не гніваєшся, що я стільки в тебе запитую?

— Та ні, синку, чому? Запитуй більше, тільки так ти зможеш у мене дечого навчитися.

●

Дитина плакала й кричала. Її запитали, що з нею.

— Я загубила дві копійки, які мені дала мама.

— Перестань,— сказали їй,— ось тобі дві копійки замість твоїх.

Тільки вона їх одержала, як почала ще дужче кричати.

— Чого ти кричиш? — запитують її знову.

— Плачу тому, що, якби я не загубила ті дві копійки, у мене тепер їх було б аж чотири...

●

У театрі дівчинка звертається до матері:

— Мамо! Мамо! А навіщо артисти передражують суфлера? Адже це непристойно?

●

— Ну, нарешті ти перестала кричати.

— Ні, матусю, ти помилявся. Я роблю лише перерву, щоб набратися свіжих сил.

●

— Ви в школі сьогодні займалися обчислюванням. Так ось, я тобі скажу, в якому році я народилася, і ти підрахуй, скільки мені років.

— Ми, тьотю, ще не дійшли до великих цифр.

●

— А що подарував тобі тато на твій день народження?

— Бритвенний набір.

— Навіщо він тобі? Адже ти ще малий і в тебе немає бороди?

— Ні, тато сказав, що, поки я підросту, він сам голитиметься моїми бритвами.

●

— Тату, а це правда, що людина походить від мавпи?

— Так, правда.

— Ну, тепер зрозуміло, чому їх так мало лишилося в нашому зоопарку.

●

До верхолаза, що кінчав класти стоп'ятдесятиметрову заводську трубу, піднявся семилітній сніжок із сніданком.

— Спасибі, синку!

— Ну, я спускаюся, татусю!

— Добре. Тільки дивися, обережно переходи вулицю!..

●

— Скажи мені: якого роду слово «принцип»?

— Чоловічого.

— Чудово! А як буде жіночого?

— Принцеса.

●

— Тату, чому це в тебе щок рознесло?

— А це, душецько, гедзь мене укусив.

— А що таке гедзь?

— Гедзь? А це, бачиш, муха, що на худобу сідає.

●

— Що тобі, Михайлику, подарувати на день народження?

— Ключі від буфета, де ти ховаєш варення!

●

Маленький син професора, побачивши на підвіконні двох горобців, запитав:

— Татусю, яка з цих пташок чоловік, а яка дружина?

Професор відповів:

— А ось послухай, яка з них останньою замовкне, та, мабуть, дружина.

●
Б а б у с я. Сьогодні щось дуже нудно...

О н у к. Бабусю, хочеш, я заховаю твої окуляри, а ти їх шукатимеш?

●
— Ти чому запізнився до школи?

— Я мав намір піти на рибалку, але тато мені не дозволив.

— Твій тато правильно зробив. Він, звичайно, пояснив тобі, чому ти повинен іти до школи, а не на рибалку?

— Він сказав, що черв'яків замало і на двох не вистачить.

●
— Ми підемо в кіно, якщо ти пообіцяєш не задавати мені весь час запитань.

— А чому?

●
Маленька дівчинка матері:

— Увечері ти мені кажеш, що я дуже мала, щоб дивитися так пізно телевізор, а ранком — що я дуже велика, щоб лежати так довго в ліжку. Треба ж знати, кінець кінцем, що говорити!

●
— Знаєш, бабусю, деякі вчені припускають, що сонце погасне через 80 мільярдів років.

— Як ти сказав? Через скільки?

— Через 80 мільярдів.

— Ах ти пустун, як налякав! Мені здалося, що через вісім мільйонів...

●
— Ніколи, сину, не тягнися за їжею через увесь стіл, якщо тобі щось знадобиться. Хіба в тебе немає язика?

— Є, але руки довші.

●
Учитель географії, показуючи в класі глобус, пояснює кулястість землі і запитує одного учня:

— Зараз ти зрозумів, що таке антиподи... Скажи, хто ж наші антиподи?

— Не знаю.

— Подумай, змиркуй... уяви собі, якби ми просвердлили дірку крізь центр і вийшли б у протилежний отвір... Де б ми опинилися?

— Біля дірки, — зметиковав учень.

●
Б а т ь к о. Знов одиниця з географії?!
С и н. Я не винен... Це вчитель поставив.

●
— Тату, чи вірно вчитель сказав, що ми живемо на світі для того, щоб допомагати іншим?

— Абсолютно правильно!

— А для чого тоді живуть інші?

●
— Якщо розрізати пополам кусень м'яса, а потім кожну половину знову пополам, які частини ми одержимо?

— Чверті.

— Добре. А потім?

— Восьмі.

— Потім?

— Шістнадцяті.

— Так. А далі?

— Тридцять другі.

— Добре, а далі?

— А далі — посічене м'ясо.

●
— Якщо я тобі дам 2 копійки та батько додасть 3 копійки, скільки у тебе буде всього?

— Сім.

— Ти, мабуть, не зрозумів мене. Слухай уважно: якщо я тобі дам 2 копійки і батько 3, скільки буде всіх копійок?

— Так я ж вам відповів: сім.

— Мене дивує твоя неуважність. Звідки ти візьмеш сім?

— Як звідки? Адже у мене в кишені вже лежать дві копійки.

— Чим ви можете довести, що земля кругла?

— Глобусом.

Шкільний твір десятилітнього хлопчика про свого батька: «Мій батько може злізти на найвищу гору, переплисти найширше море і перемогти найсердитішого тигра. Мій тато може все! Але в нього на це бракує часу, бо він повинен допомагати мамі витирати посуд».

— Тату, скажи, чи правда це: сьогодні вчитель розповідав, піби муха має хобот?

— Ох, ці мені вчителі! Завжди з мухи слова роблять!..

У французькій родині хлопчик молиться перед сном:

— Господи, благослови маму і тата, пошли їм усім здоров'я і зроби так, щоб Амстердам був столицею Бельгії...

— Нащо тобі це треба?

— А я сьогодні написав так у контрольній роботі з географії.

— Не піду я більше до школи! — заявив хлопчик батькам після першого дня навчання. — Ні читати, ні писати я не вмію, а розмовляти мені не дозволяють...

Чоловік і дружина почали сперечатися, на кого схожий їхній нащадок.

— Чоло і ніс у нього твої, — зауважила дружина, — очі мої.

— А панчохи — бабусині, — сказав малий.

Вчителька. Ви не можете взяти вісім груш від шістнадцяти паляниць або п'ять корів від шести коней. Віднімати можна тільки однорідні речі.

На одній парті піднімається рука.

Вчителька. Що скажеш?

Учениця. А хіба не можна взяти десять пляшок молока від двох корів?

Переглядаючи синового щоденника, батько похитує головою.

Хлопець співчутливо питає:

— Як ти гадаєш, тату, що саме тут є причиною: спадковість чи поганий вплив середовища?

Батько-адвокат. Васю, якщо мати запитає тебе, скільки я випив у саду пива, то скажи...

Хлопчик. Брехати я не буду, але на підставі існуючих між нами родинних стосунків можу відмовитися давати свідчення.

— Олю, твоя мати вдома?

— Дома, тільки у неї в гостях дядя Ваня.

— Піди скажи їй, що я прийшов.

— Нізащо! Ідіть самі, якщо хочете, щоб вас поставили в куток.

— Як тобі, Валерію, не соромно... Ти тридцятий, отже, — останній учень у класі.

— Ох, татусю, хіба ж я винен, що у нас усього тридцять учнів у класі?

Батько сів голитися. Провів раз-другий по намиленій щоді. Не бере...

— Ну й тупа бритва!

— Неправда, — заперечив син. — Бритва гостра. Я нею сьогодні кілька кольорових олівців загострив.

Батько. Тепер дай відповідь на таке питання: чому, коли чайник нагріється, у нього з носика йде пара?

Син. О, це я знаю! Щоб мамі було легше відкривати твої листи.

— Обстрижіть мене, ось вам десять копійок.

— Стрижка коштує 20.

— Половину волосся мати мені вже обстригла!

— Коли я не знаю якогось слова, — казав учитель, — або забуваю його, я запитую дружину, і вона ввручає мене зі скрутного становища. Моя дружина — живий словник.

— Іване Степановичу, — сказав простодушний учень, — чи не позичите ви мені вашого словника на один-два дні...

— Ви дуже відстали від своїх подруг з арифметики. Є у вас вдома брат?

— Є.

— Попросіть його допомогти вам.

— Попросити я можу, тільки нічого з цього не вийде: братові лише три місяці.

Син. Є три роди: чоловічий, жіночий і середній...

Батько. І більш нічого?

Син. Нічого.

Батько. А рід людський, капалія! Для тебе він, значить, не існує?..

— Тату, чорнило дорого коштує?

— Ні, дешево. А чому це тебе цікавить?

— Мама дуже сердиться, що я вилив чорнило на килим.

— Що це сталося з моїм годинником? Треба його віддати почистити.

— Не треба, мамо, ми з Олею його сьогодні мили у ванні!

— Мишко, кого б ти хотів, щоб мати знайшла: братика чи сестричку?

— Конячку.

Учитель. Іжа і вода служать для підтримання нашого організму, а для чого служать нам повітря?

Учень. Для повітроплавання.

— Якого роду слово «штани»?

— Чоловічого.

— Ось як?! Це ж чому?

— А тому, що їх носять чоловіки.

— Є у вас діти?

— Є, син.

— Чудово. Скажіть, він курить?

- Ні.
- Це добре... Тютюн — отрута!.. Пробачте, а в карти він грає?
- Також ні.
- Чудовий хлопчик! Зараз таких небагато. А скільки йому років?
- Сьогодні рівно півроку.

- Матусю, ти мене сьогодні будеш купати?
  - Звичайно, мій любий.
  - Але ж я цілий тиждень був слухняний.
- Ну, що ж, Юліку, дай слові яблучко, яке ти для нього приніс!
  - Але, татусю, я не знаю, з якого боку йому подати яблучко — у нього з двох боків по хвосту!..

- Іване, пироги продав?
- Продав!
- А гроші де?
- Масла купив!
- А де ж масло?
- Пироги змастив.

- Тату, візьми мене до кінотеатру.
- Не можна! Позавчора тобі прищепили віспу, вчора рвали зуб, а сьогодні хочеш до кінотеатру?.. Чи не забагато розваг за один тиждень!

- Від чого лякаються коні?
- Вони бояться тіні, що лягає на землю від дерев.
- Тоді треба посипати ці тіні піском!

- Учитель. Вам, мабуть, відоме прислів'я: «Не все те золото, що блищить». Наведіть приклад.
- Учень. Ну ось, приміром, ваш піс.

- Що таке цивілізація і що таке варварство, яка між ними різниця? — запитує хлопчик у батька.
- Цивілізація — це коли вбивають ворога на відстані 5—10 кілометрів, а варварство — коли відрубують йому голову шаблею.

- Сьогодні я одержав у школі четвірку!
- Чудово! З якого предмету?
- З чотирьох відразу!

- Стара баба гнала вулицею ослів, а хлопчак, що йшли зі школи, їй вигукували:
- Добридень, осляча матір!
- Здоровенькі були, мої маленькі діточки! — відповіла їм бабуса.

- У сварці з батьком син назвав його дурнем.
- Чи розумієш ти, — сказав засмучений батько, — якби я насмілюся сказати своїм батькам хоча б половину того, що ти говориш мені, то вони мені дали б такого перцю...
- Добрі були твої батьки, нічого сказати!
- Кращі за твоїх, гультю!

- Дитина під час обіду вдарилася головою об стіл і набила гулю.
- Нічого, — втішала мати, — їж скоріше суп, твоя гуля і пройде.

Після обіду хлопчик запитує:

— А якщо верблюдів годувати супом, у них теж пройдуть гулі на спині?

●

Хлопчик повертається із дирку зі сльозами на очах.

— Тобі не сподобалося?

— Ні... Великі леви з'їли приборкувача, а малепькому ле- в'яткові нічого не лишилося.

●

— А мій тато багатший від твого!

— А мій мудріший!

— А мій тато твоєму гроші позичав!

— А мій тато твоєму не віддасть!

●

У переповненому трамваї хлопчик їсть тістечко з кремом і раз у раз маже ним пальці сусідки. Мати каже хлопчикові:

— Владик, обережніше їж, а то у тебе буде повний рот волосся!

●

Двоє хлопчаків затіяли суперечку. Один з них говорить другому:

— Б'юся об заклад, ти не з'їси двох яблук натщесерце.

— З'їм,— відповів другий.

— Ану, спробуй!

Вони побилися об заклад. Хлопчик взяв одне яблуко і з'їв його.

— Ну, ось і програв,— сказав другий.— Адже ти з'їв яблуко, значить, друге яблуко ти вже не з'їси натщесерце!

●

Про актора, який за старих часів страшенно бідував, роз- повідали, що він вдавався до таких викрутасів: щоб укласти своїх дітей спати без вечері, він казав:

— Діти, хто не хоче вечеряти, той одержить 20 копійок.

Діти, як правило, погоджувалися, розраховуючи на дру- гий день купити на свої гроші солодощів, але вранці роздавав- ся новий вигук:

— Хто хоче спідати, давай двадцять копійок!

●

Мати запитує в шестирічної доньки, кого вона більше лю- бить — кішку чи ляльку.

— Я більше люблю кішку, тільки ти, будь ласка, про це не кажи ляльці.

●

— Хто скаже, чим верблюд відрізняється від інших тва- рин? — запитує вчитель у класі.— Що є у верблюда таке, чого немає більш ні в яких інших тварин?

— Верблюденята! — відповіли учні.

●

— Подивіться: дівчинці не більше року, а вона вже чи- тати.

— Так, але чому вона мовчки перегортає сторінки?

— Тому що вона читати вміє, а говорити ще ні.

●

Вчитель. Знову уроків не знаєш? І чим ти тільки вдо- ма займаєшся?

Учень. Я весь час сиджу і думаю...

Вчитель. Про що?

Учень. Про те, як би мені скоріше та краще закінчити школу!..

●

Вчитель розповідає про Плутона і Діану, богів стародав- ньої Греції й Риму. Раптом маленький Петя піднімає руку і запитує:

— А чому стародавні римляни давали своїм богам собачі імена?

— Музичне виховання вашої доньки коштувало не дешево, але тепер, я гадаю, вона непогано заробляє.

— О, звичайно. Наш сусід по квартирі, професор, щодня виплачує моїй доньці по три карбованці, коли хоче мати спокій.

— Мамо, наш учитель ніколи не бачив коней.

— Як це так?

— Сьогодні в школі було малювання. Я намалював коня, а вчитель підійшов і запитав:

— Що це таке?

Батьки двох студентів часто заходили один до одного, щоб поговорити про успіхи своїх дітей і почитати уривки з їхніх листів.

— Листи Геннадія примушують мене щоразу лізти в енциклопедичний словник, — не без гордощів сказав один батько.

— Вам поталанило, — відповів сумно його співбесідник, — листи мого хлопчика примушують мене щоразу лізти до кишені за гаманцем.

Пояснюючи, що таке країни світу, вчитель географії запитав:

— Якщо я стану обличчям до сходу, то що буде позаду мене?

— Ваша тінь.

М а т и. Здається, сину, ти вчора не був у школі?
С и н. Це тобі, напевно, вчителька сказала? Ох, ці жінки!.. Ніколи вони не вміють тримати таємницю.

— Ви поставили у слові м'який знак замість апострофа!
— Мені трапилось дуже м'яке перо.

Учитель дивиться роботу учня.

— Здається, це почерк твого брата?

— Може бути, Анатолію Платоновичу, я писав його ручкою.

— Тату, яка різниця між трамваем і автомашиною?

— Бачиш, трамвай може давити людей тільки на рейках, а автомобіль — на всій вулиці.

Учитель. Гандзю, ти написала дуже гарний твір, але він точнісінько такий, як у Марка. Що я повинен думати?
Г а н д з я. Що твір Марка теж дуже гарний!

Коли у Браунів народився довгоочікуваний син, вони послали братові щасливої матері телеграму:

«Щойно з'явився чудовий хлопчисько, твій племінник».

Дуже швидко вони одержали відповідь:

«Ніякого племінника у мене немає. Женіть обманщика геть!»

У музеї двоє підлітків оглядають мумію з табличкою:
«2 500 р. до н. е.».

— Що б це могло значити?

— Мабуть, номер автомобіля, який її переїхав.

Батько послав сина продати вкрадену сорочку. На базарі у сина вкрали сорочку, і він повернувся додому ні з чим.

— За скільки продав?

— За стільки, за скільки ти її купив.

●
— Заберіть цю дівчинку, бо я наїду на неї!
— Нічого, нічого! Ця дівчинка сліпа і глуха, вона нічого не почує і не побачить.

●
— Найскупіша тварина, — говорить маленький хлопчик, — це міль: вона їсть лише дірки.

●
Учений пише статтю «Про шкідливість тілесного покарання».

— Татусю, що ти там пишеш?
— Петю, якщо ти від мене не відчепишся, я тебе відшмагаю!

●
У одній американській школі батьків запитали:

— Чи б'єте ви своїх дітей?

Більшість батьків відповіли:

— Ні, якщо не рахувати випадків самозахисту.

●
— Мати вдома?

— Нема.

— А татко?

— Татко теж сховався.

●
— Послухай, — сказав батько синові, — ось тобі простенька задачка. У тебе було три яблука, я тобі дав ще два, а потім ти з'їв три. Скільки в тебе лишилося?

— Не знаю, — відповів син після тривалого роздуму. — Ми в школі завжди вираховуємо на апельсини.

●
— Послухай, мій хлопчику, — гнівлася мати, — я вликала тебе, мабуть, вже дванадцять разів, а ти їд чуєш! І що тільки з тебе вийде?

— Офіціант!

●
— Васильку, негарно показувати пальцем.
— А чому тоді цей палець зветься вказівним?

●
— Мій батько завжди їсть тільки яловичину, — хвалився один хлопець іншому, — він сильний, як бик!
— А мій завжди їв тільки рибу, а плавати так і не навчився.

●
— Синку, лелека приніс тобі сестричку. Хочеш її побачити?
— Сестричку? Ні, я хотів бачити взимку лелеку.

●
Один хлопчик другому:
— Не можу йти в кіпо — повинен допомогти батькові готувати мої уроки.

●
Маленький хлопчик вперше пішов до школи.
— Ну, і чому ж тебе, синку, навчили?
— Нічому, — зітхнув першокласник. — Звеліли завтра знову прийти.

●
— Мамо, ти знаєш ту вазу, яка переходить у нашій родині з покоління в покоління?

— Так, ну і що?

— Так от, моє покоління її тільки-но розбило.

Повчаючи малого сина, батько каже:

- Коли я був такий, як ти, я ніколи не казав неправди.
- А коли ж ви почали неправду говорити?

— Ніколи не відкладай на завтра того, що можна зробити сьогодні,— казала мати синові.

— Добре, мамочко,— весело відповів хлопчик і побіг до сусідньої кімнати.

- Що ти збираєшся робити?
- Хочу з'їсти завтрашню порцію халви.

— Чи будеш ти мене, синку, любити й годувати, коли я буду старенький, як наш дідусь? — питає батько маленького сина.

- Буду.
- От гарний хлопчик! Іди до мене на руки і на тобі цукерку. Як ти мене будеш любити?
- Так, як ти дідуся.
- Іди геть, негіднику, і віддай сюди цукерку! — визирився батько.

Продавець дзвонить своєму постійному покупцеві. До телефону підходить маленький хлопчик.

- Батьки вдома?
- Ні.
- А є хтось, з ким би я зміг поговорити?
- Моя сестра.
- Передай їй трубку.

Минуло багато часу, а потім хлопчик знову взяв трубку:
— Я не можу витягнути її з колиски!..

Син шофера розповідає про сусідів, у яких народилась трійня.

- У них чудові близнята і одна запасна дитина.

- Чому твоїй маленькій братик так кричить?
- А чому йому не кричати? Якби у вас не було ні волосся, ні зубів, якби ноги вас не тримали, а руки не слухались, ви ще не так закричали б.

- Тату, а що таке папуга?
- Це єдине жіноче створіння, яке повторює все, що чуло, без коментарів.

Мати запитує доньку:

- Ти вже вимила руки?
- Звичайно, мамо, ось глянь на рушник.

Маленька дівчинка каже:

- Як я сьогодні дуже обсварилася.

— Чи справедливо карати людину за те, чого вона не зробила?

- Звичайно, ні.
- А вчитель покарав мене за вправу, якої я не виконав.

— Не ходи сьогодні, синку, на озеро, адже у тебе животики болять.

- Не турбуйся, мамусю, я плаватиму на спині.

- Чому ми кажемо «материнська мова»?
- Бо мати більше говорить, ніж батько.

Трирічний хлопчик взяв мамин пушок і почав пудритися, наслідуючи маму. До нього підійшла сестричка, відібрала пушок і сказала:

— Пудряться тільки жінки, а чоловіки повинні умиватися.

Восьмирічний хлопчик, повернувшись зі школи, розповідає батькові:

— Мишко сказав сьогодні про вчителя дуже погане слово.

— Яке?

— Адже ти мені не дозволяєш говорити погані слова: ти скажи всі ті, які ти звичайно вживаєш, а я в потрібний момент покашляю.

— Скажи мені, синку, що сказав тато, коли він упав з драбини?

— Лайки пропустити?

— Звичайно, любий.

— Тоді нічого...

— Іж, Тарасику, іж мерщій, дивися — залишилися ж самі сльози (тобто мало).

— Я не хочу доїдати сльози, вони гіркі!

— Діду, а ви були колись малим? — питає онук.

— Був, дитинко, був.

— То ви були, мабуть, дуже смішні зі своєю лисною та бородою.

Хлопчик розповідає свою біографію:

— Я народився всього один раз...

— Тату, в таке прислів'я: «Скажи мені, хто твій друг, і я скажу тобі, хто ти?»

— Так.

— Тоді поясни, будь ласка, коли гарна людина приятелює з поганою, то чи означає це, що гарна людина погана через те, що вона товаришує з поганою, або погана людина — гарна тому, що вона товаришує з гарною?

— Дядьку, ви баскетболіст?

— Ні.

— То чому ж ви такий високий?

— Мамо, ти не могла б завтра приготувати улюблену татову страву?

— А навіщо?

— А я завтра принесу щоденник.

— А чому очі твої ляльки не заплющуються?

— Невже не зрозуміло? Вона ж дешева...

— Тату, вчитель у школі сказав про мене, що яблуко від яблуні недалеко падає. Що це означає?

— Напевно, ти знову говорив якісь дурниці!

Спершу батьки примушують дитину ходити і говорити, а весь останній час, поки вона не стане дорослою, намагаються примусити її сидіти і мовчати.

Син питає у матері:

— Скажи, правда, що нас годує бог?

— Звичайно, любий.

- А дітей приносить лелека?
- Ну, так.
- І подарунки роздає Дід Мороз?
- Звичайно.
- Тоді я не розумію, для чого ми тримаємо батька?

Маленький хлопчик не хоче йти до школи і дзвонить учителеві.

Грубим голосом він каже:

- Сергійко хворий.
- А хто це говорить?
- Мій тато.

Мама (укладаючи сина в ліжку). Бачиш, дитятко, сьогодні я не зробила тобі жодного зауваження.

Син. Молодець. Завжди будь такою гарною!

Мати — синові:
— Май на увазі, що на ввічливості ще ніхто нічого не втрачав.

— Як? А місце в автобусі?! — запитує юнак.

— Що з тобою, Леріце, чому ти плачеш?
— Мати наказала, щоб я не переходив вулицю, доки не проїде трамвай, а на цій вулиці немає трамвая...

— Знаєш, мамо, сьогодні на питання вчителя ніхто не зміг відповісти.

- А що ж він спитав?
- Він спитав, хто розбив вікно.

Тітка виїжджає і прощається з малою Оленкою.
Мати: — Ну, Оленко, попрощайся з тіткою. Що треба говорити, як тітка від'їжджає?

Оленка: — Нарешті!

- Мамо, Петер мене побив!
- Треба було дати здачі...
- Так я дав йому здачі ще перед тим...

— От зараз піду до твого тата і скажу йому, що ти мене дражниш, — каже мала Оленка.

— Можеш іти, — посміхається Андрійко, — мій тато тобі не повірить, бо він завжди говорить, що жінкам не можна вірити.

П'ятирічний Валерик загубив свою матір і, плачучи, питає:
— Ви не бачили жінки без маленького хлопчика, який схожий на мене?

- Мамо, сьогодні дощ піде!
- Чому ти так думаєш?
- Барометр упав.
- А ти звідки знаєш?
- Та я його сам упустив!

Гід (у ботанічному саду). А ця рослина з родини бегонієвих...

Хлопчик. Мамочко, а хто вони — ця родина?
Мати. Тс-с!.. Напевно, його знайомі дяді. Поїхали кудись, а квіти залишили йому доглядати.

— Синку, як тобі не соромно! Ти знов увесь у багні, адже я тобі дала одягти святкові штани!

— Мамо, я не встиг їх зняти, поки падав у калюжу.

— Мамо, мамо! Я бачив уві сні ведмежатко. Правда, гарне?

— Але ж це ти, синку, бачив, а не я.

— Ні. Ти теж там була. Я тебе покликав і показав.

Першокласниця звертається до вчительки:
— Не хочу вас ображати, але мій тато каже, що коли в мене й надалі будуть погані оцінки, то він декого відшмагає.

— Ой бабусю! Я така голодна.. Така голодна!..

— От і добре. Іди мий руки та сідай їж суп.

— У-у... На суп я не голодна... Я тільки на компот...

Хлопчик Томмі живе у школі-інтернаті. У листах до батьків не можна скаржитися на порядки у школі. Тому він пише так:

— Любі мамо і тато! У нашому інтернаті 337 школярів. Мені дуже хотілося б, щоб там лишилося 336.

Англійський король Генріх VI був першою людиною, яка офіційно дозволила себе шмагати. Він вступив на трон 1422 року в дев'ятимісячному віці. Його першим королівським указом був декрет, завірений відбитком великого пальця, про призначення «дами Аліси Батлер нашою нянею для того, щоб вона доглядала за нашою персоною і час від часу розумно карала».

— Коли моєму синові минуло вісімнадцять років, я сказав, що дозволяю курити.

— А він що?

— А він відповів: «Дякую, тату, я вже два роки, як кинув».

Коли ходжа був ще хлопчиком, хтось запитав у нього:
— Хто старший: ти чи твій брат?
— Минулого року мати заявила, що брат старший за мене на рік,— сказав ходжа,— виходить, тепер ми однолітки.

— Коли Попов був у твоєму віці, він учився на самі п'ятірки.

— Так, татусю, а у твоєму віці він вже винайшов радіо.

Дочка, повернувшись з курсів домашніх господарок, говорить матері:

— Ти ж уявляєш, ми самі приготували собі обід!

— І вам дозволили його їсти?

— Дозволили? Примусили!

Досвідчена жінка радить молодій матері:
— Ти просто уяви собі, що ти це не ти, а хтось інший. Адже кожний добре знає, як виховувати чужих дітей.

Хлопчик каже приятелю:
— Приходь до нас! Мені подарували собаку, і я хочу перевірити, кусається він чи ні.

Казка.

Жили-були одинадцять курок і один півень. Кури ходили з курчатами. В усіх курчат був спільний батько. Так що проблема «Батьки та діти» була тут недоречна.

Мати запитує восьмирічного Джона:

— Чому ти побив цю дівчинку?

Джон відповідає:

— Ми гралися з нею в Адама і Еву, а вона, замість пригостити мене яблуком, сама його з'їла!

— Чому, коли у мамі вихідний день, вона завжди дома, а коли у няні вихідний, її ніколи немає?

— Тату, дай мені 20 копійок, я хочу подивитися на місяць у телескоп.

— Потерпи трохи. Через два тижні буде повний місяць, і тоді за ці гроші ти побачиш більше.

— Хто в нас був, синку, коли я був у відрядженні?

— Якийсь лікар.

— Звідки ти знаєш, що це був лікар?

— Тому що він сказав мамі, що дуже шкідливо носити такі тонкі застібки на панчохах.

Старий морський вовк. Мені одного разу довелося відбиватися від десяти акул.

Його син. Але минулого року ти говорив, що акул було п'ятеро.

Старий морський вовк. Минулого року ти був надто малий, щоб знати цю жахливу правду.

— Цю фотографію замовив ваш син.
— Схоже на нього.
— Але він не заплатив за неї!
— Що ж, це ще більше схоже на нього.

Дівчинці дають яблуко.

Мати питає:

— Що ти повинна сказати?

— Дайте мені ще одне.

Бабуся каже онучці:
— Будь слухняною, ти ж знаєш: Червона Шапочка була неслухняна і її з'їв вовк.
— Знаю, але і бабуся теж...

Капітан (до свого нового помічника). Ну що, мій юний друже? Стара історія? Батько вигнав з дому свого нікудишнього сина, і бідному безтолковому хлопцеві нічого не лишилося, як іти плавати.

— Що ви, сер! З того часу, як ви були молоді, все змінилося...

Бабуся читає онукові вперше, як муха знайшла гроші та пішла на базар і купила самовар. Дмитрик зупиняє її:

— Який самовар, бабуся? Напевне, вона купила телевізор?

Вітя дивиться по телебаченню перегони.

— Мамо, за ким біжать коні?

— Ні за ким. Перша одержить приз.

— Тоді навіщо біжать інші?

●
Маленьке дівчатко довго розглядало лева у клітці, потім запитало у батька:

— На всякий випадок, якщо він зненацька вирветься на волю і з'їсть тебе, на якому автобусі мені їхати додому?

●
До одруження в мене було шість теорій про виховання дітей, а тепер у мене шестеро дітей і жодної теорії.

●
Мати вкладає дитину спати:

— Золотко моє, якщо тобі вночі щось треба буде, то гукни: «Мамо!» — і тато зразу ж прибіжить до тебе.

●
— Володю, я мав розмову з твоїм учителем. А тепер питаю в тебе: хто найбільший ледар у вашому класі?

— Не знаю, тату.

— Неправда, знаєш! Хто сидів у класі й тільки дивився, як інші читають або пишуть?

— Наш учитель, тату!..

●
— Мамочко, якщо я не прийду ночувати, то можеш перебрати моє шкільне плаття на весільне.

●
— Тату, що це за птах?

— Не знаю.

— А чого ти не запитав, коли був маленьким?

●
Хлопчик питає:

— Тату, хочеш іще шматочок торта?

— Ні, синку.

— А тепер ти запитай у мене.

●
— Татусю, що мали люди до того, як був винайдений телевізор?

— Тишу та спокій, синочку.

●
— Хіба так читають книжки, синку? Ти ж пропускаєш по кілька сторінок.

— А це книжка про шпигунів. Я хочу їх скоріше зловити.

●
— Мамо, га, мамо, можна, я піду подивлюся на затемнення сонця? Всі діти дивляться!

— Йди, тільки ні в якому разі не підходь близько.

●
Дитина ніяк не хоче заснути. Мати питає чоловіка:

— Може, мені заспівати щось?

— Ну, навіщо відразу так? — відповідає чоловік. — Спробуй з ним спершу по-доброму.

●
Хлопчик питає матір:

— Мамо, яким чином ви познайомилися з татом?

— Одного разу я упала у воду. І вже почала тонути, як раптом якийсь молодий чоловік кинувся у воду і врятував мене. А через два місяці ми побралися.

— Ага, тепер я розумію, чому тато не дозволяє мені вчитися плавати!

●
Бабуся говорить онучці:

— Теперішні дівчата не мають навіть уявлення, навіщо потрібна голка.

— Як не маємо уявлення? Для програвача!

- Чому так дорого коштує Муха-Цокотуха?
- Тому, що в неї позолочене черево.

- Тату, мені приснилося, що ти дав мені п'ять карбованців.
- Можеш їх собі залишити, синку.

- Батько питає сина:
- Кого ти більше любиш: мене чи дядю Костю?
  - Аркадія Райкіна.

- Закоханий син пише батькові:
«Дорогий таточку, надішли мені 10 карбованців, я сфотографуюся зі своєю коханою і надішлю тобі нашу картку».
- Батько відповів:
«Висилаю п'ять карбованців, надішли фото дівчини, а тебе я й так добре знаю!...»

- А хто розбив у вас вікно?
- Мати розбила, але тато не винен, він ухилився...

- Чи не здається вам, що теперішня молодь жахливо одягається? Наприклад, ось оцею юнак...
- Це моя дочка...
- Пробачте, я не знав, що ви його батько.
- Я її мати.

- Тату, яка різниця між оптимістом та песимістом?
- Оптиміст бачить лише сир, а песиміст тільки дірки.

- Батько закінчив розповідати казку:
- ...і вовк з'їв це неслухняне телятко...

- Син на це:
- А якби телятко було слухняне, то його б з'їли ми, а не вовк?

- Бабуся запитала маленького онука:
- Скільки буде один плюс два?
  - Три, — відповів хлопчик.
  - Вірно. За це ти одержиш три цукерки.
  - Шкода, якби я знав, я сказав би шість.

- Мамо, мамо, онде проїхав автомобіль — такий великий, як наш будинок!
- Сто мільйонів разів казала тобі: не перебільшуй!

- Мій брат на шкільних змаганнях пробіг 1 500 метрів за одну хвилину.
- Не бреш, це ж краще за світовий рекорд!
- А він знав найближчу дорогу.

- Хлопчик питає у батька:
- Тату, коли ти одружився?
  - У двадцять чотири роки.
  - А мати?
  - У двадцять два.
  - То, виходить, мати одружилася на два роки раніше, піж ти?

- Чому ти дивишся всі передачі підряд?
- Бабуся каже, що телевизор на мене дуже добре впливає: я хоч не ходжу на голові і нічого не дамаю.

Трирічна дівчинка, побачивши в зоологічному саду паву, вигукнула:

— Мамо, мамо! Подивися: курка розквітла!

Розмовляють маленькі діти після першого шкільного дня:
— Ну, от мене запитали: «Який зараз місяць?» А я відповіла: «Круглий».

— Ех, ти. А я все правильно сказав. Вони запитали: «Які бувають місяці?» А я сказав: «Понеділок, вівторок, четвер».

— Мишко, ти чуєш? Сьогодні весь день усі мені бажають щастя, а ти щось побажав мені на день народження?

— Так, мамо. Я тобі бажаю, щоб ти купила мені велосипед.

— Учитель мене лаяв за те, що я не знав, де Апенніни.
— І дуже добре зробив! Іншого разу будеш знати, де залишати свої речі.

— Чому ти нам усю ніч спати не давала, все плакала, капризувала?

— А хіба з вами й пожартувати не можна?!

— Як тобі не соромно! Ти останній у класі!
— Це не моя вина, останній захворів.

— Пам'ятаєш, тату, ти якось розповідав, що у тебе в школі були погані оцінки...

— Чого це ти раптом згадав?

— Просто подумав, що історія повторюється.

Мати вирішила тримати сина суворо.

— Куди ти йдеш?

— Куди хочу.

— А коли повернешся?

— Коли заманеться.

— Добре, тільки дивися, ні на хвилину пізніше! Чуєш?

— У вас є діти?

— Так, чотири дочки.

— Живуть з вами?

— Ні, ще не всі вийшли заміж.

— Тут шестеро яблук, віддай половину маленькому братові. Скільки ти йому даси?

— Двоє.

— Хіба ти не вмєєш рахувати?

— Я то вмю, але ж він ще не вмєє.

— Борю, дістань шапку Толі з цієї брудної ями!
— Я не можу, мамо. Він надто міцно зав'язав її під підборіддям.

— Як ти гадаєш, Павлику, є люди, які думають зовсім однаково?

— Звичайно, є! От хоча б у нашому класі Микола і Семен. Адже їхні контрольні роботи подібні одна до одної, як дві краплі води.

— У мене скоро не буде тата.

— Чому ж не буде?

— Тому, що він стане дідузем.

- Люся злегка поранила пальця.
- Я поділяю пальчика, і все мине, — сказала мати.
- Поділуєш? Дай спершу йод.

● Мати, побачивши у вікно, як її чотирилітній син б'є лопатою другого хлопця, вигукнула:

- Що ти робиш? Ти ж його так покалічиш, що йому доведеться йти до лікаря.
- А йому однаково треба йти до лікаря — у нього нежить.

- — Якщо ти сьогодні принесеш двійку, будеш двічі битий, — сказала мати синові.
- Краше я принесу одиницю.

- — Бачиш, сивку, як курчатко вилуплюється з яєчка?
- Бачу. А як воно туди залізло?

● Юхан вирішив віддати найкращу корову в придане дочці Еммі і заявив про це так:

- Той, хто одружиться з моєю Еммою, одержить гарну корову.

● З двору в дім вбіг хлопець у розідраній сорочці.

- Ура! Мамо, наша бере!
- Боже мій, а де ж Джонні?
- Його ще б'ють.

- — Мій тато може підняти великий камінь!
- А мій тато може підняти три таких камені!
- А мій тато піднімати не буде, у нього є заступник.

● Дівчинці треба було розв'язати кілька задач, які навіть її матері здалися важкими. Наступного дня дівчинка в школі одержала двійку.

Мати була дуже засмучена.

- Нічого, мамо! — втішала її дівчинка. — Ти ж не одна: інші матері також одержали двійки!

- — Чи здійснилася якась із ваших дитячих мрій?
- Так, коли мати зачісувала мене густим гребенем, я мріяв стати лисим.

*Одні завжди хворі тому, що дуже турбують-
ся бути здоровими, а інші здорові тільки тому,
що бояться бути хворими.*

ВАСИЛЬ КЛЮЧЕВСЬКИЙ

*Життєрадісність — це не тільки ознака здо-
ров'я, але й один з найдійовіших запобіжних за-
собів від хвороб.*

САМСЕЛЬ СМАЙЛЮ

*Часто буває так, що висміяти = значить смі-
кувати.*

МАКСИМ ГОРЬКИЙ

*Сказати комусь: ідіот! — це не образ, а діаг-
ноз.*

ЮЛІАН ТУВИМ

СМІХО-
Тіфліз

Божевільний ганявся по вулицях за перехожими. Його привели до шаха, щоб той призначив йому кару. Раптом божевільний притих, і шах спитав його:

— Як це ти раптом видужав?

— Ваша величність, я вас боюся.

— Чому?

— Тому що у вас розуму менше, ніж у мене, а сили більше.

— Допоможіть нещасному, в якого нога дерев'яна від народження...

Мудреці і зубні лікарі дивляться в корінь.

Еміль Кроткий

Чоловік був у сусіда на поминках після похорону третьої дружини. Додому він повернувся засмучений.

— Що з тобою? — подікавилась дружина.

— Недобре виходить! Сусід уже тричі запрошував мене на поминки, а я не можу йому віддячити тим самим.

— Лікарю, що мені робити? Дружині щоразу гірше.

— А п'явки не допомогли?

— Та ні. Три ледве з'їла, а більше не хоче.

— Кажуть, докторе, що геніальність — це хвороба. Так це чи ні?

— Хай це вас не турбує. Ви маєте вигляд цілком здорової людини.

Старий, що мав три дружини, скаржився лікареві на біль у попереку.

— Що ти мені порадиш? — простогнав він.

— Три розлучення! — сказав лікар.

Якийсь лікар терпіти не міг, коли хворі багато говорили про свої хвороби. Якось жінка, — вона обпекла собі руку, — знала про цю особливість лікаря і, прийшовши до нього вперше, протягнула руку і промовила:

— Обпеклася!

Лікар уважно оглянув руку і, подаючи пластир, сказав:

— Накласти!

Другого дня хвора знову прийшла і, показуючи руку, сказала:

— Краще!

— Знову накласти! — наказав лікар.

Через тиждень жінка прийшла востаннє і сказала найдовшу фразу:

— Загоїлося. Скільки заплатити?

— Нічого, — відповів лікар і додав: — Ви найрозсудливіша жінка, яких я зустрівач у моїй практиці!

— Вам необхідно зараз же кинути пиячити.

— Та я, лікарю, й краплі вина в рот не беру.

— Киньте курити. Це теж шкідливо.

— Я, лікарю, ніколи в житті не курив...

— В такому випадку, не можу вам нічим допомогти.

Хворий скаржився, що в нього камені в печінці, і лікар пообіцяв, що він від цієї хвороби каменя на камені не залишить.

Еміль Кроткий

●
— Ах, лікарю, ця родима пляма на щоді отруює моє існування. Чи не можна якось видалити її?
— Звичайно, шановна, це цілком можливо, але тільки разом з головою.

●
Коли вчаться писати, псують папір, коли вчаться лікувати, псують людей.

●
— Чому ти такий веселий?
— Я був у зубного лікаря.
— Так хіба це привід для твоєї веселості?
— Аякже! Його не було дома!

●
— Як ваше здоров'я?
— Погано, любий...
— Що трапилося?
— Лікар заборонив курити і пити, а це для мене велика втрата.
— Так чому ви не візьмете іншого лікаря?

●
Праве око не любить лівого, тому між ними і виріс ніс.

●
— Дивно, чому ці меблі так дорого коштують, коли вони хворі?
— Вибачте, шановна, я вас не розумію...
— Адже у вашій об'яві сказано: «Продаються меблі у зв'язку з хворобою...»

●
І лікарі, і священники служать посередниками між людьми і небом.

●
Знаменитий лікар, запрошений до знатної дами, співчутливо спитав хвору:

— Як ваше здоров'я, пані?
— Я баронеса! — в'їдливо відповіла хвора.
— Від цієї хвороби я не можу вас вилікувати.

●
При раптовій хворобі лікар завжди приходять із запізненням.

●
— Мені лікар призначив масаж. Скільки це коштуватиме на місяць?

— Сто карбованців.
— Я платитиму вам чи ви мені?

●
— Ти був у лікаря?
— Був.
— Болить зуб чи ні?
— Не знаю, він його залишив у себе.

●
— Просто не знаю, лікарю, що мені їсти. Один лікар заборонив м'ясо, інший борошняне, ще інший — овочі.

— Можливо, вони мають радіо, але я не рекомендую вам вживати також молочних продуктів.

●
— Що це ви, лікарю, так засмучені смертю цього пацієнта? Адже на той світ відправилося чимало ваших пацієнтів...

— Так, але цей мені платив по десять карбованців за візит.

Лікар. Можу вас запевнити, що з вашою хворобою ви проживете до вісімдесяти років.

Молода людина (злякано). Хіба мій стан так погіршав? Минулого року ви сказали, що я можу прожити сто років...

Медицина частенько змушує нас вмирати повільніше і важче.

Плутарх

- Моя дружина починає нервувати, лікарю!
- Що ж вона відчуває?
- Вона? Нічого. Але я відчуваю!..

- Скажіть, лікарю, який у мене діагноз?
- Слабкість пам'яті: ви забули заплатити мені за кілька візитів!

Він був такий малий на зріст, що міг почути лише шум у нижній частині живота свого сусіди, співання кишок, вищання перетравлюваної їжі. Їжа вищить, вона не хоче, щоб її перетравлювали.

Ілля Ільф

Здоров'я без сили — те ж саме, що твердість без пружності.

Козьма Прутков

- Дозвольте, лікарю, подякувати вам за рецепт, який ви мені приписали.
- А що, дуже допоміг вам?
- Надзвичайно!

- Скільки ви прийняли порошків?
- Я, власне, жодного, але мій дядя випив один і віддав богові душу. А я його єдиний спадкоємець!

- Скажіть, будь ласка, запалення мозку — дуже небезпечна хвороба?
- Так, від неї або вмирають, або стають божевільними. Я сам хворів на цю хворобу...

- Петро Іванович вдома?
- Він, лікарю, щойно помер...
- Жаль... До ста візитів одного не вистачило.

- Хто вас лікує, друже мій?
- Доктор Н.
- Як?! Цей партач?!
- Я безсилий, це вирішила моя дружина. Одного разу вона спитала доктора Н., чому у неї завжди такі холодні ноги. І уявляєте, що він відповів? «У вас, хвора, такі маленькі ніжки, що в них не вміщується потрібна кількість крові...» З того часу моя дружина і слухати не хоче про іншого лікаря.

Хворий мільйонер говорить своєму лікареві:

— Любий друже, я вирішив надалі не платити вам гонорарів за візити. Замість них я вписав вас у свою духівницю. Ви одержите значну суму після моєї смерті. Це вам подобається?

— Звичайно, — відповів лікар. — Тільки, будь ласка, поверніть мені на хвилинку рецепт, я повинен зробити невеличку поправку...

- Куди повезли цього самогубця?
- До клініки, лікарі його різатимуть.
- Навіщо?
- Аякже, треба ж довідатись, хто він такий!

●
Хворий. Я не знаю, чи знайдуться у вашій лікарні ліки від моєї хвороби...

Лікар. Що ви! У нашій лікарні стільки ліків, що для деяких із них і хвороб ще немає...

●
— Шановний лікарю, порадьте, як вилікувати нерви мого чоловіка.

— Порадити? Добре. Виїздіть на місяць або два...

— А куди?

— Ви до Криму, а він — до Риму.

●
Гейне казав, що світ розколовся і тріщина проходить якраз через серце поета. Тепер це називають інфарктом.

Еміль Кроткий

●
— Я так багато начитався про шкідливість тютюну, що це знервувало мене і я вирішив щось зробити.

— Ви покинули курити?

— Ні, читати!

●
Дружина відомого хірурга запитує свого чоловіка:

— І навіщо цей червоподібний відросток! Яка від нього користь?...

— Моя люба, останній відросток, видалений мною, дав тобі каракулевий жакет.

●
На курорт він їздив лише з дружиною. Якщо не з своєю, то з чієюсь.

Еміль Кроткий

●
Пацієнт лікареві:

— Для того, щоб заснути, мені доводиться лічити до тисячі.

— І коли ви засинаєте?

— Долічивши до п'яти...

●
До зубного лікаря прийшов пацієнт з проханням вирвати хворий зуб. Довідавшись, скільки це коштуватиме, він вигукнув:

— Десять карбовапців за п'ять хвилин? Так дорого!

— Якщо хочете, я можу тягнути зуб довше...

●
— Не бійся, маленький, дядя лікар тобі нічого не зробить!

— Тоді навіщо ми до нього прийшли?

●
Лікар робить обхід хворих і механічно, як завжди, запитує:

— Апетит є?

— Так, апетит хороший.

— Пити хочеться?

— Дуже хочеться.

— Спите спокійно?

— Так, сон чудовий.

— Ну, це нічого не значить: я випишу вам такі ліки, що все це як рукою зніме!

●
— Будь ласка, випий ліки, мій друже, бо твій жахливий кашель знову не дасть спокою вночі.

— Який егоїзм! Я повинен пити ліки, щоб вона могла спокійно спати!

Що не виліковують ліки, те виліковує залізо; що не виліковує залізо, те виліковує вогонь; що не виліковує вогонь, те виліковує смерть.

Пихатий поміщик запитує ветеринара:

— Це ви і є доктор для худоби?

— Так, це я, а що у вас болять?

Є люди з таким хворобливим почуттям самозакоханості, що вважають принизливим для себе навіть те, що їх обійшла епідемія.

Кін Хаббард

— Нащо потрібні лікарі, коли зараз є прекрасна медична література?

— Тільки будьте обережні, щоб випадково не вмерти від якоїсь друкарської помилки в тексті.

— Я вам приписав приймати щоденно по три пігулки і по чарці коньяку!

— Так, лікарю, але з пігулками я відстав на тиждень, а коньяк випив за три тижні наперед!

Чоловік і дружина захворіли.

— Що ви думаєте про їхній стан? — запитали лікаря.

— Боюся, що вони обоє овдовіють!..

Лікар. Ваша хвороба не дуже небезпечна, та все ж три з десяти від неї помирають.

Пациєнт. Скажіть, будь ласка, а ті троє вже померли?

Учень на уроці розвитку мови:

— У потерпілого виявлено багато ран на голові, деякі дуже глибокі, але лікарі вважають, що до ампутації вдаватися немає необхідності.

На запитання, чому вона не кидає палити цигарки, хвора відповіла:

— Боюся. Я вже кидала одного разу, але рівно через тиждень після цього почалася війна.

Тисячі речей необхідні здоровій людині і тільки одне хворій — здоров'я.

Ірина Вільде

Перший лікар. Отже, колего, ви неодмінно наполягаєте на консиліумі?

Другий лікар. Так! Наш пацієнт дуже багатий.

— Чому ж так дорого? — спитав пацієнт, одержавши рахунок від зубного лікаря. — Адже це втричі більше звичайної плати!

— Але ви так голосно кричали, що розігнали інших клієнтів.

Лікар, виїжджаючи до хворих, завжди брав із собою рушницю. Його запитали:

— Хіба вам потрібна рушниця для ваших хворих?

— О, ні! — відповів лікар. — Вони й так помирають!

— Коли у мене нежить, я зовсім дурнішаю!

— У вас, мабуть, хронічний нежить...

— Ну от, дядю Джоне, і я став лікарем. Що ти мені порадиш на майбутнє?

— Випишуй рецепти якнайнерозбірливіше, а рахунки — якнайвиразніше.

Одному вибили око.

— Дайте я віднесу кішці, — сказав другий.

Лікар. У кого ви консультувалися перед тим, як звернутися до мене?

Хворий. У нашого аптекаря.

Лікар. Уявляю, якими ідіотськими були його поради!

Хворий. Він порадив мені звернутися до вас.

— Нові ліки пішли вам на користь, — сказав лікар хворому. — Сьогодні ви кашляєте значно вільніше.

— Не дивно, докторе, я вправлявся в цьому всю ніч.

— Мені приснився сон, віщій лише наполовину. Привиділося мені, наче несучи я на плечі мішок золота, і від ваги плече в мене дуже болить. Прокинувся — мішок зник, а біль лишився...

В одній багатій людині була така негарна дочка. Та батько, як і належало, дуже її любив і вирішив видати її заміж лише за сліпого.

Женихи, без сумніву, знайшлися б і зрячі, тому що наречена була дуже багатою, але ніжний батько хотів позбавити свою дочку від неминучої огиди, яку відчував би до неї зрячий.

І ось невдовзі після весілля там, де жили молоді, об'явився знаменитий окуліст, який робив справжні чудеса, повертаючи зір сліпонародженим.

Усі почали радити багатеві тестю, щоб він звернувся до цього зцілителя і спробував вилікувати сліпого зятя.

— На це я ніколи не піду, — відповідав тесть. — Навіщо? Лікар поверне зір зятеві, а зять поверне мені дочку... Ні, хай краще все буде так, як є!

До зубного лікаря прийшов пацієнт з перев'язаною щогою. Побачивши знаряддя «тортур», які були розставлені і розкладені в кабінеті, він спитав:

— Ви, здається, вириваєте зуби без болю?

— Так, без болю.

— А кому не буде боляче: мені чи вам?

Зубний біль — дрібниця, коли зуб болить у іншого.

Еміль Крогкий

— Ось, лікарю, я повернулася з мінеральних вод.

— І чудово! У вас такий здоровий, квітучий вигляд, ви так поповніли... А від чого ви лікувалися?

— Від повноти, лікарю!

— У вас невеличке перове розладнання...

— Що-о!? Невеличке розладнання? Три дні тому я розбила настільну лампу, вчора весь сервіз, сьогодні дві китайські вази — і це все називаєте невеличким перовим розладнанням?.. Та я у вашому кабінеті живого місця не залишу!..

Лікар. Раджу вам пожити на чистому повітрі.
Пацієнт. Вибачте, лікарю, але я й так уже цілий місяць живу самим лише повітрям!

● Скажіть мені, як працює шлунок у ціві людини, і я скажу вам, як вона мислить.

● Вольтер високо цінував учені праці доктора Галлера. Хтось, хто добре знав Галлера, зауважив Вольтерові, що Галлер не так уже й схвально відгукується про праці самого Вольтера.

— На жаль,— відповів Вольтер,— доля смертних — помилятися; може, і в цьому ми обидва помиляємося...

● — Скільки ви берете, щоб вирвати один зуб?
— Один карбованець. А за дюжину набагато менше.

● — У мене болить око, що робити?
— Минулого року в мене болів зуб, так я його вирвав!

● Родичі сказали лікареві:
— Лікарю! Ви обіцяли вилікувати хворого, а він помер.
— Ви кудись виїздили і не бачили, як вдало йшло лікування: хворий помер цілком зцілений.

● — Чому ви цього року не були на курорті?
— Мій лікар не послав мене. Але я відомщу йому: цілий рік не хворітиму.

● — Зуби болять у одного, а прийшло вас аж десятеро!..
— Нам хотілося послухати, як Мишко буде кричати, коли вириватимуть йому зуба.

● — Скажіть, лікарю, поцілунок небезпечні для здоров'я?
— Як вам сказати... Наука свідчить, що так, а втім, давайте зробимо дослід...

● Заснув, забувши прийняти снотворне. *Еміль Кроткий*

● Отримавши 50-доларовий аванс від свого пацієнта, психіатр сказав:

— Чудово! Моя психологічна проблема розв'язана. Перейдемо до вашої.

● — Усе зрозуміло,— сказав окуліст, обстеживши око пацієнта.— У вас не просто захворювання очей. У вас нервовий розлад, ознаки жовтяниці, ожиріння серця, порушення кровообігу. Раджу вам...

— Почекайте, лікарю! Подивіться, будь ласка, друге око; це у мене штучне.

● Аптекарь біжить слідом за покупцем, якому щойно продав ліки.

— Зупиніться, я вам дав миш'як замість питної соди!
— Це жахливо!
— Так, звичайно, жахливо: миш'як коштує набагато дорожче!

● — Раніше мій чоловік був цілком здоровою людиною, але відтоді, як він почав грати в карти, він скаржитья то на серце, то на печінку!..

— Невже ви думаєте, що це від гри в карти?
— Звичайно! Адже він завжди грає з лікарем і аптекарем!

●
Напис на дверях одного лікаря: «Лікар невиліковних хвороб».

●
— Послухайте, лікарю, чи є радикальний засіб продовжити життя?

— Звичайно, є.

— Що ж треба для цього зробити?

— Не скорочувати його.

●
Лікар хворому:
— Дивися, нас трое: я, ти і хвороба. Якщо ти будеш на моєму боці, нам двом буде легше побороти її. Та коли ти перейдеш на її бік, я один не зможу побороти вас обох.

●
Лікар, слухаючи погану співачку, зауважив:
— Це найвидатніша астма, яку мені будь-коли доводилося слухати!

●
— Скажіть, від чого помер Володимир Петрович?
— Невідомо. Лікарі не змогли визначити його хвороби.
— Напрочуд спритна людина! При житті ніхто не знав, чим він жив, а тепер ніхто не знає, від чого він помер!..

●
Успадковувати хвороби мають право навіть найвіддаленіші родичі.

Еміль Кроткий

●
— Ви мені заплатите життям за цю образу!
— Даремні погрози, лікарю! Я у вас більше не лікуватимуся.

●
У дитинстві йому робили багато щеплень, але забули прищепити почуття відповідальності.

●
— Ви, мабуть, пам'ятаєте, лікарю, що п'ять років тому я був у вас на прийомі і ви наказали мені стерегтися вологи, щоб вилікуватися від ревматизму.

— Так, пам'ятаю. А що?

— Та прийшов оце просити поради: як мені тепер одмитися?

●
В одному товаристві жінка звертається до свого сусіди:
— Подивіться на ту даму в рожевому платті, які в неї чудові зуби!

— О, ви зробили мені приємність!

— Очевидно, ви її чоловік?

— Ні, я її зубний лікар.

●
Французький письменник Роб-Гріє на запитання про шкідливість тютюну відповів так:
— Є лише одна невиліковна хвороба — це життя. Від неї завжди помирають.

●
В останні роки життя Бернарда Шоу до нього якось викликали лікаря.

— На жаль, я не чудотворець, — сказав лікар, — і не можу омолодити вас...

— Я не хочу, щоб ви мене омолоджували, — відповів письменник, — я хочу тільки мати змогу старіти далі.

●
— Як сьогодні відчуває себе ваша дружина? Краще їй?
— Дякую, лікарю, видужує: сьогодні вранці вже двічі в мене тарілкою шпурнула...

— Лікарю, я розповім вам відверто, що зі мною, — вдершись до кімнати, сказала жінка.

Поглянувши на неї, він зауважив:

— Мадам, я підкреслю лише три моменти. Вам потрібно схуднути кілограмів на двадцять. Ваша краса безперечно виграє, якщо вживати менше помади та рум'ян. І, по-третє, я — художник. Лікар живе на третьому поверсі.

●

Хірург витягнув з горла пацієнта риб'ячу кісточку.

— Скільки? — запитав пацієнт про гонорар.

— Десять шилінгів.

— Десять шилінгів? Ви збожеволіли! Я за всю порцію риби заплатив тільки два шилінги!

●

Лікар. Невиліковні у мене втрачають життя, але не надію!

●

— Боюсь, лікарю, що в мого чоловіка психічне захворювання. Іноді я годинами про щось розповідаю йому, а потім виявляється, що він нічого не чув.

— Це, шановна, не захворювання, а дар божий!..

●

У його діях не було ніякої системи, крім нервової.

Еміль Кроткий

●

Лікар оглянув пацієнта і вийшов до сусідньої кімнати, де його чекала дружина хворого.

— Лікарю, що ви скажете про мого чоловіка?

— О, нічого небезпечного, але йому потрібний абсолютний спокій.

— Що ж ви радите?

— Ось рецепт. Приймати щодня.

— А через скільки годин він повинен це приймати?

— Він? Ви повинні приймати, а не він... Це для вас рецепт.

●

Мати каже дочці, якій зубний лікар щойно вирвав зуба:

— Лізо, якщо ти не перестанеш плакати, я більше ніколи не візьму тебе до лікаря!

●

Мати. Ну, твій лікар ще не освідчився тобі?

Дочка. Прямо — ні, але я певна, що він одружиться зі мною. Вчора, наприклад, він мене запитував, де ти житимеш, якщо я вийду заміж. Я йому сказала, що де завгодно, тільки не разом зі мною, і він так гаряче стиснув мою руку!..

●

— Лікарю, я, здається, скоро помру. Дуже прошу вас виконати мою останню волю...

— Що саме?

— Не дозволяйте обливати моє тіло водою, бо я дуже боюся простуди!..

●

У нього був грип з ускладненням на службі.

Еміль Кроткий

●

— Я запросив вас, лікарю, але повинен признатися, що не вірю в медицину.

— Дрібниці! Худоба теж не вірить ветеринарові, а втім, він її виліковує.

●

Лікар. Мені не подобається ваш язик.

Пацієнтка. Те саме мені сказали і в міліції.

- Мене дуже непокоїть, що дружина розмовляє уві сні.
- А що вона говорить?
- Повторює: «Ні, королю, ні!..»
- Нічого страшного.
- Як же? Адже мене звать Філіпом?..
- Так вона ж ясно говорить: «Ні!»

- Скажіть, професоре, яким способом ви розбагатіли?
- Бідних я видіковував, а багатих лікував.

Записка: «Шановний лікарю! Протягом двох місяців моя дружина страждала горлом і ледве могла говорити. З того часу, як вона почала вживати ваші ліки, у неї зовсім зник голос і вона розмовляє тільки пошепки. Будь ласка, пришліть поштою ще дві пляшки ваших ліків. Іван Хитрий».

Спочатку скаржився на хвороби, а коли їх не виявилося — на лікарів.

- У вас, лікарю, мабуть, велика практика?
- Не скаржусь, мої хворі дають мені можливість жити.
- А ви їм?
- ...

Є такі здорові люди, що їх навіть пайдосвідченіший лікар не може зіпхнути в могилу.

- Згляньтеся, благодійнику! Хвороба моєї дружини позбавила нас засобів до існування!
- Як же ви дозволили вашій дружині хворіти більше того, на що ви могли розраховувати?..

Пациєнт. Я не можу спати вночі. Що мені робити?
Лікар. Спіть удень.

Два божевільних прогулюються в міському парку.
— Ви знаєте, я ж видатний дослідник! Це ж я відкрив Північний полюс!

— Правда?
— Звичайно. Але стало так холодно, що я негайно його закryw!

Симулянт заявляє лікареві, що він короткозорий.

— Не вірю вам.
— Не вірите? Зараз доведу. Ви бачите он той цвях у стіні?

— Бачу.
— А я його не бачу.

За виривання першого зуба лікар брав десять карбованців, а за наступні — другий, третій і т. д. — по п'ять карбованців.
— Так ви сьогодні вирвіть тільки другий зуб, — вирішив пацієнт, — а потім я прийду вдруге, тоді ви вирвете перший...

Молоденька франтиха дуже вдарилася. Показуючи лікареві забите місце, яке було на тій частині тіла, що завжди прикрита одягом, з великою тривогою запитала у лікаря:

— Скажіть, адже це не буде видно?
— Громадянку, — відповів здивований лікар. — Це залежатиме лише від вас.

— Лікарю, ви мене вже півгодини вислуховуєте та вистуговуєте, а я вам зовсім забув сказати, що хворий не я, а моя дружина...

Якщо час і справді найкращий лікар, то більшість пацієнтів потрапить з прийомної до кабінету лікаря вже цілком здоровими.

⊙

Якийсь чоловік входить до аптеки:

- Хотів би придбати флакончик миш'яку для моєї тещі.
- А у вас є рецепт?
- Рецепту немає, але є тещина фотографія.

⊙

Найгірші хвороби — не смертельні, а невиліковні.

Марія Ешенбах

⊙

Одного разу до лікаря звернувся пацієнт вельми похилого віку.

— Лікарю, я став погано чути. Це позбавляє мене найбільшої втіхи — грати на скрипці після вечірнього чаю. Можете собі уявити, як я граю, якщо не чую себе.

Лікар виписав рецепта і сказав:

- Купіть в аптеці оці таблетки.
- І я буду краще чути?
- Ні. Ви дасте ці заспокійливі таблетки своїм сусідам і тоді зможете грати голосніше.

⊙

Звик до районних масштабів. Скаржитесь на біль «в районі серця».

Еміль Кроткий

⊙

— Шановний лікарю, не знаю, що зі мною, але щось нібито схоплює... Почуваю себе не дуже добре і не знаю чому... І, правду кажучи, не знаю, чого мені бракує...

— Підіть у аптеку, — не знаю для чого, прийміть це саме, — не знаю, скільки разів на день, і видужаєте, — не знаю коли...

Вона. Ваше освідчення, Семене Гавриловичу, мені дуже імпонує, але, на жаль, ви дуже товстий, а лікар заборонив мені все жирне.

⊙

— Лікарю, вас просять до хворого...

— Господи, що за життя! Нема практики — нічого їсти, є практика — не дадуть поїсти!

⊙

— Іжте в міру, не пийте багато, сидіть вечорами вдома, лягайте рано спати, бувайте більше на повітрі, куріть мало, катайтеся на велосипеді, купайтеся в морі, плавайте...

— Але, лікарю, якби я міг усе це робити, я б не мав потреби в лікарях!

⊙

На жаль, лікарі припускають помилки на одних пацієнтах, а виправляють їх на інших.

⊙

Лікар мав звичку писати рецепти на зворотному боці старих листів і записок. Одного разу він дав рецепти пацієнтові, який страждав неврастенією, і той зблід: він побачив виразний напис:

«Поховання відбудеться післязавтра рівно о сьомій вечора».

⊙

— Все-таки надто довго лікар оглядає мою дружину. Очевидно, не тільки лікар вислуховує її, але й моя дружина вислуховує лікаря.

⊙

Не в тому лихо, що мозоль є, а в тому, що на нього наступають.

Розпитуючи про здоров'я хворого, гість почав завчасно висловлювати співчуття членам його родини.

— Але хворий ще не помер!

— Вибачте, я людина стара і не завжди зможу прийти до вас.

●

Дорогі ліки допомагають якщо не хворому, то лікареві.

●

Висновок лікаря:

«Жертва злочинного замаху одержала дві рани. Перша, безумовно, смертельна, а друга, на щастя, не становить небезпеки для життя».

●

Якийсь допитливий чоловік залишив духівницю, в якій, між іншим, висловив бажання, щоб його тіло після смерті розтяли. «Бо,— говорилося в духівниці,— я обов'язково бажаю знати причину моєї смерті».

●

Найпевніший засіб від хвороби плунка — стриманість.

●

Лікар. Нервовість вашої дружини, звичайно, дуже неприємна хвороба, але не небезпечна. З нею ваша дружина проживе сто років.

Чоловік. А я?

●

Якась дама питала у лікаря про нові ліки, які входили в моду,— чи добре було б їй приймати це зілля.

— О так,— відповів лікар,— тільки поспішайте, користуйтеся, поки воно ще виліковує.

●

— Серце у вас б'ється нерегулярно. Ви випиваєте?

— Випиваю, лікарю, але регулярно.

●

— Хворий, чому ви порушите санаторний режим? Чому ви вчора всю ніч грали в преферанс?

— Так, але я грав під наглядом і при участі чергового лікаря.

●

Запломбувавши зуба, лікар провів пацієнтку до дверей і порадив:

— Тепер години зо три старайтеся не відкривати рота.

При цих словах з коридора рвонувся до лікаря чоловік і впалив, захоплено тиснучи руку:

— От спасибі! От спасибі!..

●

Молодий лікар написав дисертацію на тему: «Роль регістрації у підвищенні артеріального кров'яного тиску в пацієнтів».

●

— Постараємося, щоб ви почували себе в нашому санаторії як дома.

— Що ви, що ви, я приїхав сюди відпочивати!

●

— Він отруївся, проковтнувши гроші.

— Боже, яка дорога смерть!

●

— Та озирніться, лікарю! Я вже десять хвилин сиджу з висунутим язиком!..

— Зачекайте, хворий! Цим ви даєте мені можливість зосередитися над писаниною.

— Чи не знаєте ви засобу проти сонливості?

— Так, знаю: станьте на голову, і тоді вам буде дуже важко заснути!

Довідки про непрацездатність деякі лікарі видають безблатно.

— Звідки ти такий засмучений?

— Від зубного лікаря.

— От бідолаха! Скільки ж він у тебе вирвав?

— П'ять карбованців...

— Громадянине лікарю! Не встиг я випити ті ліки, які ви мені приписали, як мене всього вивернуло...

— О, добре, що ви вивернулися: адже ліки для зовнішнього користування.

— Адже лікар заборонив тобі багато пити!

— Так, але, на щастя, він забув сказати, що саме він забороняє пити!

Лікар. Чому ти казав, що проковтнув злотий, коли я в твоєму шлунку знайшов лише гудзик від штанів?

Пацієнт. Це я навмисно сказав, лікарю, щоб краще шукали.

Коли тонує, він найбільше боюється ковтнути сирі води.

Еміль Кроткий

— Лікарю, скажіть, що в мене таке? І не по-латині, а так, просто.

— Ви ледар і п'яниця.

— А тепер напишіть, будь ласка, це по-латині, щоб мені дали відпустку через хворобу.

Ліки завжди п'ють за своє здоров'я.

Одного разу на курорті Бісмарк вирішив скористатися послугами місцевого лікаря. Лікар заходився найдокладніше розпитувати його про симптоми хвороби. Втративши терпіння, «залізний канцлер» почав вимагати:

— Замість усіх цих запитань ви краще призначте мені якийсь курс лікування.

— Я рекомендував би вашій ясновельможності звернутися до ветеринара, бо це єдиний лікар, який не дає запитань своїм пацієнтам.

Коли ми закриваємо очі на хвороби, хвороби закривають очі нам.

Віктор Жемчужников

— Можете мені повірити, — казав завзятий курець, — той, хто курить, живе довше, ніж некурящий. Ось вам приклад. Мій батько прожив на світі 91 рік і курил до останнього дня. А мій молодший брат не викурил жодної цигарки. І що ж? Він помер у тримісячному віці!

— Я, знаєте, лікуюся вже двадцять років. Немає лікаря, у якого б я не лікувався.

— Ну, й міцне ж у вас здоров'я!

— Ви цілком здорова людина, чому ж ви не працюєте?
— В інтересах економії: коли я працюю, у мене з'являється така спрага, що я більше пропиваю, ніж заробляю.

— А що, лікарю, слухається вас Іван Іванович?
— О, так! Він дуже слухняний: учора я дозволив йому випити вина, а через годину він був уже п'яний як ніч.

Питання я ставлю не ребром, а всією грудною кліткою.
Еміль Кроткий

— Ні, лікарю, я дедалі краще бачу, що даремно витрачаю гроші, — зір мій не покращується.

— Як же не покращується, коли ви самі кажете, що бачите все краще?

— Безперечно, ваш випадок збагатить медицину.
— О боже, а я ж думала, що лікування мені обійдеться дешево!

— Ну що ж, пульс у вас нормальний.
— Ні, ні, лікарю, ви ось візьміть мою ліву руку, бо права — протез.

Хворий приїхав на курорт підправити своє здоров'я. Одного разу він прогулювався з лікарем і побачив поховальну процесію.

— Як, і тут люди помирають?
— Помирають і тут, — заспокоїв його лікар, — але тільки один раз...

Апетит приходить під час столпня у черзі.

Гіпнотизер. Я зараз проведу сеанс, ви прокинетесь і будете думати, що ніколи не пили горілки.

Пациєнт. Лікарю, а чи не можна зробити так, ніби я щойно випив?..

Лікар. Доведеться ампутувати ліву ногу...
Пациєнт. Слава богу! А я думав, що ви хочете мені заборонити спиртні напої!..

Кам'яне у вас серце! Такими серцями вулицю мостити б!
Еміль Кроткий

Лікар. На вашій голові збоку є утворення у вигляді гулі. Ви дуже цікаві.
Пациєнт. Цілком вірно, лікарю, це я нажив учора, підслуховуючи розмову в сусіда...

— Чому потерпіли під час залізничної катастрофи своєчасно не подали медичної допомоги?

— Тому що зазнав аварії і той поїзд, на якому дія допомога їхала!..

— Ну, які успіхи вашого сина в медицині?
— О, чудові! Він уже вмів лікувати найменших дітей, але поступово дійде і до дорослих...

Зробилося так тихо, що чути було биття серця у покійниці.

Через провалля, яке відокремлювало його від молодості, зубний лікар перекинув золотий місток.

Еміль Кроткий

На стадіоні, на трибуні сидить літня жінка в траурному одязі. Поряд з нею — вільне місце.

— Скажіть, будь ласка, як це трапилося, що поряд з вами вільне місце?

— Це місце мого чоловіка.

— А де ж він сам?

— Він помер. Але він був таким гарячим болільником і так мріяв побувати на цьому фінальному матчі, що я вирішила взяти квиток і па нього. Можливо, його душа буде задоволена.

— А чому ж ви на стадіоні самі? Невже ніхто з рідних не міг супроводити вас?

— Ні, вони не могли, — зітхнула жінка і глянула на годинник. — Якраз зараз вони ховають мого чоловіка...

Скажи мені, що ти їси, і я скажу тобі, хто ти.

— Що тобі, люба?

— Мене прислали довідатися, як здоров'я вашого чоловіка.

— Скажи, люба, що дуже змарнів, з хвилини на хвилину чекаємо, що він помре.

— Так накажете мені зачекати?

— Вчора ви були сліпим, а сьогодні ви німий?..

— Якби ви раптом прозріли, ви б теж оніміли!..

— Дивуюсь я з твого шлунка, що він тільки не перетравлює!

— Ще б пак! Я його годую цілий день — адже повинен він за це працювати як слід!

— Чули, Надіє Петрівно, Павла Миколайовича вбило блискавкою!

— Ох, бідолашний! Я так і знала — у нього був дуже поганий вигляд!..

Аптекарь зважує миш'як.

Б а б у с я. Ти, любий, не скупися, адже це для сирітки!..

Скнара важко захворів. Настала криза, та хворий не пітнів. Його слуги доповіли про це лікареві.

— Іхте в його присутності дороге печиво, яке він сам колись їв! — порадив їм лікар.

Побачивши таку картину, скнара вмить спитнів.

Абуль-Фарадж

Скаржився на душевну порожнечу і їздив у Кисловодськ лікуватися від повноти.

Еміль Кроткий

— Здається, Ганна Миколаївна серйозно захворіла?
— Дуже вірогідно! Два лікарі, модистка і швачка майже не виходять з її будинку!

Часто буває так, що висміяти — значить вилікувати.

Максим Горький

Вона визнавала ліки лише з латинськими назвами: в російському перекладі вони на неї не впливали.

Еміль Кроткий

— Ні, Оленочко, я нізащо не вийду заміж за лікаря! Адже його пі непритомністю, пі істериками не візьмеш!

Художник, покинувши своє ремесло, став лікувати. Коли його запитали про причину, він відповів:

— Помилки в малюванні всі бачать, а помилки в лікуванні приховує земля.

Абуль-Фарадж

Здоров'я — найцінніше надбання, яке ми бережемо найменше.

— У мене так боліли вуха, що я не чув власного кашлю.
— Ну і що, допоміг тобі лікар?
— Так, тепер я кашляю набагато голосніше!

Начальник станції. Звертаюся до вас за порадю, лікарю: апетиту нема, спраги нема, в грудях біль... Одним словом, загальне порушення тяги.

— Після операції апендициту я втратив 15 кілограмів.
— Та невже?! Я ніколи не думав, що апендицит стільки заважить!

— Мене мучить мозоль. Ви можете мені поради́ти якісь ліки?

— Звичайно. У мене є прекрасний рецепт: мазь, вона зовсім знищить ваш мозоль. Один з моїх пацієнтів ось уже 15 років користується цією маззю!

Професор, екзаменуючи студента, питає, яку дозу ліків він дав би хворому.

— Столову ложку, — відповідає студент.

— Дякую, можете йти.

Студент виходить, але, опам'ятавшись, швидко повертається.

— Професоре, я помилився. Треба було дати тільки п'ять крапель.

— Уже пізно, ваш хворий помер...

Лікар. Ваш пульс, ваші нирки, ваше серце у повному порядку.

Пацієнт. Як! Виходить, я помру зовсім здоровим?!

Здоров'я лише одне, а хвороб тисячі.

Юліан Тувім

Лікар пацієнтові:

— Вам потрібен цілковитий спокій, ніяких зусиль, ніякої поспішності. Раджу вам повернутися на роботу...

Суд французького міста Ліона відхилив скаргу жінки, яка вимагала відшкодування збитків від власника аптеки, який продав їй пошкоджений термометр. Вірячи показанням термометра, ця жінка кілька тижнів пролежала в ліжку, будучи цілком здоровою.

— Я вже був у двох лікарів,— скаржитесь товстун знайомому лікареві.— Один мені порадив якнайбільше ходити, а другий — лікуватися на курорті. Що ж мені робити?

— Ідіть на курорт пішки.

— Звичайно наслідок іде після причини. А чи можете ви назвати хоча б один приклад протилежного? — звернувся знаменитий лікар Рудольф Вирхов на іспиті до студента.

— Якщо ви, шановний професоре, будете йти за труною одного з ваших пацієнтів,— відповів студент.

— Так,— казав філософ,— усе на світі тримається на законі компенсації. Після посухи завжди буває дощ, після дощу — сонце. І я помітив навіть, що коли у людини одна нога менша, то інша обов'язково довша!

Вмер від того, що боявся холери.

Антон Чехов

Хворий скаржитесь на погіршення свого здоров'я.

— А ви дотримуетесь суворої дієти, яку я вам приписав? — спитав лікар.

— Звичайно, ні! Я не маю наміру померти з голоду лише для того, щоб проіснувати ще кілька років!..

Хворий. Незважаючи на мій головний біль, я почувую себе добре: їм, як вовк, працюю, як кінь, до вечора стомлююся, як собака, а вночі сплю, як бабак!

Лікар. Тоді вам треба звернутися до ветеринара.

— Що ви зробите з куркою, якщо вона перестане пеститися?

— Заріжу.

— А хіба це допоможе?

Лікар заспокоює стурбованого пацієнта:

— Немає жодної небезпеки... Я теж хворію на цю саму недугу і зовсім не турбуюся.

— Так, лікарю, але вас лікує інший лікар.

Син. Що мені радите, тату: вчитися на зубного лікаря чи на окуліста?

Батько. На зубного, сину, на зубного, бо людина має тільки дві очі, а зубів аж 32!..

Хворий. У мене болить права нога.

Лікар. Це наслідок похилого віку.

Хворий. Ви помиляєтесь: і лівій позі стільки ж років, а вона в мене не болить...

— Вчора я був у лікаря і скаржився йому на втрату пам'яті...

— Що ж він сказав?

— Запропонував заплатити йому за лікування наперед.

Лікар. Подивіться сюди... Хіба ви не знали, що я приймаю з 6 до 7 години вечора?

Хворий. Безумовно, знав, але пес, який вкусив мене, цього не знав.

У магазині оптики:

— У вас, громадянине, очі не підходять до цих скельців...

Стан його здоров'я погіршав. Ще недавно йому здавалося, що він Бернард Шоу, а тепер він видає себе за нашого драматурга Залуцького.

Януш Осенка

— Я дуже хвилююся, лікарю, — сказав хворий на операційному столі. — У мене це перша операція.

— Не бійтеся, — сказала медсестра. — У лікаря це теж перша...

— Ну, як ти провів свою відпустку? Де побував?

— Перші два дні в горах.

— А інші?

— Інші? В гіпсі...

В юнацькі роки Бернард Шоу виступав як музикальний критик однієї лондонської газети. Його звіт про концерт хору лікарів складався з двох фраз:

«Вчора співали медики. Їм слід ще раз нагадати про їхні лікарські обов'язки: зберігати мовчання».

Пациєнт. Лікарю, якого способу життя я повинен дотримуватися, щоб дожити до ста років?

Лікар. Не палити цигарок, не пити горілки, не кохати...

Пациєнт. І тоді я проживу сто років?

Лікар. Ні, ста років, може, ви не проживете, але враження буде те саме.

Дуже важка справа — чхати з почуттям власної гідності.

Проспера покусав собака, і він іде до лікаря:

— Я мушу засмутити вас, — каже лікар, — у вас сказ.

Проспер блідне, хапає аркуш паперу і починає щось гарячково писати.

— Ні, ні, ви не повинні хвилюватися, — заспокоює його лікар. — Ми вас вилікуємо! У вас немає ніякої необхідності поспішати з заповітом.

— Але це не заповіт, — відповідає Проспер. — Це список осіб, яких я повинен покусати до того, як ви мене вилікуєте.

— Ви дуже молодий, щоб бути лікарем.

— Так? Але я лікую тільки маленьких дітей.

— Я нічого не можу зробити з вашою хворобою. Вона спадкова.

— Тоді пошліть рахунок моєму батькові.

Лікар швидкої допомоги, оглянувши хворого, говорить:
— Одне з двох: або мій годинник зупинився, або він помер.

Пациєнтка. Скажіть, лікарю, це правда, що сон на свіжому повітрі виліковує від безсоння?

Лікар. Цілком вірно. Більше того: сон у приміщенні дає такі самі наслідки.

Тарас Шевченко дізнався, що в знатного пана захворіла старенька кріпачка. Ця бабуся була «землячкою Шевченка, і він поспішив відвідати хвору.

— Може, Тарасе, я тому хворію, що в святю п'ятницю двічі молочка з глечика ковтула? — запитала хвора.

Шевченко сміється:

— Тому ти, голубонько, і хворієш, що лише двічі молочка ковтула, а коли б ти випила увесь глечик, то не хворіла б.

⊙

Цікаво: сам процес старіння не помітить навіть озброєне око, а наслідки його помітні й сліпому.

⊙

Люди добрі, не скаржіться на старість і пов'язані з нею хвороби. Її хитро придумала природа, щоб людині не так боляче було розлучатися з білим світом.

Ірина Вільде

⊙

— Як далеко від вашого пансіону море?
— О, всього десять хвилин ходи, якщо ви гарно бігаєте...

⊙

Мати питає дочку:

— Ким би ти хотіла бути?
— Сестрою-жалібницею!
— Що ти робила б?
— Посміхалась і говорила б усім: прошу почекати з годинку: лікарі на п'ятихвилиниці.

⊙

— Як ти тримався в зубного лікаря? Сподіваюсь, ти був відважним?

— О, так! Він, як не старався, нічого не міг зробити зі мною.

⊙

— Що ви так кричите, хворий? Я ж не встиг ще й до-торкнутися до вашого зуба!

— Воно-то так, але ви наступили мені на мозоля!

632

⊙

Батько примусив сина, котрий наївся піску, випити кілька склянок води, а потім звернувся до лікаря.

— Що мені робити, лікарю?

— Тепер найголовніше — не давайте хлопчнкові ані крихти цементу.

⊙

— Від чого він помер?

— Невідомо.

— А втім, невідомо, від чого він і жив.

⊙

Англійський лікар так висловився про взаємини між душевнохворими та лікарями:

— Невротик — це людина, котра будує повітряні палаці; душевнохворий — людина, яка живе в них; психіатр — людина, що бере за це квартплату.

⊙

Лікар. Скажіть, хворий, «А»!
Хворий. Я неписьменний...

⊙

— На жаль, ваш стан дуже тяжкий, — говорив лікар своєму пацієнтові. — Чи немає у вас когось, кого б ви хотіли побачити?

— Є.

— Кого ж?

— Іншого лікаря.

⊙

Один чоловік, зустрічаючи сусіда, все допитувався про його здоров'я, здоров'я його дітей, дружини, тещі, дідусів та бабусь. Нарешті в того урвався терпець, і сусід відповів:

— Ну, що ти ображаєшся, я ж це тільки заради ввічливості... Дуже потрібне мені здоров'я твоє та твоїх домочадців.

633

Здоров'я — мудрість тіла.

Ян Райніс

У психоневрологічній лікарні.

— Ну, як ти себе почуваш?

— Прекрасно! Наш лікар уявляє, що він директор лікарні, і щоб не зробити йому неприємностей, ми прикидаємося божевільними.

Лікар. У вас цілком здорове серце. Я б дорого дав за ваше серце.

Пацієнтка. Ну то, будь ласка, лікарю, я ще вільна.

На запитання читача, як дізнатися, чи отруйна змія вкусила людину, один журнал відповів так:

«Якщо людина після укусу змії залишилася живою протягом трьох днів, значить, змія, що вкусила її, не була отруйною».

— А що ви вживаєте від безсоння?

— Шклянку вина через кожні дві години.

— І після цього засинаєте?

— Ні. Але так веселіше не спати.

Маленьку дівчинку питають:

— Гарно тебе оглянув лікар?

— Ні, — відповідає дівчинка. — Він тільки взяв мою руку, а потім подивився на годинник, чи правильно він іде.

— Чому ти цілу годину стоїш біля бензоколонки?
— Тут заборонено палити цигарки, а я дуже хочу відкинути від куріння.

— Лікарю, поцілунок — збудливий засіб чи заспокійливий?

— Вітрогонний і до того дуже міцний.

— А що, у вас теж ревматизм?

— Ні, у мене зять в управлінні курортами.

Відомий спортсмен тяжко захворів. Лікар зміряв температуру і вигукнув:

— Ого! Тридцять дев'ять і дві десяті!

— Скільки залишилося до світового рекорду? — стривожено запитав хворий.

— Лікарю, я відчуваю, що божеволію. Я щодня купую рублений біфштекс для своєї кішки.

— Ви вважаєте це ознакою божевілля?

— Так, адже в мене немає кішки!

Молодий лікар, син відомого професора, говорить батькові:

— Уяви собі, явилував пацієнтку, яку ти лікував десять років.

— Вона цього заслужила, бо покрила всі витрати на твою освіту в інституті.

— Вашому синові доведеться зробити анестезію.
— Прошу вас, лікарю, тільки закордонну, будь ласка, а коли у вас немає, то чоловік дістане!

Коли Л. М. Толстого запитали, чому він не дозволяє викликати лікаря, письменник відповів:
— Хочу померти своєю смертю.

— Докторе, це не той зуб, який ви вирвали: хворий поруч.
— Спокійно, спокійно! Я вже до нього добираюся.

До відділу охорони здоров'я приходить дівчина:
— Я хочу одержати місце медичної сестри.
— А у вас є відповідна кваліфікація?
— Ще б пак! У мене два брати футболісти, один брат боксер, а батько їздить на мотоциклі.

Якийсь невіглас прийшов провідати хворого і довго сидів біля його ліжка, а під кінець запитав:
— Чому ж все-таки ти так погано себе почуваш?
— Тому, що ти так довго не йдеш.

Електромонтер заходить до клінічної лабораторії, де висять штучні легені, і говорить:
— Прошу вас глибоко зітхнути, через хвилину увімкнемо струм.

Дві сусідки сваряться:
— Щоб тобі повиривали всі зуби, один залишили, і щоб цей один не дав тобі забути, що таке зубний біль!

Змучений випадками невралгії, Бісмарк прикликав до себе відомого лікаря-практика і був дуже здивований, коли той сам у подробицях розповів йому про його хворобу.
— Скільки людей ви повинні були загнати на той світ, щоб дійти до таких тонкощів? — запитав його канцлер.
— Менш, ніж ви, ваша ясновельможність, щоб дійти до такої хвороби.

— А чи не здається вам, пане лікарю, що це надто дороге, адже в хлопчика був звичайний кір?
— Але мені довелося їздити до вас двадцять разів!
— А того, що він заразив усю школу і ви мали прибутки, ви не враховуєте?!

Хв о р и й. У мене зіпсовані нерви, лікарю! Я схоплююся при кожному дзвоникові, я не відчиняю дверей, не підходжу до телефону. Ви вважаєте, що це серйозно?
Л і к а р. Ні. У моєї сестри така сама хвороба: вона теж усе купує в кредит.

Олександр Дюма обідав у відомого лікаря Гістала. Лікар попросив Дюма написати щось у його книжку відгуків. Дюма написав:
«З того часу, як доктор Гісталь лікує цілі родини, потрібно ліквідувати лікарню».
Лікар вигукнув:
— Ви мені лестите!
Тоді Дюма посміхнувся і дописав:
«І збудувати два цвинтарі...»

Коли молодий хлопець лежав у лікарні, у нього була гарненька медсестра. Вимірюючи йому пульс, вона завжди віднімала десять ударів, беручи до уваги враження, яке вона справляла на нього.

Жінка, вага якої досягла 80 кілограмів, прийшла до лікаря.

— Ви повинні займатися фізкультурою, — радить їй лікар.

— А які рухи я маю робити?

— Прості рухи головою — зліва направо, а потім справа наліво.

— А скільки разів?

— Кожного разу, коли вам пропонують якусь страву.

Страх перед запушеною хворобою — така ж золота жида для лікаря, як страх перед чистилищем для священика.

Никола Шамфор

Лікареві дорікали за те, що він все бачить у чорному світлі.

— А це тому, що я спостерігав, як один за одним померли хворі того лікаря, який усе бачив у рожевому світлі. Якщо помруть і мої хворі, то принаймні мене ніхто не вважатиме за дурня.

Лікар — пацієнтові:

— У вас усе в порядку. Ваш пульс такий же ритмічний і сильний, як цокання годинника.

— Немає нічого дивного! Адже ви тримаєте мене за годинника.

Лікар, оглядаючи пацієнтку, каже її чоловікові:

— Не подобається мені вигляд вашої дружини.

— А кому подобається?

Лікар. Вам не можна ні пити, ні палити, ні грати в карти...

Хворий. Видно, тут уже побувала моя жінка.

— У вас, лікарю, така ж сама недуга, як і в мене, а ви їсте та п'єте без обмежень, мені ж забороняєте...

— Бо між нами велика різниця.

— Яка ж саме?

— Ви хочете лікуватися, а мені це і в голову не приходить.

— Лікарю, що ви застосовуєте, коли застудитесь і у вас закладає носа?

— Шість носових хусток щоденно.

Дама прибігла до психіатра.

— Ой професоре! Мій чоловік втратив розум! Помістіть його якнайшвидше в будинок для божевільних!

— В чому справа?

— Вчора ні з того ні з сього прийшов на кухню, відбив дерев'яним молотком біфштекс і поцідував куховарку в щок.

— Не бачу ознак божевілля, — відповів професор. — От коли б він ударив дерев'яним молотком куховарку, а поцідував біфштекс, тоді б я ним зайнявся.

— Скажіть, вам ваш склероз не заважає працювати?

— Ні, я про нього забуваю.

⊙

Уважно оглянувши дуже старого пацієнта, лікар сказав:
— Ви здорові, як огірочок! Доживете до дев'яноста років.
— Але мені вже дев'яносто!
— От бачите! Що я вам казав?

⊙

До сорочки доставленого в лікарню пацієнта був приколоти аркуш паперу, на якому великими літерами було написано:

«Докторе! Це епілепсія, а не апендицит. Апендикс мені вирізали вже тричі».

⊙

— Професоре,— стурбовано звертається асистентка до хірурга,— для операції вже все готове, а хворого ще нема.
— Це пічого,— неуважно озвався хірург.— Ми можемо почати і без нього.

⊙

Маленький хлопчик заходить в аптеку і звертається до аптекаря:

— Мені потрібні ліки, але я забув, як вони називаються. Пам'ятаю тільки, що там є медитиламінодіметилфенілпірогоснафтол.

⊙

Лікар пацієнтові:

— Від сьогодні ви повинні скурювати лише по одній цигарці після їжі.

Через тиждень лікар сказав:

— Ви чудово виглядаєте, помітно набули у вазі!
— Ще б пак,— відповів пацієнт,— адже я тепер їм десять разів на день.

⊙

— На що скаржитесь? — запитав свого пацієнта лікар.
— Ох, докторе, у мене в носі величезний парив, по тілі

бігають мурашки, у животі щось хлюпає, голова трясеться, а мозолі так печуть, що іскри сипляться з очей; я не можу зігнути, завжди ходжу голодний, і мені здається, що у мене не зовсім гаразд...

Лікар сплеснув руками:

— Господи! Яке у вас прекрасне здоров'я! Коли ви можете перенести таку кількість хвороб!

⊙

Один гладкий фабрикант запитав знаменитого лікаря С. П. Боткіна, чи не знає він гарних засобів проти подагри.
— Знаю,— відповів лікар,— жити на одного карбованця і самому заробляти його.

⊙

— Чи лікувалися ви перед сном так, як я радив?
— Так, лікарю, я долічив до 18465...
— І нарешті заснули?
— Ні, настав час іти на роботу.

⊙

Один мікроб зустрів іншого та й каже йому:
— Ти маєш поганий вигляд... Як ти себе почуваш?
— Не підходь близько,— відповів той,— я думаю, що в мене пеніцилін.

⊙

Утопивши свого ближнього в ложці води, він тут же викликав швидку медичну допомогу.

Василь Підмайстрович

⊙

— Лікарю, ви повинні врятувати мене!
— На яку ж недугу ви захворіли?
— Я безупинно розмовляю сама з собою.
— Це ще не так страшно...
— Лікарю, але ви ж не знаєте, яка я балакуча!

Медсестра. У приймальні чекає пацієнт, котрий був уже в усіх міських лікарів.

Лікар. А на що він скаржиться?
Медсестра. Переважно на них.

Пацієнт прокинувся в лікарні весь у бинтах.
Лікар. Вас привезли сьогодні в жахливому стані. Що з вами трапилось?

Пацієнт. Три тижні тому мене переїхав автомобіль.
Лікар. Три тижні тому? Чому ж вас тільки сьогодні знайшли на вулиці?

Пацієнт. Але я тільки сьогодні зустрів водія того автомобіля.

— Мені лікарі не хотіли сказати, яка в мене хвороба. А коли вони пішли, я сам прочитав у історії хвороби. І виявилось, у мене «Діагноз».

До пологового будинку під'їздить таксі, з нього вискакує схвилюваний пасажир, швидко біжить до багажника машини, відкриває його, здивовано дивиться всередину і у відчай вигукує:

— Боже мій! Я забув дружину вдома!

Німецького мікробіолога Роберта Коха, який, незважаючи на свою світову славу, охоче і уважно лікував простих людей, запросили до кайзера Вільгельма.

— Сподіваюся, ви будете лікувати мене інакше, ніж голодранців у вашій лікарні? — запитав монарх.

— Боюся, що це неможливо, ваша величність, — з гідністю відповів Кох, — адже кажуть, що я обслуговую своїх пацієнтів, як королів.

— Я люблю такого лікаря, який одверто каже те, що передбачає. Звичайно, коли це збігається з моїми думками.

— А тепер, лікарю, послухайте, як я кашляю вдома...

Папуга, залишившись вдома наодинці, відчув себе погано і вирішив подзвонити до ветеринара. Він узяв трубку, набрав дзвінком номер і почув:

— Алло!
— Я хочу поговорити з лікарем.
— Лікаря немає вдома.
— А хто це говорить?
— Його папуга!

— Шановні друзі, мені пощастило винайти чудодійні ліки! Тепер залишилося тільки визначити, від яких вони хвороб!..

Лікар запропонував:
— Зараз ви сплатите мені одночасно 2 000 доларів, а потім будете платити по 200 доларів щомісяця протягом року.
— Ого! — пробурчав хворий. — Це зовсім як при купівлі нової автомашини!
— Цілком правильно, я якраз і збираюся це зробити.

Чим більше хочеться говорити, тим більша небезпека, що скажеш дурницю.

ЛЕВ ТОЛСТОЙ

Людині дано язик, певно, для того, щоб вона не дуже багато думала.

Народна мудрість

Слухати — це ввічливість, яку розумний виявляє до дурня, але на яку цей останній ніколи не відповідає.

ПОЛЬ ДЕНУРСЕЛЬ

Уявіть собі, яка була б тиша, якби люди говорили тільки те, що знають.

КАРЕЛ ЧАНЕВ

Якщо мовчання — золото, то глухонімі повинні бути мільонерами.

Народний вислів

Язич-
ни-
ки⁶⁶

●
Конкурс брехунів. Перший приз одержала людина, яка говорила правду.

Ілля Ільф

●
— Брешеш!
— Ні, не брешу. Помиляюся!

●
Інколи для того, щоб вас вислухали, необхідно замовкнути.

Станіслав Єжи Лец

●
Собака вив на місяця. Кляузник спитав:

— Чому ти на нього веш?
— Звичка. Без цього не можу заснути.

●
— Чому ти мало говориш і багато слухаєш?
— Тому, що мені дано два вуха і один язик. Виходить, слухати слід вдвічі більше, ніж говорити!

●
Навіть виступаючи на зборах першим, він приєднувався до попереднього промовця.

Еміль Кроткий

●
У мудреця запитали:
— Чи правильно, що ненавидять тих, хто говорить правду?

— Правильно, з погляду наклепників,— відповів мудрець.

●
Через відсутність власних думок був одноступцем багатьох.

○
— У нас така спека, що у мух крила обгоряють!
— То це ще нічого! А от у нас така спека, що курям дають морозиво, щоб не несли варених яєць!

●
Сьогодні він лестить тому, кого гудив учора,— він не любив повторюватися.

Еміль Кроткий

●
— Що говорять про мою вчорашню промову?
— О, вона викликала загальне співчуття!

●
Доповідач щохвилини заявляв:
— Я хотів би зупинитися!..— і говорив, не зупиняючись, три години.

●
— Ви чуєте, що ви говорите?
— Ні! Я не люблю підслуховувати.

●
Зі словом треба поводитися чесно.

Микола Гоголь

●
Батько — дочці, яка робить гримаси бульдогові:
— Донечко, не дратуй бідного собаку.
— Таточку, але він сам перший почав...

●
Різниця між консерваторами і лібералами: у перших слова гірші за думки, у других думки гірші за слова, тобто перші не хочуть гарненько сказати, що думають, а другі не можуть зрозуміти, що говорять.

Василь Ключевський

Після довгої промови оратор запитує слухачів:

- Запитання є?
- У мене є.
- Слухаю.
- Котра година?

●

Доповідач говорив довго і нудно.

Слухачі почали шуміти.

— Тихіше, ви мені заважаєте, я ледве чую самого себе!

Голос із залу:

— Нічого, ви не багато втратили!

●

Одного разу в якійсь академії обговорювали питання, що розпалило пристрасті членів поважних зборів, і всі почали говорити разом, не слухаючи один одного.

Тоді один з них запропонував:

— Добродії! Спробуйте говорити не більше, як четверо разом!

●

Голова. Промовцю! Перестаньте лаятися!

Промовець. Та я не лаюся! І не думав. Я тільки кажу цьому дурневі, що такі ідіотські слова може сказати лише осел!

●

— Дехто думає, що варто обізвати всіх дурнями, щоб набути ім'я розумного.

Василь Ключевський

●

Того, хто голосно говорить, — чувають; того, хто розумно говорить, — слухають.

Гліб Авабін

●

...На закінчення був улаштований обід. Жаба з'їла Мушку, Вуж з'їв Жабу, Іжак з'їв Вужа... Обід пройшов в обстановці взаєморозуміння.

Фелікс Кривін

●

— У кого ти вчився ввічливості? — спитали давньогрецького сатирика Лукіана.

— У неуків, — одповів він. — Я стримувався від їхньої мови і вчинків, які були мені в них неприємні.

●

Череву ненавидить довгі проповіді.

Томас Фуллер

●

Той щедрий на слова втіхи, хто скупий на благодійність.

●

Бажання висловитися майже завжди буває сильніше, ніж бажання чогось навчитися.

Дмитро Писарев

●

— Мені взагалі симпатичні ті люди, котрі не кривлять душею, а відверто і сміливо висловлюють свою думку, яка збігається з моєю.

●

Оратор вкрадливим голосом плів загальновідоме.

Ілля Ільф

●

Говорив так тихо, наче слова його були взуті у валинки.

Еміль Кроткий

— Ти вже дві години розпускаєш плітки біля хвіртки,—
обурився чоловік.— Могла б краще запросити сусідку до
хати.

— Запрошувала,— відповідає дружина,— але вона дуже
попішала і не могла зайти.

Балакуча людина — це розпечатаний лист, який всі мо-
жуть прочитати.

П'єр Буаст

Глупота — не в звичці плескати дурниці, а в переконанні,
що інші вважають їх розумними речами.

Василь Ключевський

— Ви питаєте, що за людина Яків Прилипка?
— Еге ж!
— Непоганий чоловік! Одну тільки ваду має: завжди
бреше. А щоб йому вірили, то клянуться й божаться рідними
дітьми. Клянуться легко, бо дітей у нього зроду не було.

Лаврін Гроха

— Що таке обмін думками? — питає син батька-чинов-
ника.

— Це, сину, треба розуміти так: ти йдеш до шефа зі
своїми думками, а повертаєшся з його.

Оратор був знаменитий: тільки-но він з'являвся на трибуні,
з залу кричали: «Регламент!»

Погляньте, як люб'язно два мули чухають один одному
спини. Чи не в цьому полягає основне завдання красномов-
ства?

Еразм Роттердамський

Думка має цінність, але не завжди пробиває її.

Марона Арсаніс

Він завжди хвалиться:

— У своєму житті я не зробив людям нічого поганого.
І ні разу не сказав,— а що ж він зробив людям доброго.

Федір Манівчук

У промовах декотрих чути орфографічні помилки.

Напочатку було Слово. І лише згодом появилося Мовчання.

Станіслав Єжи Лец

У кита язик важить дві тонни, а мозок — всього кілька кі-
лограмів.

Мораль: де великий язик, там мало розуму.

Слово не горобець, але і воно буває сірим.

Моя дружина — жінка небагатослівна. Вся біда в тому,
що свою малу кількість слів вона вживає дуже часто.

Нудяга — людина, котра говорить тоді, коли хочу гово-
рити я.

Юліан Тувім

- Там прийшов німий. Він хотів би поговорити з вами.
- Поговорити? То який же він німий?..
- Не знаю. Він сказав, що німий...

— Іноді доводиться говорити, щоб мовчанням не сказати зайвого.

- Буває, і я роблю помилки...
- Так, але ви, товаришу начальник, робите помилки геніальні!

- Скільки разів я тебе вчила не втручатися в розмову старших. Почекай, коли вони скінчать.
- Я намагалася, мамо. Вони ніколи не кінчають.

Базіка втомлював ученого довгими і безглуздими розмовами, на які той нічого не відповідав.

- Я, може, заважаю вам і відвертаю вас від серйозних думок? — запитав нарешті набридаєло.
- Нітрохи, — відповіла його жертва, — ви можете продовжувати: я вас не слухаю.

Шестилітній син, якого суворо покарав батько, питає:
— Татусю, а коли ти був маленьким, дідусь теж бив тебе?

- Бив.
- А коли дідусь був маленьким, то його теж бив батько?
- Звичайно.
- А твоєму дідусеві теж перепадало від батьків?
- Розуміється.
- Хотів би я знати, який ідіот почав перший!..

Раніше батьки казали:
«Це гарна книга, але не для дітей».
Тепер діти кажуть:
«Роман те що треба, але його не можна показувати батькам».

Як повідомляє статистика, 4-літня дитина щодоби вимовляє близько 12 тисяч слів, задаючи в середньому 920 запитань.

Ішли дорогою брехун і підбрехач.
Побачив брехун стовпа вдалині та й каже підбрехачу, своєму учневі:
— Подивися, он на стовпі сидить муха.
А той поглянув і відповів:
— І справді сидить, та ще й з бильмом на лівому оці.

Тільки-но почалися збори, як на трибуну виділа людина і сказала:
— Товариші! Я приймаю критику на свою адресу на всі сто відсотків!
— Збори ж тільки почалися, ще ж ніхто нічого не критикував!
— Я, товариші, і цю критику приймаю на всі сто відсотків!

«Поряд з досягненнями є і недоліки». Це цілком безпечно. Це можна сказати навіть про біблію. Поряд з блискучими місцями є ідеологічні зриви, наприклад, автор закликає вірити в бога.

Ілля Ільф

●
Коли промову виголошує лисиця, хай її глибоко обмірковують пісні.

●
Перед тим, як розпочати доповідь, він протер пенсне, а потім почав замилювати очі.

Еміль Кроткий

●
— Я часто каюся, що говорив, але рідко жалкував, що мовчав.

●
Адам був щасливчик: коли він казав щось цікаве, він міг бути певним, що до нього цього ніхто не говорив.

Марк Твен

●
Резолюція часто подібна до покійника, її виносять і забувають.

Еміль Кроткий

●
Дискусія... Баран висловив загальне здивування. Заць висловив загальне побоювання. Потім підвівся Лев і висловив загальну думку.

Фелікс Кривін

●
— Люди брешуть. Я не брешу. Я тільки користуюся кількома варіантами правди.

●
Два водії вихваляються:
— Пам'ятаю, я їхав раз із такою швидкістю, що кілометрові стовпи миготіли, як штахетки!

— Пхе, дурниці! — озвався другий. — Ось я одного разу зробив такий крутий поворот на повному ходу, що побачив задній номер своєї машини!

●
Якби ми не лестили самі собі, лестощі інших не були б такими згубними для нас.

Франсуа Ларошфуко

●
Відзначаючи недоліки в роботі, через скромність він нічого не говорив про себе.

●
Скільки часу треба розумному говорити, доки повірять, що він — розумний!
Дурню ж досить тільки мовчати, і всі вважають його розумним.

Моріц Сафір

●
У Нью-Йорку є «Клуб заїк» — місце жвавих, хоч, зрозуміло, не дуже квапливих дискусій.

●
Перший закон мистецтва: якщо тобі нічого сказати — мовчи. Якщо тобі є що сказати — скажи і не бреш.

Ромен Роллан

●
Із собою завжди є про що посперечатися.

Американський фізик Роберт Міллікен був відомий своєю балакучістю. Жартуючи з нього, його співробітники запропонували ввести нову одиницю — «КЕН» — для виміру балакучості. Її тисячна частина, тобто міллікен, повинна була перевищити балакучість середньої людини.

Якщо в процесі дискусії запанувала раптом мовчальна тиша, — можливо, поховали істину.

Василь Підмайстрович

І хороші докази повинні поступатися перед кращими.

Вільям Шекспір

На продавця завжди скаржилися. Він погано зважував свої слова.

Базика подібний до малтника: того й іншого треба зупиняти.

Козьма Прутков

Два рибалки розповідали про свої успіхи. Один сказав, що він піймав двісті пудів риби.

— А я, — заявив інший, — витягнув старовинний ліхтар з написом «Капітан Кід 1756», і всередині ліхтаря, уявіть собі, горіла свічка.

— Слухай, — сказав перший, подумавши, — я скину сотню пудів, а ти погаси ліхтаря.

На аукціоні продавали папугу. Після жвавих торгів птаха купив містер Джонс.

— Сподіваюся, він уміє говорити? — запитав Джонс у аукціоніста.

— Ще б пак! Адже саме він і змагався з вами під час торгів!

Якби дурень боявся сказати дурницю, він вже не був би дурнем.

Жан Лабрюєр

Мисливець. Підстреливши 200 білих ведмедів, я став полювати на тигрів.

Слухач. Ви переїшли з Північного полюса на екватор. Чому, власне? Хіба тигри не такі небезпечні, як білі ведмеді?

Мисливець. На екваторі принаймні не піймаєш нежить!

Ювілейна промова — уміння розчинити двохвилинну думку в двогодинному слові.

Юліан Тувім

Якщо хочеш бути розумним, навчися розумно запитувати, уважно слухати, спокійно відповідати і переставати говорити, коли нічого більше відповідати.

Йоганн Лафатер

— Не хочу розмовляти з вами на цю тему, оскільки ви могли б переконати мене, і тоді я опинюся в одному таборі з вами.

Юліан Тувім

Я йому вдруге третій раз кажу...

Еміль Кроткий

Не вбереже від гріха руки свої той, хто не береже від нього язика.

О. Штейнберг

Коли Анаксімен збирався вигодосити промову, Теокрит сказав:

— Починають слова литися рікою, а суть — крапати краплями.

Дуже балакучий чоловік довго стоїть перед статуєю Будди з шістьма руками і, нарешті, зітхає:

— Шість рук! Справедливий боже, ось хто вмів говорити!

— Що у вас помічено на сьогодні?
— Дві виробничі наради, чотири урочистих засідання та один мітинг.

— Невже не набридло вам усе це? Коли припините засідати?

— Це питання ми обговоримо на спеціальних зборах.

— Ми підемо вам назустріч. Я буду вас мати на увазі. Ми будемо вас мати на увазі, і я постараюся піти вам назустріч...

Все це виголошується сидячи, зовсім спокійно, не рухаючись із місця.

Ілля Ільф

— Був я вчора на полюванні. Собака мій погнався за зайцем... Не знати звідки — величезний орел... Схопив він собаку і зайця і піднявся вгору. Я вистрелив, та так влучно, що орел і заць упали на землю, а собака... Звичайно, полетів далі.

Ніхто не знає: тільки баба та вся громада, тільки сич та сова та людей півсела!

Багатослів'я, марнослів'я, лихослів'я, лжеслів'я — мають однакові знаменники.

О. Штейнберг

Навіть тригодинну доповідь починай словами: «Буду говорити стисло...»

Не говори пишно, щоб тобі на зле не вийшло!

Хвалько говорив, що в їхніх краях є барабан у кілька обхватів і його гуркіт чути за 50 кілометрів. Інший сказав, що в їхніх краях є корова з ногами по 10 000 метрів завдовжки. Коли присутні почали сумніватися, він сказав:

— Якби не було такої великої корови, то звідки взяли б таку величезну шкіру, потрібну для того барабана, про який зараз розповідали?

Коли почнуть йому докоряти, що не виконує своїх обіцянок, — він зразу ж дає нові.

На III з'їзді письменників СРСР письменник Бікентаєв сказав, що башкирський народ не знав слова регламент, але і в старовину існував звичай на великих родових сходках промовляти, стоячи на одній нозі. Непоганий, вартий всілякої похвали звичай!

— А що, ваше маля вже навчилося говорити?
— Так. Тепер ми вже вчимо його мовчати.

Відомий брехун, що хвастив своїми військовими успіхами, зарпортувався так, що, не знаючи, як виплутатися, запропонував своєму ад'ютантові продовжити викладання подробиць якоїсь битви.

— Нічого сказати не можу, — зауважив той, — ви, графе, напевно, забули, що я був убитий на самому початку битви.

Часто курка, що знесла звичайнісіньке яйце, кудкудахає з таким азартом, наче знесла аероліт.

Хто найдовше може без утоми молоти язиком? Рекорд тут, мабуть, належить Шахтіну, родом з Ірландії. На змаганні, що відбулося в англійському місті Дортфордї в 1955 році, він не закривав рота цілих 133 години!

Місс Олтон-Клепп із штату Північна Кароліна (США) проговорила без зупинки 96 годин 54 хвилини і 11 секунд.

Не можна не згадати і Жерода О'Деннела, який виголосив, як запевняють, найдовшу політичну промову, — вона тривала більше 29 годин.

Плітки передаємо з приємністю не тому, що їх любимо, а тому, що наші знайомі з приємністю їх слухають.

Михайло Рудницький

Дурниці говорити можна. Тільки не урочистим тоном.

Юліан Тувім

Для боротьби з засіданнями треба побудувати величезний палац засідань. У палаці має бути багацько залів, і в кожній залі довгий стіл, і на кожному столі суковна скатерть, і на кожній скатерті — дзвоник з кришталевим звуком і глечик з водою для освіження горлянки доповідача і горлянки співдоповідача, і тих, хто виступає в дебатах, і тих, хто висловлюється з приводу порядку денного, і тих, хто вносить позачергові пропозиції, і тих, хто висловлюється про мотиви голосування, і тих, хто вигукує з місця «правильно!», і тих, хто зачитує резолюцію, та інших, та інших...

Новому палацу можна присвоїти красиве наймення: «Слухали і Постановили»...

Ілля Ільф

Доповідач безсовісно затяг доповідь, але під кінець у нього заговорила совість і говорила ще цілих дві години.

Еміль Кроткий

Його так цінували, що навіть коли він казав: «У мене немає думки про це», то всім хотілося дізнатися, якої саме думки в нього немає.

Володимир Брюгген

Щаслива володарка нової квартири звертається до своєї знайомої:

— У нас дуже добра квартира, але вона має одну ваду: сусіди чують усе, про що ми розмовляємо.

— А хіба ти не можеш завісити двері товстою порт'єрою?

— Звичайно, можу. Але тоді мені на буде чути, про що говорять сусіди!

⊙

На мосту перехожий звернувся до самотнього рибалки:

— Ключ?

— Ще як! — пролунала відповідь. — Повірите, лише вчора я тут піймав сорок штук.

— Ви знаєте, хто я?

— Ні, — відповів рибалка.

— Я місцевий суддя і власник цього маєтку.

— А ви знаєте, хто я? — спитав у відповідь рибалка.

— Ні.

— Найбільший брехун у штаті Вірджія.

⊙

— Як ви можете з цією людиною так довго розмовляти?

— Якби я не говорив, то мусив би його слухати, а те ще тяжче!..

⊙

Частенько малий Василько слухав, як його мати свариться з сусідкою. От одного разу в школі вчитель запитав:

— Наведи мені, Васильку, окличне речення, в якому був би гнів або побажання.

— Щоб тобі очі повивазили! — випалив Василько.

⊙

У загальному мовчанні його мовчання було найголоснішим.

Імре Форбот

⊙

Хто сказав і зробив — людина; хто не сказав і зробив — лев; хто сказав і не зробив — осел.

Курдська приказка

⊙

Дві речі бувають трудні: мовчання, коли потрібно говорити, і розмова, коли необхідно мовчати.

Східна мудрість

⊙

— Ваша дочка надзвичайно схожа на вашу дружину.

— Так, вона почала говорити вже в шість місяців.

⊙

Славетній артистці Елеонорі Дузе хтось переказав, нібито одна з її колег по сцені поширює про неї всілякі плітки.

— Ця? — перепитала Дузе ім'я своєї колеги. — Ні, це неможливо. Вона завжди стільки говорить про себе саму, стільки розводиться про свої уявні успіхи, що в неї просто не вистачить часу говорити про когось іншого!

*Віра в життя посмертно — важкий податок
на людей, які не вміють дожити й до смерті, пере-
стають жити, перш ніж встигають померти.*

ВАСИЛЬ КЛЮЧЕВСЬКИЙ

*Бретик не той, хто на вогнищі, а той, хто під-
палює вогнище.*

ВІЛЬЯМ ШЕРШІР

*Людину приймають в лоно церкви за те, що
вона вірить, а виганяють звідти за те, що вона
знає.*

МАРЬ ТВЕН

Не священник, а поклоніння створює ідола.

КАРЛ БЕРНЕ

Поки до бога доберешся, тебе святі з'їдять.

Українська приказка

Дива
твої,
ГОСПОДИ

Рафаель був дуже дотепний і нікого не милував. Якось два кардинали були присутні під час його роботи. Рафаель закінчував картину «Апостоли Петро і Павло», розпочату ще художником Бартоломео на замовлення папи, але не закінчену через смерть художника. Кардиналам спало на думку зробити деякі зауваження про колір облич апостолів, які вони вважали надто червоними.

— Що ж тут дивного? — відповів Рафаель. — Святі апостоли, мабуть, червоніють від сорому на тому світі, бачачи, що ними заснованою церквою керують такі, як ви!

— Ваше преподобіє, чи можна наживатися на чужих помилках?

— Ні, сину мій, це гріх.

— Тоді поверніть мені сорок карбованців, які ви взяли з мене за вігчання.

Мешканці одного італійського міста дуже здивувалися, коли на паперті храму «Санта Лучія» не побачили старця, котрий багато років там з ранку і до пізньої ночі просив милостиню. На тому місці, де він завжди сидів, був плакат: «Я у відпустці».

Приятель французького письменника Поля Клоделя питає:

— Як ти можеш, будши католицьким письменником, дружити з художником-атеїстом?

— Тому, що я його не побачу на тому світі, я дружу з ним на цьому.

Священик (після хрещення дитини). Герой, герой! Я вперше бачу таку загартовану дитину!

Батьки. Та ми ж його цілісінький місяць тренували, а останнього тижня так прямо на морозі з лійки поливали!..

Святій — це мертвий грішник в переглянутому і доповненому виданні.

Амброз Бірс

У церкві під час проповіді якийсь чоловік спитав попа: — Як звуть дружину сатани?

Піп відповів:

— Ім'я дружини сатани не можна промовляти голосно. Підійди до мене, і я скажу тобі на вухо.

Той, що запитував, підвівся, підійшов до попа і підставив йому своє вухо.

— Йолопе! — зашепотів йому піп. — Звідки я можу знати, як ім'я дружини сатани?..

Чоловік повернувся на своє місце і сів. Навколо всі зацікавлено загомоніли.

— Що? Що він тобі сказав?

— Хто бажає знати, — відповів той, — хай підійде до попа, і він кожному шепне на вухо.

Священик весь час розповідав про принагідність раю.

— Чому ви, отче, не розкажете про пекло?

— В цьому нема потреби, — відповів священик, — пекло ми побачимо самі.

На своїй репутації безбожника він поставив хрест.

Еміль Кроткий

Аскет, побачивши людину, що їла м'ясо, сказав:

— М'ясо їсть м'ясо!

Пастор читав проповідь, а в якоїсь жінки заплакала дитина і почала так голосно кричати, що мати вирішила вийти з храму. Тоді співчутливий пастор сказав їй:

— Добра жінко! Ви можете залишитися. Ваша дитина мені не заважає!

— Вибачте, пасторе,— відповіла мати,— але ви заважаєте моїй дитині.

●

— Чи довго жили в раю Адам і Єва, не согрівивши?

— Доки поспіли яблука.

●

В Адама, можливо, були свої неприємності, але йому ніколи не доводилося вислуховувати від Єви розповідей про всіх тих мужчин, за яких вона могла б вийти заміж.

●

Священикові в буфеті замість замовленого ним молока подали помилково молочний грог. Осушивши склянку, він вдячно прошепотів:

— О господи, повели їм завжди так помилятися при мені!

●

Проповідник повчав:

— О браття мої! Ми опустилися щижче тварин... Поставте перед ослом відро з водою і відро з вином. Що він питиме?

— Звичайно, воду! — відповіли всі.

Раптом почулося:

— Тому що він осел і позбавлений розуму!

●

Якось Вольтер гостював у монастирі. Його приваблювала чудова монастирська бібліотека. Але він не хотів жити тут, як кажуть, «зі своїм статутом» і тому старанно виконував розпорядок життя ченців, відбував церковні служби.

Одного разу він навіть брав участь у якійсь духовній процесії, причому йшов, спираючись на руку свого секретаря-протестанта. Коли про це розповіли відомому тоді дотепникові, він вигукнув:

— Це, здається, єдиний випадок, коли невіра, спираючись на ересь, віддавала шану церкві!

●

У цигана помер маленький син. На поминках батько вмивався гіркими слізьми. Піп почав його заспокоювати:

— Не плач, ти людина молода, бог пошле тобі ще не одного сина!..

— Ні, батюшко, такого сина вже не буде. Він ще був зовсім маленьким, ледве ходив, а вже дві ложки подушив у сусіда...

●

Один гравець у карти, у якого на голові не лишилося жодної волосинки, програв усе своє майно. Пішов він по місту, голосно проклинаючи аллаха. Його зустрів мулла, відомий своїм потворним обличчям більше, ніж молитвами, і закричав:

— Гей, проклятий! Не богохульствуй!..

— Облиш мене! — огризнувся той. — Може, ти захищав аллаха на подяку за те, що він створив тебе таким красенем?

— Я хоч і негарний, — заперечив мулла, — та аллах дарував мені стільки знань, скільки у тебе волосся на голові!

Розлючений гравець зняв з голови шапку і сказав:

— А що ти на це скажеш?..

●

— Христа ради, подайте копійку...

— Такий здоровань, і раптом просить милостиню!

— А що? Може, хочете, щоб я за копійку ногу собі зламав, га?..

●

На великому шляху карету єпископа зупинив віз селянина. Як кучер не кричав на нього, як не лайав, як не проклинав, той не хотів звільнити шлях та й у відповідь з гострим словом не барився.

Єпископ роздратовано висунувся у віконце карети і, побачивши міцного селянського парубка з сміливим і зухвалим поглядом, сказав йому:

— Друже мій, мені здається, що ви краще вгодовані, ніж навчені!

— Ваше преосвященство, — відповів парубок, — годувать ми з власної праці, а вчите нас ви!..

Релігійний фанатизм: курка знесла великодні яйця.

Юліан Тувім

Пірон приїхав у Брюссель, щоб побачитися з Руссо. Якось вони прогулювалися полем. Пробило дванадцятю годину, і Руссо став на коліна, щоб прочитати молитву ангелу-хранителю.

— Папе Руссо, — сказав йому Пірон, — це марно! Адже, крім бога, нас ніхто не бачить.

Фрідріх Великий прикрасив лютеранську церкву, збудувавши новий фасад. Пастори, які правили служби в ній, послали королеві подання, в якому писали, що їхнім прихожанам недосить світла для читання молитовника.

Але будова була вже така, що допомогти їй було неможливо, і Фрідріх на поданні пасторів написав такі слова з євангелія:

«Блаженні віруючі і невидючі».

— Тепер ти розумієш, що треба, щоб тобі на небі простили всі гріхи?

— Передусім, мамусю, потрібно як слід согрішити!

— А хто у вашому Будинку культури відповідає за антирелігійну пропаганду?

— А бог його знає!..

Мулла впав у воду і почав тонути. Скільки йому не гукав і зовсім було зник під водою.

Тут підійшов якийсь розумний чоловік і сказав:

— Гукайте йому: «На руку, бери руку!»
Коли мулла знову виплив, так і зробили. Потопаючий одразу ж схопив руку і виліз на берег.

— Ніколи не кажіть муллам «давай», а говоріть завжди «на», «бери»!.. — сказав на прощання розумний чоловік.

Селянин прийшов сповідатися. Священик спитав його:

— Ти віруєш у бога-сина?

— Вірую, батюшко!

— А в бога-отця?

— А хіба старий ще живий?

«Прости їм, боже, бо вони не знають, що роблять» — такий текст вибрав священик, що обвінчав сімдесятилітнього діда з сімнадцятилітньою дівчиною.

Нікола Шамфор

Селянин на сповіді признався, що вкрав у свого сусіда сто снопів пшениці. Священик сказав тому, що, виходить, він крав багато разів, бо важко зразу вкрати сотню снопів. Селянин пояснив, що він ходив красти чотири рази і щоразу брав по двадцять снопів.

— Але ж це виходить 80 снопів, а ти кажеш 100?

— А я, отче, ще сьогодні збираюся подушити 20 снопів. Та вже заодно і каюся.

Обідаючи, священик простяг руку, не врахувавши, що блюдо дуже гаряче, і, зрозуміло, добре обпікся. Він не втримався і вельми енергійно лайнувся, вживши вислів, який уже надто не личив духовному сану.

Один з гостей священика в ту ж мить вийняв олівець, папір і почав записувати.

— Що це ви пишете? — спитав його священик.

— Я на всякий випадок записую ту молитву від обпиків, яку ви щойно зволили сказати...

Пастор викривав з кафедри жінок, які зловживають косметикою:

— А що може бути богопротивніше губної помади? Хіба можна порівняти вимазані нею губи з незайманими чистими губами-вишеньками? Невже, сестри мої, ви цього не розумієте? Для кого ви стараетесь? Я, наприклад, бачити її не можу, і чим більше мені доводиться стикатися з нею, тим огиднішою вона мені здається.

●

Єпископ, незадоволений священиком, спитав у нього:

— Який осел поставив тебе священиком?

— Ви, ваше преосвященство, — запобігливо відповів той.

●

— О господи! — казав богомолець. — Дай мені п'ять тисяч срібних монет! Тисячу з них я зобов'язуюся роздати жебракам. Але якщо ти мені не довіряєш, то дай мені чотири тисячі монет, а тисячу можеш роздати жебракам власноручно...

●

Учень повертався з уроку «закону божого». Хтось, побачивши його сумним, спитав, що з ним трапилось.

— Батюшка весь час мене лає. Він спитав, скільки у нас богів...

— Ну, і що ж? Ти, звичайно, відповів, що один?

— Та що ви, один! Я йому сказав, що п'ять, і все ж він був невдоволений...

●

Християнин — той, хто визнає вчення Христа в тих місцях, де воно не суперечить грішному життю.

Юліан Тувім

●

У церкві людина зверталася до бога з молитвою:

— Пожаліи мене, господи, і відпусти мої гріхи, які я накоїв по твоїй волі і незалежно від твоєї волі, з твого відома і без одного, прости мені мої гріхи — ті, про які ти знаєш, і ті, про які ти не знаєш!..

●

Святій отець їв скоромний суп у п'ятницю. Коли він вже проковтнув кілька ложок супу, його слуга зауважив, що, мовляв, зараз піст.

— От колода! Ти завжди нагадуєш мені або надто рано, або надто пізно!

●

Піп. Скажи мені, Миколко, що було перед створенням світу?

Миколка. Я не знаю, отче Ксенофонтію, бо я тоді ще не ходив до школи.

●

Молодий селянин покався на словіді, що він зруйнував сусідський тин, бо за ним побачив гніздо куріпок. Піп спитав його, чи взяв він куріпок собі?

— Ні, — відповів селянин, — вони були ще дуже маленькі. Я думаю забрати їх у суботу або в неділю.

Щоб не прогавити такого зручного випадку добре поспіяти, піп раненько в суботу сам вирушив за куріпками до їхнього гнізда. Пізніше селянин, не знайшовши куріпок, зрозумів, що піп скористався його признанням, та сказати йому про це не посмів.

Місяців через три йому трапилось знову бути на словіді і він покався, що кохає молоду дівчину. Вона, в свою чергу, кохає його так сильно, що він будь-коли може користуватися її ласкавою прихильністю.

— Скільки їй років? — спитав піп.

— Сімнадцять або ніяк не більше вісімнадцяти.

— А гарна вона?

— Найкраща дівчина на селі!

— А де вона живе? — з цікавістю спитав піп.
— Ну, ці, отче, адже це вам не куріпка! — відповів молодий селянин.

Єпископ, що почував у готелі, був приємно здивований, почувши ранком, як коридорна тихо наспівувала псалом.
— Хвалю, хвалю, дочко моя, — промовив він, — ви кожного ранку співаєте цей псалом?

— Ні, ваше пресвященство, тільки коли варю яйця. У мене вивірено: три стиха — яйце рідке, п'ять — круте.

Катрусі подарували 20 копійок, і вона вирішила купити собі морозива.

— Ти, дівчинко, краще пожертвуй цю монету на божє діло, — сказала бабуся, котра проходила мимо.

— Я й сама думала про це, — відповіла Катруся, — але потім передумала. Краще я собі куплю морозива, а мороже-ниця хай пожертвує на діло божє.

І чорт на старість в монахи пішов.

Одного разу хаджі приснилося, що йому дають дев'ять акча, а він став сперечатися:

— Ну, дайте хоча б десять!

В цей час він прокинувся і побачив, що долоня у нього порожня. Віп негайно знову заплющив очі і, простягнувши руку, сказав:

— Добре, давайте дев'ять!

Церква — місце, де джентльмени, що ніколи не були на небесах, розповідають небилиці тим, хто ніколи туди не потрапить.

Генрі Менкен

По дорозі йшла людина з мерзогним обличчям. Побачивши її, дотеппик спитав:

— Звідки завітав, о палаючий злобою?

— З краю, проклятого богом, — пробурчав той.

— Дай бог тобі благополучного повернення, — сказав дотеппик.

Висновок по-церковному:
«Внаслідок гнилої трупа віросповідання визначити неможливо».

В одного чоловіка з потворною зовнішністю була дружина надзвичайної краси.

Якось дружина сказала чоловікові:

— Ми з тобою обов'язково потрапимо в рай.

Чоловік зраділо спитав:

— А звідки ти знаєш?

— Ти задоволений тим, що належу тобі, і дякуєш за те божє, а я, дивлячись на тебе, терплю. Той, хто дякує за свою долю, і той, хто, не ремствуючи, терпить, потраплять у рай.

До свого обрання в царі-первосвященники служитель культу ходив, зігнувшись до землі. Як тільки його обрали на первосвященника, він розігнувся, випростався. Коли його запитали про таку метаморфозу, він відповів:

— Коли я був лише звичайним служителем культу, я шукав ключі від раю і нагинався, щоб побачити їх, а тепер, коли вони у мене в руках, мені залишається лише дивитися в небо...

До смертельно хворого Луї Пастера викликали священика. Сповідуючи хворого, той запитав:

— Чи зрікаєтесь ви диявола і всіх його справ?

Пастер довго мовчав, потім відповів:

— Чи варто в останні хвилини життя наживати собі ворогів?

●

Якийсь католик викрав з церкви своєї общини золоті сердечка та інші дари парафіян. Ставши перед судом, він заявив, що їх особисто вручила йому божа матір. Вирок, що був йому винесений, відправили на затвердження королеві. Король наказав богословам зібратися і вирішити, чи можливо, щоб мати божа подарувала католикові якусь дрібницю. Богослови, дуже збентежені, вирішили, що такий подарунок в принципі можливий. Тоді король написав під вирокком винному:

«Оголошую високе помилування такому-то, але забороняю йому під страхом смертної кари приймати надалі будь-які подарунки від матері божої і святих».

●

П а с т о р. Ви будете сьогодні на проповіді, Джонс?

Д ж о н с. Правду кажучи, сер, у мене квитки в оперету, і я не знаю, куди краще піти.

П а с т о р. Майте на увазі, на небесах оперети не буде!
Д ж о н с. Тоді я піду в оперету, поки ще можна.

●

— Мушу з жалем повідомити, що тут, серед присутніх, є людина, котра порушує заповідь і грішить з дружиною ближнього свого, — сказав на закінчення проповіді пастор. — Якщо він не покладе зараз на тарілку п'ять доларів, я привселюдно назву його прізвище.

Коли після цього пастору вручили тарілку, в ній виявилося 15 п'ятидоларових папірців і один дводоларовий з приколотою до нього запискою:

«Решту, три долари, внесу завтра».

●

У настоятеля храму був син дурень. Ясного літнього вечора забрався він на дах храму, подивився на небо, усіяне

яскравими зірками, і почав розмахувати жердиною. Батько саме відпочивав у садку.

— Що ти там робиш? — спитав він сина.

— Та ось бачиш, зірок на небі багато, і все такі красиві, хочеться збити їх звідти.

Настоятель голосно розсміявся:

— Ну й дурень же ти! Хто ж такою короткою жердиною зірки збиває? Візьми довшу!..

●

Один пустельник досяг такої святості, що спокійно жив серед диких звірів, і вони його не чіпали. Коли його побачив отець монастиря, він сказав:

— Якщо ти хочеш ще більшого самовдосконалення, йди в монастир і спробуй ужитися з святими братами...

●

Молодий чоловік, що збирався одружуватися, перед весіллям пішов на сповідь. Священик висповідав його і відпустив усі гріхи, ні про що не питаючи. Молодий чоловік вважав свої гріхи вельми тяжкими, здивувався від поблажливості і спитав священика, чи не буде справедливим накласти на нього якусь епітимию.

— Бог з тобою, сину мій! — сказав йому добрий пастор. — Адже ти збираєшся одружуватися. З тебе вистачить і цього...

●

Не всякий, хто безбожно бреше, — атеїст.

Еміль Кроткий

●

Тарас Григорович Шевченко з великою охотою бував у простих людей. Він до всього прислухався і приглядався. Чує одного разу, як бабуся каже:

— Гріх людині на свою долю нарікати...

— А ще більший гріх, бабуся, про свою тяжку долю мовчати, — відповів Шевченко старій.

⊙

Він зарахував себе до сану стовідсоткових атеїстів. Але:

- а) покловився вищестоящому, як богові;
- б) власну дружину величав ангелом;
- в) на зборах називав себе великомучеником трудового поприща і
- г) своїм підлеглим улаштував справжнє пекло на землі.

Василь Підмайстрович

⊙

— Чому ти не відвідуєш церкви, сину мій? — питає батюшка парафіянина.

— Я вже був там двічі, святий отче. Уперше мене скупали в холодній воді, вдруге зв'язали з жінкою, з якою я тепер ніяк не можу розв'язатися. Втретє, коли я потраплю до ваших рук, мене закидають землею. По-моєму, для людини, яка не зробила вам нічого поганого, цього цілком досить.

⊙

— Не тримайте вдома собак, і тоді ангел завітає у ваш дім!

— Хай ангел не приходять, але зате і злодій не влізе...

⊙

Помирав старий лихвар. Його дружина, дуже добродісна жінка, благала, щоб він повернув частину пограбованого добра хоча б тим із своїх жертв, які були вже аж надто люто ним обібрані, пророкуючи йому в противному разі пайжахливіші пекельні муки.

Побачивши, що старий грішник вагається, заляканий загробними тортурами, його син, звичайно, зацікавлений у спадщині, вигукнув:

— Таточку, рідний! Сорочок років ви накопичували майно, не маючи спокою ні вдень, ні вночі. Невже ви тепер підпадете під вплив цієї жахливої хвилини і випустите з рук те, що до вас прийшло з такими труднощами? Матінка глумить вам про пекельні тортури... Адже це перебільшення! І, нарешті, боже милосердний, до чого тільки людина не звикає! Ну, припустимо навіть, ви потрапите у пекло. Та не

миє і двох тижнів, згадаєте моє слово, як ви там звикнете, притерпитеся і побачите, що ці тортури не такі вже й страшні!..

⊙

Один чоловік крав овець, а потім роздавав м'ясо як милостиню.

— В чому ж смисл? — запитали його.

— Гріх крадіжки і воздання за мою добрість зрівнюється, а сало та курдюк — залишок.

⊙

— Ось послухайте, — сказав священник мужикам, — як у церкві вас вчу, так ви її робіть, живіть добре, а мене не наслідуйте.

Олександр Пушкін

⊙

Один мулла почав свою проповідь:

— Хвала творцеві, який сотворив небо і землю за шість місяців...

— Мулла! — перебили його. — Не місяців, а днів!

— Я це знаю, — відповів він, — але побоювався, що мені народ не повірить.

⊙

Одна молода жінка люто знущалась із свого чоловіка, а оскільки він виявився людиною смирною, то цим, звичайно, ще більше розлютив свою половину.

Звичайно, дружина завжди і в усьому вважала винуватцем тільки свого чоловіка. Одного разу, коли в неї увірвався терпець, вона гарячково спитала:

— Чи молишся ти богові коли-небудь?

— Молюся, — відповів він, — особливо відтоді, як одружився.

— Ах, ось як! — злорадно зауважила дружина. — Про що ж ти молиш бога відтоді, як одружився?

— Щоб він дарував мені терпіння, — відповів чоловік.

Язичник — це безумець, котрий пасмілюється покло-
нятися тому, що бачить і що може помацати руками.

Юліан Тувім

- Чому Каїн вбив свого брата?
- Він начитався кримінальної літератури.

Сільський священник одного разу під час проповіді, роз-
повідаючи про відоме чудо спасителя, який нагодував п'ять
тисяч людей п'ятьма хлібинами, обмовився і сказав навпаки,
тобто, що п'ять чоловік були нагодовані п'ятьма тисячами
хлібин.

— Ну, це ще не велике чудо, це і я можу зробити! —
зауважив, зухвало засміявшись, один із слухачів-дотепників.

Зрозумівши своє неприємне становище, помітивши свій
промах, священник замовк. Але при нагоді у своїй проповіді
знову завів розмову про це чудо і цього разу розставив
цифри правильно. Потім, звертаючись до того ж дотепника,
спитав його:

— Що, може, і ти так зробиш?

Дотепник спокійно відповів йому:

— Звичайно, можу. Адже ще від минулого разу скільки
залишилося хліба!

Художник Лантара був чудовий пейзажист, але зовсім не
вмів зображувати людей. Одного разу багатий любитель за-
мовив йому картину, на якій неодмінно повинна була бути
церква. Лантара намалював церкву, написав чудовий пейзаж
навкруги неї, але людей, звичайно, на картині не зобразив.

Коли він показав картину замовникові, той був у захо-
пленні від пейзажу, але зразу ж спитав:

— А де ж люди, які йдуть до церкви?

— Вони всі в церкві, там почалася обідня, — намагався
відбутися жартом художник.

— Ну, гаразд, — сказав замовник, — я почекаю, коли
скінчиться обідня і всі вийдуть із церкви. Тоді й я прийму
від вас картину.

Священик, пояснюючи катехізіс, сказав, що добрий хри-
стіянин, лягаючи спати, повинен приносити богові своє сер-
це. Потім він звернувся до маленької дівчинки:

— Тобі зрозуміло, що я сказав?

— Еге, зрозуміло!

— Ну, що ж ти робиш, лягаючи спати?

— Обсмикую сорочку.

Людовікові XIV прийшли сказати, що кардинал Мазаріні
відав богові душу...

— Ваша ясненьможність! — сказав один із придвор-
них. — Я сумніваюся, щоб бог її прийняв...

Вона. Ні, ні! І не кажіть! Нізащо! Жодного поцілунку!
Тепер піст, я боюся гріха!..
Він. Але ж цілуватися буду я, а не ви, мені і гріх буде!
Вона. Противний, завжди перекопав!..

Деякий час Вольтер сидів у Бастилі за якусь епіграму,
спрямовану проти регента. Його виручив із в'язниці герцог.
Він сам приїхав у Бастилію і повів його передусім до регента
дякувати за помилування.

Трапилося так, що регент змусив їх довго чекати. А на-
дворі була дуже погана погода — дощ, сніг, мряка. Вольтер,
дивлячись у вікно, сказав герцогові:

— Дивлячись на цю мряку, можна подумати, що на небі
теж встановлено регентство!

Молода гарна жінка була на сповіді. Пастор питав у неї
про те про се, зацікавився і забавився з нею познайомитися.
А далі він звернувся до неї з запитанням:

— Скажи мені, дочко, як твоє ім'я?

— Моє ім'я зовсім не гріх, мій отче, — відповіла жінка, — навіщо ж я буду вам його казати?

⊙

На іспиті в духовній семінарії почесний екзаменагор, єпископ, причепився до семінариста, як треба хрестити дітей в екстрених випадках.

— А якщо в тебе під рукою не буде води, а буде, при-
міром, бульйон, чи можеш ти здійснити ним обмивання?

Семінарист, вкрай роздратований, відповів:

— Таким бульйоном, який ви їсте, звичайно, здійснювати хрещення не годиться, а таким, як нас годують у семінарії, можна!

⊙

Дивак, побачивши міслець через чотирнадцять днів після новомісяччя, виголосив молитву: «Благословен повний місяць».

— Як же так, — сказали йому, — невже ти досі не бачив місяця?

Він відповів:

— Мене не було в місті, я сюди недавцо прибув.

⊙

У Вольтера проживав нахлібником якийсь відставний єзуїт на ім'я Адам. Вольтер, рекомендуючи його відвідувачам, завжди повторював одну й ту дотепність:

— Ось пан Адам, тільки це зовсім не перша людина!

⊙

Іколи кадило існує саме для того, щоб не можна було помітити відсутності бога.

Веслав Брудзінський

⊙

Не один сповідник вигадує нові гріхи, щоб мати більше клієнтури.

⊙

Учитель старої школи якось сунув учня, якому було вже двадцять років:

— Скажи, хто тебе створив?

Після довгих роздумів учень відповів:

— Мене створив мій батько.

Тоді вчитель задав це ж питання п'ятнадцятирічному учневі.

— Мене створив бог, — відповів той.

Учитель почав соромити двадцятирічного учня:

— І не соромно тобі! П'ятнадцятирічний хлопчик знає, хто його створив, а ти — ні, хоча тобі вже двадцять!

— Вибачте мені, — відповів той, — цього хлопчика створили зовсім недавно, тому він і пам'ятає свого творця, а мене створили аж двадцять років тому, і я вже встиг забути.

⊙

Священик сказав прихожанам:

— Ті з вас, хто незадоволений своїми дружинами, хай встануть!

Всі підвелися, лише один чоловік залишився сидіти. Священик зрадів:

— Слава богу, я вперше бачу чоловіка, задоволеного своєю дружиною!

— Пасторе, ви помиляєтесь. Я не підвівся лише тому, що дружина перебила мені ногу, — сказав чоловік. — Якби не ця обставина, зрозуміло, я б схопився перший!

⊙

Селянин сповідався у священика. Прийшов він на сповідання вперше, і коли священик спитав його, які в нього є гріхи, він почав розповідати різні випадки і пригоди зі свого життя.

— Мені нічого цього не треба, — нетерпляче перебив його пастор. — Я кажу тобі, щоб ти розповідав мені про свої гріхи.

— Звідки ж я знаю, що гріх, а що не гріх, — відповів селянин. — Я людина темпа. Я ось розповідаю, а ви вже самі вибирайте те, що вам потрібно...

Молода гарна жінка поцілувала архієпископа, відомого своєю розбещеністю.

— Ну, бережіться тепер! — сказали їй. — Пан архієпископ більше пастушок, ніж пастор.

Заміжня особа дуже привабливої зовнішності і вельми легкої поведінки одного разу пішла на сповідь. Коли вона повернулася, чоловік, регочучи, спитав її, в чому вона покалася.

— Дурниці, — відповіла дамочка, — в різних дрібничках! Пастор спитав мене, чи вірна я тобі. Я, звичайно, відповіла: «Так». А потім я покаялась, що грішна в брехні. Ось і все. Він і відпустив мені гріхи...

У невеличкій кімнаті тулилася сім'я з дванадцяти чоловік.

— Хай господь прийде до вас, — каже священик, заходячи в кімнату.

— Ні, ні, не треба! — крикнула господарка. — І так повернутися ніде!

Знаменитому маляреві, що лежав на смертному одрі, священик підніс розп'яття. Той глянув на нього і тільки сказав:

— Заберіть геть це розп'яття! Як міг художник так незграбно передати риси господа бога!

Під час великого посту дві графині завели розмову про свої гріхи.

— Не завадило б і про них подумати, — зітхнувши, сказала одна з них. — Треба нам щось робити для спокутвання наших гріхів.

— Примусимо наших людей поститися, — запропонувала інша.

Упоравшись із проповіддю за десять хвилин, священик сказав:

— На цьому мені доведеться закінчити. Всю решту, котру я вам збирався прочитати, розірвав мій собака. Він дуже не любить паперів, а я необережно поклав проповідь на лаві. Тепер давайте помолимося і розійдемося...

Після меси до священика підійшов старий дідусь, який приїхав у цю місцевість, щоб побачитися з сином:

— Пробачте, святий отче, а чи немає у вашого собаки вуценят, мені б дуже хотілося купити та подарувати одного нашому пасторові.

Це було на молитовних зборах адвентистів. Жінка, яка протягом усього вечора конвульсивно сіпалася, раптом вигукнула:

— Минулої ночі я була в обіймах диявола, але сьогодні я буду в обіймах Ісуса!..

З далекого закутка молільні пролунало:

— А з ким ви домовилися на завтрашню ніч, сестро?

— Недобре, Сидоре Івановичу, хроніти в церкві під час служіння.

— Спасибі, що сказали, бо я міг би інших розбудити.

Якийсь божевільний наплав кожух навиворіт — хутром назовні.

— Чому ти так одягнув кожух? — спитали його.

— Як чому? — відповів той. — Так визначено самим богом. Якби хутром всередину було краще, бог так би і створив усіх звірів — хутром всередину!

Бабуся Текля розповідала про велике чудо:

— Було це давним-давно. Сиджу ягось вдома, і раптом приходить старець. «Я, — каже, — чудотворець і хочу вам

повідомити, що через кілька хвилин запалає ваша хата...» Я перелякалася. «Що хочеш, — кажу, — бери, тільки зроби так, щоб цього не трапилося». І що ж ви думаєте — хата не загорілася!!!

⊙

Священик питає шестилітнього хлопчика:
— Хто все бачить? Хто все чує? Хто все знає?
— Сусідка, — відповідає хлопчик.

⊙

Євангеліст розпинався перед своїми слухачами, малюючи їм жахливі картини майбутнього страшного суду.

— Я застерігаю вас, — гримів він, — тоді буде і плач, і зойк, і скрегіт зубний!..

Раптом якась бабуся подала голос:

— А в мене зубів немає!

— Зубами ви будете забезпечені! — рывкнув євангеліст.

⊙

— Хай згине зло, хай погасне його вогонь! — вигукнув священик, закінчуючи свою проповідь.

У ту ж мить церква потонула в темряві.

— Як бачите, молитва наша почула, — виждавши хвилину, промовив священик. — А тепер давайте помолимося електрокомпанії, щоб вона включила світло знову.

⊙

Приходить до Бу Адама якийсь чоловік і каже:

— Послухай, який сон я бачив сьогодні вночі.

Коли чоловік розповів свій сон, Бу Адам серйозно сказав йому:

— Аллах всезнаючий! Це означає, що ти десять років будеш зазнавати злигодні і нестатки.

— А що буде потім?

— А потім — звикнеш!

686

⊙

Якийсь чоловік вирішив досадити сліпому і причепився до нього.

— Якщо всевишній позбавляє людину якогось блага, він взамін дає їй щось інше. А ось у тебе господь відняв зір, а що він дав тобі замість цього, чим втішив?

— Він мені дав велике благо, — відповів сліпий. — Звільнив мене від лицезріння твоєї огидної фізіономії!

⊙

— Милостиня запобігає біді, хворобам, дарує довге життя, сприяє успіхові в житті, приносить щастя на тому, світі! — казав проповідник.

Після закінчення проповіді хтось із присутніх сказав багатому скнарі:

— Ну, як? Чув?

— Так, — відповів скупий та зажерливий. — Тепер я ходитиму по милостиню.

⊙

Курка, пад якою занесли піж, молила бога, щоб він знову перетворив її на яйце. Бог послухав, і з неї зробили личню.

Володимир Брюгген

⊙

Вершина лицемір'я — санітарний день у пеклі.

⊙

Проходячи вулицею, пастор помітив кількох хлопчаків, які стовпилися навколо дворняжки.

— Що ви тут робите, діти мої? — по-батьківському запитав він.

— Бреємо, — відповів один з хлопчаків. — Тому, хто збреше краще всіх, дістанеться оцей собака.

687

— Який жах! — вигукнув пастор. — Коли я був у вашому віці, у мене навіть на думці не було сказати хоча б слово брехні.

— Ви виграли! — хором вигукнули хлопчак. — Собака ваш!

⊙

Бу Адам зустрів чоловіка, що кудись біг, і спитав його:

— Чого ти біжиш?

— Я побачив злого духа, від нього й біжу, — відповів той.

— В якій подобі ти бачив злого духа?

— Він був у подобі осла.

— Не бійся, — заспокоїв його Бу Адам. — Це ти бачив свою тінь.

⊙

Браття! Люблю з вас брать я!..

⊙

— За що вигнав бог Адама і Єву з раю? — питає піп учня.

— За те, — каже учень, — що з'їли зелений плід з дерева, а зеленого плоду їсти не можна, бо живіт болітиме.

⊙

— Бабусю, коли помре тигр-людод, він потрапить до раю?

— Звичайно ж, ні.

— А слухняні діти?

— Слухняних дітей бог неодмінно візьме до раю.

— А коли тигр з'їсть слухняну дитину?..

⊙

— Приходять до мене, — розповідає колишній священник, — хворі бабусі, прохають зцілити головний біль. Я під співи «святий боже» беру таблетку пірамідону, кроплю її святою водою і кажу: «Приймай з молитвою тричі на день!»

Від кашлю я благословляю кодеїн, від болю в шлунку — пурген. І що ви гадаєте? Через кілька днів приходять, руки цілють, дякують за зцілення, називають чудотворцем.

⊙

— Чому ми молимося про щоденний насущний хліб, — питає піп учня, — а не просимо в бога на тиждень чи на ділий місяць?

— А тому, — відповідає малий хлопець, — що той хліб зачерствів би!

⊙

Він переходив вулицю, щоб на тому боці продати дияволі душу, але хтось попхав його під автомобіль. Це був його ангел-хранитель.

⊙

Солдат у горах:
— Якби господь бог, створюючи гори, мав мішок за плечима, він не вигнав би їх такими високими.

⊙

Духівник — це людина, яка дбає про наше потойбічне життя і, таким чином, заробляє на власне земне.

Юліан Тувім

⊙

Два духи, гуляючи в старому замку, почули скрип дощор підлоги. Тремтячи від жаху, один звернувся до іншого:
— А ти віриш в оті історії про живих?

⊙

Літак з футболістами розбився. Члени команди прийшли до райських воріт. Однак святий Гавриїл прогнав їх.
— У раю немає місця футболістам! Відправляйтеся в пекло!

Футболісти сумно побрели вниз. Раптом святий Гавриїл гукнув до них:

— Ваш центр нападу з вами?

— Я тут, отче! — відповів форвард.

— Ти можеш зайти, сину. — Гавриїл ласкаво погладив його по голівці. — Я бачив твою останню гру — ти не футболіст...

●

Епітафія:

«Вона приголомшувала світ своєю довершеністю. На пам'ять про неї її певтішний удівець обладнав у місцевій протестантській церкві надпотужний гучномовець».

●

Учений багато місяців досліджував свій винахід — електронно-лічильну машину. Вона миттю і безпомилково відповідала на всі «каверзні» запитання. Учений вирішив, що йому пощастило добитися довершеності в конструкції. І ось на останньому випробуванні її спитали:

— Чи є бог?

— Тепер є, — поспішила вона запевнити.

●

Професор медицини екзаменує студента.

— Уявіть собі, що хворий проковтнув монету. Як ви будете діяти в цьому випадку?

Студент. Я побіжу за священником, сер! Вони вміють вивуджувати гроші з кого завгодно!

●

Хор із чотирнадцяти черниць католицького монастиря в Парагваї співає псалми в ритмі... модного танцю самбо. Наречені Христові з великим успіхом виступають по місцевому телебаченню.

●

На ярмарку старий чернець повчав людей:

— У жилах грінників тече чорна, як дьоготь, кров.

— Правильно, святий отче, правильно, — сказав Шевченко. — Усі бідні — люди святі, в їхніх жилах червона кров.

●

Епітафія одному священникові:
«Він був вірним комівояжером фірми «Господь бог і компанія».

●

Учень на уроці:

— Римські папи завжди жили в Римі. Вони від батька до сина давали обітницю нешлюбності.

●

Єпископ — вікарію:

— Віруючі вашого містечка вимагають, щоб ви покинули грати в футбол.

— Але, ваше первосвященство, я граю в масці.

— Ось саме тому завжди б'єте мимо воріт і підводите свою команду.

●

— Забороненим плодом, від якого вкусила Єва в саду Едема, було зовсім не яблуко, а абрикос, — авторитетно заявив один англійський професор, — бо в Месопотамії яблуні в ту пору не росли і єдиними істинними плодами були абрикоси!

●

Учень відповідає на уроці:

— Ісус Христос був розіп'ятий між двома шахраями. Коли він воскрес, то показався спочатку жінкам, щоб новина рознеслася швидше. Іуда продав його за тридцять доларів.

У Ріо-де-Жанейро заарештована власниця незвичайної контори по продажу нерухомого майна. Вона пропонує своїм клієнтам придбати на виплату квартири на тому світі, в раю. Ціни встановлювалися в залежності від комфортабельності приміщення. Платник протягом шести місяців одержував ключі від свого нового приміщення.

Сама комерсантка використовувала одержані суми для купівлі приміщень на цьому світі.

— І чому ти, сину мій, надумав так пізно хреститися?
— Треба ж десь помитися. Наша лазня вже другий рік на ремонті.

Двоє друзів померли одночасно. Один потрапив до раю, а другий — до пекла. Друг із раю дзвонить у пекло:

— Ну, як там у тебе справи?

— Прекрасно! П'ємо, граємо в карти, завжди жінки. Не думав, що буде так весело! А як у тебе?

— Ніколи так багато я ще не працював: кожного дня вимітаю Чумацький Шлях, полірую зірки, регулюю хмари...

— А чому в тебе так багато роботи?

— А тому, що я тут один.

В одній поліцейській дільниці Парижа дзвонить телефон. Черговий офіцер знімає трубку і чує схвильований чоловічий голос:

— Говорять з жіночого монастиря! Караул! Рятуйте!!! Сюди заліз грабіжник!!!

— А хто це говорить?

— Грабіжник.

Епітафія на могилі американського льотчика-випробувача:

«Якби він не спустився в той день на грішну землю, то не відправився б у розквіті сил на небеса».

Переяславський піп приставав до Шевченка з-розпитуваннями, чому він не ходить до церкви.

— Живете ви у нас давненько, — говорив піп, — а в храмі божему я вас не бачу.

— Ви, батюшко, в храмі божему людям про небо співаєте, а я не витерплю і заспіваю людям про землю. А тоді ні мені, ні вам не поздоровиться, — відповів Шевченко попові.

У ходжі запитали:

— Коли буде кінець світу?

— Який кінець світу? — запитав ходжа.

— А скільки буває кіців світу?

— Якщо помре моя дружина, — сказав ходжа, — це великий кінець світу, а я помру — це великий кінець світу.

У 1926 році з Ліптау (Богемія) до Рима надійшов лист, адресований «богові». Він повернувся до відправника з повіткою:

«Адресат невідомий».

Німецького хіміка Бунзена представили дамі, котра спитала його з іншим Бунзеном — померлим теологом:

— Закінчили ви свій труд про роль бога в історії? — спитала дама славетного хіміка.

— На жаль, ні, — відповів той. — Моя передчасна смерть не дозволила мені зробити це.

В свято батько одягнув маленькому синові червону шапочку, посадив його собі на плече і пішов з ним до церкви. У церковному дворі батько чимось захопився, а потім згадав про сина та, огледівшись, ніде його не помітив і став запитувати людей, чи не бачив хто маленького хлопчика в червоній

шапочці. Йому сказали, що він сидить у нього на плечах. Батько розгнівався, зсадив хлопчика і кілька разів ударив, приказуючи:

— Скільки я тобі говорив, не заходь далеко!

⊙

Багато з тих, хто закінчив духовні семінарії, поспішали прийняти постриження і одержати духовний сан ще на студентській лаві. Славний історик академік В. О. Ключевський, колишній професор Московської духовної академії, прийшовши одного разу на останню лекцію четвертого курсу, побачив багатьох «восприявших сан». Він звернувся до ченців-студентів з привітанням:

— Поздоровляю вас, отці, з тим, що ви удостоїлись восприятин янгольський!

Потім подивився на студентів, що залишилися світськими, і продовжив:

— І вас, панове, поздоровляю з тим, що ви зберегли образ людський.

⊙

Щоб пабути популярності серед сучасних душ, ангели збираються заміпити арфи на саксофони.

Юліан Тувім

⊙

Яблуко, котрим диявол-змій спокусив Єву,— це дияблуко.

⊙

Члени однієї релігійної секти звернулися до судді з проханням дозволити їм розп'ясти на хресті свого духовного отця, який оголосив себе новоявленим месією і дав згоду на розп'яття.

— Добре! — сказав суддя. — Оскільки ваша релігія вимагає цього, розпинайте свого божевільного, але попереджаю: я повішу всю вашу компанію, якщо розп'ятій за три дні не воскресне!

⊙

Трапилося так, що батько сів до столу пізніше за дітей. Ті накиннулися на їжу, і він залишився голодний.

Тоді батько сказав їм:

— Не забувайте заповідь господню, яка вчить поважати батьків. Якщо ви мене облаєте, я не прогніваюся на вас. Але не буде вам прощення, коли почнете їсти раніше за мене.

⊙

У 1875 році жителі сербського міста Фочі вирішили побудувати православну церкву. На це треба було одержати дозвіл від турецьких властей. Після багатьох відмовлень турки нарешті дозволили побудувати церкву, але з застереженням, що вона не має бути вищою шкури вола.

Винахідливі жителі міста взяли волову шкуру, розрізали її на тонкі смуги і, з'єднавши смуги одна з одною, почали будувати церкву такої висоти, як одержаний ремінь. Турки, хоча й побачили, що їх перехитрили, не перешкождали будівництву храму.

⊙

Буйною стає людина, коли вона продає душу дияволу, але якою лагідною та покірливою стає вона, коли віддає божові душу.

Фелікс Кривія

⊙

Розмова на ТУ-104.

Пілот питає батюшку:

— Може, вас у рай, отче?

Той хита головою:

— Ні, на землю хочу.

⊙

Художник, який розмалював стіпи в церкві, зобразив ангелів з шістьма пальцями.

— Ви коли-небудь бачили шестипалого ангела? — обурився пастор.

— Ні, — відповів художник. — А ви хіба бачили п'ятипалого?

Під час судового розгляду, — говориться в рішенні федерального суду США, — присяжним забороняється читати біблію, тому що деякі з описаних там події можуть найнесприятливіше вплинути на їхню здатність розумно мислити і об'єктивно аналізувати.

- Ти мене чуєш?
— Так, я тебе чую!
— Гарно тобі на тому світі?
— Так, мені дуже гарно!
— Чому ж ти такий сумний?
— Я зовсім не сумний!
— Ні, ти дуже сумний. Може, тобі погано серед серафимів?
— Ні, мені зовсім не погано! Мені добре!
— Де ж твої крила?
— У мене відібрали крила!..

Ілля Ільф

У маленькій чикагській церкві проповідник оглянув парафіян і сказав:

— Я прошу вас дати хто що може для нашого сирітського будинку.

Джентльмен, який сидів на передній лаві, негайно відгукнувся:

— Я дам своїх двох дітей!

Коли служба закінчилася, парафіянин підійшов до пастора і схвильовано сказав:

— Диявольськи гарна була проповідь.

— Я дуже ціную ваш комплімент, — відповів пастор. — Однак мені не подобаються вирази, якими ви користуєтесь.

— Це була диявольськи гарна проповідь, — повторив парафіянин. — Я так розчулився, що пожертвував сто карбованців на потреби церкви.

— Чорт забери! — захоплено вигукнув пастор.

Учень на уроці:

— Бувши зовсім молодим, Бонапарт одружився з Жозефіною і подарував їй скриньку з вигравіюваною серединою. Але, як справжній стратег, він помітив, що, не маючи дітей, треба одружитися ще раз. Він розлучився з Жозефіною і заручився зі святою Оленою.

Багатьох спалено на вогні кадила.

Станіслав Єжи Лец

Заборонивши правовірним пити вино, Магомет сам, проте, часом куштував сік виноградної лози. А коли його спитали, як сполучити його поведінку з його заповідями, великий пророк відповів:

— Тому я й вимагаю від віруючих, щоб вони не вкушали вина, бо з власного досвіду знаю, до яких згубних наслідків призводить ця погана звичка.

Молодий чоловік молився:
— О господи! Прости гріхи моїй матері, сестрі та дружині...

Його запитали:
— Чому ти не молишся за батька?
— Я був малий, коли він помер, і гріхів його не знаю.

●
Якщо дівчина приходить до рабина, то рабин є рабин, а дівчина є дівчина; якщо рабин приходить до дівчини, то рабин не рабин, а дівчина не дівчина.

●
До настоятеля монастиря прийшов городянин і покаржився, що його вночі пограбували ченці.

— Скажи-но, — спитав настоятель, — а це дороге пальто було тоді на тобі?

— Було на мені.

— У такому випадку це були отці не мого монастиря.

●
У пеклі чорт вигукнув:

— О пекло! Ти справжній рай!

●
Селянин зустрів на стежці пона і питає його:
— Ти згоден з тим, що вчора говорив нам у церкві: «Якщо тебе хтось ударить по правій щоці, підстав і ліву»?

— Я не можу з цим не погодитися: адже так написано в євангелії, — відповів піп.

Селянин скористався з цього і заліпив йому два ляпаси — по правій щоці і по лівій.

Тоді піп сказав йому:

— Добре, сину мій, але у святому письмі сказано також: «Якою мірою міряєш, такою і тобі буде міряно», — і в свою чергу дав селянинові два ляпаси.

Саме тоді повз них ішли люди й один питав у іншого:

— Що тут діється? Що роблять ці люди?

— Нічого особливого, — вони пояснюють один одному євангеліє.

●
В одній англійській газеті надрукували некролог: «Містер Джон Хеммонд, мільйонер і філантроп, відправився до раю...»

Через два дні в редакцію надійшла телеграма: «Містер Хеммонд досі не прибув кранка дуже стурбований кранка Святий Петро».

●
Малолітнього хлопчика спитали:

— Де твої батько?

— Дома, — відновив він, — богові бреше..

— Як це так?

— Дивиться в дзеркало і примовляє: «Благословен ти, о господи, за те, що створив мене таким прекрасним і на владу, і на вроду!»

●
— Няню, що таке рай?

— А це — де яблука, груші, апельсини, черешні.

— Розумію: рай — це компот.

●
У хаджі спитали:

— Чи довго це люди будуть все народжуватися і помирати?

— Поки, нарешті, не наповниться пекло і рай, — відповів хаджа.

●
У одного чоловіка вкрали осла. Чоловік подякував богові.

— За що ти богові дякуєш? — спитали його.

— За те, що зберіг він мене від біди, — відповів дурень, — сидів би я на ослі, і мене б украли.

●
До якогось чоловіка прийшов незнайомец і сказав:
— Я пророк і посланець божий, і повинен ти увірувати в мене.

— Якщо ти воістину пророк і посланець божий, створи якийсь чудо!

— Будь-яке чудо можу сотворити..

Чоловік поклав перед ним замок з хитромудрим обладнанням і сказав:

— Відімкни без ключа цей замок.

— Бог обрав мене посланцем своїм для того, щоб я людям світло істинної віри ніс, а не для того, щоб я замки відмикав,— відповів лжепророк.

До Сквороди звернулися монахи Києво-Печерської Лаври, що добре знали його як вченого, з пропозицією:

— Доволі блукати по світу! Пора причалити до гавані: нам відомі твої таланти. Свята Лавра прийме тебе, як мати своє чадо, ти будеш стовпом церкви і прикрасою обителі.

— Ох, преподобні,— обурився Скворода,— стовпотворення збільшувати собою не бажаю, доволі і вас, стовпів неотесаних, у храмі божому...

Проповідь пастиря була довга та нудна, і парафіяни всі розійшлися. Паламар навшпиньки підійшов до кафедри і за-сунув під біблію записочку:

«Коли закінчите, то погасите світло, замкнете двері, а ключ покладіть під циновку».

Раба божа до ікони:

— Господи, прийди та зціли мене, хвору.

Голос з ікони:

— Додому на виклики не ходжу, громадянко.

У тюремній лікарні помирав Біллі Браун — визначний зломщик сейфів.

— Ну, містере Браун,— звернувся до нього священник,— чи не бажаєте ви тепер оглянутися на своє життя і покаятися у своїх численних злочинах? Інакше двері раю залишаться навкі замкненими для вас.

— Хай це вас не турбує,— відповів Біллі Браун.— Хотів би я побачити замок, який мені не вдалося б відімкнути.

— Чому ти не молишся богові і не скинешся до землі в поклонінні йому? — спитали юродивого.

— Невже землі мало того, що я топчу її ногами, і я повинен ще топтати її головою? — відповів він.

В купе вагона зустрілися ксьондз і рабин. Ксьондз запросив рабина поспідати з ним і з'їсти шматочок шинки. Рабин подякував і сказав:

— Закон пам це забороняє.

— Жаль-жаль,— сказав ксьондз,— це дуже гарна штука.

На прощання, розстаючись, рабин сказав ксьондзові:

— Передайте привіт вашій шановній дружині!

Ксьондз відповів:

— Ми, католицькі священники, не маємо дружин. Закон нам забороняє.

— Жаль-жаль,— відповів рабин,— це дуже гарна штука.

Батько повчав сина:

— Коли на тебе нападуть собаки, крикни їм у вічі двадцять разів підряд святе письмо, де мовиться: «О господи, рятуй мою душу від шаблі і злих собак...» А товариш, що стояв поруч, сказав: «Краще, коли ти візьмеш палицю: собаки не розуміються на святому письмі, бо ніколи його не читають».

Бог створив жінку й мужчину, але забув узяти патента. Тому кожен може робити те ж саме.

Священнослужитель спитав великого російського вченого І. П. Павлова:

— Шановний Іване Петровичу, я приїхав за 2000 верст, щоб спитати вас, чи є бог.

Павлов відповів:

— Якщо ви в себе поблизу не знайшли підтвердження існування бога, то ж яка у вас невпевненість у тому, що ви знайдете це підтвердження вдаліні за 2000 верст?

⊙

Видатний французький композитор XVIII ст. Рамо серйозно захворів і, коли священник запропонував йому причаститися, відповів:

— Святий отче, я за своє життя не взяв жодної фальшивої поти, дозвольте мені лишитися вірним собі.

⊙

— Хто такий Адам?

— Це перший мужчина, у котрого бог взяв ребро і зробив з нього жінку Єву. З того часу мужичини частенько перелічують ребра жінкам. Шукають своє.

Влада Булатович-Віб

⊙

Під час проповіді ходжа сказав:

— Мусульмани, подякуйте всевишньому, що він не дав верблюдові крил, інакше дахи будинків звалювалися б вам на голови.

⊙

Дощового літа була влаштована процесія з молебством про ниспослання сухої погоди. Тільки з храму винесли ікону святої Марії і процесія попрямувала, як почалася злива.

— Свята помилилася, — кинув дотеп священник, — вона вирішила, що в неї просять дощу!

⊙

Одна дівчиця поклялася на сповіді:

— Святий отче, я дуже поважала одного молодого хлопця...

— Поважала? Скільки разів? — спитав сповідальник.

⊙

— Чи правда, що від тебе бог уже третю жінку взяв?
— Та правда, але я взяв четверту. Бере бог, беру і я.

⊙

Закопознавці спитали:

— В якій бік треба повертати обличчя, здійснюючи обряд обмивання?

— В бік свого одягу, щоб злоді його не вкрали, — відповів він.

⊙

— Скоро почнуть люди сходитися, а наша матір божа не плаче! — повідомляє дяк.

— У-у! — сердиться піп. — Знову якийсь чорт воду відключив!

⊙

«Врата на небеса» — гласить величезний напис на причілку церкви, а фанерний щит нижче сповіщає: «Ремонт. Ходу немає. Об'їзд ліворуч».

⊙

Священникові розхвалювали нове видання Біблії.

— Чув, чув, — зауважив священник. — Усі брудні місця збережені там в первісній чистоті.

⊙

Діло відбувається в пеклі. Батько-чорт повертається до дому. Мати-чортиха підводить за руку маленьке чортеня і каже чоловікові:

— Можеш його сьогодні відшльопати. Цілий день поводив себе як янгол.

Жартівник, говорячи про пороки людей, сказав:
— Бог не насилає на нас другого потопу тільки тому, що перший виявився непотрібним.

Архієпископові Ліонському одна дама зробила комплімент щодо його успіхів у жінок і поздоровила з сином, якого народила від нього якась герцогиня. Архієпископ став відмовлятися і сказав:

— Хай буде вам відомо, добродійко, що наклеп не щадить навіть вас. Історія, яку розповідають про мене і герцогиню, настільки ж правдива, як і плітки про вас і пана кардинала.

— В такому випадку дитина, без сумніву, ваша.— спокійно відповіла дама.

— Друзі мої! — звернувся пастор до парафіян.— Сьогодні я говоритиму про брехунів. Хто з вас читав псалом 69-й від Матфея?

Піднявся ліс рук.

— Ось і добре,— зрадів священник.— Оскільки такого псалма взагалі не існує, проповідь усім піде на користь.

Проповідник правив службу в будинку для божевільних. Його проповідь раптово перервав хворий, вигукнувши на всю горлянку:

— Люди, скаменіться! Невже ми повинні слухати всі одні дурниці?!

Проповідник, вражений та здивований, звернувся до наглядача і запитав:

— Може, припинити проповідь?

— Ні, ні, продовжуйте, більш цього не повториться. До цього хворого розум приходив на хвилину один раз у сім років.

До християнської скромності священники закликають усіх, але додержують її лише біди.

Бертран Рассел

Людина, безумовно, дуже нерозумна: не може створити черв'яка, але дюжинами створює богів.

Мішель Монтень

Християни і верблюди беруть на себе тягар, стоячи на колінах.

Амброз Бірс

Люди можуть сперечатися через релігію, вихвалити її, боротися і навіть вмирати за неї. Вони не будуть тільки жити заради неї.

Чарлз Колтон

Все в руках людини. Тому їх треба часто мити.

Народна мудрість

Брудні руки брудять і обличчя.

Афганське прислів'я

Дурням закон не писаний; коли писаний, то не читаний; коли читаний, то не зрозумілий; коли зрозумілий, то не так.

Народна мудрість

Часто-густо люди користуються розумом, щоб робити дурниці!

ФРАНСУА ЛАРОНФУК

Духовно багатий може спати спокійно; його не обікрадуть.

Народний вислів

СУДИТЬ

СМІ

Суддя. У вас не було підозрінь, що до вашої квартири забралися злодії, коли ви виявили безладдя в кімнатах і побачили розкидані скрізь речі?

Жінка. Ні. Просто я гадала, що мій чоловік шукає чисту сорочку.

●

— Ти знаєш, я ніколи не зазираю в майбутнє.
— І добре робиш. Навіщо думати про в'язницю?

●

— Це ви даєте поради в судових справах?
— Так.
— Пробачте... А ви маєте досвід?
— Безумовно... Сам разів десять судився!

●

Поліція надіслала старості якогось села сім різних знімків одного небезпечного злочинця, котрого давно розшуковують і не можуть спіймати.

Через тиждень начальник поліції одержав од старости повідомлення: «Шістьох спіймали. Натрапили на слід сьомого!»

●

Суддя. Підсудна, після розтину трупа вашого чоловіка в його шлунку знайдено таку кількість стрихніну, якої цілком було б досить для отруєння восьми чоловік.

Підсудна. Ох, громадянине суддя, мій бідний чоловік за життя був страшенний ненажера.

●

— Ви крали самі чи у вас був напарник?
— Сам, звичайно. Хіба в наш час знайдеш людину, якій можна довіритися?

●

— Скажи, Дмитрику, ти чий: мамин чи татів?
— Ще невідомо: це вирішить суддя.

708

Адвокат захищав справу на засіданні суддів; багато з них поснуло, і адвокат раптом зупинився.

— Що з вами, вельмишановний пане? — запитав суддя, що не піддався ще спотворному впливові засідання.

— Я боюся розбуркати цих панів, — відповів адвокат.

●

Голова суду, бажаючи випровадити дам, каже:

— Прошу порядних жінок залишити зал.

Багато хто з цікавих дам залишається.

Голова, звертаючись до пристава:

— А тепер, пане приставе, випроводіть решту.

●

— Вибачте, пане суддя, якщо я вибив зуб купувальниці, то ж її власний, а не вставний! Вставні — ті дорого коштують, а своєму — копійка ціна!

●

Судовий пристав. Ну! Потрудіться показати для опису ваше рухоме майно.

Боржник. Крім тарганів і блощидь, ніякого рухомого майна показати не можу.

●

— Підсудний, чому ви відмовляєтесь від останнього слова?

— Громадянин адвокат упевнив мене, що я не винний.

●

Оскар Уайльд у своїх американських враженнях розповів, як один американець пред'явив позов залізничному товариству за те, що виписаний ним з Парижа гіпсовий зліпок Венери Мілосської був доставлений йому з «відбитими» руками. Що ще разючіше — він виграв позов, йому виплатили «збитки» грошима.

709

Повелитель наказав стратити якогось злодія. Той сказав:
— О ясновельможний! Коли я чинив злочин, я сам відчував огиду до нього.

— Відчувай огиду і до своєї смерті,— відповів повелитель.

У ювелірну крамницю прийшов найматися на роботу сторож. Директор його попереджає:

— Робота у нас важка, тому що треба всю ніч сидіти на одному місці.

— Нічого, я звик,— відповів сторож.— Я щойно ввійшов із в'язниці.

Суддя — свідкові:
— Ви кажете, що знаєте обвинуваченого все життя і можете поручитися за нього, як за самого себе. Ну, так скажіть, вважаєте ви його здатним украсти гроші?

— А скільки було грошей?

Про голову суду казали: «Це такий старанний суддя, що розлютився від неможливості звинуватити обидві сторони, що позивалися».

Суддя. Ви можете засвідчити, що підсудний назвав потерпілого Фердинандом?

Свідок. Цього я не чув. Але що потерпілій тварюка, це я можу підтвердити.

Суддя — до звинуваченого:

— Чому ви грали на гроші, взяті в державній касі?

— Боявся ризикувати своїми.

У якомусь готелі спіймали злодія на місці злочину. Звертаючись до нього, суддя сказав:

— Звинувачений, ви не вдовольнилися тим, що з'їли в готелі обід, не заплативши за нього, а ще й привласнили собі півдюжини ложок і судки.

— Так, громадянине суддя,— відповів звинувачуваний,— але я взяв ці речі з найчеснішими намірами.

— Поясніть мені, що це за чесні наміри?

— Я хотів закласти ці речі,— заперечив обвинувачуваний з гідністю,— і заплатити вторгованими грішми за обід. Але мені не дали здійснити цей чесний намір.

Суддя. Так ви дійсно обізвали його ослом і ідіотом? ...
Може, вибачитесь?

Підсудний. Із задоволенням, та як це зробити? Чим більше я дивлюся на нього, тим більше упевнююся, що я мав рацію.

— Звинувачуваний, ви повинні були відразу здати гаманець до поліції.

— В поліції того дня нікого не було, шановний суддя!

— А наступного дня?

— Наступного дня в гаманці нічого не було.

Підсудний запитус у свого адвоката:

— Який присуд чекає на мене?

— Я буду домагатися справедливості...

— О, в такому разі я змушений шукати іншого адвоката!

Суддя. Так ви визнаєте себе винним у крадіжці двох гусей?

Підсудний. Я не можу сказати, щоб я їх украв,— я хотів урятувати бідних тварин від неминучої смерті! Адже господар, напевно, зарізав би їх собі на обід.

— Свідок Шіндікльорова! Я кличу вас до столу вже півгодини, а ви не з'являєтеся. Де ви були? Ви глухі?

— Ні, громадянине суддя, я була тут! А не підходила тому, що я вже не Шіндікльорова. Я вчора вийшла заміж.

Суддя. Це ви той самий Голобородько, котрий украв у Двоєв'язова двадцять тисяч карбованців?

Підсудний. Ні, громадянине суддя, мені дуже шкода, але це не я вкрав гроші.

— Жвачкіна, ви вдарили пивною пляшкою по голові. Невже у вас нічого іншого не виявилось під руками?

Суддя. Так ви визнаєте, що під час бійки кинули сусідові на голову горщик для квітів? Навіщо ви це зробили?

Підсудний. Та він, громадянине суддя, дуже любить квіти.

— Підсудний, навіщо ви зірвали замок на дверях універмагу?

— А як же інакше я потрапив би до нього?

— За браком доказів звинувачення в крадіжці чобіт відпадає. Можете йти.

— А можна, громадянине суддя, щоб сторож провів мене? Чоботи на мені, боюся, звипувач силою зніме їх з мене.

— Вкотре ви обвинувачуєтеся в крадіжці?

— Вперше.

— Як так? Ви у мене вже раз судилися?!

— Про ту крадіжку і говорити не варт. Портмоне з дівряним двогривеником украв! Не крадіжка, а якась непорозуміння!..

Злочинець, засуджений до страти, просив суддю Бекона дарувати йому життя.

Але через те, що на його прохання не зважили, він просив, врешті, пощади, говорячи, що він близький родич йому.

Коли суддя запитав, як він доведе, що вони родичі, злочинець відповів:

— Ви, мілорде, називається Беконом, що по-англійському значить шинка; а я свиня. А від самісінького створення світу відомо, що свиня і шинка дуже близькі між собою.

— Справді, — відповів суддя, — проте ми тільки тоді породичаємося, коли ти будеш повішений, тому що свиня стає шинкою після того, як провисить потрібний для того час.

— Одружені? — запитав суддя.

Свідок зітхнула.

— Не одружена, — продиктував суддя друкарці.

— Одружені? — запитав суддя іншого свідка.

Свідок зітхнув.

— Одружений, — продиктував суддя.

З суду одночасно виходять виправдані злочинці і його захисник.

— Ну, чи задоволені ви? — запитує захисник.

— Не знаходжу слів, щоб висловити вам мою подяку. За одним тільки я жалкую.

— За чим?

— Ваша промова була така талаповита, така чудова, так розчулила засідателів, що я міг би значно більше вкрати — однаково виправдали б.

У когось викрали гроші, і він всім скаржився:

— Сьогоднішній день — найсумніший з усіх днів.

— Не для всіх, — відповів йому злочинці.

⊙

Першій. Ви повинні мені відповідати!

Другій. Ви не маєте права мене запитувати!

Третій. Я вас помирю. Ви маєте право його запитувати, а ви маєте право не відповідати.

●

Суд нащадків поганий уже тим, що розглядає справу у відсутності потерпілого.

Еміль Кроткий

●

Суддя. Як же це ви, літня людина, крадете автомобілі?
Підсудний. Хіба я винен, що за моєї молодості не було ще такої кількості автомобілів?

●

— Це правда, що директор Шлейнбейсер сидить у в'язниці?

— Так.

— Але ж він говорив, що переїздить до свого брата.

— Правильно. Його брат теж сидить.

●

Суддя до засудженого:

— Чому ви не взяли собі захисника?

— Всі адвокати відмовляються вести мою справу, як тільки дізнаються, що я справді не крав цих п'яти мільйонів.

●

Молодий чоловік влаштовується на роботу. Директор контори запитує його:

— Ви кажете, що провели на одному місці шість років і що вас там усі любили. А чому ви залишили те місце?
— За амністією.

⊙

— Джонні, який сором, тобі знизили бал за погану поведінку! Бери приклад з батька! Завтра його достроково звільняють із в'язниці за добру поведінку...

●

Суд виніс вирок ув'язнити чоловіка за знущання над тваринами. Свідки підтверджують, що він бив дружину живим в'юном.

●

— Обвинувачений, що ви можете ще сказати на своє виправдання?

— Я прошу взяти до уваги молодість мого захисника.

●

— Мій сусід намагався створити нову машину: одну частину він узяв від «Волги», другу — від «Москвича», третю — від «Запорожця».

— І що він одержав?

— Усього два роки.

●

Під час шлюбозлучного процесу суддя говорить:
— Мабуть же, було у вашого чоловіка щось привабливе, бо ви одружилися з ним?

— Було, але його витрачено до останнього карбованця.

●

Суддя говорить власникові автомашини:

— А, це знову ви? Машина ВА 8541?

— Так.

— За неповний місяць ви збили вже п'ятого пішохода. Це, мабуть, забагато.

— Так, звичайно. А скажіть, будь ласка, на скількох я маю право?

— Люди! — щосили закричала жінка. — Я тільки-по сіла в поїзд, а в мене вже встигли викрасти гроші!

— Нічого дивного немає: це швидкий поїзд!

— На якій підставі в такій складній і запутаній справі ти звертаєшся за порадою до якогось Свистуненка? Хіба він — юрист?

— Ні, але тільки він будь-якого юриста за пояс заткне: він за свої незліченні шахрайства стільки разів судився і ще жодного разу не був засуджений до покарання.

— Гавриленко, ви звинувачуєтеся Остапенком у заподіяній образі словами. Чи згодні ви взяти свої слова назад?

— Згоден, громадянине суддя. Я його назвав головою з мозком, так от ці слова я з задоволенням беру назад.

— Чи береться до уваги свідчення брехуна? — запитали Бу Адама.

— Якщо разом з ним свідчать ще дві людини, то береться, — відповів він.

Махмед Теуфік

Суддя. Підсудний, як вас звати?
Підсудний. О, моє ім'я нічого вам не скаже, громадянине суддя!..

— Ви що тут робите?

— Я? Я свідок.

— В якій справі?

— Ну, справа знайдеться.

Ті, що каються, часто бувають дуже смішні: деякі ладні були б навіть самі себе відшмагати, якби це не було боляче.

Другого дня після першої вистави «Бригадира» Фопвізіна тодішній актор Рахманов мав справу в якомусь присутственому місці. Сторож не пускав його до судової, вимагаючи, щоб він назвав свій чин.

Рахманов відповів йому:

— Учора, браток, я був бригадиром, а завтра не знаю, ким вшанують.

— Будь ласка, ваше високородіє! — вигукнув старий служивий і розчинив двері в присутствіє.

— Що це ти, Іващенко, знов у в'язниці? А я гадав, що ти вже виправився після першого покарання.

— Я, громадянине наглядачу, хочу ще більше виправитися.

Поміж колегами-адвокатами:

— Скажіть, невже у вас є якась підстава вести справу Забігайла проти Корженка?

— І навіть велика.

— Яка ж, якщо не секрет?

— Корженко не доручив мені свої справи!

— Він на вас скаржиться, що його обляяли.

— Ні, я його обізвав дурнем, а слово «дурень» для нього не може бути лайкою, — це тільки визначення його розумових здібностей.

Старий і надзвичайно потворний суддя суворо відмовив у проханні старій дамі, що теж не відзначалася красою.

Надзвичайно розгнівана старенька, виходячи від нього, досить голосно сказала:

— У, стара мавпо!

Тим часом суддя розглянув її справу, і через те, що зовнішнє потворство зовсім не заважало йому бути справедли-

вим суддею, він, пересвідчившись, що позов дами був правильний, ухвалив присуд на її користь.

Зраділа старенька прибігла до нього і розсипалася в найпалкіших люб'язностях і подяках. Але суддя спокійно зупинив її і сказав:

— Немає за що дякувати, пані! Стара мавпа, природно, прийнята бажанням зробити приємність старій мавпі!

●

— Коли ви того вечора вийшли з ресторану, яким боком вулиці ви йшли — правим чи лівим?

— Не пам'ятаю тепер, громадянине суддя, здається, що обома!..

●

— Що? Ви дозволяєте собі пропонувати мені гроші?

— Якщо ви проти цього щось маєте, я тим більше радий.

●

— Громадянине Нетудихата, ви звинувачуєтеся в тому, що, маючи живу дружину, одружилися вдруге. Визнаєте себе винним?

— Так точно, визнаю!

— Навіщо ви це зробили?

— Хотілося довести дружині, що вона бреше...

— Що? Бреше?

— Вона завжди говорила, що за мене піяка гарпа жінка не піде заміж!

●

Якогось простака і боягуза багато разів грабували і обкрадали на вулиці. Одного разу, коли він на це поскаржився, його запитали, чому він, виходячи з дому нічної пори, не бере з собою пістолета.

— Дуже вам дякую, — відповів простак. — Мало, що мене грабували, ви хочете, щоб у мене і пістолета відняли!

Коломенська чиновниця, яка перебралася від чоловіка на окрему квартиру, через мировий суд вимагала, щоб чоловік повернув її майно. Чоловіка викликали, і суддя зажадав від нього пояснення.

— Вибачте, пане мировий суддя, — заявив звинувачуваний, — та в неї нічого свого немає, навіть волосся і зуби не свої. Вона, пане суддя, як бачите, паче сама не своя!

●

Як часто засуджують злочин. За те, що він погано вчинений.

Станіслав Єжи Лец

●

Суддя. Хто ж бачив, як він украв у вас годинника?

Обвинувач. У мене десять чоловік свідків.

Суддя. Що ви скажете на своє виправдання?

Підсудний. Громадянине суддя! Якщо десять чоловік бачили, як я крав годинника, то чому ж ніхто з них не перешкодив мені?

●

Священик, прокурор і начальник в'язниці оточили засудженого на страту. Прокурор питає в нього:

— Чи не бажаєте ви чого-небудь? Склянки рому, наприклад.

— Ні, спасибі.

— Сигарету?

— Ні.

— Звичай вимагає, — говорить прокурор, — щоб виконувалося останнє побажання засудженого.

— Я хочу вивчити англійську мову.

●

— І ви вірите, що бувають погані сни?

— Вірю, бо на собі зазнав.

— І вірите, що сон може мати значення в житті?

— Безумовно, відтоді, як мене сонного... обікрали.

Злочинець, засуджений до розстрілу, говорив:

— На жаль, мені доводиться гинути за злочин, який я вчинив проти власної волі.

— Нічого, — відповідали йому. — Тебе і розстріляють теж проти власної волі.

Він так горів на роботі, що прокуророві довелося взяти на себе функції пожежника.

Василь Підмайстрович

Лютий англійський суддя Джеффріс одного разу, піднявши палицю, вказав на людину, яка сиділа перед ним на лаві підсудних, і сказав:

— Біля кінця моєї палиці сидить бестія і каналія, яких світ не родив.

— Біля якого кінця, мілорде? — запитав підсудний.

— Свідок, ви були під судом?

— Ні, громадянине суддя!

— Раніше ви ніколи не судилися?

— Ні, громадянине суддя!

— Чому ж ваше обличчя мені таке знайоме?

— Я вічний швейцар у ресторані, громадянине суддя.

На суді.

— Ваш чоловік знущається з вас?

— Ні, громадянине суддя.

— Адже це він відкусив шматок вашого вуха?

— Ні, це я сама.

До магазину надійшло 50 пар жіночих чобітків. До обіду було продано 5 пар, після обіду 5 пар, які залишилися. Подумай і розв'яжи, куди треба запросити директора магазину?

— Ваші свідки всі померли, як ви тепер підтвердите свої претензії? — суворо запитав суддя селянина.

— Ще б пак! Справа так затяглася, що я дивуюся, як ми з вами ще живі, — відповів той.

— Ти виграв справу? — запитали молодого адвоката.

— Майже.

— Як це — майже?

— А так: гонорар я одержав, а справу ще не розглядали.

— Через що, власне, виник цей нескінченний судовий позов, у якому ви берете участь як повірений однієї зі сторін?

— Суперечка виникла за право власності на дуже цінного породистого собаку; справа почалася близько шести років тому і обійшлася позовникам біля десяти тисяч.

— Кому ж із позовників, на вашу думку, дістанеться собака?

— Собака? Нікому! Бо він вже років чотири як здох.

Відомий злодій, звинувачений у крадіжці, підходить до свого адвоката.

— Як ви гадаєте, мене засудять?

— Мабуть, що так.

— До чого ж мене можуть присудити?

— Років до двох чесного життя у в'язниці.

У художника Мюзара був свій розкішний фруктовий сад у якомусь селі поблизу Парижа. І от одного разу він спіймав злодія — місцевого мешканця.

Мюзару дуже не хотілося віддавати людину до суду, і він пішов з ним на угоду.

— Слухай, я тобі добровільно дам відступного, тільки не грабуй мого саду. Скільки тобі потрібно? Хочеш, я щодня даватиму тобі сотню груш?

— Е ні, це мені не вигода,— широко відповів злочинець.— Я краду у вас набагато більше.

⊙

На шлюборозлучному процесі суддя питає позивача:

— Коли ви вперше помітили, що дружина вас розлюбила?

— Рік тому, пане суддя. Коли я впав з драбини.

— І що ж?

— Дружина гукнула мені: «Густав, коли ти вже там, внизу, то набери вугілля!..»

⊙

Слідчий. Чому, коли ваші приятелі билися, ви не спробували навести порядок?

Свідок. Я хотів, але вже не лишилося жодного придатного для цього стільця.

⊙

У купе заходить озброєний грабіжник.

— Віддай гроші!

— Але у мене ані копійки!..

— То чому ж ти тремтиш?

— Я думав, що ти ревізор...

⊙

Криміналіст повчає сина:

— Будеш покараний не за те, що з'їв варення, а за те, що в буфеті залишив відбиток своїх пальців.

⊙

— Я не радив би вам судитися: ваш супротивник все-таки доводиться вам родичем, хоча й далеким.

— Що ж мені робити, громадянине адвокат, якщо в мене немає іншого, ближчого родича?

722

⊙

Суддя. Ви сказали, що громадянин Кисленко крутий і шахрай. Чи правда це?

Підсудний. Правда, правда, але я цього не казав.

⊙

— Свідку, скільки вам років?

— Тридцять!..

— Попереджаю вас, свідку, що в суді ви повинні говорити під присягою.

— Даруйте, громадянине суддя, я помилилася, мені тридцять шість років.

— Пам'ятайте, що за неправдиві показання під присягою винуваті зазнають дуже тяжкої кари, аж до примусових робіт включно.

— Згадала, громадянине суддя, згадала: мені рівно сорок дев'ять років!..

⊙

Суддя. Потерпілій вимагає, щоб ви відшкодували збитки за горщик з молоком, якого ви розбили.

Відповідач. Тут немає ні грама правди. По-перше, він мені не позичав горщика з молоком, по-друге, він був уже розбитий, а по-третє, я йому повернув цілого горщика,

⊙

Начальник в'язниці — засудженому:

— Ви, може, бажаєте, щоб вас відвідали члени вашої родини?

— Ні, у мене немає родини.

— То, може, друзі?..

— Нащо? Всі вони тут.

⊙

— Чи ба!.. Ти знову потрапив сюди?..

— Так! Я мав нещастя знайти гаманець якогось громадянина.

— Та це ж не злочин!

— Так, але... Я знайшов його раніше, ніж він був за-
дублений...

723

- Свідок, чи знаєте ви підсудного?
- Аякже, дуже добре знаю! Ми з ним довгий час працювали в банку.
- Коли це було?
- Числа не пам'ятаю: справа була на світанку, о третій годині...

— Гей ви, там, на драбині! Що ви робите? Я міліцію покличу!

— Тихше! Чи ви не бачите, що я — лунатик. Якщо ви тільки крикнете, я прокинуся і впаду, і вам за все відповідати доведеться!

Якийсь пройдисвіт, що всюди позичав гроші і ніколи не віддавав боргів, просив позичити гроші в багатій особі. Багач не хотів допомогти йому, але з допитливості дав рівно половину суми, яку той просив, сказавши при цьому:

— Так ми обидва будемо у виграві: ви одержите половину того, що просите, а я заощаджу половину.

Заць перебіг стежку в недозволеному місці. Вирок звіринового суду був такий:

«Зайця вбити, випотрошити і засмажити!»

Заць подав на помилування.

Лев терпіти не міг убивств. Він викреслив у вирок це мерзенне слово «вбити»...

Зайця випотрошили і засмажили живцем.

Суддя. Ви говорите, що це фізичне розвалля, ваш чоловік, так дуже вдарив вас?

Підсудна. Він не був фізичним розваллям доти, доки не вдарив мене.

- Заарештуйте мене! — кричить чоловік міліціонерів.
- Я кинув каструлю в голову своїй дружині!
- Вона вбита?
- Ні, вона жепеться за мною!

Жінку викликали як свідка в суд. На запитання судді, скільки їй років, вона відповіла:

— Хіба ви самі не бачите — всі тридцять шість стукнуло.

— Велике спасибі. А тепер скажіть: скільки років я був сліпий?

— Ви оштрафовані на 1500 злотих за образу поштового службовця, коли він виконував службові обов'язки. Чи не хочете ви щось додати?

— Ні, ні, при таких цінах я краще помовчу.

Клієнт. Як?! За пораду, яка тривала дві хвилини, ви вимагаєте три карбованці?

Адвокат. Дозвольте, але ж ви чекали в моїй приймальні півгодини!

- Я засудив вас до п'ятнадцяти днів арешту.
- Можу я, громадянинне суддя, відсидіти їх взимку?
- Чому взимку?
- Та тому, що взимку дні коротші.

— Сер! Ви рекомендуєте мені людину, яка сиділа п'ять років у в'язниці?

— Адже ви самі просили людину, що кілька років була на одному місці.

⊕
Суддя. Як ти посмів забратися в чужу квартиру вночі?
Обвинувачений. Пане суддя, коли мене судили минулого разу, ви сказали: «Як ти посмів забратися в чужу квартиру серед білого дня?» Поясніть, ради бога, коли ж мені працювати?

⊙
Сердитий м'ясник влетів у юридичну консультацію.
— Якщо собака вкраде шматок м'яса з моєї крамниці, то її власник відповідає за це? — закричав він.

— Звичайно, — відповів юрист.
— Ну, так ось ваш собака п'ять хвилин тому схопив у мене шматок м'яса вартістю в півдолара!
— Добре, — сказав юрист, і оком не моргнувши, — тоді дайте мені ще півдолара, і це буде платою за юридичну консультацію.

⊕
Наглядач в'язниці — заарештованому:
— Сьогодні у вас відбудеться побачення з дружиною.
— А з якою? Я сиджу за двоженство.

⊙
В одному провінційному суді слухалася справа, що виникла на ґрунті подружніх пеладів. Адвокат дружини між іншим сказав:

— Я боюся набридати панам суддям переліком адрес усіх тих сумнівної моралі дам, яких відвідував чоловік моєї підзахисної.

— Дозвольте, — перебив його суддя. — Суд просить вас дати ці відомості — вони можуть бути істотно корисними.

⊕
Суддя. Чи визнаєте ви себе винним у тому, що вкрали у сусідки мокро білизну з вірвовкою?

Підсудний. Так, визнаю. Не міг же я чекати, доки вона висохне.

⊙
— Першого разу ви вже заплатили за неподобство штраф у розмірі 20 карбованців, тепер повинні заплатити ще 10. Ви, як видно, зовсім не прагнете виправитися.

— Як бачите, громадянине суддя, я вже виправився на 10 карбованців.

⊙
Суддя. Ви коли-небудь зробили людям будь-що корисне?

Підсудний. Ну, звичайно: завдяки мені десятки слідчих мають роботу.

⊙
— Громадянино суддя, — з гідністю промовив звинувачений, — я не дармоїд і не жебрак. Я заробляю гроші чесною працею, але в мене сезонна робота. І коли сезон кінчається, я справді звертаюся за допомогою до громадськості.

— А хто ви такий за фахом? — питає суддя.

— Фах у мене особливий. Я торгую закопченим шклом у дні повного сонячного затемнення.

⊙
— Суддя. Скажіть, свідку, що ви вирішили зробити, коли побачили, як поруч з вами люди накинулися на суддю, який залишав футбольне поле?

Свідок. Я вирішив ніколи в житті не бути футбольним суддею.

⊙
Злодія звинувачували в крадіжці.
— До чого приведе ваша відмова? — переконував його суддя. — Шість чоловік бачили своїми очима, як ви украли годинника!

— Шість?! — вигукнув злодій. — У вас тільки шість свідків, котрі бачили, як я крав, а я вам, коли хочете, викличу мільйон свідків, які скажуть, що не бачили, як я крав.

— Цілих три тижні блукали ви біля дач і вчинили більшо двадцяти крадіжок.

— Громадянине суддя, там дуже красива місцевість!

— Ні, не кажіть! Мій брат — віддана людина.

— Та кому ж він відданий?

— Суду відданий, і вже не вперше!

На процесі виступає прокурор:

— Злочин, що його вчинив звинувачений, дивує своєю сміливістю, спритністю, я навіть сказав би, фантазією і розумом!..

Його промову перебив звинувачений:

— Не лестіть і не підобряйтеся, сер, я однаково не признаюся.

Поліція заарештувала людину, котра довгий час обдурювала довірливих клієнтів, продаючи їм пігулки від глупоти. Адвокат заарештованого заявив, що немає ніяких підстав покарати його підзахисного, оскільки жоден з покупців пігулок не скаржився на те, що вони не діють.

— Еге, громадянине суддя, я цілком визнаю, що заслужив покарання: так мені і треба!

— Чому ж «так і треба»?

— А щоб не попадався!..

Якогось конокрада з'їли вовки.

— Голод не свій брат, — міркують співчутливі. — А чим не погребували!

Суддя. Ваше останнє слово, підсудний!
Підсудний. За те, що я привласнив мільйон, мені, припустімо, загрожує висилка з Києва на Далеку Північ. Тепер скажіть: якщо я на Далекій Півночі привласню мільйон, то мене зашлють назад до Києва?

Прибираючи в кімнаті, син знайшов карбованця і віддав його батькові.

— Коли ти такий чесний, — сказав батько, — то залиш його собі.

Через кілька днів батько загубив золотий олівець і запитав у сина, чи не знаходив він його в кімнаті.

— Знайшов, — відповів син, — але я його залишив собі як винагороду за чесність.

За законом, який існує в Австрії, суддя під час розгляду справи і читання вироку мусить мати на собі червону мантию з горностаевою підкладкою. Один підсудний, який виявився з кушніром, помітив, що підкладка мантиї судді зроблена з залучених шкірок, імітованих під горностая, і опротестував вирок. Верховний суд визнав такий протест за обгрунтований і скасував вирок.

Суд — це група людей, котра визначає, у якій зі сторін був кращий адвокат.

Юліан Тувім

— Пане суддя, бог тому свідок, що...

— Пізно, підсудний, допит свідків уже закінчено.

— Сподіваюся, підсудний, ми з вами тут не зустрінемося більше!

— Хіба ви йдете у відставку, громадянине суддя?

Є шахраї, які мають таку повагу до закону, що завжди обминають його.

— Я вас засудив до шестимісячного тюремного ув'язнення. Що ви ще хочете сказати?

— Громадянинне суддя, лікар мені заборонив сидіти життя.

Суддя. Ви стверджуєте, що вони жили як чоловік і жінка?

Свідок. О ні! Значно краще!

— Чи правда, що ви вдарили Кисленка п'ять разів по зубах?

— Ні, неправда! По зубах я його справді зацідив, але тільки один раз, а не п'ять: останні чотири рази я його бив просто по обличчю, тому що зуби у нього вилетіли після першого ж разу!

Суддя. Ви вільні, але падали намагайтеся уникати поганої компанії.

Підсудний. Можете бути спокійні: більше ви мене не побачите.

— Який безглуздий інстинкт штовхнув вас на те, щоб не повернути знайдений портфель з грошми?

— Інстинкт збереження.

Ось де справжній страж закону — охорона його так пильно, що ніхто не може ним скористатися.

Станіслав Єжи Лец

Суддя — свідкові:

— Як же ви не помітили, що звинуваченій під час танцю душив свою партнершу за горло?

— Помітив, але, розумієте, не завжди можеш знати, які нові фігури з'явилися в сучасному танці...

— Так, ця справа буде важка, громадянко. Вас застали на місці злочину: ви обдурили вашого чоловіка.

— Як це — я? Він обдурив мене: він сказав, що їде до Москви, а сам через годину повернувся додому...

До в'язниці привезли засудженого.

— Помістіть мене, будь ласка, в камеру номер 18.

— Чому?

У цій камері сиділи мій батько, дід і дядько.

Перед судом стоїть злочинець з широкою чорною бородою.

— Якщо ви справді вчинили все, в чому вас звинувачують, — каже суддя, — то совість у вас повинна бути такою ж чорною, як і борода.

— Якщо судити про совість по бороді, — заперечив підсудний, — то у вас, ваша честь, її немає зовсім.

Син банкіра вбив людину. Стривожений батько викликав телеграмою знайомого адвоката, пообіцявши йому в разі

успішного кінця п'ять тисяч доларів. Через дві години надійшла відповідь:

«Вилітаю найближчим літаком разом з трьома свідками».

●

Екзамен у поліцейській школі.

Екзаменатор. Що б ви зробили, якби у вас була одна рука, а вам наказали розігнати натовп?

Слухач. Я пішов би з простягнутою рукою.

●

За порушення громадського порядку людину оштрафували. Вона сплатила гроші і водночас вимагала розписки:

— Нащо вона вам?

— Я покажу дружині, що гроші я не пропив.

●

Ви уявляєте собі, яких зусиль мені коштувало домогтися для вас тримісячного терміну ув'язнення, про яке ви мені просили?

— Це було дуже важко?

— Звичайно! Адже вас хотіли зовсім виправдати!

●

— Як? Ти знову тут? — запитав суддя злодія, який став перед судом, тільки недавно відбувши ув'язнення за крадіжку. — За що ти заарештований цього разу?

— За свої переконання.

— Які переконання?

— Коли я забрався до магазину, був переконаний, що міліції поблизу немає.

●

У вітрині аптеки одного з міст Аргентини було вивішено оголошення: «Панове бандити! Ця аптека останнім часом була сім разів спустошена вашими колегами. Благаю вас, змилюйтесь і дайте мені хоч якийсь перепочинок. Дякую вам. Карлос Франко, власник аптеки».

●

На шосе поблизу Лондона невідомі грабіжники напали на вантажну машину великої торговельної фірми, перевантажили з неї всі ящики з товаром і зникли в невідомому напрямку. Представник фірми заявив, однак, що на злодіїв чекає тяжке розчарування. В ящиках були черевики... тільки на ліву ногу. Фірма віддавна транспортує взуття саме в такий спосіб, щоб запобігти крадіжкам.

●

Старий адвокат радить молодому колезі:

— Коли захищатимете когось у суді, намагайтеся говорити якнайдовше. Чим довше говоритимете, тим більше ваш клієнт буде на волі.

●

Господар квартири звертається до злодія, спійманого на гарячому:

— Зараз же повиймайте все з мішка і покладіть на стіл!

— Ні, так буде нечесно. Адже половину цих речей я взяв з іншої квартири!

●

Перед судом стоїть малолітній злочинець, звинувачений у крадіжці. Суддя звертається до його батька:

— Як вам не соромно? Вашого сина судять уже втретє, а ви ще не навчили його, як треба себе поводити.

— Та я ж вчу, пане суддя, але він кожного разу дає себе спіймати!

●

До відомого лікаря в ресторані підсіла жінка і запитала, як вона може вилікуватися від астми. Лікар відповів їй, а потім звернувся до юриста, котрий сидів поруч:

— Скажіть, будь ласка, чи можу я надіслати цій жінці рахунок за консультацію?

— Безперечно! — відповів юрист.

Коли лікар прийшов додому, на його столі лежав рахунок від юриста.

— Чому ти досі не заявляєш, що в тебе вкрали автома-
шину?

— А я чекаю, поки її злодії пофарбують.

Два грабіжники вичікують інкасатора. Минає година-дру-
га. Нарешті один з них тремтячим голосом промовляє:

— Хоча б з ним нічого поганого не трапилося...

Філантроп — це людина, яка прилюдно повертає ближ-
ньому дрібну частку того, що вкрали у нього без свідків.

Юліан Тувім

— Підсудний! Що ви маєте додати на своє виправдання?
— Тисячу доларів, пане суддя, і не більше!

Прокурор наводив такі приголомшливі докази, що захис-
ник з побоюванням позирав на суддю — чи не прокинеться
той випадково.

Януш Осенка

Суддя — автомобілістові:

— Ви переїхали чотирьох пішоходів протягом восьми
днів!

— Пробачте, трьох.

— Як трьох?

— Одного я двічі переїхав.

Запис у блокноті:

«Самогубство двірників навесні, коли в квітні раптово ви-
падає густий сніг...»

— Свідку, — говорить суддя, — адже ви бачили, як ця
жінка вдарила праскою по голові свого чоловіка. Що ви зро-
били?

— Подзвонив своїй нареченій і сказав, що передумав
одружуватись.

У 1670 році німецьке місто Мюнстер було буквально об-
ложено блохами. Вищий суд Мюнстера, одержавши скаргу
громадяни, викликав бліх до суду за їхню непристойну поведін-
ку. Тому, що блохи відмовилися підкоритися виклику, вони
були визнані винними, позбавлені громадянських прав і за-
суджені до вигнання на десять років.

— Підсудний, ви уже відбували кару?

— Так, громадянине суддя.

— За що?

— Стукав головою об стінку.

— Але за це не карають.

— Так, але то була не моя голова.

Розмовляють двоє чоловіків.

— Уявіть, до якого нахабства дійшов Ковальський. На-
діслав мені листа, вилаяв мене ідіотом, обманщиком, злодієм
і до того ж ще не приклеїв марки! Я повинен був заплати-
ти за листа!

— Так ви подайте на нього скаргу до суду.

— Ну, чи варто через якісь десять копійок?!

Двоє сидять у тюремній камері. Один нервово ходить впе-
ред і назад, другий зі стоїчним спокоєм лежить на парак.
І раптом лежачий питає:

— Чуєш, чого ти так бігавш, думавш, якщо ти ходиш,
так ти не сидиш?

— Ви вкрали машину. Що ви можете сказати на своє зиправдання?

— Я знайшов її на цвинтарі. Я думав, що її власник помер.

У дім Ходжі Насреддіна забрався злодії. Коли він виходив з украденими речами, Ходжа взяв із своєї спальні деякі речі і пішов слідом за ним. Злодії ввійшов у свій дім, і Ходжа спробував увійти разом з ним.

— Що тобі треба в моєму домі? — закричав злодії на Ходжу.

— Як? Хіба ми не разом перебрався в цю квартиру?

Суддя. Ви могли б, нарешті, жити чесно?
Підсудний. Бога ради, коли? Ви ж весь час саджаєте мене у в'язницю.

Одного чоловіка спіймали на злочині і привели до царя.
— Пробийте йому дірку в носі! — повелів цар.
— О володарю мій! — вигукнув той чоловік. — У мене в носі вже є дві дірки! Навіщо ж мені третя?

Суддя питає підсудного:
— Чому ви три ночі підряд вдиралися в одну і ту ж краватицю?

— Першого разу я взяв сукню для своєї дружини, а останні два рази ходив її міняти.

— Я начальник в'язниці.
— О, це дуже цікаво! А почали, очевидно, від простого в'язня?

Дитина попала до суду. Побачивши адвоката в тозі, вона спигала:

— Чому цей пан одяг жіноче плаття?

Батько відповів:

— Тому, що він зараз багато говоритиме.

— Я попереджаю вас, — сказав суддя, — якщо хтось із присутніх у залі робитиме демонстрацію, кричатиме «ура», «геть», «хай живе», — буде виведений із залу.

— Ура! Геть! Хай живе! — одразу ж закричав звинувачений.

Суддя запитує чоловіка:
— Щовечора, коли ви поверталися додому, ви знаходили у гардеробі іншого мужчину?

— Так.

— І це стало причиною вашого непорозуміння з дружиною?

— Так, бо я не мав куди повісити свого піджака.

Суддя:
— Обвинувачення у багатожонстві з вас знято як необгрунтоване. Ви вільні і можете повернутися до своєї дружини.

Підсудний:

— А до якої?

Адвокат — до судді:

— Я певний, що звинувачуваний не винний, але я побаю про те, щоб він більше так не робив!

Людина — не порожня пляшка, в котру можна влити яку завгодно рідину.

ДМИТРО ПИСАРГВ

П'яниця подібний до кута: чим більше градусів, тим гупіший.

Любов п'янить. Особливо любов до спиртного.

Алкоголь не дурний, але інших робить дурними.

Народний вислів

Господи, за що ти мене каравш: чи я горілки не п'ю, чи я жінки не б'ю, чи я церкви не минаю, чи я в корчмі не буваю?

Українське прислів'я

ШІК
ДІЛКОМ
ТВЕРЕ
ДІ

Гість, який дуже любив випити, о восьмій годині вечора почав прощатися з сім'єю господаря.

— До побачення, Оленко, до побачення, Настусю, до побачення, Маринко.

— Як, ви вже йдете?

— Ні, але я хочу попрощатися з усіма, поки ще розрізняю обличчя...

— Як тільки вип'ю пляшку вина — усе забуваю!

— Даремно, друже! Завжди треба пам'ятати, що за цю пляшку доведеться розраховуватися.

Горілку в закусочній продавали розпивочно, а виносити дозволялося тільки відвідувачів.

П'яний водій та автоінспектор.

— Дихніть!

— А чи культурно це буде з мого боку?

Багатозначне обличчя його схоже було на вітрину, де виставлені товари, яких немає в продажі.

Еміль Кроткий

— Від чого ви захворіли, Андрію Андрійовичу?

— Від холодного пива.

— А що вам допомогло?

— Тепле вино.

— Татусю, а який ніс називається грецьким?

— А ось такий, як у мене.

— Це який же? Червоний?

— Думаю записатися до товариства тверезості.

— Від чого це ти?

— Пити ні за що стало: що було — все пропив.

— Ну й становище!.. Випили ми вчора з Василем Артемовичем добряче, і я, як мені пригадується, просив у нього руки його дочки Зіни. Та тільки я не пам'ятаю, погодився він чи відмовив мені.

— Ну й становище!.. Випили ми вчора з Іваном Сергійовичем гарненько, і він, як мені пригадується, просив у мене руки моєї дочки Катерини. Але чи погодився я, чи відмовив йому, цього, хоч убий, не пам'ятаю.

Якийсь п'яниця заходить у знайомий дім. Господарка зустрічає його в траурі:

— Добридень! А в мене ж велике горе — чоловік помер!.. А йому ж і сорока років не було!..

— Ах, який жаль! Навіть і сорока років не було!.. Скільки він міг би ще випити!

Д р у ж и н а. Не розумію, як ти можеш увесь час пити, якщо в тебе і справи ніякої немає.

Ч о л о в і к. Не розумію, як ти можеш увесь час вертітися перед дзеркалом, коли в тебе і краси особливої немає.

●
— П'ю з однією умовою: якщо вип'ємо, то потім ще раз вип'ємо. Інакше не п'ю.

●
П'яний виглядає із смітєпровода:
— Скажіть, де який поверх?

●
Дружина говорить чоловікові, який наливає в чарку коньяку:

— Ти повинен брати приклад зі звірів. Вони ніколи не п'ють, якщо у цьому немає потреби.

— Вірю, але вони й ніколи не говорять під руку.

●
Гіркий п'яниця, добре розгулявшись, прийшов уночі до моргу і почав з усіх сил стукати в двері. Сторожі моргу відгукнулися:

— Хто там такий і чого треба?

— Це я, — відповів п'яниця, — я прийшов подивитися, чи немає мене в моргу. Я ось уже восьмий день не з'являюся додому і починаю турбуватися, куди я подівся.

●
Буття визначає свідомість, пиття замутило її.

Еміль Кроткий

●
Лікар на квартирі у хворого.

— У вашій квартирі пахне горілкою.

— Так, я кладу її на хворого зуба.

— А давно він у вас болить?

— З дитинства.

●
Дружина знайшла у кабінеті чоловіка багато порожніх пляшок.

— Звідки вони взялися?

— Сам дивуюся! Я ніколи не купував порожніх пляшок.

●
Ковальського викликає начальник відділу і каже йому:
— Якби ви не пили, то давно вже були б заступником начальника або навіть начальником бюро. Як, по-вашому, чи не краще кинути пити і стати начальником бюро?

— Ні, не краще.

— Чому?

— Тому, що коли я вип'ю пару чарок, то відразу відчуваю себе директором.

●
Увесь світ він розглядав під кутом 40 градусів.

●
Замість того, щоб пити, — краще відкладай на ощадничку. Збереш кругленьку суму — пропий.

Юліан Тувім

●
П'яниця. Скажіть, лікарю, що в мене за хвороба?
Л і к а р. Перепой в серці.

●
Виноград приносить три грони: перша — насолоду, друга — сп'яніння і третя — неприємності.

Жан Аназарсіс

●
— Як?! Знову п'яний?! Знову, мабуть, додому привезли?
— Що ви, ма... ма-мо! Я власноручно прийшов!

●
Прийшов п'яний у гості, побачив на столі маленькі чарочки та й почав гірко плакати.

Здивований господар спитав його, що значать його сльози.

— Як же мені не плакати, — відповів п'яниця, — я, як побачив ці чарочки, так і пригадав свого покійного батька. Його теж запросили в гості і частували з таких же маленьких чарочок. Він, п'ючи горілку, несподівано проковтнув чарку і від того помер.

●
— Я п'ю не більше ста грамів, але, випивши сто грамів, я стаю іншою людиною, а та інша людина п'є дуже багато.

Еміль Кроткий

●
— Ну, як тобі подобається Валентина Миколаївна?

— Точно не можу сказати. Я її завжди бачив напідпитку.

— Та що ти?! От шкода! Така гарненька і раптом — напідпитку.

— Та не вона напідпитку, а я!

●
Давно поклявся, що покине палити цигарки, але все ще розкаюється.

●
Дві краплі холодної води надають аромату шклянці коньяку.

●
Міліціонер зустрічає на вулиці п'яного і питає, куди він іде.

— Додому. Я повертаюся з зустрічі Нового року.

— Ось покиньте-но плести дурниці! Новий рік дев'ять місяців як минув. Тепер вересень.

— Знаю, знаю, тому й поспішаю. Моя дружина вже почала турбуватися...

●
— Громадяночко, купіть-но пляшку пива!
— А що, хіба схоже, що я п'ю пиво?
— Ах, вибачте, купіть пляшку оцту!

●
Неоалкоголізм.

●
— Ти вчора знову напився до нестями?
— Хто тобі сказав?
— Тарас Гаврилович!
— Господи! Та це ж свята брехня! Як же він пам'ятає, коли нас разом відкачували?

●
В о п а. Ви кажете, громадяни, якні вас надіслав, був цілком тверезий?
П о с л а н е ц ь. Так точно!
В о н а. Ну, тоді це не мені... Мені може надіслати подарунок тільки чоловік, а він тверезий ніколи не надішле.

●
— Я став тепер більше пити тому, що в мене велике горе.
— Дозволь мені, любий, поділити його з тобою.

●
П'яниця здав кров на аналіз. Наступного ранку лікар говорить йому з сумним виглядом:
— Я виявив рештки крові у вашій системі спиртообміну.

●
Міліціонер питає водія:
— Як ви могли сісти за кермо у нетверезому стані?
— А мені допомогли товариші.

Він покинув пити! Але!.. Було пізно!.. Година почі.

Він був з тих працівників, котрі вміють піднести на потрібну височінь тільки чарку.

Перед маскарадом чоловік питає у дружини:
— Як ти гадаєш, що мені краще одягти?
— Найкраще — не пий на балу, тоді тебе, напевно, ніхто не впізнає!

— Знову напився?! — термосила жінка чоловіка. — П'янюга нещасний! Ти в мене вже у печінках сидиш.
— Брешеш. Я стою, — хитаючись, поправив її чоловік.

— Чого ви такий сумний?
— А ви що — хіба не бачите, що шинок відкритий, а у мене грошей нема?

Відвідувач. Ось подивіться, голубе, я знайшов у чарці вашого вина сиве волосся.

Офіціантка. В цьому немає нічого дивного. Це дуже старе вино: йому більше двохсот років.

Дружина. Ти все брешеш! Сказав, що йдеш слухати щебетання солов'я, а сам у ресторан забрався!
Чоловік. Де ж тут брехня? Адже в ресторані в клітці і співає соловейко!

— У вас водянка.
— От дивина! Я п'ю тільки вино. А звідкіля ж узялася вода?

Зустрілися два приятелі.
— Ну, як ти покинув пити?
— Мусив. Лікар заборонив.
Через тиждень приятелі знову зустрілися.
— Знову п'єш? Тобі ж лікар заборонив!
— Так, але ж той лікар уже помер.

Частуючи Цідерона за вечерею вином, господар уперто звертав увагу на якість напою, запевняючи, що винові цьому сорок років.
— Скажи, будь ласка! — зауважив Цідерон. — А яким воно здається ще молодим для своїх років!

— Он до чого вчора ми з Петром п'яні були... що в нас алфавіт з третьої літери починався: ні «а», ні «бе» вимовити не могли!

Весняне повітря п'янило його, особливо коли на лоні природи він пив горілку.

Еміль Кроткий

— Дорогий мій друже! Ви знову назююкалися?.. Як можна отакечки завжди пиячити?..
— А я пиячу тому, що я — нещасний.
— В чому ж ваше нещастя?
— А в тому, що я п'яниця.

- Скажи, матусю, де живе шведь Кондратенко?
- Та що ти, дурману об'ївся, чи що? Ти ж бо і в сам Кондратенко.
- Дурна ти жінка — от і все! Я-то знаю, що я Кондратенко, але не пам'ятаю, де саме я живу!..

— Я не п'ю. В мене тиждень поліпшення стосунків з дружиною.

Андрій Крижанівський

- Ви питаєте мене, лікарю, чому я так багато п'ю? П'ю тому, що в мене дуже багато клопоту...
- Я охоче вам вірю, але ви так давно п'єте, що всі ваші клопоти могли б уже давно потонути в горілці.
- Ех, лікарю, вони ж уміють плавати!

- Як вам подобається цей водоспад?
- Чудовий! Прекрасний! Захоплюючий! Кращої, красивішої піни не побачиш і на пиві!

— Учора вночі, коли я повертався додому, мені якийсь ідіот наступив на руку...

- Гість у ресторані, звертаючись до офіціанта, каже:
- Дайте, будь ласка, бутерброд!
- Офіціант, який славився недоречною люб'язністю, відповідає:
- З моїм задоволенням!
- Ні, з сиром, — поправив гість.

- Майте на увазі: алкоголь поступово руйнує організм!
- А я і не поспішаю.

Еміль Кроткий

- Сьогодні нап'юся до смерті!
- Ходімо!.. Я хочу померти разом з тобою!

З а м о в н и к. Ну, гаразд. Малюйте акварельною фарбою, тільки обов'язково додайте до фарби коньяку, бо я, признався, не люблю води. Коли малювати мене водяною фарбою, то моя фізіономія не виходить справжньою.

Спочатку людина п'є горілку, потім горілка п'є горілку, а потім горілка п'є людину.

- Що я бачу! Ви п'єте горілку! А казали — як народився, горілки й у рота не брав, так і помру.
- Точно! Але я ніколи не казав, що в проміжку між народженням і смертю не питиму.

— Ваш перший ворог — вино, — сказав священик любителю випити.

— Маєте рацію, — відповів той, — і в євангелії сказано: «Возлюби ворога свого».

Він так багато і так давно п'є, що з рота у нього смердить уже не спиртом, а скиндаром.

Ілля Ільф

●

- Знаєш, я вирішив від сьогодні кинути пити!
- І я теж!
- Та це ж геніальна ідея!.. Її треба негайно окропити!

●

Пив з горя, що лікар заборонив йому пити.

Еміль Кроткий

●

- Чому в п'яниці червоний ніс?
- Тому, що п'ють ротом, а ніс тільки нюхає і, як псевдо-волений, раз у раз хвилюється, а хвилювання завжди викликає почервоніння.

●

Одвертість п'яниці:

- Я тільки на десятій чарці починаю відчувати букет.

●

- Вчора ви знову з'явилися на роботу п'яним?
- Я? П'яним? Та звідки ви це взяли?
- Та як це звідки я взяв! Ви качалися і кричали на весь цех: «Ей, хлопці, ну й випив же я сьогодні!»
- А ви й повірили так одразу. Мало чого може наговорити п'яна людина...

●

Професор питає студента:

- Що таке нерентабельне капіталовкладення?
- Запросити до ресторану власну тітку.

●

- Коли я напиваюся, то здатний на неможливі вчинки!
- В такому разі, напийся і позич мені сто карбованців!

750

●

- Ідуть двоє п'яниці обнявшись.
- Ти мені друг?
- Друг!
- Навіки?
- До гробової дошки!..
- Ну, а як же тебе звать?

●

- Папуно, дай мені вина, я пофарбую ляльку!
- Вином, Оксаночко, не фарбують.
- А чому ж мама говорила, що в тебе ніс червоний від вина?

●

- До хати вбігла перелякана, захскана маленька Гануся.
- Чого це ти, дочко? — питає мати.
- Ой, мамо, гралася я на дорозі, аж тут ідуть два дяді та й кажуть: «Давай ще роздаavimo ось цю маленьку». То я злякалася і ледве втекла.
- Мати вийшла за ворота і побачила, як край дороги сидять два п'яниці і розпивають четвертинку.

●

- Він так часто випивав за здоров'я своїх друзів, що сам передчасно оддав богу душу від білої гарячки.

Федір Макивчук

●

- Ні, ні! І не кажи! Ти в бухгалтері не годишся!
- Чому ж?
- Коли п'яний, не вмієш «балансувати».

●

- Знову надудлився, гаспиде клятий! Куди гроші по-дав, признавайся?!
- Та чого ти репетуєш даремно! Ось-но підрахуй сама: карбованець туди, карбованець сюди — виходить два; торгувався за хустку для тебе, просили десять — ось тобі й усі дванадцять.

751

●
Японець частує туриста рисовою горілкою. Після першої чарки гість бачить, що навколишні речі починають рухатися.

- Чи не надто міцний ваш напій?
- Не хвилюйтеся, сер. Це звичайнісіпкий землетрус.

●
Лікар. Вино зведе вас у домовину.
Пацієнт. А я п'ю його повсякчас і дожив, як бачите, до сімдесяти років.

Лікар. А якби не пили, вам зараз було б дев'яносто!

-
- Іване!
  - Га-а?
  - Чого то твій трактор у кюветі боком лежить?
  - Ото ж такий упертий... Я йому вправо руля, а він — вліво; я йому вліво, а він — вправо. Поповодив мене, клятий, доки й сам не звалився.

●
Мати — синові:
— Знову в тебе погана оцінка з поведінки! Ну, постривай, ось батько проспиться від самогонки, він тобі покаже, де раки зимують!

●
— Олександр Івановичу! Що з вами? Ви сьогодні дуже мало п'єте!

— Боюся: у нас щойно пофарбували перила на східцях.

-
- Ну що, ти був у ресторані «Хвиля»?
  - Один раз був.
  - Яке ж враження ти звідти виніс?
  - Нічого не виніс... Мене самого винесли.

●
Він віддавав дружині кожну копійку, яку заробляв. Куди він дівав срібло і паперові купюри — відомо одному богу.

●
— Ось уже два місяці я ходжу на співі нашого чоловічого хору.

— Ну, і як?

— Чудово проводимо час. Пропускаємо по декілька чарочок, граємо в карти, а коли жінки приходять за нами, танцюємо.

- А коли ж співаєте?
- По дорозі додому.

●
В Бу Адама запитали:
— Багато років ти п'єш горілку. Скільки разів ти був п'яний?

— За все своє життя я тільки один раз був п'яним, — відповідав Бу Адам, — а в інші дні похмелявся.

●
— Чорт знає що таке! Дві години стою — і ніякого трамвая!

— Лебедику! Ви тут трамвая чекаєте? Та тут і рейок ніяких не прокладено!

— Господи! І рейки ще не прокладені! Коли ж я додому попаду!..

●
П'яний водій намагається сісти за кермо. До нього підходить міліціонер і каже:

— Ви не поїдете на машині!

— Якраз поїду! Ви ж бачите, що я не можу йти?!

-
- Скажіть, які витрати називаються поточними?
- Ті, які течуть.
- Наприклад?
- Горілка, вино, пиво...

● Собака не впізнав свого господаря: він прийшов тверезий.

-
- Ну, як вам подобається ця співачка?
- О, що й казати! Який чарівний голос! Яке прекрасне мистецтво!
- А з яким підсесенням вона співала застольну арію Травіати: «Налийте бокали повніш!..»
- Ах, ви знаєте, враження було в мене таке сильне, що я ледь не побіг у ресторан випити шампанського!

-
- Дружина. Чому ти вчора не приїхав на дачу?
- Чоловік. На три години довелося залишитися на вечірне заняття.
- Дружина. На три години?.. Гм... Виходить, по пляшці в годину ти працював?
- Чоловік. Звідки ти про все це дізналася?
- Дружина. В кишені твого пальта я знайшла три пробки.

● Пора кумі і за розум взятися: не все пити — треба похмелитися; а з похмілля — знову на весілля.

-
- Прошу чарку віскі!
- Ви й так уже п'яний. Хіба ви не знаєте, що алкоголь вбиває кожного року 50 тисяч французів.
- Наплювати! Я бельгієць!

-
- Жінка подає милостиню жебракові і каже йому:
- Від вас страшенно тхне самогонкою.
- На жаль, громадянко, при такій щедрості мені не вистачає грошей на благородніші напої.

-
- Як ви могли прийти на роботу неголений?
- Мій перукар був дуже п'яний, і я побоявся йому довіритися.
- Правильно зробили. А хто ваш перукар?
- Я сам.

-
- У ресторані.
- Дайте млинців!
- З чим їстимете?
- З апетитом.

-
- Двоє п'яних лягли спати і накрилися своїми велосипедами. Згодом один сказав:
- Щось мені холодно.
- Не дивно, — зауважив другий. — У задньому колесі твого велосипеда немає трьох спиць.

-
- Дайте книгу скарг!
- Вона заповнена.
- Тоді директора!
- Він теж.

-
- Знаєте, Женечко, вино робить вас ще вродливішою.
- О! Але я зовсім ще не пила.
- Ви — ні, але я — так.

☉

Чоловік іде з приятелем до ресторану. Дружина його попереджає:

— Пам'ятай, що скоро свято і нам багато чого треба купити.

— Я думаю, що до свята я ще повернусь.

●

Алкоголь пайкраще переносять пляшки.

●

— Що у вас більш всього вимагають для читання?
— Винний преїскурант.

●

На тротуарі сидить п'яний. До нього підходить поліцейський.

— Що ви тут робите?

— Кажуть, що земля крутиться...

— Ну, і що з того?

— Чекаю, поки мій будинок під'їде до мене...

●

Знайте: тільки перші десять чарок шкідливі, а потім уже можна пити скільки влізе.

Юліан Тувім

●

До лікаря прийшов пацієнт і поскаржився, що ночами йому щось усе ввижається і не дає заснути.

— А що саме вам ввижається? — запитав лікар.

— Я бачу осла...

— Не хвилюйтеся. Ідіть спокійно додому, намагайтеся менше пити. Будучи п'яним, ви бачите власне відображення...

●
Краще за все п'ється між двома випивками.

●

Капітан англійського парусника, закінчуючи вахтовий запис в ходовому журналі, позначив:

«Помічник знову п'яний».

Помічник прийшов для пояснення.

— Хіба це не так? — знизав плечима капітан.

Здаючи вахту, помічник записав:

«Капітан чомусь зовсім тверезий».

І коли розлючений капітан влетів у його каюту, помічник розвів руками:

— А хіба це не так?

Зі своїм минулим людство розстається сміючись.

КАРЯ МАРЕС

Я поспішаю посміятися над усім, інакше мені довелося б плакати.

П'ЄР БОМАРШЕ

За всю історію людства ніхто не переслідував сагиру. Переслідувалась тільки правда, яка в ній була.

ГЕНРІХ ЛАУБЕ

Бідність так любила поетів та художників минулого, що часто убивала своєю любов'ю.

ТУДОР МУШАТЕСКУ

Що стало смішним, не може бути небезпечним.

ФРАНСУА-МАРІ ВОЛЬТЕР

**ВТОГО
СЕДЕЛА**

«Якщо у них немає хліба, хай вони їдять тістечка!» — ця фраза приписується французькій королеві Марії-Антуанетті. Так вона нібито сказала, коли їй повідомили, що народ не має хліба.

Одні сенатори — тому що багаті, інші багаті — тому що сенатори.

- Хто ця дама?
- Хіба ви не знаєте? Це відома кінозірка.
- І часто вона сюди приїздить?
- Досить часто — в кожному весільну подорож.

Американський банкір повів до зоопарку свого малого сина, який, переходячи від клітки до клітки, не переставав захоплюватися всім баченим. Банкір звернувся до директора зоопарку:

— Скільки може коштувати цей зоопарк? Я б його купив для свого сина.

Директор з цікавістю подивився на мільйонера і сказав:

— У мене краща ідея. Скільки коштує ваш син? Я б його купив для нашого зоопарку.

— Пробачте, бароне, але мені потрібно переговорити з вами в серйозній справі...

— Ви хочете грошей?

— Ні, я прошу руки вашої доньки...

— Виходить, все ж таки вам потрібні гроші!..

— Барон, нарешті, впаав до ніг банкірської доньки!..

— Так... Борги пригнули його до землі.

— Бачиш, Джеконе, назустріч крокує старий пройдисвіт, який обдурив мене на мільйон доларів.

— Як йому пощастило тебе обкрутити?

— Дуже просто: він відмовився віддати за мене свою доньку.

Якийсь фабрикант з Нью-Йорка зле пожартував зі своїх спадкоємців. Коли багач помер, всі родичі, що мали право на спадщину, були запрошені до нотаріуса, і той відкрив конверт, в якому виявилася тільки маленька записка такого змісту:

«Я поклав свій заповіт в одну з книжок національної бібліотеки».

Між іншим, національна бібліотека налічує більше трьох мільйонів книжок.

Кандидат у депутати парламенту подорожував по країні. Одного разу на мітингу його промову перервали реплікою:

— Надалі бажавмо мати письмєнного депутата!

Інший заперечив:

— Ти що, з глузду з'їхав? Адже наш депутат професор, ще й міністром був!

— У цьому я не розуміюся. Тільки знаю, що ми йому написали щонайменше п'ятсот листів. Якби він був письмєнний, то відповів би хоч на один!

Вони сиділи на лавочці один біля одного, і з виразу його обличчя ясно було видно, що він млів і танув...

— Хочеш бути моєю? — сказав він, намагаючись прихилити її до своїх грудей, але вона випросталася і не рухалася з місця.

— Я хочу бути хорошою людиною, кинути всі свої погані звички, — говорив він значливо.

Але відповіді не було.

— Я не буду більше пити вина! — продовжував він.

Об'єкт його пристрасті залишався байдужим.

— Я кину курити!..

Відповіді теж не було.

— І грати в карти більше не буду!..

Вона продовжувала мовчати...

— Я ніколи не буду виходити з двору без тебе!..

Вона тільки похитала головою.

— І завтра ж подарую тобі брильянтову каблучку!..

— О Альфреде, який ти милий! — Вона раптово підвела потуплені очі і, дивлячись на нього, схилила свою голівку на плече.

Отак сиділи вони і сиділи... мріючи... міркуючи. Вона думала про брильянтову каблучку, а він про те, де б тільки роздобути йому цю каблучку.

⊙

Секретарка мільйонера шанобливо доповіла своєму шефові:

— Сер, у приймальні вас чекає група людей. Вони хочуть узнати секрет ваших фінансових успіхів.

Мільйонер перелякано питає:

— А вони хто такі — журналісти чи... поліцейські?

⊙

У мене надзвичайно скрутне становище! Не знаю, що мені тепер робити: чи написати рахунок баронові якомога дорожче, бо навряд чи він мені заплатить, чи взяти якнайдешевше, щоб менше самому загубити?

●

Губернатор проїздив невеликим містом, що належало до губернії, якою він управляв.

У дорозі раптом обірвалися посторонки в його екіпажі. Голова міста негайно з'явився до свого начальника з новою мотузкою, щоб полагодити посторонки.

Губернатор хотів щедро заплатити міському голові за таку послугу, але той відмовився від нагороди і сказав зі спритністю провінційного оратора:

— Ваша ясновельможність! Нам не треба від вас ніякої подяки, бо за мудре керування нашою губернією ви заслуговуєте і не такої мотузки...

⊙

Директор американського готелю вирішив підбадьорити чистильника, котрий сумно сидів біля входу.

— Не схилий голови, друже! Ми мусимо бути оптимістами. Я теж колись чистив взуття, а зараз у мене чудовий готель!

— Це добре, — відповів безрадісно чистильник, — тільки я вже був директором готелю і ось сиджу тут...

⊙

Хлопчисько наймається на роботу. Господар йому говорить:

— Але мені потрібен сильний хлопець!

— Нащо ж сильний? Досить того, що я перехитрив усіх хлопчаків, які сидять у черзі під вашими дверима.

⊙

Римському цезареві Клавдію Тіберію порадили усунути з посад поганих чиновників і призначити на їхні місця пових. Тіберій на це розповів таку історію:

— Одного разу я побачив на базарі старця. Тіло його було вкрите виразками, на яких сиділо багато мух. Я підійшов до нещасного і відігнав мух. Старець же цей сказав мені: «Яка користь від цього вчинку, о добродію? Мухи, котрих ти прогнав, були вже ситі і не дуже дошкуляли мені. А тепер на їхнє місце прилетять нові голодні мухи і візьмуться ще дужче роз'ятрювати мої рани».

⊙

Директор заводу — службовцеві:

— Мені дуже шкода, але я не можу збільшити вам зарплату.

— Ну, гаразд, давайте мені попередню, тільки частіше.

⊙

В і н. Якщо будете в мене служити, мадемуазель, то можете служити до самісінького одруження.

В о н а. Гаразд, я згодна... Коли ж наше весілля?

Якомусь королеві подали довгий список дворових служ-
ників, поділених на дві групи: на людей потрібних і людей
некорисних, яких можна звільнити.

Король залишив на службі всіх, сказавши при цьому:

— Ці мені потрібні, а цим я потрібний...

Дружина. Ох, як би я хотіла, нарешті, влаштувати
Сонечку!.. Є ж щасливі батьки, які видають своїх дощок
вдало. Багато б я дала, щоб дізнатися, в чому цей секрет!

Чоловік. В кишені.

— Що ж, Дашо, сказав тобі крамар, коли підрахував усе,
що ми брали в борг?

— Велів запитати пані, де мировий суддя тієї дачної міс-
цевості, куди ви переїздите влітку.

Лорда Дабертон під час заміської прогулянки атакував
бугай. Лордові пощастило врятуватися від розлютованої тва-
рини, тільки перескочивши через паркан. Тут він зіткнувся
з господарем бугая і накинувся на нього з докорами.

— Луки ці — моя власність, сер, і я гадаю, що мій бугай
має не менше право розгулювати по них, ніж ви!

— А чи знаєте ви, хто я такий? Я лорд Дабертон! Член
палати лордів!

— От би ви це і сказали бугаєві, мілорд.

Людовік Чотирнадцятий сказав у колі своїх придворних:
— Королі управляють милістю божою. І коли я повелю
будь-кому з вас кинутися в воду, ви мусите одразу ж виконати
мій наказ.

Один з дворян швидко направився до виходу.

— Куди це ти? — запитав його король.

— Учитися плавати.

— Недарма цей Задирайленко все говорив про високі
почуття.

— А що?

— Одружується, капалія, і бере в придачу семиповерхо-
вий будинок.

Якийсь князь, щоб розплатитися з боргами, одружився
з багатою старою бабою. Одного разу зустрів його приятель
і привітав з одруженням.

— Не мене ти повинен вітати, а моїх кредиторів.

Банкір замовив у відомого художника свій портрет. Закін-
чена картина зображувала його на повний зріст у солідній
позі, руки в кишенях.

Усі захоплювалися картиною. Але якийсь фермер, дивля-
чись на картину, усміхнувся.

— Ну й портрет, нічого сказати! Зовсім не схожий на
оригінал: та тут же в нього руки у його власних кишенях!

Турист питає молодого старця:

— Чому ви жебрачите?

— У мене хвора нога.

— Але у вас здорові руки, ви могли б працювати!

— Воно-то так, але одна хвора нога дає мені більше, ніж
дві здорові руки.

Потворна пані найняла візника і запитала в нього:

— Ваш кінь не понесе, він не лякливий?

— Нічого, сідайте, він не оглядатиметься.

Директор великої фірми дзвонить до свого колеги:

— Бухгалтер Дюпон пропонує свої послуги. Скільки часу
він у вас працював?

— Всього лише кілька годин.
— Але він каже, що був у вас у штаті три роки!
— Цілком вірно. Але бути в штаті і працювати — це не одне й те саме.

— Ти що, мужичок?
— Та ось прийшов до вас, ви, значить, у газеті публікували, що вила продає...
— Так, але мої вілли коштують тридцять п'ять тисяч!
— Ого! Ти що, пане, очманів? За вила тридцять п'ять тисяч?! У нас коваль Юхимка за карбованець вила кує.

— Пане! Я ще не встигла дізнатися, як вас звати, чи по Валер'яном?

— Ні. А що?
— Та там у пані починається істерика: «Пошліть, — кричить, — за валер'яном, у мене нерви!»

— Взяв би я твого хлопчиська до себе за учня, та, бач, нездатний він, надто вже малий на зріст,
— Та візьми, підросте ще!
— Чекай, доки підросте, а мені зараз великого треба, щоб йому в казенці горілку давали.

Бісмарк викликав на дуель вченого. Учений був упевнений, що Бісмарк добре володіє будь-якою зброєю, і тому за зброєю обрав... сосиски, заявивши, що зробив це через пошану до національної їжі німців. Дуель мала проходити так: на тарілці подаються дві сосиски, причому в одну з них покладена отрута, що могла б відправити на той світ цілий полк. Дізнавшись про ці умови, Бісмарк заявив на дуелі:

— Герої не об'їдаються перед смертю.

Голова з писарем вилучили в однієї жінки, яка була вдруге замужем, в рахунок податку поросся, а в протоколі записали: «Забрали у Секлети Горбенкової за податок поросся від першого заміжжя».

— Ти й досі не працюєш?
— Ні, всюди вимагають характеристики з останнього місяця роботи, а мій господар, у якого я працював, двадцять років як помер.

Відомо, що комісії піде не поспішають...
Якогось злочинця було засуджено до смертної кари. Його запитали, що він вибирає: страту на горло чи електричний стілець.

— Я вимагаю комісії, — сказав злочинець, — нехай вона вирішить і вибере для мене те чи інше...
І коли призначили комісію, злочинець зітхнув на повні груди:

— Тепер я помру своєю смертю!

Поліцейський, арештовуючи бешкетника, що чинив опір, зірвав у нього парик і кинув набік.

— Ви не посміли б зробити цього зі мною кілька років тому! — вигукнув бешкетник.

— А чому б ні?

— А тому, що я тоді ще не носив парика.

— Іване, якщо приїде Павлов, то скажи, що мене немає вдома.

— Слухаю! А якщо він не приїде, тоді що сказати?

Старець пристає до жінки.

— Але ж вам уже пожертвувала сьогодні на базарному майдані

— Вибачте, у мене там філія...

— Подайте людині, в якої навіть книга падрукована є.

— Яка ж у вас книга?

— «Двадцять способів стати мільйонером».

— Чому ж ви жебракуєте?

— А це один з двадцяти способів.

Два хлопчачки знайшли недокурок. Один палить, а другий з нетерпінням чекає своєї черги.

— Коли ж даси затягнутися?

— Помовч, я голова компанії, а ти тільки акціонер. Я палитиму цигарку, а ти спльовуватимеш.

Оголошення в «Газеті для старців», яка виходила в кінці XIX і на початку XX ст. у Парижі:

«Шукають сліпого, який би трохи грав на флейті».

«Потрібен безрукий на одне дуже поживавлене морське купання. Перевага надається особам, які не мають правої руки».

«Негайно потрібні безногі каліки».

Директор департаменту, читаючи циркуляр чиновникам:

— Помічено, що пани чиновники, замість того, щоб з'являтися на службу о десятій годині, як це встановлено, приходять тільки о пів на одинадцять, тому я переносу початок роботи на пів на одинадцять.

Чиновники. Чудово! Тепер ми, значить, зможемо приходити тільки о дванадцятій.

Городовий. Хазяїше, чи немає у вашому трактірі підозрілих осіб?

— Хазяїн. Підозрілих? Ні, нікого: на весь трактір зараз тільки я сам.

На засіданні:

— Тепер почнемо, панове, з головного...

— Гаразд, вип'ємо!

— Тату, ідіть обідати!

— А хліб є?

— Нема.

— Ну, я не голодний...

Один безробітний без шеляга в кишені подивився на вітрину книжкової крамниці і вигукнув:

— Он який тепер світ: книга «Як бути щасливим без грошей» коштує 25 доларів.

Король побачив якось у вікно, що двором біжить його блазень.

— Куди так поспішаєш, чоловіче? — гукнув король.

— До тебе в гості, друже.

— Облиш, це неможливо.

— Чому?

— Бо дурням у цю кімнату ходу немає.

— А як же ти туди потрапив?

— Повинен попередити вас, ласкавий пане, що ваш лакей, користуючись вашим ім'ям, позичає гроші.

— Що ви кажете? Гей, іди-но сюди! Чи правда, що ти на моє ім'я позичаєш гроші?

— Так, пане, винний...

— Виходить, є люди, які ще вірять мені!

●
Хтось сказав Сократові:

— Мені шкода тебе, ти такий бідний!

— Якби ти зміг відчути ту радість життя, яка доступна лише біднякам і якої ти позбавлений, то пожалів би себе, а не мене, — відповів філософ.

●

Пізно вночі поліцейський зупиняє автомобіль на гірській дорозі:

— Ви знаєте, що у вас не горять задні ліхтарі?

Водій виходить, у відчаї озирається, починає бігати, метушиться. Поліцейський каже співчутливо:

— Не хвилюйтеся, невеличка біда.

— Як же мені не хвилюватися! А де ж мій причіпний фургон з дружиною і чотирма дітьми?

●

Один з придворних чинів подав цареві Миколі Першому скаргу на офіцера, що вкрав його дочку і без дозволу батьків одружився з нею. Микола написав:

«Офіцера розжалувати в солдати, одруження скасувати, дочку повернути батькові, вважати дівчиною».

●

Хлопчик продає газети:

— Величезний обман! Шістдесят жертв!

Підходить громадянин і купує газету.

— Величезний обман! Шістдесят одна жертва!

Підходить ще один громадянин і теж купує газету.

— Величезний обман! Шістдесят дві жертви!

●

— Вам, ваша вельможність, радять подати у відставку?

— Я ніколи і нічого не подаю, я завжди чекаю, коли мені подадуть!

●

— Ну, як, пане, вам дача сподобалася?

— Ну й дача! Тут довго не проживеш!

— Змилюйтесь, минулого літа якийсь пан прожив тут до самісінької смерті!

●

Ох, ці мисливці на левів! Якийсь із них розповів:

— Одного разу мені довелося зустрітися віч-на-віч з величезним левом. Уявіть собі, при мені не було нічого, подібного до зброї. Самі розумієте, що я нічого не міг зробити: природно, лев мене з'їв.

— Але ж ти живеш!

— Так, але хіба це життя?

●

Лорд лає свого лакея:

— Що ж це таке! Дзвоню, дзвоню, а ти не приходиш.

— Я не чув, сер!

— Ти міг прийти і сказати, що не чуєш!

●

У великий мороз під час полювання Людовіка XIV побачили в лісі двох селян. Один з них запитав у другого, чому король без муфти, адже він ризикує відморозити собі руки.

— Не дивуйся, — почув він відповідь товариша, — рукам короля завжди тепло: адже він тримає їх у наших кишенях.

●

Фабрикант — робітникам:

— У цьому місяці ваш конверт, у якому ми видаємо вам зарплату, буде більшим. Ми збільшили його формат.

●

У Бернара якийсь маркіз вирішив позичити гроші. Маркіз не був знайомий з капіталістом і, крім того, сам був відомий

шахрай, всюди позичав і нікому не повертав, так що міг по-боюватися, чи не відомо це обережному багатієві.

Прийшовши до Бернара, маркіз відважно приступив до справи:

— Я дуже здивую вас, ласкавий пане, — сказав він, — я маркіз такий-то, вас я не знаю і ось прийшов, щоб позичити п'ятсот доларів...

— А я ще більше здивую вас, — відповів Бернар. — Я вас дуже добре знаю і все-таки позичу вам ці гроші!

⊙

— Учора ворожка наворожила мені, що я скоро отримаю велику спадщину. Ти віриш у подібне віщування?

— О, так! Як самому собі!

— Невже? Тоді позич мені двадцять п'ять карбованців у рахунок майбутньої спадщини.

⊙

У своїй доповіді французькій посланник у Москві Фуше так описав коронування Олександра Першого:

«Молодий цар наближається. Попереду нього йдуть убивці його діда, за ним — убивці його батька, по обидва боки від нього — його власні вбивці...»

⊙

— Кучер! — звернулася до візника молода інтелігентна панночка. — Ви що, справді не можете швидше їхати?

— Я-то міг би, — відповів той, — але кобила залишиться позаду.

⊙

— Ти не вважаєш ненормальним те, що актори заробляють менше від міністрів?

— Ні... Актори ж взагалі кумедніші.

⊙

Реклама на одному з американських кладовищ:

«Могили першого класу, чудовий краєвид, чарівна панорама на море, абсолютний спокій. Хто побуває на нашому кладовищі, той не захоче його покинути».

⊙

Казав дід бабі:

— Якби сир та масло, то вареників наварили б, тільки ж — борошна немає...

⊙

Коли генерал Ермолов був ще молодим гвардійським полковником і командував батареєю гвардійської артилерії, головний інспектор граф Аракчєєв робив огляд артилерії. Коні, які тягли одну з гармат, чогось перелякалися, стали дибки, кинулися вбік і порвали посторонки.

Аракчєєв, який не любив Ермолова і не вмів говорити делікатно з підлеглими, розкричався на командира батареї, загрожуючи йому гауптвахтою, а всій прислузі, особливо їздовим, — палицями.

Ермолов, тримаючи руку біля козирка, з покірливим виглядом, але уїдливо сказав:

— Така вже наша доля, ваша вельможність, терпіти від тварюк.

⊙

Молодий хлопець стояв на Бродвей з простягнутою рукою.

— П'ятнадцять доларів штрафу за жебракування!

— Але в мене всього в п'ять доларів...

— Тоді ми тебе відпускаємо на вулицю: іди і добери решту!..

⊙

Секунданти заявляють супротивникові, що їхній довіритель хоче битися на пістолях на відстані 25 кроків.

— Гарзд! — відповів той. — Я приймаю друге, а саме: битися на відстані 25 кроків, але не на пістолях, а на шаблях.

⊙

— Рядовий Капітоненко, де ви отримали освіту?

— В університеті... на природознавчому факультеті.

— Отже, зоологію добре знаєте?

— Так точно!

— Ну що ж, скажіть, в такому разі, скільки коней в ескадроні?

●

Придворний блазень дозволив собі надто великі вільності в розмові, і його вигнали з двору.

Деякий час він був у немилості, а потім йому дозволили повернутися.

— Ну що, ти знову будеш розумувати, обговорювати і вказувати мені на мої помилки?

— О ні, ваша величність, з якої речі буду я говорити про те, що і без мене відомо кожному.

●

Один торговець вивісив на своїй крамниці рекламу:

«Купуйте тільки у Сміта!»

Наступного дня його конкурент помістив у вітрині своєї крамниці таке оголошення:

«Якщо цього товару не буде у Джона!»

●

Нотаріус читає родині багатого покійника його заповіт.

«Будучи в здоровому розумі, я всі гроші витратив перед смертю...»

●

«У фортеці, якою я команду, повітря і клімату немає, а одна палюща спека, від якої люди захворюють, але я їх одразу відправляю до шпиталю, де вони й помирають на законній підставі...»

Цей рапорт коменданта російської прикордонної фортеці підполковника Худякова написаний про місця, де відбував тоді солдатчину Шевченко.

●

— Навіщо це, Василю Петровичу, за вами іде карета, коли ви йдете пішки?

— А нехай усі знають, що й пішки я ходжу з примхи.

●

Людовик XIV, показуючи герцогу Вивонському нові будівлі у Версалі, сказав:

— Пам'ятаєте, на цьому місці був вітряк?

— Так точно, государю, тут немає вже вітряка, але вітер залишився...

●

— Пане капітане, ви мені врятували на фронті життя. Я буду вдячний до самої смерті!..

— Гм... Не пригадую, не пригадую, як то було...

— Та ви тікали, а я — за вами.

●

— Ну, як твоє здоров'я, Іване?

— Здоров'я нічого, спасибі. Тільки ось очі слабкі стали: від вас, пане, і копійки вже два місяці не бачу...

●

Людовик XIV говорив:

— Якщо я призначаю когось на високий пост, то маю дев'яносто дев'ять незадоволених і одного невдячного.

●

Кандидатам у пілоти австралійської авіації екзаменатори пропонували розв'язати таку нелегку проблему:

— Припустімо, — говорить екзаменатор, — що ви летите у невеличкому двомісному літаку. І ось із заднього сидіння раптом випадає англійська королева. Що вам слід негайно вжити?

— Сtribнути навздогін і спіймати її в повітрі!

— Покінчити з собою!

— Швидко кудись змитися!

— Змінити прізвище! — відповідають ті, хто екзаменується.

Правильною ж вважалася така відповідь:

— Треба вирівняти положення літака після втрати частини вантажу і летіти далі...

— Ваша вельможність! Над містом появилася невідома комета...

— Що? Невідома? Вислати протягом 24 години!

Офіцер зачісується і каже солдатіві:

— Що це в мене волосся випадає?

— Навесні, пане офіцер, усяка худоба линяє.

— Вдома пан?

— Вдома, але нікого не приймають: вони застрелилися.

Відомий у місті іноземний політичний діяч ввірвався в редакцію газети:

— Це ваша газета назвала мене брехуном і шахраєм?

Редактор спокійно відповів:

— Ні, що ви! Ми ніколи не друкували несвіжих новин.

Цивільний підійшов до військового, уважно на нього подивився, немов щось пригадуючи, і, нарешті, сказав:

— Мені здається, я вас десь зустрічав?

— Можливо, — байдуже відповів військовий, — я там буваю...

Поміщик. На тому тижні в мене будуть гості: потурбуйтеся, щоб усе було вичищено і підновлено.

Ек о н о м. Накажете опудала на горіди теж одягти в нове вбрання?

Генерал оглядає молодих солдатів.

— Як твоє прізвище?

— Петренко, ваша ясновельможність!

— Де служив до того, як пішов на військову службу?

— В університеті, ваша ясновельможність!

— А-а, я не знав... Ким же ви були в університеті?

— Швейцаром був, ваша ясновельможність!

— Тьху, чорт візьми! Раз у житті хотів бути ввічливим і то не пощастило!

Бідняк заходить до кабінету багатого банкіра. Той, побачивши його, кричить:

— Я сьогодні не приймаю!

— І чудово! — говорить бідняк. — Ви сьогодні не приймаєте, а дати мені напевно зможете!

Одна американська кінозірка сказала:

— Одружилась з італійцем. Чудова людина! Тепер я буду виходити заміж тільки за італійців!

Бідняк має мало ворогів, зате багач має ще менше друзів. Так говорить Хамадані. А я кажу: бідняк має стільки ворогів, скільки є багатих на світі, а багаті мають стільки ж ворогів, скільки є бідняків на світі.

Шолом-Алейхем

Молодий новобранець, гуляючи по місту, побачив у вікні будинку папугу. Здивований красою птаха, зовсім йому не відомого, він зупинився і довго його розглядав. Раптом папуга закричав:

— Здоров був, служивий!

Переляканий новобранець одразу ж зняв картуза і, виструнчившись, сказав:

— Пробачте, ваше благородіє, а я думав, що ви птах!

Один другого назвав «нікчемністю».

— Ми будемо стрілятися! — крикнув ображений.

— Це химера! — відповів супротивник.

— Чому, вельмишановний пане?

— Досить важко ділитися в простір і стріляти в «ніщо».

В і н. Ради бога, скажіть, як домогтися у вашої матінки згоди на наш шлюб?

В о п а. А ви спробуйте загіпнотизувати її брильянтовим намистом.

Весільний обід закінчувався. Молоді збираються їхати. Якийсь гість піднявся і, б'ючи ножем по склянці, попросив слова.

Всі затихли.

— Вельмишановні пані і вельмишановні пани, — почав офіцер, — ми були присутні на великому святі! Два молоді життя з'єдналися назавжди, щоб нести разом горе і радість свого існування.

Тому, панове, пропоную вам підняти бокала, встати... і подивитися, чи не сів хтось на мій новий циліндр, який я поклав на якийсь стілець!..

У р я д н и к. Ти знову, каналія, проштрафився! Ну, за це ти у мене почервонієш!

С е л я н и н. Де там, ваша вельможність, почервоніти... з нашими достатками. Дай боже позеленіти!..

У р я д н и к. Ну, чорт з тобою! Так тому й бути: ти у мене посинієш!..

Ця розмова зрозуміла тільки зацікавленим особам. Урядник спочатку вимагав червоненьку, селянин пропонував зелененьку, і обидва, нарешті, зійшлися на синенькій.

У ресторані.

— Ви, пане, зволили вимагати рахунок? Чи не бажаєте ще чогось?

— Бажаю. Піди до хазяїна і попроси у нього грошей, щоб розплатитися, бо в мене немає ні копійки.

— Що ви думаете про сучасне повітроплавання?

— Я думаю, що літати в повітрі — невелике мистецтво, але жити повітрям — оце мистецтво!

— Подайте, пане, погорільцям...

— Чого погорів?

— Божа воля!..

— Що ж це ти, хочеш, щоб я йшов проти бога? Бог не хоче, щоб у тебе був будинок, а я жертвуватиму?!

В о п а. Ви мені освідчилися, чому ж не хочете переговорити з моїм батьком, а просите передати йому листа?

В і н. Гм... йому зрозуміліші будуть цифри.

— Візнику, візнику!..

— Чого zvolите?

— Відвези додому.

— А де ви zvolите жити?

— На Дворянській вулиці.

— А який номер будинку?

— Дурень!.. Побачиш... На будинку написано!

— Ви клопочетеся про місце в нашому відомстві, але чи знайомі ви з фінансовою наукою?

— О так! Це можуть підтвердити мої кредитори.

— Семене, пані вдома?

— Так точно. Вона зараз zvolить читати в бібліотечі.

— В такому разі розбудіть її і скажіть, що мені потрібно з нею поговорити.

●
— Петре, агов, Петре! Сходи до крамниці і купи м'ятних коржиків, я багато випив, а зараз треба з його ясненьможністю по телефону говорити.

●
Дружина. Скажи, будь ласка, чому це королі мають престол уже з дванадцяти років, а дружину — не раніше вісімнадцяти?

Чоловік. Тому, що правити будь-яким королівством легше, ніж дружиною.

●
Іноземна делегація, блукаючи Петербургом, знайомилася з Росією.

Зустрівши на вулиці одягненого в лахміття жебрака-селянина з голодної губернії, делегат зацікавився:

— А як ви харчуєтеся у своєму селі?

Селянин почухав потилицю.

— Лободою більше, можна сказати...

Того ж таки дня іноземець писав до редакції своєї газети:

— Добробут російського мужика стоїть на дуже високому рівні! Селяни Росії переважно харчуються лебедями та іншою птицею... На жаль, наша країна цього ще не досягла!

●
Приніс я до пана чоботи, а він і каже:

— Ось тобі п'ять карбованців, а ще п'ять згодом. Гарзд?

— Гарзд, — кажу, — пане, ось вам поки що один чобіт, а другий потім.

●
Перукар, що мав свою майстерню поруч з Державною думою, написав на своїй вивісці:

— Голю духівництво, зачісую дворянство, обслуговую міщанство.

●
Злодій забрався до житла бідняка. Той прокинувся від шуму і сказав:

— Іди геть, дурню. Ти хочеш у темряві знайти те, чого я не можу знайти і при яскравому світлі.

●
Пан Ковальський заповідає:

— Мільйон злотих я залишаю моїй дружині, півмільйона — доньці, ще півмільйона — матері, триста тисяч — моєму синові...

Раптом він зупинився:

— Одну хвилиночку, а де ж я візьму стільки грошей?

●
Поліцай затримав двох безробітних.

— Де ви живете?

— Я? Ніде.

— А ви?

— Я? Всюди.

●
— Пам'ятай про вбогих, — говорив один фабрикант із Лодзі, — це нічого не коштує.

Юліан Тувім

●
Банкір — це людина, яка в добру погоду позичає вам парасольку, а під час дощу її забирає.

Марк Твен

●
— Побійся бога! Невже Іван Іванович буде стрілятися з Петром Петровичем?

— Так! І на таких суворих умовах! Пістолети по жеребку, віддал 15 кроків і стріляти тричі.

— Жахливі речі! Але що ж таке трапилося?

— Звичайнісінька дрібниця: Іван Іванович застудився і чхнув.

— Ну так що ж? Хіба це привід для дуелі?

— Але він чхнув у спальні дружини Петра Петровича і так голосно, що той прокинувся.

⊙

Коли Енріко Карузо прибув уперше до Америки, його одразу атакували журналісти. Один з них запитав співака, що він думає про торговельні відносини між Італією та Сполученими Штатами. Карузо відповів:

— Ніколи я над таким питанням не задумувався, але впевнений, що про свою думку з приводу цього я завтра дізнаюся з вашої газети.

⊙

— Бідний Карлсон! Утративши маєток, він утратив половину друзів!

— А друга половина?

— Вона ще не знає, що він утратив маєток.

⊙

— Коли б ти мав п'ять автомобілів, то подарував би мені одного? — запитує шотландець свого найкращого друга.

— Так.

— А якщо б мав п'ять кімнат?

— Теж подарував би.

— А п'ять сорочок?

— Ні.

— Чому?

— Бо в мене є п'ять.

⊙

Принесла тітка груші голові волості, а він їй і каже:

— Для чого принесла? Свої дітки поласували б!

— Іжте, пане начальнику, іжте, а діткам я скажу, що свиня поїла.

⊙

— Марфо! Хто цей солдат на кухні?

— Мій брат, пані.

— Кухарка, яка була до тебе, теж говорила, що він її брат, як же це розуміти?

— Дуже просто. Виходить, вона доводиться мені сестрою.

⊙

Коли, відправляючи рейсовий літак Ріо-де-Жанейро — Сан-Пауло, стюардеса назвала одну з пасажирок «сеньйорою Марією да Куна», та зчинила скандал. Вона вимагала, щоб у список занесли повне її прізвище: Марія-Тереза-Франціска дес Ассіс да Дондепао да Роха дес Несесенда дос да Саградо Дорокао де Ієзус Перейра да Куна.

Додержування цієї формальності спричинило запізнення літака на півтори години, тому що прізвище знатної пасажири довелося оповіщати на всіх зупинках, при зльоті і посадці.

⊙

Лакея графа Каліостро запитали, чи правда, що його панові триста років.

— Не можу знати, — відповідав він, — я ж перебуваю при цьому всього сто років.

⊙

На березі Сени прогулюється турист із фотоапаратом. До нього підбігає жінка і кричить:

— Скоріше! Скоріше! Вона потопає!..

— Вибачте, мадам, у мене більше немає фотоплівки.

⊙

Старий купець лежить на смертному одрі. Біля нього зібралася вся родина. Купець обводить усіх згасаючим поглядом і пошепки питає:

— Моя люба дружино, ти біля мене?

— Так, так!

— Мій сину, мій помічнику, ти біля мене?

— Так, тату, так!

— Дочко моя, ти біла мене?

— Так, тату, так...

Купець останнім зусиллям волі трохи підводиться і кричить:

— А хто ж займається моїми справами, чорт вас побори?!

Один пан співчуває іншому, дружина котрого втекла з лакеєм.

— Нічого,— каже той.— Я якраз хотів його звільнити.

— Який король найкращий?

— Мертвий.

— Коли бідна людина їсть курку?

— Коли або вона хвора, або курка хвора.

Два буржуї ідуть у поїзді.

— Ой...— сказав один.

— Ой...— сказав другий.

Після хвилинного мовчання перший вигукнув:

— Може, перестанемо говорити про політику.

Селянин сидів біля брами своєї домівки з чотирирічною дочкою. В кінці вулиці з'явилися люди з похоронними носилками.

Дочка, вперше побачивши похоронні носилки, запитала:

— Тату, що це вони несуть?

— Мертву людину,— відповів батько.

— А куди вони її несуть? — запитала дочка.

— Туди, де немає ні світла, ні тепла, ні хліба, ні води, ні одягу, ні взуття,— відповів батько.

— Виходить,— сказала дочка,— його несуть до нас додому.

У казахській казці говориться: іхали мулла з баєм степом і знайшли бджолиний мед.

Кожний закричав:

— Мій мед!

Сперечалися, сперечалися, нарешті бай каже:

— Мед буде тому, хто довше промовчить.

Сіли і мовчать.

Раптом мулла підсів до меду і почав їсти. Бай зо зла навіть позеленів, а потім як закричить:

— Що ти робиш?

— Свій мед їм,— сказав мулла.— Адже ти першим заговорив!

І спокійно доїв залишки меду.

Французький літак наближається до Лондона.

Стюардеса:

— Ми прибуваємо до Англії. Затягніть тугіше пояси.

Англієць нахилився до сусіда:

— Ох, ці французи! У них завжди неправильне уявлення про нашу кухню.

Один американець, що приїхав до Англії, пояснює маленькому Джонні, яка велика Америка.

Американець:

— Отже, Джонні, Америка — це одна з найбільших держав світу. Якщо вранці ти сядеш на поїзда в Техасі, то наступного ранку все ще будеш у Техасі. Розумієш?

Джонні:

— Так, сер, розумію. У нас, в Англії, теж є такі погані поїзди.

Проходячи казарменним подвір'ям, полковник зупиняє призовника, який не віддав йому честі, і гнівно каже:

— Ти знаєш, хто я такий?!

Призовник звертається до гурту солдатів, які стоять осторонь:

— Гей, хлопці, ідіть-но сюди! Тут якийсь дідусь не знає, хто він такий.

Американська подружня пара повернулася з поїздки по Італії.

— Ну, як вам сподобалась Флоренція?

Місіс Стоун розгублено повертається до чоловіка:

— Любий, Флоренція — це місто, де ти мені купив рукавички?

Містер Сміт, що живе у Нью-Йорку на П'ятій авеню, одержав листа, адресованого його однофамільцю на Шостій авеню.

— Сер, — говорилося в листі, — якщо ви не надішлете в найближчі три дні десять тисяч доларів за вказаною нижче адресою, ми викрадемо вашу дружину і вб'ємо її!

Містер Сміт відповів:

— Сер, я не той Сміт, який живе на Шостій авеню, але ваша пропозиція мене зацікавила.

— Пані Ковальська, годину тому ваш чоловік помер на роботі.

Пані Ковальська продовжує спокійно обідати.

— Пані Ковальська, ви, очевидно, не дочули... Ваш чоловік помер!

— Чую! Чую! Почекайте, ось я закінчу обідати. Тоді ви побачите, яка зі мною буде істерика.

— Наш бос — янгол! — вигукнула секретарка.

— Вам повезло, — сказала її приятелька, — а наш іще живий.

В якомусь бродвейському ресторані з'явилося оголошення:

«На випадок рангової атомної війни просимо відвідувачів одразу ж сплатити рахунок і спокійно залишити ресторан».

Якийсь купець славився тим, що не платив боргів. Одного разу він довго торгувався зі своїм поставщиком. Його приятель, що був присутній при цьому, відвів його вбік і сказав:

— Що ти з ним так довго торгуєшся, адже однаково нічого не заплатиш.

— А він такий гарний чоловік, — відповів купець, — що я хочу, щоб він втратив меншу суму.

Помер бідний крамар, який застрахував своє життя. Після його смерті жінка отримала за нього страховку.

— Що за паршиве щастя, — плакала вона. — Все життя жили в злиднях, а тепер господь бог дав нам багатство, так мій бідний чоловік помер!

Багач сказав бідному:

— Якщо ти збрешеш не задумуючись, я дам тобі карбованець.

— Як це карбованець? Ти ж два обіцяв!

Коли я бачу, як багато хто псує собі життя зовсім через дрібниці, абсолютно без будь-яких підстав, то я вважаю себе щасливим, тому що я зберіг непохитну бадьорість духу і сміюся з усякої дурниці.

ФРІДРІХ ЕНГЕЛЬС

Життя, безумовно, добрий учитель, але дуже дорого бере за свої уроки.

Народна мудрість

Хто цінує дрібниці заради них самих, той пуста людина; хто ж цінує їх заради висновків, які з них можна зробити, або заради користі, яку з них можна мати, той — філософ.

ЕДУАРД БУЛЬВЕР-ЛІТТОН

Нас особливо непокоять і мучають дрібниці, ми легше можемо урятуватися від слона, ніж від мухи.

ГЕНРІ ШОУ

Прагнув пізнати себе, але коли пізнав, то дуже жалкував.

Народний вислів

В як
Всичи **Н**

Петро і Одарка були заручені. Всі вітали їх. Один Василь мовчав.

— А ти чому не вітаєш, Василю?

— Не можу...

— Чому?

— Я не знаю нареченої, тому не можу поздоровити нареченого, але я знаю нареченого і тому не можу поздоровити наречену!

●

У перукарні.

— Як накажете вас постригти?

— Мовчки.

●

— У вас, очевидно, тісна квартира.

— Так, але звідки вам це відомо?

— Ваш собака махає хвостом не з боку на бік, а зверху вниз.

●

Старець — перехожому:

— Шановний, у мене дружина і семеро дітей, а ви мені даєте дві копійки. Цікаво, в такому разі, скільки ви даєте холостякові?

●

Почуття ліктя він виявляв тільки у тролейбусі.

●

П о т о п а ю ч и й. Рятуйте! Я не вмію плавати!
П л я ж н и к. (з берега). Я також не вмію плавати, але ж я не кричу.

●

Оголошення в крамниці:

«Предмети, куплені вашим чоловіком самостійно, можна обміняти по вівторках від 10 до 12 години».

●

У парку скрізь висять оголошення: «Забороняється топтати траву, штраф один шилінг».

— Чому це знизили штраф? — питають у поліцейського. — А дже раніше було три шилінги.

— Так, але за три шилінги ніхто не хотів топтати траву.

●

Новий начальник главку обходить службові помешкання.

— Скажіть, будь ласка, — питає він свого заступника, — скільки людей працює у главку?

— Я думаю, процентів п'ятдесят.

●

— Отже, в суботу ви їдете. А що ви робите завтра ввечері?

— Завтра? Завтра середа? Я зовсім вільний.

— А післязавтра?

— Також вдома сиджу.

— А у п'ятницю?

— А в п'ятницю мене запросили на обід Сагайдаки.

— От шкода! Я хотів запросити вас на обід до нас саме у п'ятницю.

●

— Невже вам нічого не коштували грамофонні платівки?

— Ні копійки! Спочатку в мене була одна, яку я ставив з ранку до вечора... А потім сусіди мені почали дарувати інші й інші...

●

— Ці черевики мені якраз по нозі. Скільки вони коштують?

— Десять карбованців.

— Добре, беру їх, але, на жаль, у мене з собою тільки п'ять карбованців. Повірте мені до завтра, я вам принесу. Зробіть, будь ласка, послугу!

Після того, як покупець пішов, директор крамниці наклався на продавщицю:

— Ти що, здуріла? Повірила зовсім незнайомій людині.

— Не хвилюйтеся, ручусь, він обов'язково прийде: я дала йому обидва черевики на ліву ногу.

⊙

Черговий по станції вже подав сигнал про від'їзд поїзда. В цей час підбігає до каси захекана людина і говорить:

— Дайте мерщій квиток!

— Куди вам? — питає касир.

— Та яке ваше діло? Ви давайте швидше, а то ж поїзд відходить!

⊙

П о к у п е ц ь. Покажіть мені якусь жирпу гуску.

П р о д а в е ц ь. Почекайте хвилинку, зараз прийде моя заступниця.

⊙

На дорозі височіла гора каміння, на якій стояв гасовий ліхтар. Біля каміння сидів сторож.

— Для чого ти поставив ліхтар на каміння? — запитав цікавий автомобіліст, що проїздив шляхом.

— Щоб попереджати автомобілістів про каміння на дорозі.

— Але навіщо ж на дорозі це каміння?

— Що за питання? Для того, щоб поставити ліхтар.

⊙

У страховій конторі пролунав телефонний дзвінок.

— Скажіть, можна застрахувати будинок на випадок пожежі? — спитав схвилюваний жіночий голос.

— Так, будь ласка, приїздіть.

— А хіба не можна цього зробити по телефону?

792

— Ні, але ми можемо прислати агента до вас.

— О, будь ласка! Тільки поспішайте: пожежа вже почала лася!

⊙

— Наступного року, — сказав городник-початківець, — я зроблю все навпаки: я посаджу бур'ян, і хай його задушать овочі.

⊙

У зоомагазині задзвонив телефон.

— Негайно надішліть сорок тисяч тарганів.

— Сорок тисяч? А що ви збираєтеся з ними робити?

— Я завтра виїду з квартири, а хазяїнка просить, щоб я залишила приміщення таким, яким воно було, коли я сюди вселилась.

⊙

Антиквар вирішив найняти помічника і дав оголошення в газеті. Прийшов найматися юнак. Антиквар підняв з підлоги тріску, поклав її на шматок червоного оксамиту і спитав:

— Що це?

— Зубочистка маркиза Помпадур.

— Вірно, — сказав антиквар, — завтра зранку виходьте на роботу.

⊙

Заступник дурня.

⊙

Один скупець їв вишні з кісточками.

— А чому ти кісточки не випльовуєш? — спитали його.

— Аякже! За них теж заплачено!

⊙

На курсах водіїв викладач питає майбутнього шофера:

— Що перш за все повинен взяти з собою в дорогу водій?

— Аптечку!

793

— Тату, на вулиці хтось гукає на поміч! Можна, я збігаю подивлюся, що трапилося?

— Сиди дома! Завтра узнаєш про це в газеті.

Офіціант подає клієнтові рибу.

— Ця риба смердить, — заявляє клієнт.

Офіціант відступає на два кроки і питає:

— А тепер?

Один чоловік лагодив дах і, посковзнувшись, зірвався вниз. Пролітаючи повз вікно, він крикнув:

— Жінко, сьогодні готуй на одного менше!

У ходжі спитали:

— Коли несуть небіжчика, то де слід бути: спереду чи позаду труни?

— Тільки не всередині, — відповів ходжа.

Літня іспанка в поїзді читає книгу. Час від часу вона зігхає, і на її очах появляються сльози. Заінтригований пасажир, що сидів навпроти, питає:

— Хвилююча повість, синьоро?

— Це не повість, кабальєро, це куховарська книга, видана ще до війни.

— Скажіть, з вами ніколи не траплялося нещастя під час ваших подорожей?

— Тільки раз, коли поїзд зійшов з рейок і впав під укіс.

— Як же вам вдалося врятуватися?

— Я їхав наступним поїздом.

— Ви сьогодні перша чарівна особа, яку я зустрічаю.

— Так, вам більше пощастило, ніж мені.

Годипниковий майстер почепив на своїй майстерні вивіску великого годинника з написом: «Іде чотириста днів без заводу».

Якийсь дотепник, що проходив повз майстерню, дописав: «А скільки він буде йти, якщо його завести?»

— Ти знаєш, я встановив, що дощ ніколи не йде два дні підряд.

— Та це ж і не дивно, тому що між ними піч.

— Коли, нарешті, ви перестанете запізнюватися? Є у вас будильник?

— Так, але він завжди дзвонить, коли я сплю.

Мисливець знімає з плеча рушницю, цілиться і вбиває куріпку.

— Друга! — говорить він з гордістю товаришам.

— А де ж перша?

— Це було ще до війни.

Таксі мчить по крутому спуску.

— Не можу втримати машину, гальма відмовили!

— Так затримай хоч лічильник.

Мешканець. У моїй кімнаті зі стелі летиться дощ. Довго ще це триватиме?

Кербу д. А що я — метеорологічне бюро?!

— Уявляєш, збираючись останнього разу на полювання, я забув узяти рушницю.

— Яка досада! І коли ж ти помітив це?

— Коли віддавав дружині зайця.

Один юнак ніколи не одержував листів і вирішив написати собі сам. Його друг спитав:

— Що ж ти написав собі?

— А я ще не знаю. Листа я одержу тільки завтра.

Хтось подзвонив. Господиня відчиняє двері:

— Що ви хочете?

— Я хотів би поговорити з вашим чоловіком з приводу боргу.

— Він учора виїхав.

— Який жаль! Я хотів повернути йому гроші, які в нього позичав.

— Так заходьте! На щастя, він сьогодні рано повернувся.

— Який жах! — обурювався пасажир. — Ніякої пошани, дисципліни!

— А що вам, власне кажучи, треба? Юнак поступився вам своїм місцем, і ви сидите!

— Я-то сиджу, але моя дружина весь час стоїть!

Розсердився господар на свого осла і поклявся не давати йому вівса. Коли ж настав вечір, господареві шкода стало тварину. Тоді він сказав своєму синові:

— Піди і насин ослові вівса, тільки не говори йому, що це я наказав.

Комівояжер зупиняє машину і питає шофера:

— Пробачте, мсьє, чи не будете ви так люб'язні довести моє пальто до Парижа?

— Чому б ні? Але як ви одержите ваше пальто в Парижі?

— Якщо вам це не заважатиме, — відповідає комівояжер, — я залишуся в ньому.

Дуже гладка жінка стала на ваги, не знаючи, що вони несправні. Стрілка показала 45 кілограмів.

— Чорт забирай! — здивовано вигукнув, побачивши це, перехожий. — Не інакше, як вона порожня всередині.

— Я дав цій людині п'ятдесят центів за те, що вона врятувала моє життя.

— А як вона оцінила ваш вчинок?

— Дала мені двадцять центів здачи.

— Вірність цього собаки виключна: тричі я продавав, і тричі він повертався до мене.

Власник крамниці в Детройті Джордж Голлард вирішив спростувати приказку «Слон у посудній крамниці», взяв напрокат слона і пустив його в свою крамницю. Величезна тварина пробула в торговельній залі майже три години серед тисяч тарілок, чашок, рюмок і карафок, але нічого не побила й не пошкодила. Зате натовп вуличних роззяв і ватага репортерів розбили різного посуду на суму 100 доларів.

Західнонімецька газета надрукувала таке оголошення:

«До уваги матерів! Бережіть своїх дітей — Танс Майер складає сьогодні екзамен на право водити машину!»

●
У зоопарку — клітка з тигром. Тигр лютий, весь час грізно ричить. На клітці оголошення:
«Не підходити. Штраф 25 карбованців».
Ніхто не наважувався підходити. Лякалися не стільки тигра, скільки штрафу.
Штрафи, вони кусаються.

Григорій Риклін

●
Дзвоник. Господар відчиняє двері.
— У вас лопнула труба у ванні?
— Ні.
— А тут живуть Ковальські?
— Ні, вони виїхали два місяці тому.
— Ну що за люди! Викличуть водопровідника, а потім виїздять!

●
Х р о б а ч о к - д и т и н а (матері). Мамо! А де тато?
М а т и. Він пішов на рибалку.

●
У ресторані.
— Чому сьогодні такі маленькі порції? Вчора вони були удвічі більші.
— А де ви вчора сиділи?
— Ось там, біля вікна.
— Тоді все зрозуміло. Відвідувачам, які сидять біля вікна, ми даємо удвічі більше. Це реклама.

●
У літак сіли пасажир, що вже багато літав, і пасажир, що летить уперше. Застрашений новачок глянув у вікно і штовхнув свого сусіда:
— Дивіться на тих людей, внизу, вони здаються мурашками.
— Та це ж і є мурашки, — відповів сусід, — літак ще не піднявся з землі.

●
— Одягай мерщій пальто, адже нас чекають.
— Коли нас чекають, то навіщо ти поспішаєш?
●
— Ваш квиток!
— У мене сезонний. Ось моя фотографія.
— Дозвольте, у вас борода і вуса, а на фотографії ви поголений.
— Та борода виросла в дорозі.

●
Т а м о ж н і й ч и н о в н и к. Дозвольте ваш паспорт! Пасажир замість паспорта подав обідню картку-меню.
Ч и н о в н и к (читає вголос). Теляча голова, маринований язик, свинячі вуха. (Дивиться на пасажира). Гаразд, усі прикмети сходяться.

●
На кінець минулого сторіччя якийсь мексиканський скнара, що економив навіть на папері, залишив заповіт, витатуїований на грудях. Поховання скнари затяглося у зв'язку з необхідністю зняти завірену копію.

●
Попільничка — це посудина, куди ми струшуємо попіл і кидаємо недокурки, коли в кімнаті немає підлоги.

Юліан Тувім

●
Бу Адам був дуже цікавий. Один знайомий йому сказав:
— Щоб позбутися цього недоліку, треба знайти людину, яка б не була цікавою, і натягти її сорочку.
— Так я про це теж знав, — вигукнув Бу Адам, — я майже півсвіту обійшов і знайшов людину, яка зовсім не була цікавою, але... на ній не було сорочки!

●
Квартиропаймач. Можете собі уявити, що, коли я від'їздив з попередньої квартири, хазяйка плакала.

Хазяйка. Зі мною цього не трапиться: я беру квартплату наперед.

●
— Та що це ти надумав! У жіночу сукню вирядився!
— Хіба не бачиш, яка буря зиялася? Все може трапитись. А жінок рятують у першу чергу.

●
— Ох, мій чоловік? Рятуйтеся, бо він вас уб'є!
— Він? Мене? Ніколи! Та я ж йому вицен сто карбованців. Вбивати мене, коли ще борг не сплачено!

●
— Ну й вибрали ви місце! Повіситися можна від нудьги!
— Ну, тут і цієї розкоші дозволити не можна: на п'ять кілометрів — жодного дерева!

●
Проблема міжпланетних зв'язків його не цікавила. Він думав про те, як проїхати додому у години «пік».

Еміль Кроткий

●
На одній бензозаправочній станції на початку Сахари мандрівник прочитав напис: «Заправляйтесь тут, всі інші — міражі!»

●
Кожного разу, коли він приходив купувати автомобіль, виявлялося, що машини подорожчали, і йому доводилося зберігати гроші. Таким чином він став мільйонером.

Януш Осенка

●
У комунальній квартирі прокидаються не від галасу, а від тиші.

Еміль Кроткий

●
— Не люблю я цього млявого полювання на зайців, куріпок: мені треба щось ефектне, потрібні хвилювання!..

— Так поїхали на полювання зі мною. Вчора я поранив свого дядька і вбив двох своїх собак!

●
— Уявіть собі, гуляю я в лісі, коли рантом бачу — гадюка!

— Ну, то й що?

— А нічого. Придивився і бачу: то просто гілка...

— Чому ж ви так налякалися?

— Тому, що гілка, яку я схопив, щоб ударити гадюку, виявилася гадюкою.

●
— Неподобство! У вагонах жодного місця! Хіба можна при такій кількості пасажирів подавати так мало вагонів?

— Вагонів достатня кількість, — відповів начальник поїзда, — це пасажирів занадто багато.

●
Ревізор у поїзді Париж — Ніцца звертається до дами, що спокійно розташувалась у куле:

— У вас квиток до Кале, а поїзд іде в Ніццу!

— Он як! І як часто ваші машиністи так помилуються?

●
— Хоча Іван виконував обов'язки і кучера і шофера, але я примушений його прогнати.

— За що?

— За неухважність. Він неодноразово сипав овес в автомобільний бак і коней напував бензином.

Чоловікові, дуже жадібному до грошей, сказали:

— Давай ми тебе поб'ємо до смерті, а за це ти одержиш тисячу карбованців.

Скнара замислився, а потім сказав:

— Ви краще побийте мене не до смерті, а тільки наполовину, і за це мені дайте не цілу тисячу карбованців, а тільки п'ятсот.

— Яка чудова річ! Звідки вона у тебе?

— Звідки? Гм... Я взяв її на згадку.

— У кого?

— От цього я й не знаю: господаря не було вдома.

У халіфа пропав верблюд, і він звелів оповісникам кричати на всіх вулицях, що верблюд залишиться у того, хто його знайде.

— Яка ж тобі від цього користь? — запитали його.

— По-перше, радість від того, що верблюд знайдеться, по-друге, радість від того, що я його дарую.

П а с а ж и р. Що, капітане, буде, якщо ми наскочимо на міну?

К а п і т а н. Будьте спокійні, на мені і на моїх матросах коркові пояси, і ми ні в якому разі не потонемо.

— І штовхаєшся тут, старий дурень, зі своєю дурною фізіономією!

— Що ви, любий!..

— Ох, пробачте, я помилюся! Ви неймовірно схожі на мого друга.

— До вас, я чув, ревізор приїхав. Ну, який він?

— Пресуворній. Коли ми підсунули йому тисячу карбованців, так, не повірите, кожну копійку ретельно перевірів.

Р я т і в н и к. Але послухайте, це ж нахабство! Я ризикував своїм життям, щоб врятувати вас, а ви ледь добралися до берега і вимагаєте з мене борг!

В р я т о в а п н и й. Та що ж мені з вами робити, якщо вас інакше і з собаками не піймаєш? Адже я для того її у воду кинувся.

Сусід прийшов у гості до сусіда. Хазяїн поставив перед гостем миску з молоком і сказав:

— Є в цьому молоці і кисляк, і сир, і сметана, і масло, і багато іншого.

Гість поїв і, не сказавши ні слова, пішов, а через кілька днів покликав цього приятеля до себе в гості, поклав перед ним гроно винограду і сказав:

— Іж, тут і вино, і халва, і сік, і кишмиш, і багато іншого.

Побачивши філософа, який вмочав сухар у воду і їв його з насолодою, один чоловік здивувався:

— Як можна їсти з апетитом таку їжу?

— А я приберіг її на той випадок, коли і сухар здається ласим, — відповів філософ.

Абуль-Фарадж

В автобусі жінка звертається до водія:

— Скажіть, автобус іде по Проспекту?

— Іде.

— Тоді зупиніть біля будинку № 75.

— Гаразд. А скільки разів мені подзвонити у двері, раз чи двічі?

— Обід пахне милом,— поскаржилися клієнти.
— Що ви даремно наговорюєте! Наша ідальня вже рік як не бачила мила! — відказала офіціантка.

В і д в і д у в а ч. Офіціант! У мене в супі запопка!
О ф і ц і а н т. От спасибі! А я її давно шукаю!..

У ресторани висить оголошення:
«Персонал на державному утриманні».
— На чай, виходить, у вас давати заборонено? — питає відвідувач офіціанта.
— Так, але в раю теж яблуко було заборонене,— відповів той.

В одній з книжкових крамниць міста Глазго (Шотландія) вивісили таке оголошення: «Купуйте подарунки до Нового року в листопаді. Тоді встигнете прочитати книгу перш, ніж ви її подаруєте».

Дідусь 80-ти років говорить іншому, 60-літньому:
— Сором, молода людино!

Антон Чехов

На Єлсейських полях розлютований турист звертається до поліцейського:

— Пане полісмене, я залишив тут свою машину, а її немає... Її вкрали! Що мені робити?
— Де, ви говорите, вона стояла?
— Та ось тут, біля тротуару.
— Ну, тоді вам пощастило. Якби вона була тут, я повинен був би оштрафувати вас: тут стоянка заборонена!

В о н а. Ні! Ні! Я нізащо не поїду на візнику — може налетіти трамвай!

В і н. Чи варто турбуватися! У мене швидкий погляд, сильні ноги, і я миттю виплигну з коляски.

Один старий, коли лягав спати, завжди одягав окуляри. Погго запитали, нащо він так робить.

Він відповів:

— У мене поганий зір, і без окулярів я не бачу снів.

Дотепна людина, побачивши на накритому столі у скнари смажену курку, вигукнула:

— Життя біденької було коротким, зате тепер, хоч у печеному вигляді, вона придбала вічність.

Іспанський дворянин, дуже гордовитий, однієї ночі постукав до готелю. На вигук хазяїна «Хто там?» він відповів:

— Дон Жуан-Педро Фернандес-Родріго де Вілл-Нова граф Малафра кавалер Сант'яго і Алькантара!

— Де ж нам вмістити таку юрбу народу, у нас і для одного ледве знайдеться місце,— пробурчав хазяїн, відходячи від воріт.

— Товаришу начальник, я прошу на завтрашній день звільнення.

— Навіщо?

— Старенька мати померла. Треба йти на похорони.

— Цікаво, адже це вже третя старенька мати, яка у вас вмирає.

— Що вдієш, якщо старий батько раз у раз одружується,

— Ви, мабуть, вважаєте мене за злодія, якщо завжди замикаєте все і ключі носите при собі?..

— Ні, любий мій, я роблю це для того, щоб перешкодити вам стати злодієм.

Два приятелі при зустрічі:

— Кажуть, у тебе на тому тижні була пожежа?

— Тссс!.. На наступному!

Скпарра, приходячи в лазню, завжди голив голову в перукарні останнім. Його запитали, чому він так робить. Він відповів:

— Я підраховував, що таким чином за рік виходить на одне гоління голови менше, а це все-таки вигідно!

У Мадриді на вулиці до мандрівника простягнув руку жебрак-іспанець, який гордовито драпірувався у живописне лахміття. Мандрівника роздратувало його приставання і разом з тим уразила зовнішність жебрака.

— Як тобі не соромно жебракувати і ледарювати,— сказав він жебракові.— Ти такий здоров'як і міг би чесно заробити собі на хліб.

Іспанець тієї ж миті прийняв гордовитого та пихатого вигляду і відповів:

— Шановний пане, я прошу у вас милостиню, а не поради.

Йому ніколи не доводилося стояти в трамваї: він умів постояти за себе.

Еміль Кроткий

— Скільки коштує це пальто?

— 50 карбованців.

— А це?

— Також 50 карбованців.

— А карбованців на двісті?

— Є на всі п'ятсот, якщо бажаєте.

— Та мені, правду кажучи, не треба. Це я заради інтересу.

Бу Адам продав землю і купив осла.

— Навіщо ти це зробив? — запитали його.

— Досі,— відповів Бу Адам,— я витрачав гній, а одержував ячмінь, тепер я буду одержувати гній, а витрачати ячмінь.

Життя подібне до універмагу. У ньому знаходиш все, крім того, що шукаєш.

Еміль Кроткий

Одна людина вихваляла незвичайний розум свого пса-водолаза і розповідала:

— Мицудого року я з покійною дружиною відпочивав улітку на березі моря. Звичайно, і водолаз був з нами. Дружину мою ви пам'ятаєте: дуже неприємна була покійниця... Та не про неї мова. Одного разу ми гуляли на березі моря, вона спіткнулася і впала в море. І що ж ви думаєте? Ви, звичайно, гадаєте, що мій водолаз, як усі собаки його породи, одразу ж кинувся у воду і витягнув утоплену? Аніскільки! Він подивився спочатку на дружину, тобто на місце, куди вона впала, потім глянув на мене, потім відійшов убік і спокійнісінько улігся. Яка розумна і кмітлива тварина!..

— Звідки мама дізналася, що ти не купався?

— Я забув намочити мило.

- Я гадаю, що радіо колись цілком замінить газети.
- Куди там!
- А чому б і ні?
- Та в радіо ж нічого не загорнеш!

- Просто життя немає з цим новим начальством.
- А що?
- Кожного дня приходиться на роботу!

З гордістю носив медаль, яку його собака одержав на виставці.

Мисливець вихвалявся, який він стрілець. Раптом мимо пролетіла качка.

— Дивіться, що буде,— сказав він і вистрелив. Качка летіла далі.

— Друзі,— сказав мисливець з пафосом.— Ви були свідками дива. Це летить нежива качка.

— Ви задоволені з барометра, котрий купили в нашому магазині?

— Ще б пак! Відтоді, як я його купив, дощу не було взагалі.

Директор однієї установи, приймаючи на роботу нового службовця, питає його:

— Ви знаєте есперанто? Бо ми листуємося з кількома іноземними установами мовою есперанто.

Новий службовець, випнувши груди, пихато відповідає:

— Як я можу не знати?! Адже я вісім років там жив.

— Вже десять днів я бігаю за тобою по всьому місту, щоб ти віддав мені п'ять тисяч динарів боргу.

— Нічого. Це реванш... Згадай, як цілий місяць я гасав за тобою, поки ти мені їх позичив.

Дружина хвора, і чоловік пішов на базар.

— Почім яйця? — спитав він у торговки.

— Десять копійок за штуку, а за біте — по шість.

— Тоді набийте мені десяток.

— Тиждень тому я купив у вас крісло, а сьогодні воно розвалилося на шматки.

— По всьому видно, що на нього хтось сів.

На світанку під'їздили до незнайомого придніпровського озера. Якийсь ранній дідок уже пасе на березі корову.

Питаємо:

— Дідусю, в цьому озері є риба?

— А де б вона мала дітися!

Посиділи над вудочками до обіду, але ні кльову, ні півкльову, знову питаємо:

— Дідусю, чому ж воно не клює? Може, тут риби немає?

— А де б вона тут взялася!

Федір Маківчук

— Як ти думаєш, устигнемо ми купити двісті грамів ковбаси?

— Ні, вже пізно.

— А сто грамів?

Якось я бачив титана, який зашивав дірочку на шкарпетках. Це було його титанічне зусилля.

Станіслав Єжи Лец

— Бідний старий, зовсім позбувся слуху. Його, напевне, доведеться звільнити.

— Дурниці! Ми переведемо його у відділ скарг.

З а м о в н и к. Я чув, що мій син винен вам за костюм уже три роки.

К р а в е ц ь. Так. А що? Ви прийшли сплатити борг?

З а м о в н и к. Ні, я хотів би пошити собі костюм на тих самих умовах.

З а в і д у в а ч р е с т о р а н о м (беручи пробу). Так ви, кажете, служили у Франції?

К у х а р. Так точно, сер. Два роки в офіцерській їдальні. Двічі поранений, сер.

З а в і д у в а ч. Вам ще пощастило, мій друже. Дивно, що вас не вбили.

С л у ж б о в е ц ь — п р и б и р а л ь н и ц і:

— Де пилюка зі столу? У мене там були записані важливі телефони.

Р и б а л к а. Послухайте, ви вже три години стоїте за мою спиною і дивитесь, як я ловлю рибу. Сіли б самі й ловили.

П е р е х о ж и й. Мені для цього бракує терпцю.

Він працює завідувачем ошадкаси і береже кожную копітку, а сам одержує велику зарплату.

— І що за звичка свистіти під час роботи?!

— А я зовсім і не працюю. Я тільки свищу!

— А який тут клімат?

— Чудовий. Коли я вперше потрапив сюди, я ні ходити, ні говорити, ні пити, ні їсти не міг. А тепер, як бачите, дай Бог кожному таке здоров'я.

— І давно ви тут живете?

— Я тут народився.

Провінціал приїхав до міста і бачить на дверях будинку напис: «Вхід суворо заборонений!»

— Ох, і розумники ці горожани! Спочатку роблять двері, а потім пишуть, що через них не можна ходити.

На жаль, транспорт інколи не стільки підвозить, скільки підводить.

На виставці швейних виробів.

— Скажіть, а крім зразків, ви ще що-небудь виробляєте?

— Останнім часом я значно більше читаю, ніж раніше. Коли дзвонить телефон, я беру з собою книжку. Тільки-но чується голосок чиеїсь секретарки: «Хвилиночку! З вами буде розмовляти директор (редактор, голова, тощо)» — я відразу ж занурююся в читання. І довго-довго спокійно читаю.

Юліан Тувім

Один бондар так розхвалював свою продукцію:
— За воду не ручусь, а огірки залишаться!

150-літній горянин покинув палити цигарки.
— Я це зробив, — заявив він, — як тільки дізнався, що нікотин шкідливий для здоров'я.

●
Студент скаржиться на сусідів:

— Вони стали зовсім нестерпні! До самого ранку вони стукали мені в стінку.

— Вони тобі заважали спати?

— Та ні! Заважали розучувати соло на тромбоні.

●

Молодий хлопець заходить у перукарню, зручно вмощується і починає читати. Згодом перукар питає:

— Отак тепер буде добре?

Не відриваючись від читання, молодий хлопець відповідає:

— Будь ласка, зробіть волосся трохи довшим.

●

У похоронному бюро одержали замовлення зробити напис на вінку:

«Споживай у мирі! До побачення!»

Через дві години замовник додав по телефону:

— Додайте: «На небі», якщо ще в місце.

Під час поховання присутні прочитали напис:

«Споживай у мирі! До побачення на небі, якщо ще в місце».

●

Наївний чоловік говорив своєму знайомому:

— Цієї ночі я бачив сон, ніби лікар, розмовляючи з тобою, поглядав на мене. Скажи, що він про мене говорив?

●

П а с а ж и р. Це нестерпно! Для чого розклад, якщо поїзди завжди запізнюються?!

З а л і з н и ч н и к. А для чого були б зали чекання, якби вони приходили вчасно?

●

— Ти ж тільки уяви собі: жерстяника, який ремонтував дах, учора збила машина!..

— Жах! Стало небезпечно гуляти навіть на дахах!..

●

— Я настроювач.

— Справді?.. Але наш інструмент ще добре працює, во розладнаний.

— Це на вашу думку не розладнаний, але ваші сусіди так не вважають.

●

За дружнім обідом юнак зовсім втомив усіх своєю похвальбою.

— Слухай, чи є на світі щось, чого б ти не зміг зробити? — запитав хтось із присутніх.

— Безумовно, є! — відповів хвалько. — Наприклад, я ні як не можу заплатити за цей обід.

●

— Два грами нікотину вбивають копя.

— Боже, навіщо ж було давати коневі курити!

●

За столом 13 осіб. Один з гостей говорить:

— О, нас тринадцять! Це дуже поганий знак! Хтось із нас обов'язково помре раніше, ніж усі інші.

●

— У цій річці дозволяється ловити рибу?

— Безперечно!

— Виходить, якщо я піймаю рибину, це не буде злочином?

— Ні, це буде чудом!

●

Відвідувачі одного американського ресторану скаржилися на дуже жорсткі біфштекси. Тоді господар ресторану почепив такий плакат:

«Наші біфштекси призначені для справжніх мужчин, а не для слинтяїв з розхитаними зубами».

Після цього скарги на жорстке м'ясо припинилися.

Он що значить чоловіча гордість!

— Давайіте купимо пральну машину.

— А навіщо? У нас же є бабуся.

Пароплав потопав. Кругом борсаються люди, чіпляючись хто за що зможе. Жінка, підпливаючи до чоловіка, який тримається за двері з написом «Півний бар», вигукує:

— Я знала, негіднику, де тебе шукати!

Восени парки виходять на пенсію, а пенсіонери — в парк.

— Так ви мені дзвякнете!

— Обов'язково дзвякну.

— Значить, дзвякнете?

— Дзвякну, дзвякну, неодмінно!

— Я тебе дзвякну, старий ідіот. Так дзвякну, що й своїх не впізнаєш!

Ілля Ільф

До зоопарку вбігає сердитий покупець і кричить:

— Дивіться, що ви мені всукали! Вчора я купив у вас цю співочу пташку, а вона виявилася з перебитою ніжкою.

— Але ж ви купували в нас співачку, а не балерину!

Хлопчик прибіг до поліцейського і просить:

— Ходіте швидше! Якийсь чоловік більше години б'ється з моїм татком!

— Чому ж ти не прийшов і не сказав раніше?

— Бо тоді татко був зверху.

Гість позіхав.

— Що, мабуть, пудро?

— Так, а вам?

— І мені.

— А чи не могли б ми непомітно зникнути?

— На жаль, ні, бо я господар цього дому.

— Громадянку, чому ви заходите в автобус через передні двері?

— Та я ж з дитиною.

— А де ж дитина?

— Та увійшла через задні двері.

На танцювальному вечорі.

— Чи можу я вас запросити на вальс?

— Так, але прошу вас танцювати повільно, бо я три тижні як овдовіла...

Сентиментальне оголошення:

«Продається кізочка, молоденька, гарненька...»

У одному товаристві зайшла балачка про те, як легко померти, замерзнувши.

— Найприємніша смерть! Сядеш у сніг, заснеш, а коли прокинешся — всьому вже кінець!..

Витяг із книги скарг.

Пропозиція: «З пугача, котрий продається для дітей, хотілося б вистрелити над вухом у того, хто його винайшов.

Інженер Квач».

Відповідь на пропозицію:

«Ваша пропозиція виконана. Світла пам'ять про винахідника пугача назавжди залишиться в наших серцях...

Група товаришів»

●

Кравець позичив учневі перукаря трохи грошей. Вдячний учень перукаря сказав:

— Джон, якщо тебе спіткає лихо, якщо від тебе відвернеться увесь світ, якщо твоя мати, батько, брати, сестри покинуть тебе, приходь до мене, я пострижу тебе безкоштовно.

●

— Ви мені дали різні шкарпетки.
— А у вас що, однакові ноги?

●

Туризм — найкращий відпочинок. У поході можна навіть не голитися і не вмиватися!

●

— Даю вам чесне благородне слово, що в цьому місяці я сплачу вам борг.

— Ви те ж саме говорили і в минулому місяці.
— Ось бачите, як твердо я дотримую свого слова!

●

— Хто був цей юнак, який назвав тебе ослом?
— Не знаю, вперше його бачу.
— Дивно, як швидко він тебе розкусив!

●

— Чи далеко до Костогризівки?
— Дві години їзди.
— Прекрасно, я трішки посплю.
Прокинувшись, пасажир знову звертається до сусіда:
— Далекі до Костогризівки?

— Дві години їзди.
— Та ви ж мені це і раніше говорили?
— Так, але тепер дві години їзди у зворотній бік!

●

Може, ця людина її народилася в сорочці, але вона відтоді жодного разу її не прала.

Лазар Лагін

●

Прийшовши на роботу, службовці із задоволенням слухали радіопередачу «Для тих, хто вдома».

Гліб Авабін

●

— У ідальні.
— Це не суп, а якась вода!
— Не якась, а кип'ячена!

●

Два мандрівники прийшли до готелю. Їм показали досить брудний номер. Один з них запитав:

— Скільки коштує оцей свинюшник?
Хазяїн готелю не розгубився:
— Для однієї свині — один долар, для двох — три.

●

— Кого я бачу! Ти живий і здоровий?! А мені вже тричі говорили, що ти помер.
— Невже?! Що ж ти за друг, якщо й раз у раз не прийшов на мій похорон!

●

— Ви прочитали своїй дружині лекцію про ощадливість?
— Так.
— І які наслідки?
— Я перестав курити.

— Скажіть, яка різниця між біфштексом за чотири марки і біфштексом за шість марок?

— До біфштекса за шість марок ми даємо гострішого ножа.

На одній з малюваних станцій сидить пасажир і чекає поїзда. Коли йому увірвався нарешті терпець і він зібрався йти, черговий по станції сказав йому:

— Не йдіть, поїзд зараз прибуде.

— Звідки ви знаєте?

— А он пес машиніста вже прибіг його зустрічати!

Мужчина поступається місцем жінці. Та з вдячністю сідає.
— Будь ласка! Жінки в автобусах мають сидіти. Декохри поступаються місцем тільки гарненьким, а я, як бачите, поступаюся всім...

— Мою дружину звать Маргарита, і вона любить квіти, які мають її ім'я.

— Добре, що її звать не Орхідея, це коштувало б тобі значно дорожче.

— Як же це так! Та ви ж відповідаєте за багаж, який вам довіряють!

— Цілком правильно, ось я вам і відповідаю: ваш багаж загублено...

У ресторані.

— І це називаєте міцною кавою?!

— Так, доказом цього є те, що після першого ковтка ви дуже збуджені.

— Тут сто карбованців, які я тобі винен.

— А я давно про них забув!

— То чому ти мені про це не сказав раніше?!

— Як би ви назвали людину, яка сіла на ваш капелюх?

— Дурнем.

— Тоді, прошу вас, устаньте.

Під мостом сидять двоє бродяг.
— Що б ти зробив, якби виграв мільйон карбованців? — питає один у другого.

— Збудував би міст!

— Міст?! Для чого?

— Завжди приємніше спати під своїм власним мостом!

— Я вам востаннє кажу: віддайте гроші.

— Ну, хвала богам, що востаннє, нарешті кінчиться між нами ця неприємна справа.

У готелі:

— Чому у вас немає порт'єр?

— Якщо ви хочете почистити взуття, ви можете використати оксамитну скатертину.

— Подайте бідному, котрий утратив під час пожежі всю родину...

— Мені здається, минулого тижня ви говорили, що ваша родина загинула під час повіді.

— Це правда. Тепер уже ви знаєте, як я багато в житті перестраждав.

— Я потрапив у дуже скрутне становище: мені негайно потрібна невелика сума грошей, і я зовсім не уявляю, де мені її дістати!

— Це вже легше, мій дорогий! А я злякався. Мені здалося, ніби ви уявили, що можете її дістати в мене.

Вивіска на дверях авторемонтної майстерні:
«Перевірка гальм коштує три долари, похороп — триста доларів. Подумай і зваж!»

— У мене чемності на двох: коли підводжусь у трамваї, то даю місце одразу двом жінкам.

Пацюки страшенно зляться, якщо корабель, з якого вони втекли, не тоне.

Один дотепник писав листа другові. Хотів він повідати йому таємниці свої, але сидів поруч якийсь неввічливий і весь час заглядав у лист. Тоді дотепник написав:

«Багато з того, що я ношу в серці, розповів би я тобі, та сидить поруч якийсь пахаба, виродок потаскухи, і заглядає в лист».

— Звідки це ти взяв, що я тобі в листа заглядаю? — спитав неввічливий.

— А якби ти не заглядав, з чого б ти раптом заговорив про це?

— Подивіться, що ви зробили з моєю білизою! — гнівно сказав клієнт директорові пральні.

— Не розумію! Ваші мережива добре випрані!

— Які мережива?! Це було простирадло!

Таксист. Ми приїхали, з вас 12 марок.
Пасажир. Ви не можете від'їхати трохи назад, у мене всього 10.

Через цвинтар увечері йде жінка, раптом чує за собою кроки. До неї наближається невідомий чоловік і проводить її до воріт. Жінка питає в нього:

— Ви не боїтесь?

— Ні, тепер уже ні. Коли був живий, так теж боявся.

Перехожий довго ривється в кишенях, щоб дати мовету жебракові.

— Швидше, будь ласка, — говорить жебрак, — я поставив машинну в забороненому місці.

Шофер-відчайдух летить машиною по вулиці і раптом... трах-бах — і він приходить до пам'яті в ліжку.

— Де я? — питає він.

— У палаті номер три.

— У лікарні чи у в'язниці?

Власник автомобіля, задавивши поросля, заспокоював господаря:

— Прошу вас, не здіймайте галасу! Я заміню вам його.

— Що ви! — господар критично оглядає автомобіліста.

Ви ж такий худий!

Дві жінки ведуть розмову:

— Як поживає ваш син?

— Слава богу, прекрасно! Робота у нього легка. Тричі на день він ходить до цирку, кладе голову в пащу лева. А потім увесь день вільний.

— Скажіть, товаришу продавець, блузка, яку ви мені запропонували, зараз модна?

— Найновіша мода!

— Вона не вицвіте?

— Що ви! Три роки висіла на вітрині і не вицвіла.

Відвідувач сердито сказав офіціантові:

— Послухайте, гриби, які я вчора у вас з'їв, виявилися отруйними. Я отруївся, і мені робили промивання шлунка!

— Правда? — зрадів офіціант. — Значить, я виграв пари у директора ресторану.

Покупець звертається до продавця зоомагазину.

— Мені потрібний папуга, який би говорив по-італійськи і по-французьки.

— Вам дуже пощастило, сеньйоре, саме такого папугу ми одержали вчора. До кожної його ніжки прив'язано по мотузочку. Якщо ви потягнете за ліву — папуга заговорить по-італійськи, якщо за праву — по-французьки...

— А якщо за обидві зразу?

— Розірвеш мене пополам, дурню! — не витримавши, крикнув папуга по-німецьки.

У вокзальному ресторані пасажир зняв галас:

— Ганьба! М'ясо таке жорстке, що я десять хвилин не можу його прожувати!

— Не хвилюйтеся, — сказав офіціант, — поїзд стоїть двадцять хвилин.

Із штабу полку дзвонять у роту:

— У вас там є рядовий Браун? Повідомте йому обережно, що в нього помер батько.

— Єсть обережно повідомити! — гаркає капрал і велить роті вишикуватися.

— Хлоп'ята, у кого є батько, три кроки вперед! Браун, а ти куди лізеш, дубино!

Управитель входить у контору і бачить, що службовець цілує секретарку.

— Хіба я вам за це плачу гроші?

— О, я це роблю безкоштовно!

Відомий своєю неуважністю письменник учився на курсах шоферів. Настав день екзаменів з практичної їзди. Увечері письменник з'явився в центральному Будинку літераторів.

— Ну, склав?

— Не знаю, — знизав плечима письменник. — Коли мене виписали з лікарні, інспектор був ще непритомний.

Відвідувач ресторану, марно дочекавши з півгодни офіціантку з замовленням, просить господаря ресторану:

— Ось вам гроші, купіть квіти для офіціантки.

— Звісно, сеньйоре, з задоволенням, — розшаркується втішений хазяїн. — Вона так вам сподобалася?

— Зовсім ні. По-моєму, вона померла.

Відчинивши двері, господар квартири побачив старого друга і біля нього величезного собаку. Господар запросив гостя в дім, і вони стали згадувати студентські роки. Тим часом собака загнав хазяйську кішку на шафу, розбив кілька ваз, перекинув лампу і нарешті влігся на канапі. Коли гість зібрався йти, господар саркастично зауважив:

— Сподіваюся, ти не лишиш мені свого собаку?

— Якого собаку? — здивувався гість. — Я думав, це твій...

Покупець звертається до продавця, що його образив:

— Візьміть свої слова назад.

— Ви ж знаєте, що в нас нічого назад не беруть.
Я можу їх тільки замінити рівноцінними.

Один громадянин був запрошений в гості. За столом він запалив сигарету і запропонував закурити сусідові праворуч.

— Дякую, я не палю.

Гість звернувся до сусіда ліворуч.

— Дякую, я також не палю.

Дружина тихо прошепотіла:

— А чому ти не запропонуєш сигарету господині?

— Не можна, вона палить, — ще тихіше відповів гість.

На відстані пострілу мисливець побачив зайця, що стояв на задніх лапках. Він прицілився і вистрілив, але на зайця це не справило ніякого враження.

— Стріляйте ще раз! Завць, мабуть, не чув першого пострілу, — сказав колега мисливця.

До крамниці заходить покупець.

— Я хотів би купити комірць.

— А який би ви хотіли, такий, як у мене? — питає продавець.

— Ні, трохи чистіший.

У одного чоловіка померла теща. Пішов він замовляти на її могилу пам'ятник.

— Платіть триста карбованців — поставимо пам'ятника.

— А дешевше нема?

— Є ось один дешевий, тільки на ньому висічене інше ім'я.

— Та чорт із ним! Моя теща все одно неписьменна.

Відвідувач ресторану. Я не можу їсти цю гідоту. Покличте директора.

Офіціантка. Даремно кличете, він теж цього не їстиме.

— Ти чого такий сумний?

— Робота... Робота... Робота... з ранку до вечора, і нічого, крім неї...

— І давно ти працюєш?

— Завтра починаю.

— Цей шлях безпечний? — запитав шофер перехожого.
— Ще двадцять кілометрів ви повинні бути уважні, а далі є аптека і поряд живе лікар.

Він був єдиним свідком автомобільної катастрофи. Поліцейський спитав його ім'я.

— Джон Сміт.

— Я прошу вас повідомити ваше справжнє ім'я!

— Гарзд, — відповів свідок, — запишіть: Вільям Шекспір...

— Ось так би й давно, а то дурить голову собі й мені...

Розмова двох співробітників під час обідньої перерви.
— О боже мій! Я вийшов з кабінету і залишив сейф відчиненим!

— Ну і що ж! Ми ж обоє тут сидимо?!

Відвідувач — офіціантові:

— І ви це називаєте біфштексом?

— Я ні, але шефповар — так.

Два власники собак хвастаються:

— Мій собака читає газети!

— Знаю. Мені про це говорив мій Шарик.

— Ви питаєте, що я роблю? Інколи підпираю паркан і думаю, а інколи просто підпираю.

Оголошення в аптеці:

«Тут продають ліки і всі інші отрути».

— Стривай, чорна кішка перебігла нам дорогу!

— Ех ти, марновіре! Чого злякався? Я в такому разі перехресую і йду далі.

— Здоров, куди мандруєш?

— На полювання.

— Чом же не маєш із собою ні рушницю, ані іншої зброї?

— А навіщо з нею тягатися, коли результат все одно той самий.

В одному ресторані відвідувач зажадав книгу скарг.

— Що він там написав? — спитав директор ресторану в кельнера.

— Нічого не написав, — просто засунув туди шпідель.

ВИКОРИСТАНА ЛІТЕРАТУРА

КНИГИ

Абуль-Фардж. Книга занимательных историй. Перевод с сирійського. Издательство художественной литературы, Москва — Ленинград, 1961.

Аль-Джазиз. Книга о скупых. Издательство «Наука», Москва, 1965.

Али Сафи. Занимательные рассказы о разных людях. Перевод с персидского. Издательство художественной литературы, Москва, 1966.

Анекдоты о Ходже Насреддине. Перевод с турецкого. Издательство восточной литературы, Москва, 1957.

Англійські прислів'я та приказки (англійською мовою). Лондон — Нью-Йорк, 1960.

Антологія античного анекдота (польською мовою). Варшава, 1963. Белорусский юмор. Издательство «Беларусь», Минск, 1965.

В мире занимательных фактов. Составители Б. Земляной и Ю. Чевочкина. Казахское издательство, Алма-Ата, 1964.

Вишня Остап. Вишневі усмішки. Державне видавництво художньої літератури, Київ, 1962.

Всемирное остроумие. Сборник изречений, метких мыслей, острых слов и анекдотов всех времен и народов. СПб, 1903.

Голоси з юрт. Збірка анекдотів, афоризмів та приказок (польською мовою). Варшава, 1954.

Даль В. Пословицы русского народа. Издательство художественной литературы, Москва, 1957.

Жене Еміль. Словник французьких цитат (французською мовою). Париж, 1927.

Изречения древнейших греческих мыслителей. Харьков, 1887.

Ильф Илья. Записные книжки. Издательство «Советский писатель», Москва, 1957.

Кривин Ф. Ученые сказки. Издательство «Карпаты», Ужгород, 1967.

Кроткий Эміль. Отрывки из ненаписанного. Издательство «Художник РСФСР», Ленинград, 1966.

- Ларошфук Франсуа. Максими и моральные размышления.* Перевод с французского. Издательство художественной литературы, Москва — Ленинград, 1959.
- Литературный щоденник.* Уложив Микола Терещенко. Видавництво художньої літератури «Дніпро», Київ, 1966.
- Лихтенберг Георг-Кристоф.* Афоризмы. Издательство «Наука», Москва, 1965.
- Любовные письма.* Турецкая сатира и юмор. Издательство «Наука», Москва, 1966.
- Наши юмористы за 100 лет в карикатурах, прозе и стихах.* СПб, Издание П. П. Сойкина.
- Народные пословицы и поговорки.* Афганские, немецкие, китайские, арабские, японские, монгольские, турецкие, индонезийские, корейские. Издательство иностранной литературы, Москва, 1958 — 1966.
- Оболевич В. Польский юмор.* Издательство «Искусство», Москва — Ленинград, 1963.
- Оксфордський словник цитат* (англійською мовою). Лондон, 1956. Перлы остроумия. Харьков, 1911.
- Персидские анекдоты.* Издательство восточной литературы, Москва, 1963.
- Писарев Д. И. Мысли и афоризмы.* Собрал М. К., Москва, 1903.
- Попов В. Энциклопедия остроумия.* Издательство М. О. Вольф. Санкт-Петербург — Москва, 1904.
- Пылчев М. И. Замечательные чудачки и оригиналы.* СПб, 1892. Сказки, притчи и легенды Хауса. Издательство «Наука», Москва, 1964.
- Сочинения Козьмы Пруtkова.* Костромское книжное издательство, 1958.
- Тевфик Махмед. Бу Адам.* Турецкие анекдоты. Издательство восточной литературы, Москва, 1960.
- Туркменский юмор.* Туркменское издательство, Ашхабад, 1962. Українські народні прислів'я та приказки. Видавництво АН УРСР, Київ, 1955.
- Умное слово.* Афоризмы, изречения, мысли, крылатые слова. Составитель А. И. Соболев. Издательство «Московский рабочий», Москва, 1966.
- Учені в анекдотах* (польською мовою). Варшава, 1954.
- Физики шутят.* Сборник переводов. Издательство «Мир», Москва, 1966.
- Хенекен. Словник висловів* (німецькою мовою). Берлін, 1927.

- Хитопадеша. Сборник древнеиндийской мудрости.* СПб, 1911.
- Хоромин П. Я. Энциклопедия мысли.* Сборник изречений, мыслей и афоризмов, Киев, 1918.
- Цікаві бувальщини.* Пригоди з життя видатних людей. Зібрані й упорядкували Ігор Артемчук та Григорій Григор'єв. Видавництво художньої літератури «Дніпро», Київ, 1966.
- Чешский и словацкий юмор.* Издательство «Искусство», Москва — Ленинград, 1965.
- Шамфор. Максими и мысли.* Характеры и анекдоты. Издательство «Наука», Москва — Ленинград, 1966.
- Энциклопедия ума.* СПб, 1906.

ПЕРІОДИЧНІ ВИДАННЯ

Дореволюційні журнали: «Будильник», «Весельчак», «Веселая панорама», «Вестник иностранной литературы», «Всемирный юмор», «Жизнь и суд», «Зритель», «Иллюстрированный мир», «Искры», «Киевская искра», «Копейка», «Модный свет и модный магазин», «Нагаечка», «Новь», «Новый сатирикон», «Паяц», «Пробуждение», «Развлеченне», «Солнце России», «Стрекоза», «Трепач», «Фарс».

ВІТЧИЗНЯНА ПЕРІОДИЧНА ПРЕСА

Газети: «Литературная газета», «Литературная Россия», «Неделя».

Журнали: «Весвіт», «Здоровье», «Крокодил», «Москва», «Наука и жизнь», «Нева», «Техника — молодежи», «Україна».

ЗАРУБІЖНІ ЖУРНАЛИ

«Болгария», «Индия», «Мозаика французька», «Мозаика німецька», «Мозаика польська», «Новая Корея», «Польша», «Пшекруй» (польський), «Робач» (словацький), «Румыния», «Современная Монголия», «Социалистическая Чехословакия», «Уленшпигель» (німецький), «Шпильки» (польський).

ІЛЛЯ ДОЛЯ-ПОПОВ

(Біографічна довідка)

Ілля Миколайович Доля-Попов народився 1907 року в місті Севастополі. В дитинстві та в юнацькі роки жив у селі Василівці, що на Запоріжжі. Учасник двох великих споруд на Дніпрі — Дніпробуду і Каховської ГЕС. Працюючи на цих будовах, брав активну участь у літературному житті Запоріжжя, очолював літературне об'єднання у Новій Каховці.

Ілля Доля-Попов за освітою — вчитель. Його твори вперше були опубліковані в 1927 році в газеті гідробудівників «Пролетар Дніпробуду», а потім друкувалися в обласній та центральній пресі — газетах «Червоне Запоріжжя», «Селянське життя», у журналі «Перець».

У 1929 році вийшла окремою книгою його поема «Оляна», в 1941 році — збірка байок «Лукаві обличчя», у 1956 році — з участю Іллі Долі-Попова колективна збірка байок та гуморесок «Пером під корінь». Пізніше його байки та гуморески були вміщені у збірках «Слово молодих», «Україна сміється», «Антологія української байки» та інших виданнях.

«Книга веселої мудрості» — наслідок його багаторічної копіткої праці над збиранням, перекладом на українську мову та упорядкуванням розпорошених по всьому світу перлин веселої мудрості.

З М І С Т

Переднє слово Дмитра Білоуса	4
Серйозно про сміх	7
Усмішки поважних людей	33
Без жартів (Справи літературні)	85
У світі мистецтв	139
Таланти й шанувальники	187
З наукового погляду	219
Цікаво знати	277
Коротко і ясно	321
Зарубай собі на носі	353
Корисні поради	363
Щиро кажучи	381
Ох, ці жінки!	417
З ліричним відтінком	447
Жертва моди	487
Сімейна проза	501
Батьки та діти	547
Сміхотерапія	595
«Язичники»	645
Дива твої, господи!	665
Судіть самі	707
Цілком тверезо	739
З того берега	759
Всяка всячина	789
Використана література	827
Ілля Доля-Попов (біографічна довідка)	830

КНИГА ВЕСЕЛОЙ МУДРОСТИ

Издательство «Радянський письменник»
(На украинском языке)

Редактори *Г. П. Кочур, Д. Х. Паламарчук*
Художнє оформлення *А. Ф. Пономаренка*
Художній редактор *М. П. Вуєк*
Технічні редактори *О. К. Бищенко,*
К. П. Лапченко
Коректори *Г. В. Пляцинда, С. І. Шевцова*

Здано на виробництво 23/VII 1968 р. Під-
писано до друку 22/X 1968 р. Формат
84×108¹/₃₂. 26 фіз.-друк. арк., 43,68 ум.-
друк. арк., 37,23 обл.-вид. арк.
БФ 00527. Тираж 165 000 (1—115 000).
Зам. 8-283. Ціна в оправі 1 крб. 23 коп.

Радянський письменник, Київ, бульвар Лесі
Українки, 20.

Книжкова фабрика ім. М. В. Фрунзе Комі-
тету по пресі при Раді Міністрів УРСР,
Харків, Донець-Захаржевська, 6/8.